ANA-LUCIA RISTEA • VALERIU IOAN-FRANC • CONSTANȚA POPESCU

METODICĂ ÎN CERCETAREA ŞTIINȚIFICĂ

Sinteză documentar-metodologică şi note de curs
pentru uzul studenților, masteranzilor şi doctoranzilor
în ştiințe socioumane

- ediția a doua revăzută şi adăugită -

© EDITURA Expert

Bucureşti, România
CNCSIS: 045/2006
Editor: Valeriu IOAN-FRANC

Redactor şi prezentare grafică: Mihaela BURUGĂ, Ortansa CIUTACU
Tehnoredactare: Luminița LOGIN
Coperta: Nicolae LOGIN

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin Editurii Expert.
Reproducerea, fie şi parțială şi pe orice suport, este interzisă fără acordul prealabil al editurii, fiind supusă prevederilor legii drepturilor de autor.

ISBN 978-973-618-419-2 Apărut 2017

ANA-LUCIA RISTEA • VALERIU IOAN-FRANC • CONSTANȚA POPESCU

METODICĂ ÎN CERCETAREA ŞTIINȚIFICĂ

Repere metodologice şi didactice pentru formarea cercetătorilor

EDITURA Expert

Cuprins

Argument 11

Secțiunea I 15

LINIAMENTE TEORETICO-METODOLOGICE ALE CERCETĂRII ŞTIINȚIFICE 15

1. Cercetarea ştiințifică. Rigoare şi inventivitate 17

1.1. Epistemologia: teoria cunoaşterii ştiințifice 17

1.2. Cunoaşterea comună şi cunoaşterea ştiințifică 25

1.3. Principii şi rigori ale cercetării ştiințifice 26

1.4. Problema ştiințifică 32

1.5. Metodologia cercetării ştiințifice 37

1.6. Termeni paradigmatici ai cercetării ştiințifice 41

1.6.1. Fapte, fenomene şi evenimente 41

1.6.2. Legea ştiințifică 41

1.6.3. Modelul 42

1.6.4. Teoria ştiințifică 42

1.7. Informația ştiințifică: obiect al producției ştiințifice 43

1.7.1. Provocări ale societății informaționale bazate pe cunoaştere 43

1.7.2. Tipologia lucrărilor ştiințifice 45

1.8. Organizarea activității de cercetare ştiințifică 50

1.8.1. Aspecte generale 50

1.8.2. Etapele cercetării ştiințifice 51

2. Considerații asupra ştiințelor socioumane 55

2.1. Definirea ştiinței 55

2.2. Rolul paradigmelor în cercetarea ştiințelor socioumane 60

2.2.1. Paradigma ştiințifică: delimitări conceptuale 60

2.2.2. Interogații paradigmatice în contextul noilor provocări ale cercetării contemporane 64

2.3. Specificități ale metodologiei ştiințelor socioumane 72
2.4. Tipologia ştiințelor socioumane 75
3. Metode şi strategii de cercetare în ştiințele socioumane 80
3.1. Tipologia metodelor şi a strategiilor de cercetare ştiințifică 80
3.2. Metoda de cercetare istorică 90
3.3. Studiul documentelor 91
3.4. Studiul de piață în domeniul marketingului 93
3.5. Studiul de caz 96
3.6. Analiza de conținut 102
4. Scientometria şi evaluarea rezultatelor cercetării ştiințifice economice 108
Secțiunea a II-a 115
GHID DE REDACTARE A UNEI LUCRĂRI DE LICENȚĂ, A UNEI LUCRĂRI DE DISERTAȚIE ŞI A UNEI TEZE DE DOCTORAT 115
5. Aspecte generale 117
5.1. Ce este o lucrare de absolvire 117
5.2. Coordonatorul/conducătorul ştiințific 118
5.3. Durata de elaborare 120
6. Etapele procesului de elaborare a lucrării de licență/disertație/doctorat 121
6.1. Alegerea temei lucrării 121
6.2. Întocmirea planului de lucru şi a calendarului de elaborare a lucrării de licență/disertație/doctorat 123
6.3. Documentarea 126
6.3.1. Documentarea bibliografică 128
6.3.2. Documentarea directă 130
6.3.3. Consultarea specialiştilor 131
6.4. Un model de abordare a bibliografiei 131
6.4.1. Ce literatură se consultă? 131

6.4.2. Cercetarea bibliografică 133
6.4.3. Despre plagiat 136
6.4.4. Citarea bibliografică 137
6.5. Redactarea lucrării 141
6.5.1. Exigențe generale 141
6.5.2. Reguli specifice privind componentele lucrării ştiințifice 143
6.5.3. Machetarea (aranjarea în pagină) 147
6.6. Evaluarea lucrării de licență/disertație 153
6.7. Susținerea publică a lucrării 157

ANEXE 161

1. Fişă de lectură 163
2. Studiul articolului de presă 164
3. Notă de observare 167
4. Notă de sinteză 168
5. Exemplu de utilizare a Fişei de lectură F1: Studiul unei cărți 169
6. Exemplu de utilizare a fişei de lectură F2: 172

Exemplu de document de plecare 175

7. Model de pagină dedicată cuprinsului 178
8. Macheta copertei şi a primei pagini a lucrării de licență 180
9. Macheta copertei şi a primei pagini a lucrării de disertație 181

ADDENDA 183

1. Laureații Nobel în economie, 1969-2016 185
2. Instrumente de lucru/surse şi baze de date infografice şi bibliografice în domeniul cercetării de piață 194
3. REVISTE ROMÂNEŞTI COTATE “ISI”, incluse în Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED), Social Sciences Citation Index (SSCI) sau Arts and Humanities Citation Index (AHCI) 201
4. Topul revistelor din domeniul ştiințelor economice şi sociale, indexate în Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED), Social Sciences Citation Index (SSCI) sau Arts and Humanities

Citation Index (AHCI), ordonate în funcție de scorul de influență al articolului (AIS) 206

5. Classification System Menu. Journal of Economic Literature 269

GLOSAR DE TERMENI 299

BIBLIOGRAFIE 303

Casete în text

Caseta 1.1 Despre îndoiala omului de ştiință 23

Caseta 2.1 Domeniul statistic al ştiințelor sociale 73

Caseta 3.1 Reguli de utilizare a metodei de cercetare istorică 90

Caseta 3.2 Planul unei sesiuni de instruire 99

Caseta 3.3 Tabla de materii a unui protocol pentru realizarea studiilor de caz pe tema practicilor inovatoare în aplicarea legii 101

Caseta 3.4 Etapele designului analizei de conținut 105

Caseta 6.1 Rezumat al regulilor pentru trimiterea bibliografică 138

Caseta 6.2 Sugestii pentru redactarea secțiunii din lucrarea de absolvire destinată prezentării cadrului (contextului) teoretic al problemei cercetării ştiințifice întreprinse 145

Caseta 6.3 Abrevierea indicațiilor bibliografice frecvente 152

Caseta 6.4 Nouă moduri diferite de a fi original în cercetarea ştiințifică a vieții sociale 156

Tabele în text

Tabelul 1.1 Cunoaştere ştiințifică versus ignoranță savantă 24

Tabelul 1.2 Cunoaşterea comună versus cunoaşterea ştiințifică 26

Tabelul 1.3 Principiile cercetării ştiințifice 28

Tabelul 1.4 Societatea industrială în perspectivă istorică 44

Tabelul 1.5 Tipologia lucrărilor ştiințifice 46

Tabelul 1.6 Structura comparativă a secțiunilor componente ale unor lucrări de cercetare, în funcție de tipul acestora 48

Tabelul 2.1 Exemple de paradigme în cercetarea sociologică 69

Tabelul 2.2 Caracteristicile celor trei paradigme sociologice 71

Tabelul 2.3 Elemente de diferențiere a procesului de cunoaştere ştiințifică în cele două clase de ştiințe: ale naturii şi socioumane 74

Tabelul 3.1 Clasificarea metodelor de cercetare din ştiințele socioumane 82

Tabelul 3.2. Diferitele tipuri de studii-cercetare, după rezultatul obținut 83

Tabelul 3.3 Situații relevante pentru diferite strategii de cercetare în ştiințele socioumane 86

Tabelul 3.4 Şase surse de dovezi: punctele forte şi punctele slabe 86

Tabelul 3.5 Obiectivele şi natura proiectului de studiu al pieței 95

Tabelul 3.6 Natura informațiilor de identificat necesare realizării unui studiu de piață 95

Tabelul 3.7 Avantaje şi dezavantaje ale anchetei de conținut 104

Tabelul 6.1 Tipuri de fişe model pentru cercetarea bibliografică (identificarea informației brute) 134

Figuri în text

Figura 1.1 Fluxul informațiilor ştiințifice în calitate de obiect al producției ştiințifice 45

Figura 2.1 Diferite curente de gândiri economice 68

Figura 2.2 Concepția catastrofistă a gândirii economice. Ciclurile doctrinelor şi curentelor 72

Figura 2.3 Principalele componente informaționale. Controlul metodologic şi transformarea informațiilor în procesul cercetării ştiințifice 78

Figura 3.1 Clasificarea documentelor utilizate în cercetările din ştiințele socioumane 92

Figura 6.1 Schema logică a demersului de elaborare şi susținere a lucrării de licență/disertație/doctorat 122

Figura 6.2 Dimensiunile orientative ale marginilor unei pagini pentru editarea lucrărilor de licență/disertație/doctorat 149

Argument

Integrarea învățământului superior românesc în „spațiul european", dar şi confruntarea cu globalizarea amplifică presiunea forțelor competitive pe o „piață" tot mai extinsă, cea a învățământului. La această dimensiune externă – instituită de Procesul Bologna, deja cunoscut, dar şi destul comentat şi în aceeaşi măsură contestat –, se adaugă dimensiunea internă a calității pregătirii academice, aflată în responsabilitatea fiecărei universități sau a fiecărui furnizor de programe de educație.

Din aceste perspective, marea provocare căreia trebuie să-i facă față instituțiile de învățământ superior este accentuarea cerințelor privind performanțele şi în cercetare, ştiut fiind că potențialul de cercetare ştiințifică al rețelei de universități constituie una dintre componentele sistemului național de inovare din România.

Ținta învățământului modern este de a forma specialişti, nu numai prin consumul pasiv de literatură de specialitate ci şi prin confruntarea directă cu inovarea şi creația ştiințifică. Meşteşugul metodelor de cercetare ştiințifică socioeconomică constituie mult mai mult decât o simplă tehnică de lucru, acest deziderat neputând fi atins decât inoculând studenților dorința de cercetare individuală, într-un cadru de comunicare adecvat. Printre mijloacele de comunicare se înscrie şi integrarea într-un curriculum universitar a unui curs esențial având ca scop dobândirea de către studenți a metodelor de cercetare, cu instrumente obiective, concrete, menite să-i conducă la dezvoltarea în continuare prin cunoaştere sistematică, a relațiilor dintre fenomenele sociale. Aplicarea metodelor adecvate găsirii răspunsurilor adevărate la problemele ce se impun a fi rezolvate într-un domeniu sau altul constituie un al doilea deziderat al acestui demers.

Propunem, aşadar, o nouă ediție a sintezei noastre, apărută inițial în 2009 (cu o continuare de tiraj în 2013), conectată, firesc – pentru a fi mai accesibil şi mai facil demersul de asimilare a conceptelor fundamentale ale paradigmei teoriei cercetării ştiințifice –, cu alte manuale/ lucrări publicate în țara noastră. Sunt de reținut (şi de recomandat), în acest context, lucrările: *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative şi calitative* (Chelcea, 2007, ediția a treia); *Tratat de teoria cerce-*

tării ştiinţifice (Enăchescu, 2007, ediţia a II-a revăzută şi adăugită); *Strategia cercetării. Treisprezece cursuri despre elementele ştiinţelor sociale* (King, 2005); *Studiul de caz. Designul, colectarea şi analiza datelor* (King, 2005); *Analiza de conţinut* (Agabrian, 2006); *Cum se face o teză de licenţă* (Eco, 2006); *Cercetarea de marketing* (Datculescu, 2006); *Cum să redactăm o lucrare de licenţă, o teză de doctorat, un articol ştiinţific în domeniul ştiinţelor socioumane* (Chelcea, 2005, ediţia a III-a); *Rigorile cercetării* (Grosu, 2000); *Metodologia cercetării ştiinţifice* (Răboacă şi Ciucur, 2003, ediţia a III-a); *Cercetări de marketing* (Cătoiu, coordonator, 2002); *Metode şi tehnici utilizate în cercetările de marketing. Aplicaţii* (Cătoiu, 2001); *Metode de analiză în marketing* (Demetrescu, 2000).

Textul lucrării noastre invită cititorul la parcurgerea unei ample bibliografii de bază, fără de care părţi (capitole) ar rămâne, de bună seamă, doar o punere în temă despre o problematică teoretică aprofundată în alte lucrări de specialitate (ne referim la metodele cantitative şi calitative ale cercetării ştiinţifice).

Notele noastre de curs, pornite de la o sinteză bibliografico-metodologică tematică, se doresc a fi o parte esenţială şi integratoare pe întreg parcursul curriculumului universitar, în structura LMD (Licenţă-Master-Doctorat), constituind o infrastructură de bază pentru alte cursuri predate în universitate.

Exemplele folosite de noi sunt extrase, uneori, şi din alte opusuri similare; pe de altă parte, studiile de caz dezvoltate utilizează deprinderile metodologice promovate de acest curs, structurat în două mari secţiuni: *I. Liniamente teoretico-metodologice ale cercetării ştiinţifice* şi *II. Ghid de redactare a unei lucrări de licenţă, a unei lucrări de disertaţie şi a unei teze de doctorat*.

Mărturisim, în această scurtă predoslovie, că am utilizat intenţionat şi repetat în discursul nostru imperativul „*trebuie”* şi, în aceeaşi măsură, cerem iertare utilizatorilor acestei sinteze pentru folosirea respectivei sintagme. Dar, după părerea noastră, tonul imperativ este menit să conştientizeze asupra nevoii de rigoare în exercitarea demersului ştiinţific, creator al studentului, masterandului, doctorandului nostru de azi (destinatari principali ai acestui exerciţiu metodologic), care se bucură din partea noastră şi a tuturor dascălilor de totală libertate de manifestare a creativităţii proprii.

Tot aşa, vom rămâne recunoscători tuturor acelora care, din înaltul catedrei sau din lărgimea aulei universitare, ne vor semnala linii de perfecționare creatoare a lucrării de față. Fiecare din cei care o vor face va adăuga experienței de patru decenii a autorilor propria lor experiență, atât de folositoare formării unor noi generații de cercetători.

Autorii

Secțiunea I

LINIAMENTE TEORETICO-METODOLOGICE ALE CERCETĂRII ŞTIINȚIFICE

1. Cercetarea ştiinţifică. Rigoare şi inventivitate

Acest prim capitol se axează în mod special pe înţelegerea şi însuşirea problemelor de bază, esenţiale ale teoriei cercetării ştiinţifice: cunoaşterea ştiinţifică, principiile şi metodologia cercetării ştiinţifice, problema ştiinţifică, informaţia ştiinţifică, organizarea activităţii de cercetare ştiinţifică.

Ştiinţele socioumane, chiar şi în condiţiile elementelor sale particulare de manifestare şi dezvoltare, sunt şi rămân o componentă a ştiinţei în ansamblul său. Din această perspectivă de transdisciplinaritate a domeniilor ştiinţei, ştiinţele socioeconomice trebuie, evident păstrându-şi caracteristicile particulare, să răspundă cerinţelor paradigmatice ale teoriei cercetării ştiinţifice, respectiv să răspundă la „ce, de ce şi cum-ul" cercetării sistematice a realităţii în care trăieşte omul.

1.1. Epistemologia: teoria cunoaşterii ştiinţifice

Tendinţa funciară de cunoaştere specifică omului se manifestă în două direcţii: pe de o parte, „căutare" şi „descoperire", iar pe de altă parte, „luare în posesie" şi o „utilizare-transformare" a lumii şi a propriei fiinţe, conform dorinţelor şi aspiraţiilor sale.

Orice formă de raportare a omului la existenţa celorlalţi sau la existenţa lucrurilor este, în final, un act de cunoaştere. Actul de a gândi al unei persoane asupra naturii "raporturilor" de apropiere, de comunicare sau de comparaţie între „părţile" care compun lumea declanşează întrebări. Reţinem, aşadar, faptul că **întrebarea** (**interogaţia**) este **instrumentul mental al cunoaşterii**.

Există **trei feluri de interogaţie** (Enăchescu, 2007, p. 36):

1. **Interogaţia kantiană** specifică fiecărui individ care îşi adresează sieşi întrebări: Ce pot face? Ce pot spera? Ce-mi este permis? Ce este omul? etc.
2. **Interogaţia socratică**, avându-i ca interlocutori „pe ceilalţi", în scopul cunoaşterii lor prin răspunsurile pe care le vor da întrebărilor formulate. Este interogaţia dialectică, de factură dialogică, a lui Socrate.
3. **Interogaţia experimentală**, de factură experimental-analitică, a lui Cl. Bernard, fondată pe „întrebări adresate obiectelor

lumii fizice". Poate avea loc *o interogație de factură empirică*, atunci când persoana care întreabă acționează asupra obiectului din natură, sau *o interogație de factura experimentului analitic* (de laborator).

Orice întrebare pune persoanei care întreabă, dar şi celei întrebate, *o „problemă",* ceea ce înseamnă că orice întrebare presupune un *răspuns*. Răspunsul la o întrebare adresată unui subiect înseamnă cunoaştere, dar într-o cercetare ştiințifică acest răspuns trebuie să implice din partea cercetătorului exactitate şi corectitudine în aflarea adevărului despre obiectele cercetate, pentru că **scopul interogației** într-o cercetare ştiințifică **este aflarea adevărului**.

Adevărul este expresia **unui raport între lucruri, între persoane sau între persoane şi lucruri**, iar acest raport are valoare de adevăr numai dacă intelectul (gândirea ştiințifică) se află în acord cu realitatea posibilă. Pentru ca **acest raport să fie valid, să aibă valoare de adevăr**, este necesar ca între cel ce pune întrebări (cercetătorul)[*] şi obiectele cunoaşterii sale să existe corespondență, concordanță, pentru a nu produce un raport conflictual ce exclude adevărul.

Din perspectiva istorică a evoluției raționale a omului, S. Kierkegaard (citat de Enăchescu, 2007, p. 40) a delimitat, în ordinea succesiunii lor, **două momente** care marchează „descoperirea" adevărului ca răspuns la întrebările pe care omul şi le-a pus, şi anume:

- **Prima etapă** a fost cea a „*credinței"* (*pistis*), în care mintea omenească a găsit *adevărul sacru* al supranaturalului, ca răspuns la întrebările puse în legătură cu o existență supremă, extraumană considerată a fi forța universului căreia i se subordonează toate câte sunt.
- **A doua etapă** apare din momentul în care omul începe „*să vadă"* şi „*să înțeleagă"* ceea ce se află în interiorul lucrurilor, dar şi al propriei ființe. Este etapa „cunoaşterii" (*epistemé*), în care **„ştiința"** găseşte răspunsuri şi descoperă *adevărul profan* al naturii cucerite de om.

[*] Pe întregul parcurs al acestei lucrări, prin sintagma „cercetătorul", vom denomina „cercetătorul ştiințific", acea persoană cu vocație de a pune întrebări şi a răspunde atât la propriile interogații, cât şi la ale celorlalți sau ale realității în ansamblul ei.

În măsura în care finalitatea unei cercetări ştiinţifice este de a elabora cunoştinţe, apare ca fiind crucial pentru un cercetător de a se interesa în principal să răspundă la următoarele întrebări: „*Ce este cunoaşterea?”*, „*Care sunt ipotezele fundamentale pe care concepţia cunoaşterii se fondează?”*, „*Cum este ea elaborată?”*, „*Care este valoarea sa?”* Aceste întrebări fac **obiectul de studiu al epistemologiei**, care, după cum a fost definită de Piaget (1967, p. 6, citat în Gavard-Perret, Gotteland, Haon şi Jolibert, 2008, p. 7) este „*studiul constituirii cunoştinţelor valabile”*.

Orice încercare de a defini **conceptul** de **epistemologie** se confruntă cu originea sursei bibliografice consultate. Astfel, sensul termenului variază, după cum ne aflăm în faţa unui anglofon sau francofon. Prin „epistemology”, un anglofon înţelege o ramură specializată a filosofiei – **teoria cunoaşterii** –, în timp ce un francofon prin “l’épistémology” va desemna **studiul teoriilor ştiinţifice**. Aceste două accepţiuni sunt, din punct de vedere etimologic, justificate pentru că *épistèmê*”, cuvântul grec, se poate traduce uneori prin cuvântul ***ştiinţă***, uneori prin cuvântul ***cunoaştere*** (Jacob, 1989, p. 9, citat în Simard şi Rimouski, 2001, p. 1). Dar după cum subliniază unii autori (Simard şi Rimouski, 2001, p. 1) se pot reconcilia cele două accepţiuni, putându-se vorbi, de manieră foarte generală, de **epistemologie** ca fiind ***teoria cunoaşterii ştiinţifice***.

Epistemologia are ca obiect de studiu ştiinţa şi constituie un demers care urmăreşte să aducă la lumină ceea ce ştiinţa zice şi nu să exploreze câmpuri empirice inedite pentru a face să progreseze cunoaşterea (Blanché, 1972, p. 120, citat în Simard şi Rimouski, 2001, p. 1). Altfel spus, epistemologia are ca domeniu exclusiv de studiu ştiinţa însăşi, respectiv studierea formării şi structurii conceptelor şi a teoriilor ştiinţifice. Fiind un studiu analitic şi reflexiv, **epistemologia delimitează patru câmpuri de analiză** (Simard şi Rimouski, 2001, p. 2):

- **natura şi structura conceptelor şi teoriilor ştiinţifice**, ceea ce uneori se defineşte ca sintaxa teoriilor;
- **obiectul, domeniul de interes şi semnificaţia conceptelor şi a teoriilor ştiinţifice**;
- **metoda ştiinţifică**;
- **limitele** şi **valoarea** lucrărilor ştiinţifice.

În esenţă, se poate afirma că epistemologia vizează „studiul critic al principiilor, ipotezelor şi rezultatele diverselor ştiinţe”, cu scopul de a

“determina originea, valoarea şi domeniul lor de interes obiectiv” (Virieux, 1966, p. 3, citat în Simard şi Rimouski, 2001, p. 2).

Pornind de la cele patru câmpuri de analiză şi de reflecție amintite mai sus, rezultă că **epistemologia acoperă patru tipuri de problematici diferite**, grupate schematic de J.-C. Simard şi C. Rimouski (2001, p. 2), astfel:

1) **logica ştiinței** sau identificarea şi analiza problemelor logice ridicate de ştiință şi structura teoriilor ştiințifice (probleme de validitate);
2) **semantica ştiinței** sau analiza şi evaluarea conceptelor de reprezentare, de referință şi de interpretare aplicate instrumentelor cercetării ştiințifice (probleme de semnificație şi de adevăr/pertinență);
3) **metodologia ştiinței**, respectiv studiul metodei ştiințifice în general şi problema eventualei existențe de metode specifice a anumitor ştiințe (probleme de metodă);
4) **teoria cunoaşterii ştiințifice**, respectiv statutul acestui tip de cunoaştere şi problema demarcației între ştiință şi nonştiință (probleme ale limitelor şi valorii demersului ştiințific).

Aceste tipuri de problematici care definesc câmpurile de analiză ale epistemologiei se fondează pe un set de întrebări structurat pe trei direcții de interes (Sagaut, 2008-2009, p. 11):

1. Ce este ştiința (sau ştiințele)? Prin ce se distinge acest tip de cunoaştere de altele? Cum se defineşte ea?
2. Cum s-a constituit o ştiință? Care au fost factorii (tehnologici, matematici, sociologici, filosofici, religioşi...) care au influențat evoluția sa? Ce metode de lucru şi de gândire au fost folosite pentru a o construi?
3. Cum se apreciază (judecă) validitatea sau valoarea sa? Ce argumente se aduc pentru a sublinia că o teorie ştiințifică este adevărată?

Prin aceste întrebări sunt puse în evidență două puncte importante care definesc epistemologia. În primul rând, epistemologia este un discurs asupra ştiinței, asupra a ceea ce presupune ea. În al doilea rând, epistemologia este un discurs critic asupra cunoaşterii ştiințifice, a

elaborării şi evoluției sale. Ea trebuie, prin urmare, să definească obiectul (ce este ştiința?) şi metodele sale (Sagaut, 2008-2009, p. 11).

Două verbe – *a exista* (*esse*) şi *a cugeta* (*cogitare*) – explică relația specifică ce există între cele două laturi inseparabile ale vieții ființei umane: viața biologică şi viața sufletească. **Cunoaştere** înseamnă nu numai faptul de **a descoperi**, în planul propriei conştiințe, **propria existență**. Descoperirea acestui fapt conduce la întrebarea asupra sensului şi duratei propriei existențe, va determina nelinişti şi griji cu privire la durata acestei existențe, va declanşa întrebări legate de existența celorlalți, de existența lucrurilor, ca părți ale lumii.

A cugeta *(cogitare)* înseamnă a cunoaşte, pe când, ***a exista*** *(esse)* se referă la *modul de a fi al persoanei.* Prin urmare, între persoană şi lumea în care ea se integrează şi o descoperă permanent prin întrebări se situează gândirea (rațiunea). **Rațiunea** a creat *valorile filosofiei,* sistemele de gândire. Din această interogare a universului subiectiv s-au născut *ştiințele spirituale* (literele, teologia, filosofia, psihologia), denumite şi **ştiințele umane**.

Pentru a putea încadra un *domeniu de cunoaştere* bine delimitat în rândul *ştiințelor particulare*, acesta trebuie să îndeplinească **un set de condiții** (Enăchescu, 2007, pp. 53-54):

- să aibă **un obiect propriu**, precis şi recunoscut ca atare, de studiu sau de cunoaştere;
- să aibă **o metodologie proprie**, adaptată particularităților domeniului respectiv de cunoaştere;
- să dispună de **un limbaj ştiințific propriu**, specific, capabil să explice şi să transmită modul de gândire particular domeniului ştiinței respective;
- să urmărească **un scop teoretic** şi **o utilitate practică**;
- să aibă **capacitatea de a se integra**, prin relații de conexiune logică, cu **alte domenii de cunoaştere ştiințifică**, pentru a putea valorifica în practică forța sinergiei relațiilor de interdisciplinaritate între aceste domenii;
- să constituie un ***sistem de cunoştințe teoretice*** sau un ***câmp epistemic***, unde se operează cu **principii, legi şi reguli proprii**, după care să se ghideze şi să exprime într-o formă clară, coerentă şi inteligibilă adevărul cuprins în obiectul

asupra căruia se fixează atenția cercetătorului care-l cercetează metodic.

Drumul pe care cercetătorul îl urmează pentru a descoperi adevărul ştiințific pe care şi-l stabileşte ca obiectiv al cercetării sale trebuie parcurs **într-o succesiune logică de cinci etape obligatorii** (Enăchescu, 2007, p. 268), având ca ținte de cunoaştere:

1. **Obiectul cercetării**: *segmentul de realitate* pe care cercetătorul îl *separă,* îl *decupează* sau îl *desprinde* din lumea reală pentru a-l supune analizei cercetării sale.
2. **Imaginea** (*analogon*): reprezentarea perceptivă a obiectului cercetat din realitate; actul de percepere a obiectului cercetat îi dă acestuia o reprezentare „imagistic-formală", care va înlocui prezența obiectului.
3. **Conceptul** (*symbolon*): din punct de vedere logico-rațional, exprimă semnificația explicită a obiectului cercetat, respectiv înțelegerea şi atribuirea sensului acestuia; conceptul se substituie obiectului (real-obiectiv) ca o *realitate mintală*.
4. **Limbajul ştiințific**: enunțul coerent despre obiectul cunoaşterii ştiințifice; el realizează şi este *fuziunea* dintre *imagine* (formă) şi *concept* (conținutul semnificativ), alcătuind, în final*, discursul epistemic*.
5. **Teoria**: momentul final al *lanțului cercetării* şi reuneşte toate datele cunoaşterii ştiințifice sub forma unui *sistem coerent de cunoaştere*, care nu este altceva decât *câmpul epistemologic* al unui anumit domeniu (o anumită ştiință). Plecând de la aserțiunea că obiectul cercetării îl constituie un segment al realității lumii, prin *gândirea acesteia* de către omul de ştiință se ajunge la o *realitate mintală* a lumii ca o replică a *realității obiective* a lumii. Această ***replică*** **este *teoria ştiințifică***.

Însă, ca să poată fi posibilă, cunoaşterea trebuie să aibă o *origine*, o *cauză primă* pe care cercetătorul o identifică din realitate. Această cauză are un sens – urmărirea realizării *scopului ultim* sau *final*. Numai astfel orice teorie ştiințifică va avea consistență, impunându-se prin certitudine. Fără existența unei cauze şi a unui scop prin care să se realizeze, *construcția teoretică* reprezintă o utopie, o eroare a gândirii (Enăchescu, 2007, p. 269).

În ciuda aparențelor şi a ceea ce cred mulți autori de manuale, refera-te despre cărți, comunicări prezentate la manifestări ştiințifice etc., nu tot ce se scrie în literatura de specialitate din diferite domenii de activitate economico-socială înseamnă, totodată, cercetare ştiințifică. O discuție despre ceea **ce trebuie să înțelegem** prin **cunoaşterea ştiințifică a vieții economico-sociale** este impusă de faptul că acest domeniu al cercetării ştiințifice nu este apanajul omului de ştiință. Şi, pentru a scoate în evidență „profilul" omului de ştiință, preocupat de cunoaşterea adevărată având ca scop descoperirea, stăpânirea şi utilizarea adevărului, apelăm la comparația, pe care au făcut-o nume ilustre din istoria culturii universale, între ***docta ignoratia*** *(inoranța/ necunoaşterea savantă)* şi ***cunoaşterea ştiințifică*** (caseta 1.1).

Pentru C. Rădulescu-Motru, care atunci când a definit cunoaşterea ştiințifică, a vorbit despre necunoaştere ştiințifică, numind-o *„docta ignoratia"*, *„ştiința este o atitudine care se produce pe cale individuală şi se menține cu mari sacrificii"* (citat în Enăchescu, 2007, p. 62).

Caseta 1.1

Despre îndoiala omului de ştiință

„Nu căuta să ştii tot dacă nu vrei să ignori tot!"

(Democrit)

„Există un simțământ natural al ruşinii?
Lucrul cel mai înțelept e să ştii că nu ştii.
Adevărata cunoaştere vine dinăuntru.
Cine ştie ce este drept va şi face ce e drept."

(Socrate)

„Multe lucruri ştia, dar pe toate le ştia prost."

(Platon, *Alcibiade*, 11, 147 b-c)

„C-aş şti ceva deplin eu nu-mi închipui
Şi nu mă gândesc că aş putea
Să-ndrum pe alții sau să-nvăț pe cineva."

(Goethe, *Faust*)

„Adevărata ştiință a avut de luptat pentru a înlătura ignoranța îmbrăcată în haina pedantismului."

(Rădulescu-Motru, *Ştiință şi energie*)

O prezentare comparativă deosebit de relevantă a celor două forme de cunoaştere ştiinţifică şi ignoranţă savantă o face C. Enăchescu (tabelul 1.1). Tabelul 1.1 radiografiază două tipuri de personalităţi: pe de o parte „omul de ştiinţă", iar pe de altă parte „ignorantul savant, autodidact".

Ceea ce trebuie să se reţină este faptul că *docta ignoratia* este un volum de cunoştinţe acumulate, care, dacă nu sunt valorificate într-un proces de cunoaştere bazat pe o metodă care să-l explice, să-l valorifice şi să-l utilizeze creator în practică, generează tipuri intermediare de persoane fără a fi preocupate de scopul real al ştiinţei – ne referim la semidocţi, snobi, pseudosavanţi…

Tabelul 1.1. Cunoaştere ştiinţifică versus ignoranţă savantă

Cunoaştere ştiinţifică	Ignoranţă savantă
Caracter organizat (tematic, metodic, dirijat după un plan)	Caracter neorganizat (lipsă de temă, de metodă, de plan)
Condusă de un profesor	Autodidacticism
Prezenţa unui model	Absenţa modelului
Instituţionalizată (şcoală, facultate etc.)	Neinstituţionalizată
Orientată didactic (curriculară)	Neorientată didactic (la întâmplare)
Însuşirea sistematică a unor valori de adevăr	Însuşirea unor cunoştinţe cu caracter de inventar
Creatoare, productivă	Necreatoare, sterilă
Creează o anumită mentalitate	Nu creează o mentalitate, ci snobism, semidoctism
Formează personalitatea, ca om de ştiinţă, cercetător ştiinţific etc.	Nu influenţează personalitatea decât ca aspect exterior, ca imagine de om (pseudo)instruit
Omul de ştiinţă este un tip activ, critic, cercetător.	Diletantul este un tip pasiv, care nu se poate angaja în cercetarea ştiinţifică.
Descoperă şi cultivă adevărul, ordinea spirituală, exactitatea, legea.	Produce *falsuri*, este atras de miracol, fabulos, fantezie, pseudocunoştinţe.
Este riguros, serios, prudent, verifică, nu se lasă sedus de primele rezultate.	Este fantezist, superficial, se entuziasmează cu uşurinţă, nu verifică, este lipsit de prudenţă şi seriozitate.
Se declară ca aparţinând unei *şcoli* şi unui *maestru-model*. Are identitate ştiinţifică.	Nu aparţine niciunei *şcoli*, nu are un *maestru-model*, este anonim şi fără identitate ştiinţifică.

Sursa: Enăchescu (2007, pp. 62-63).

1.2. Cunoaşterea comună şi cunoaşterea ştiințifică

Existența omului este legată funciar de cunoaşterea universului în care acționează. Individual sau în colectiv, omul utilizează cunoştințele pe care le-a dobândit anterior, transmise spontan, prin limbajul natural de la o generație la alta. Această formă de cunoaştere este ceea ce numim **cunoaştere comună** (*doxa*, în limba greacă). Platon realiza o delimitare a lui *doxa*, ca formă de cunoaştere superficială a faptelor empirice, de *episteme*, cunoaştere adevărată, de profunzime (în limba greacă).

Cuvântul compus epistemologie (din *episteme* şi *logos* – ştiință) nu este altceva, aşa cum s-a menționat anterior, decât ştiința cunoaşterii. Mijlocul de realizare a lui *episteme*, a cunoaşterii ştiințifice, este rațiunea.

Deosebirile dintre cele două forme de cunoaştere – comună şi ştiințifică – pot fi identificate **din mai multe unghiuri de vedere**, şi anume:

- sub aspectul formei;
- sub aspectul metodei;
- sub aspectul procedeelor de verificare a ipotezelor;
- sub aspectul limbajului.

Într-un efort de sistematizare a acestor deosebiri s-a realizat tabelul 1.2, având ca referință cartea autorilor Gh. Răboacă şi D. Ciucur (2001, pp. 50-51).

Cunoaşterea ştiințifică se realizează pe două paliere distincte, însă strâns legate între ele: (a) **cunoaşterea empirică** şi (b) **cunoaşterea teoretică**. După cum afirma Immanuel Kant (1781), „*ideile fără conținut intuitiv sunt goale, iar intuițiile fără concepte sunt oarbe… Numai din faptul că ele se unesc poate să rezulte cunoaşterea”*.

Dacă intuițiile apar în timpul **cunoaşterii empirice** (prin observarea şi descrierea obiectelor şi proceselor studiate de cercetătorul ştiințific, pe baza senzațiilor, percepțiilor şi reprezentărilor), **ideile sunt rodul activității de gândire,** a intelectului cercetătorului, **bazată pe cunoaşterea teoretică**.

Cunoaşterea teoretică presupune elaborarea de teorii care să explice procesele şi fenomenele socioeconomice, cu ajutorul analizei şi sintezei, al inducției şi deducției, al ipotezelor, al altor teorii sau legi etc.

Tabelul 1.2. Cunoaşterea comună versus cunoaşterea ştiințifică

Elemente de diferențiere	Cunoaşterea comună	Cunoaşterea ştiințifică
1. Sub aspectul **formei**	Nu are o fundamentare teoretică, formând un conglomerat eterogen de cunoştințe practice, dobândite pe cale de ucenicie, sub presiunea nevoilor cotidiene.	Se concretizează şi circulă sub forma unor teorii ştiințifice.
2. Sub aspectul **metodei**	Nu ajunge la adevăruri riguroase şi controlabile.	Are o perspectivă metodologică, fiind organizată şi elaborată prin utilizarea de metode riguroase.
3. Sub aspectul **procedeelor de verificare a ipotezelor**	Are o singură modalitate de verificare a ipotezelor: încercarea.	Dispune de criterii, tehnici şi teste complexe de verificare a adevărului.
4. Sub aspectul **limbajului**	Utilizează un limbaj obişnuit.	Utilizează un limbaj specializat, cu un înalt grad de abstractizare, diferențiat de la o ştiință la alta.

Sursa: Tabelul este realizat pornind de la Gh. Răboacă şi D. Ciucur (2001, pp. 50-51).

1.3. Principii şi rigori ale cercetării ştiințifice

Orice activitate de cercetare ştiințifică are un **obiect** ce va fi supus atenției cercetătorului (subiectului cunoscător), pentru a-l studia în vederea realizării **obiectivului** precis pe care şi l-a fixat în prealabil. Cu alte cuvinte, pentru **a deveni „obiect de cercetare”**, „ceva anume” trebuie să intre în atenția „cunoaşterii ştiințifice” (Enăchescu, 2007, p. 294). Acel „ceva anume” pentru a deveni „obiect de cunoaştere”, care să poată fi supus cercetării ştiințifice, trebuie **să îndeplinească**, în opinia lui C. Enăchescu (2007, p. 295), **un set de condiții**:

- **să existe** în mod **independent** de intelectul cunoscător al cercetătorului;
- să aibă **o cauză proprie** (determinism) care-l produce şi-i întreține existența şi să aibă **un scop** (finalitate);
- să aibă **întindere** sau **spațialitate**, dimensiuni care acoperă o arie ce-l defineşte şi totodată ce-l face să se distingă în raport cu alte „obiecte";
- să **aibă durată**, respectiv o dimensiune de existență în timp;
- să reprezinte o sursă utilă şi interesată de **informații** atât despre el, cât şi despre obiectele similare lui;
- să aparțină unei **clase sau familii** de „obiecte" similare ca determinism şi finalitate;
- să **poată fi supus cercetării ştiințifice** în vederea cunoaşterii sale.

Activitatea de cercetare ştiințifică, pentru a-şi atinge scopul de a descoperi adevărul cuprins în obiectul asupra căruia se fixează atenția cercetătorului, trebuie să fie guvernată de **anumite principii,** care nu sunt alt-ceva decât repere absolut necesare, sub forma **unor reguli obligatorii**, la care cercetătorul trebuie să-şi raporteze ideile şi activitatea profesională. **Tabelul 1.3** prezintă **regulile obligatorii impuse de fiecare principiu ce trebuie respectat în desfăşurarea oricărei activități de cercetare ştiințifică**.

Aceste principii trebuie să reprezinte, în mod obligatoriu, direcții stricte de urmat de către orice persoană care se implică într-o activitate de cercetare, de către colectivul de cercetători angajați în acelaşi scop. Dar conformarea cu aceste principii trebuie corelată şi cu **natura personalității cercetătorului**, care trebuie să țină seama de ele şi să le urmeze. În felul acesta, cercetătorul trebuie să conştientizeze faptul că activitatea sa îi va oferi „*o dublă valorizare: mulțumire sau satisfacție interioară şi recunoaştere, ca satisfacție exterioară, de autoritate ştiințifică"* (Enăchescu, 2007, p. 284).

Tabelul 1.3 Principiile cercetării ştiinţifice

Principiul	Regulile de respectat
1. **Principiul competenței.** Stabileşte condițiile de competență pentru a putea desfăşura o activitate de cercetare ştiinţifică.	a) În rândul cercetătorilor se vor accepta numai specialişti formați în domeniul ştiinţific respectiv. b) Persoana care doreşte să desfăşoare o activitate de cercetare ştiinţifică trebuie să facă dovada că are anumite aptitudini speciale pentru o asemenea activitate: dorință de cunoaştere, curiozitate, spirit dezvoltat de observație şi critic, capacitate de analiză şi sinteză, seriozitate, pasiune şi răbdare. c) Se cere o etapă preliminară prin care trebuie să treacă orice tânăr cercetător pentru a dobândi o experiență de specialitate care să-i permită deprinderea de a gândi în spiritul metodologiei cercetării ştiinţifice.
2. **Principiul obiectivării.** Vizează deopotrivă obiectul cercetării ştiinţifice, modul în care acesta trebuie studiat şi atitudinea cercetătorului față de obiectul cercetării sale.	a) Pentru orice obiect care urmează a fi supus cercetării ştiinţifice se va stabili un anumit obiectiv care să reprezinte scopul precis urmărit prin cercetarea respectivă. b) Pe parcursul cercetării ştiinţifice nu va fi înregistrată o abatere de la obiectul cercetat, nu se va „altera” natura acestuia şi nu va fi schimbat obiectivul urmărit. c) Metodele şi tehnicile de cercetare ştiinţifică trebuie adaptate la specificul naturii obiectului cercetat, şi nu invers.
3. **Principiul adevărului.** Orice cercetare ştiinţifică are ca scop descoperirea adevărului cuprins în obiectul asupra căruia se fixează atenția cercetătorului.	a) Cercetarea ştiinţifică trebuie să urmărească descoperirea adevărului despre obiectul cercetat. b) Activitatea de cercetare ştiinţifică trebuie să fie coerentă, logică, să aibă continuitate şi să fie conformă cu realitatea obiectului supus cercetării sale. c) Rezultatele cercetării ştiinţifice trebuie să fie exprimate utilizându-se un limbaj clar, precis, inteligibil. d) Activitatea de cercetare ştiinţifică se va supune rigorii raționii logice, consecvente, evitându-se subiectivismul sau speculația în gândire.

Principiul	Regulile de respectat
4. **Principiul metodic.** Se referă la metodologia cercetării ştiinţifice.	a) Activitatea de cercetare ştiinţifică trebuie condusă metodic, pe baza unui plan riguros stabilit a priori de cercetătorul ştiinţific respectiv. b) Se vor respecta etapele şi metodele de lucru, pentru a avea coerenţă în demersul logic de descoperire a adevărului. c) Tehnicile şi metodele de lucru trebuie adecvate naturii obiectului cercetat, precum şi obiectivelor cercetării ştiinţifice respective. d) Demersul de desfăşurare a activităţii de cercetare ştiinţifică, din punct de vedere metodologic, trebuie să înceapă cu studiul lucrurilor simple, clare, evidente, pentru ca, ulterior, să se treacă spre problemele cu un grad ridicat de dificultate şi complexitate.
5. **Principiul demonstraţiei.** Rezultatele cercetării ştiinţifice trebuie demonstrate, dovedite că aparţin ca afirmaţii legate de obiectul studiat.	a) Activitatea ştiinţifică trebuie să fie demonstrată şi verificată. b) Cercetarea ştiinţifică trebuie, pe cât posibil, să fie reprodusă sub forma unui „model teoretic” care să pună în relaţie obiectul cercetat şi calităţile acestuia. c) Rezultatele obţinute din cercetarea ştiinţifică întreprinsă, considerate ca fiind valabile şi valide, trebuie să se includă în sistemul de date ale domeniului ştiinţific în care se integrează cercetarea.
6. **Principiul corelaţiei.** Statuează obligativitatea ca rezultatele ştiinţifice desprinse din cercetarea unui obiect să fie corelate cu datele deja existente în domeniul ştiinţific respectiv sau datele din domeniile ştiinţifice înrudite (aspectul de interdisciplinaritate).	a) Se va urmări să se stabilească raporturile obiectului cercetat cu obiectele înrudite. b) Se vor avea în vedere cunoştinţele deja existente despre obiectele apropiate sau înrudite cu obiectul cercetării ştiinţifice respective. c) Rezultatele obţinute dintr-o cercetare ştiinţifică, sub o formă sistematizată, trebuie integrate în patrimoniul de date similare deja existent într-un domeniu ştiinţific dat.

Principiul	Regulile de respectat
7. **Principiul evaluării rezultatelor.** Se referă la modul de evaluare şi de utilizare a rezultatelor obținute din activitatea de cercetare ştiințifică.	a) Toate rezultatele obținute din cercetarea ştiințifică respectivă trebuie evaluate corect, într-o abordare strict rațională. b) Aceste rezultate trebuie comparate cu datele existente în literatura ştiințifică de specialitate a problemei cercetate.
8. **Principiul utilității.** Activitatea de cercetare ştiințifică trebuie să aibă în vedere o utilizare atât teoretică, cât şi practică a rezultatelor obținute, în contextul de studiu dat.	a) Rezultatele din cercetarea ştiințifică întreprinsă trebuie să poată fi utilizate – din perspectivă teoretică şi practică – cât mai curând, în mod curent, de alți specialişti. b) Ideal ar fi ca orice cercetare ştiințifică să aibă un caracter de originalitate şi de noutate, contribuind astfel la îmbogățirea "zestrei" domeniului ştiințific respectiv.
9. **Principiul psihomoral.** Se referă la responsabilitatea ştiințifică şi morală a cercetătorului deopotrivă față de cercetarea pe care a întreprins-o şi de rezultatele pe care le-a obținut, dar şi față de consecințele ce decurg din aplicarea rezultatelor cercetării.	a) Cercetarea ştiințifică trebuie să fie condusă după principiile deontologice ale unei profesiuni de elită. b) Cercetarea întreprinsă trebuie să fie conformă cu natura personalității cercetătorului ştiințific, cu gradul său de pregătire profesională. c) Trebuie să se accepte colaborarea, deschisă şi sinceră, cu specialişti din acelaşi domeniu sau din domenii ştiințifice înrudite, pentru a evita suprapunerile de studii sau erorile care pot surveni în obținerea şi interpretarea rezultatelor. d) Cercetătorul ştiințific are datoria de a-şi susține, demonstra şi apăra rezultatele cercetării ştiințifice față de controversele sau criticile care îi pot fi aduse în legătură cu cercetarea întreprinsă.

Sursa: Tabelul a fost realizat pornind de la C. Enăchescu, 2007, pp. 284-287.

Valoarea unei cercetări ştiințifice este condiționată de un set de cerințe metodologice care trebuie respectate într-o viziune holistică ce asigură o sinergie a etapelor demersului ştiințific întreprins (Tremblay şi Perrier, 2006, pp.2-3):

a. **Caracterul exhaustiv şi riguros al descrierilor şi clasificărilor.** În lucrările ştiințifice, descrierile trebuie să fie sistematice şi complete. Clasificarea elementelor trebuie să se facă pe o bază logică şi obiectivă.

b. **Caracterul sistematic şi exact al observațiilor.** Observațiile nu trebuie să lase nimic hazardului şi să se deruleze într-o manieră ordonată şi completă. Ele trebuie să fie realizate de numeroşi observatori independenți unii față de alții.

c. **Reproductibilitatea experiențelor**. Experiențele trebuie să fie realizate şi descrise de manieră riguroasă pentru a se atinge obiectivitatea în cel mai înalt grad. Orice experiență trebuie să fie descrisă astfel încât să poată fi reprodusă şi verificată. Obiectivitatea este capacitatea de a recunoaşte ceea ce este real, independent de orice prejudiciu şi de orice interpretare personală. A fi obiectiv înseamnă a rămâne neutru, imparțial înaintea faptelor.

d. **Rigoarea conceptelor**. Conceptele utilizate trebuie să fie definite riguros, fără nici un echivoc sau cât mai exact posibil.

e. **Logica raționamentelor**. Raționamentele, fie inductive, deductive sau probabilistice, trebuie să fie perfect clare şi trebuie să se supună legilor logicii.
   - Un **raționament inductiv** este bazat pe un număr foarte mare de cazuri sau observații care permit astfel o generalizare.
   - Un **raționament deductiv** este unul logic, prin care se trage o concluzie necesară pornind de la premisele stabilite a priori.
   - Un **raționament probabilist** este unul fondat pe probabilități şi comportând o anumită marjă de eroare (de exemplu, 5%).

f. **Caracterul provizoriu al concluziilor.** Orice concluzie, oricât de fermă ar fi, trebuie să fie considerată adevărată până când se va dovedi contrariul sau se va găsi o explicație mai bună, exactă şi completă. Nu există adevăr definitiv, nici adevăr absolut în ştiință.

g. **Probitatea cercetărilor.** Cercetătorii nu trebuie niciodată să falsifice sau să modifice rezultatele cercetărilor lor pentru a le face conforme cu teoriile sau ipotezele avute în vedere. Ei trebuie să se supună voluntar (de bună voie) oricăror verificări exterioare dacă este cazul.

1.4. Problema ştiinţifică

Cunoaşterea ştiinţifică se fondează pe ***întrebări*** şi ***răspunsuri*** puse de cercetător pentru a-şi atinge scopul de a descoperi şi demonstra adevărul despre o ***problemă*** **de soluţionat**, care constituie **obiectul cercetării sale**.

Orice problemă ştiinţifică apare, după cum afirmă Morris Cohen şi Ernest Nagel (citaţi în Grosu, 2000, p. 11), dintr-o „*stare de dificultate de natură teoretică sau practică”*. Astfel, **o stare de dificultate de natură teoretică** se poate manifesta sub formă de:

- contradicţii în cadrul unei (unor) teorii;
- contradicţii între teorie şi noi fapte;
- contradicţii între teorie şi baza metodologică şi experimentală; dificultăţi de aplicare şi respectiv de extindere a teoriei.

Cât priveşte **o stare de dificultate de natură practică**, după aprecierea altor reputaţi specialişti în domeniu (Răboacă şi Ciucur, 2003, p. 54), aceasta poate fi generată, de exemplu, în aria cercetării ştiinţifice economice, de:

- insuficienta dezvoltare a unei activităţi economice în raport cu noile dimensiuni şi structuri viitoare ale nevoii sociale;
- rămânerea în urmă a profitabilităţii în raport cu posibilităţile oferite de progresul ştiinţific şi tehnic;
- necesitatea adaptării (restructurării) economiei româneşti în raport cu noile exigenţe ale societăţii informaţionale bazate pe cunoaştere.

Considerăm, alături de N. Grosu (2000, p. 11), că problema ştiinţifică apare la limita dintre cunoaştere şi necunoaştere, ca necesitate obiectivă de depăşire a acesteia din urmă. Soluţionarea problemei ştiinţifice nu înseamnă altceva decât depăşirea limitei dintre cunoaştere şi necunoaştere, scop pe care cercetătorul îl poate atinge **parcurgând succesiv următorii paşi**:

1. Structurarea problemei. Este un demers prin care se urmăreşte:

- delimitarea câmpului cunoaşterii ştiinţifice, ca sistem de cunoştinţe de referinţă (de fond) din care, în mod sistemic, rezultă problema;
- precizarea conţinutului problemei: cunoscutele şi necunoscutele ei;

- formularea problemei, sub formă de întrebare, adică o frază care conține aserțiuni relevante ce aparțin câmpului cunoaşterii ştiințifice stabilit în prealabil;
- urmărirea unui răspuns, care poate fi: direct/indirect; complet/ parțial; efectiv/probabil.

2. Clasificarea problemei. Folosind o diversitate de criterii, aflate într-o relație de complementaritate, trebuie să se stabilească „*asemenea tipuri încât tipul de problemă să sugereze tipul de rezolvare"* (Pólya, citat în Grosu, 2000, p. 12). Reluăm, într-o nouă formulă schematică, clasificarea problemelor ştiințifice propusă de N. Grosu (2000, pp. 12-13). **Criteriile folosite** pentru delimitarea diferitelor **tipuri de probleme** sunt:

a) scop;
b) profunzime;
c) conținut;
d) deschidere;
e) consistență;
f) obiectivele urmărite.

a) După scop:

- ***probleme-obiect:*** de ordin teoretic, ce rămân în cadrul teoriei respective;
- ***metaprobleme:*** de ordin metodologic, ce apar în momentele de salt şi vizează căile, mijloacele şi metodele de cercetare.

b) După profunzime:

- ***probleme normale:*** urmăresc perfecționarea teoriei respective, fără a-i afecta bazele;
- ***probleme anomalii:*** urmăresc trecerea la o altă teorie.

c) După conținut:

- ***probleme formale:*** probleme care au menirea să afle (să găsească, să obțină, să indice) sau să demonstreze (să stabilească) adevărul/falsul;
- ***probleme factuale:*** se pot rezolva pe cale empirică (prin observație, măsurare, experiment) sau teoretică (cu ajutorul ipotezelor, legilor şi teoriilor ştiințifice).

d) După deschidere:

- ***probleme cu întrebări închise:*** ale căror răspunsuri fiind predeterminate şi, respectiv, existând mijloacele şi metodele de determinare, răspunsul va fi, în mod cert, determinat;
- ***probleme cu întrebări deschise:*** ale căror răspunsuri nefiind predeterminate şi, respectiv, neştiindu-se dacă există mijloace şi metode de determinare, răspunsul va fi deci doar în mod probabil determinat/nedeterminat.

e) După consistență:

- ***probleme reale:*** probleme efective (concrete, necesare);
- ***pseudoprobleme:*** probleme fictive (imaginare, aparente, absurde), care pot apărea obiectiv (din limitele capacității momentane de cunoaştere) sau subiectiv (din ignoranță, eroare şi arbitrar).

f) După obiectivele urmărite: În practică, se întâlnesc numeroase genuri de probleme care se pot aşeza într-un demers de cercetare ştiințifică. Într-o încercare de a contura o tipologie de probleme de cercetare ştiințifică, au fost identificate **opt tipuri de probleme** care constituie de fapt tot atâtea genuri de cercetare, ce **se disting prin obiectivele urmărite**: teoretic, de verificare, de confirmare, de experimentare etc. (Aktouf, 1987, pp. 32-34):

- **Problemă fundamentală.** Având ca arie de interes o cercetare fundamentală, respectiv o cercetare prin care se atacă bazele, temelia unui anume aspect dintr-un domeniu dat, este vorba de o problemă teoretică în cadrul unei cercetări, evident, teoretice.
- **Problemă aplicată.** Este o problemă care vizează o aplicare de noțiuni teoretice. Este cazul unui studiu privind un aspect precis al realității. De exemplu, un studiu având ca obiectiv aplicarea unui model (teoretic) de regenerare urbană a unei anumite (realități) regiuni.
- **Studiul de caz.** Este vorba de un gen anume de problemă care implică necesitatea realizării un studiu complet şi complex, detaliat şi aprofundat al unui număr limitat de obiecte, de indivizi, de evenimente.

- **Problemă de teren** (cercetare de teren – *field research*). Se referă la tipul de cercetare care reclamă culegerea de date de manieră directă (acolo unde se află obiectul investigat) şi ale cărei elemente de ipoteze, de analiză, de concluzii, de teoretizări provin de asemenea din teren (de exemplu, monografii...).
- **Problemă experimentală** (*lab-research*). Este problema legată de o muncă experimentală (de laborator) pentru elaborarea sa şi rezolvarea ei.
- **Problemă descriptivă.** În cazurile în care cercetarea nu are ca scop decât furnizarea de cunoştinţe mai mult sau mai puţin precise despre un fenomen dat, problema priveşte necesitatea de a oferi o descriere care să nu fie viciată de absenţa valorii ştiinţifice. Aşa, de exemplu, poate fi vorba de o problemă legată de tendinţa de comportament a variabilei dependente în anumite condiţii date (nonmanipulate).
- **Problemă cauzală.** Este tipul de problemă care se referă la un răspuns la întrebarea „Pentru ce?" Aceasta înseamnă că va trebui să se găsească cauza unei situaţii, a unui comportament, a unei transformări, a unui fapt neaşteptat. O asemenea problemă reclamă cercetările cele mai dificile, care cer un maximum de informaţii (date/dovezi) şi rigoare metodologică. Ca regulă generală, se apelează, în acest caz, la câteva ipoteze bine elaborate, pentru care, apoi, atenţia să fie orientată spre verificarea sau infirmarea (ştiinţifică) a lor.
- **Ex-post-facto.** Analiza după înregistrarea faptului ridică problema de a demonstra că o variabilă independentă X influenţează de o anumită manieră variabila dependentă Y. Această demonstraţie se face în general prin inferenţă (calcule de corelaţie).

3. Tratarea problemei. Este o etapă deosebit de importantă de care depinde reuşita cercetătorului în a-şi atinge scopul de a descoperi adevărul ştiinţific. Valorificând aceeaşi sursă bibliografică (Grosu, 2000, pp. 14-15), redăm, în continuare, acţiunile ce trebuie întreprinse pe parcursul demersului de tratare a unei probleme ştiinţifice. Astfel, **acest demers presupune**:

a) Preformularea problemei

- determinarea componentelor structurale ale problemei (cunoscute, necunoscute şi, respectiv, relaţiile dintre acestea);

- formularea ipotezelor posibile despre necunoscute;
- integrarea ipotezelor într-un enunț-problemă.

b) Clarificarea problemei

- tipologizarea problemei: stabilirea naturii problemei; determinarea tipului de problemă; încadrarea problemei într-o clasă sau în mai multe clase neexclusive;
- încadrarea sistemică a problemei în teorie, adică:
  - determinarea relațiilor dintre problemă şi cunoaşterea prealabilă;
  - integrarea problemei într-un sistem bine delimitat de cunoştințe;
  - analizarea legăturilor sistemice dintre problemă şi teoria de apartenență;
  - definirea structurii problemei (cunoscute, necunoscute);
  - formularea problemei: „*o problemă bine formulată este pe jumătate rezolvată"* (Dewey şi Heisenberg, citați în Grosu, 2000, p. 15).

c) **Descompunerea problemei în subprobleme şi ordonarea acestora după prioritatea logică** (temporală, pozițională, structurală, funcțională) şi, respectiv, **după gradul de dificultate**.

d) **Simplificarea problemei**, prin schimbarea datelor şi reducerea redundanței.

e) **Rutinizarea problemei**, prin analogie cu probleme deja rezolvate.

f) **Determinarea căilor**, **mijloacelor** şi **metodelor de rezolvare**.

g) **Stabilirea tipului de soluție** şi a **modului de verificare** a acesteia.

DE REȚINUT:

- Problema ştiințifică se găseşte la baza procesului de cunoaştere, motiv pentru care structurarea, clasificarea şi tratarea problemei ştiințifice au o importanță majoră pentru cunoaşterea şi existența umană.

1.5. Metodologia cercetării ştiinţifice

În lucrările de specialitate şi chiar în limbajul curent folosit de mulţi cercetători, termenii de **metodă, metodică, metodologie, procedee** de investigare pot primi semnificaţii diferite în funcţie de criteriul de clasificare folosit, dar de multe ori aceşti termeni se confundă. De aceea, în debutul acestui capitol se cuvine a fi definiţi aceşti termeni. Nu considerăm util, în economia lucrării noastre, să dezvoltăm termenii respectivi din perspectiva conţinutului lor plurisemantic, propunându-ne să ne oprim la definiţiile deja consacrate ca fiind relevante pentru nucleul paradigmatic al teoriei cercetării ştiinţifice.

Metoda ştiinţifică a fost definită de Descartes (1596-1650) care, subliniind rolul ei decisiv în cadrul ştiinţei, preciza că „*metoda constă în acele reguli sigure şi simple, graţie cărora oricine le va urma fără a se abate de la ele, nu va lua niciodată nimic fals drept adevăr şi… va ajunge la cunoaşterea adevărată de care este capabil”* (citat preluat din Răboacă şi Ciucur, 2003, p. 49). Etimologic, acest termen provine din greaca veche „*methodos”*, un cuvânt compus din: *meta* = *după* şi *odos* = *cale, drum*. Deci *methodos* înseamnă *după un drum, o cale anume*. Este de reţinut că prin cuvântul *anume* trebuie să înţelegem că metoda nu poate fi arbitrară, subiectivă, ci un demers (drum) raţional al spiritului (gândirii ştiinţifice) pentru a ajunge la cunoaşterea sau demonstrarea unui adevăr.

Dar, în ştiinţele socioumane, termenul *metodă* este folosit fie în sens larg, fie într-unul mai restrâns, fie la singular, fie la plural. Aşa, de exemplu, se cunosc variante de utilizare precum: metoda statistică, dar şi metode statistice; metoda istorico-comparativă; metoda dialectică; metoda experimentală, dar şi metode experimentale; metode de culegere a informaţiilor; metode de prelucrare a informaţiilor etc. Se poate concluziona că, aşa cum preciza Madeleine Gravitz (1972, apud Chelcea, 2007, p. 68), **în ştiinţele socioumane noţiunea “metodă” este ambiguă**.

Procedeul nu trebuie suprapus metodei, el reprezentând un mijloc pentru a obţine un rezultat sau, altfel definit, „*o manieră de acţiune, de utilizare a instrumentelor de investigare”* (Oprean, 2006, p. 37). **Procedeul** reprezintă „maniera de acţiune”, de utilizare a „**instrumentelor de investigare”**; printre aceste instrumente amintim: chestionar tipărit,

foaie de observație, fişă de înregistrare, ghid de interviu, aparate de înregistrare a comportamentelor (aparat de filmat, de fotografiat etc.), de măsurare a senzațiilor (kinezimetru, olfactometru, algometru etc.), de declanşare a reacțiilor comportamentale (generator de sunete, conflictograf).

Metodica reprezintă un sistem de prescripții şi procedee, tehnici de orice fel, prin care este concretizată aplicarea, adecvată domeniului şi scopului urmărit, a unei metode ştiințifice. Cu alte cuvinte, metodica constă în modul concret de lucru în domeniul cercetării ştiințifice (Oprean, 2006, p. 36), prin care se asigură coerența logică internă (*adequatio intellectus ad intellecti*) şi concordanța imaginilor noastre mintale cu realitatea obiectivă (*adequatio intellectus ad rei*) (Chelcea, 2004, p. 31).

Metodologia, ca sistem de cercetare, este acel ceva care ne învață să folosim metode, după rigorile unei metodici adecvate subiectului cerce-tat. Într-o încercare de a găsi o definiție cât mai aproape de ceea ce trebuie înțeles prin metodologie, însuşim punctul de vedere al unor autori (Zaiț şi Spalanzani, 2006, p. 127) care propun a înțelege prin metodologie „acel know-how prin care se poate ajunge la atingerea unui scop, în general, a unui scop în cercetare, în particular şi în special. Ea furnizează reguli, norme, metode, tehnici sau practici prin care putem ajunge să ştim *cum să facem* şi *cum să aplicăm* ceva ce ştim sau am învățat, cum să parcurgem drumul de la o idee vagă, de la o ipoteză la o soluție, o generalizare sau o teorie ştiințifică".

Din perspectiva teoriei sistemelor, **metodologia de cercetare** poate fi asimilată **unui sistem structurat** şi coerent de reguli, principii, metode, instrumente şi know-how. Un asemenea **sistem are o alcătuire pe trei niveluri** (Răboacă şi Ciucur, 2003, p. 49):

- nivelul metodologiei de **maximă generalitate**;
- nivelul metodologiei de **graniță**: pentru mai multe ştiințe particulare;
- nivelul metodologiei **specifice**, diferită de la o disciplină la alta.

Orice cercetător, în demersul său de a descoperi adevărul, dar şi de a-l demonstra convingător, trebuie să respecte **cele patru „reguli" metodice obligatorii formulate de R. Descartes**, părintele definiției metodei ca formă de "gândire cunoscătoare" (pentru unele comentarii, vezi şi Enăchescu, 2007, pp. 349-350).

Regula 1: „*Nu trebuie acceptat niciodată un lucru ca adevărat dacă el nu se înfățişează ca evident.”* „Bunul simț”, preciza R. Descartes, exclude orice amestec sau prejudecăți ce ar putea veni din partea persoanei cunoscătoare, împiedicând-ul astfel să înțeleagă clar şi distinct ceea ce este adevărat, fără a fi pus la îndoială. Una dintre principalele **condiții** pe care trebuie **să le îndeplinească orice metodă** este **să risipească îndoiala** sau să o anuleze. Metoda trebuie să ofere rațiunii o “cale de conducere” sigură, certă. **Îndoiala** este manifestarea în planul rațiunii a nelinişstii interioare, respectiv starea de tensiune psihică puternică ce dă naştere interogației. Iar metoda trebuie să fie răspunsul la interogațiile pe care şi le pune rațiunea însuşi şi pe care tot ea şi le rezolvă sau anulează, prin răspunsurile date.

Regula 2: „*Trebuie ca fiecare problemă analizată, pe care o reprezintă obiectul cercetării, să fie separată de câteva fragmente, pentru ca, din punct de vedere metodic, să fie cât mai bine rezolvate.”*

Regula 3: „*Orice cercetare metodică trebuie să înceapă cu analiza celor mai simple obiecte şi mai uşor de cunoscut, urmând a înainta treptat la cunoaşterea celor mai complexe, conform unei ordini naturale care se succedă în mod firesc.”*

Regula 4: „*Orice metodă trebuie să cuprindă o revizuire a faptelor observate sau studiate pentru a avea siguranța că nu a fost nimic omis.”*

Şi, pentru a sublinia concluzia la care R. Descartes a ajuns, conform căreia „toate ştiințele reunite nu sunt altceva decât inteligență umană, care rămâne întotdeauna una, întotdeauna aceeaşi, oricât de variate ar fi subiec-tele la care ea se aplică” (citat preluat din Enăchescu, 2007, p. 351), încheiem succinta prezentare a importanței metodei în cercetarea ştiințifică cu enunțarea, alături de cele patru reguli metodice de mai sus, a **principiilor morale** pe care R. Descartes le-a adăugat acestora, tocmai pentru a întări nevoia de a trece de la **„îndoiala metodică”** la **„claritatea cunoaşterii”**. Aceste principii morale sunt (Enăchescu, 2007, p. 350):

1. Trebuie ca, în toate privințele, să ne conducem după opiniile cele mai echilibrate şi înțelepte, aplicate de oamenii cei mai cu judecată, urmând astfel părerile celor mai înțelepți oameni.
2. Se impune, de fiecare dată, să fim cât mai fermi şi mai hotărâți în acțiunile pe care le întreprindem, evitând comiterea de erori generată de opinii nesigure.
3. Trebuie făcut un efort de a ne învinge pe noi înşine, pentru a nu influența ordinea lumii cu subiectivismul (dorințele) nostru.
4. Trebuie, în activitatea noastră, să alegem îndeletnicirea cea mai bună, care ni se potriveşte nouă, pentru a reuşi în demersul de cunoaştere a adevărului prin metoda adecvat aleasă.

DE REȚINUT:

- Regulile metodice îi permit cercetătorului să înainteze pe drumul cunoaşterii.
- O ghidare metodologică prea severă, o utilizare rigidă a metodelor sunt nu doar anevoioase, dar şi dăunătoare ştiinței.
- Rezultatul cercetării ştiințifice este un produs de care este răspunzător cercetătorul. Orice cercetare ştiințifică trebuie să se organizeze şi să se desfăşoare în conformitate cu principiile eticii cercetării.

1.6. Termeni paradigmatici ai cercetării ştiinţifice

1.6.1. Fapte, fenomene şi evenimente

- **Faptele** sunt datele imediat accesibile prin observaţie. Sunt departajate, de regulă, în două tipuri (Sagaut, 2008-2009, p. 33):
  - **faptul brut** sesizabil printr-o observaţie nonanalizată;
  - **faptul ştiinţific** analizat ca efect al unor factori declanşatori.
- Printre fapte se identifică **fenomenele şi evenimentele**. Un fapt asociat unei schimbări şi care este repetabil reprezintă **un fenomen**. **Evenimentul**, în schimb, se referă la un fapt care implică o schimbare, dar nu este repetabil.

1.6.2. Legea ştiinţifică

Termenul *lege* are două semnificaţii distincte, în funcţie de cum este utilizat: în sens comun sau în sens ştiinţific (Sagaut, 2008-2009, p. 33):

În **sensul comun**, termenul are o conotaţie juridică şi desemnează o regulă în vigoare într-un grup uman, a cărei violare va fi sancţionată. În această accepţie, legea este constrângătoare: ea tinde să guverneze sau să reglementeze comportamentul indivizilor care trebuie să respecte legea.

Sensul ştiinţific al termenului de lege este dat de expresia matematizată a unei corelaţii repetabile, a unui comportament constant sau a unei frecvenţe statistice observate într-un ansamblu de fapte. Ea este dedusă dintr-un anumit număr de observaţii şi generalizează tendinţele acestora, reţinându-se caracterul stabil. Este inexact a se spune că faptele sunt reglementate prin legi: trebuie spus că faptele comportă legi. Comparativ cu legea în sens juridic, legea ştiinţifică este constatativă şi nonnormativă (Sagaut, 2008-2009, p. 33).

În textele ştiinţifice, se regăsesc menţionate şi **principiile,** ca un gen de lege cu un înalt grad de generalitate, care depăşesc de departe faptele ce le-au sugerat. La anumiţi autori, principiile dobândesc un statut apropiat de cel al postulatelor matematice, deoarece, în acest sens, nivelul lor de generalitate nu permite o validare directă şi completă (Sagaut, 2008-2009, p. 37).

1.6.3. Modelul

Faptele permit să se degajeze legi. Pentru a obține un cadru de reflexie care să permită sintetizarea acestor legi, regruparea acestora şi găsirea unei anumite unități între ele, se utilizează **modelele**. Un model poate fi definit (Soler, 2000, citat în Sagaut, 2008-2009, p. 38) ca *„un cadru reprezentativ idealizat şi deschis, recunoscut aproximativ şi schematic, însă considerat fructuos în raport cu un scop dat: a prevedea, a acționa asupra naturii, a cunoaşte mai bine etc.”*

1.6.4. Teoria ştiințifică

O *teorie* este un *sistem coerent care coordonează, leagă şi unifică legi, ipoteze, principii şi modele*. Teoria este mai generală decât modelele pe care le utilizează. O teorie poate utiliza unul sau mai multe modele pe care le plasează într-un context conceptual mai general. Un model poate fi folosit de teorii diferite.

O teorie ştiințifică, ca tendință generală, îndeplineşte patru funcții (Sagaut, 2008-2009, p. 41):

- **Funcția explicativ-predictivă.** Prin utilizarea teoriei, calculului şi ipotezelor, se pot deduce legi şi fapte (care, de reținut, vor trebui confruntate cu experiența), în timp ce acestea nu au fost încă observate.
- **Funcția unificatoare.** Teoria permite gruparea, unificarea unui mare număr de fapte în sânul aceluiaşi cadru conceptual, înglobându-le într-un număr redus de modele şi legi.
- **Funcția euristică.** Teoriile ghidează cercetătorii sugerându-le noi căi sau, dimpotrivă, conducând la abandonul anumitor dezvoltări considerate mai puțin fructuoase.
- **Funcția de reprezentare.** Modelele şi cadrul promovat de o teorie oferă o reprezentare a universului sensibil, care permite fiecăruia de a ordona viziunea sa a lumii.

1.7. Informația ştiințifică: obiect al producției ştiințifice

1.7.1. Provocări ale societății informaționale bazate pe cunoaştere

De la început trebuie să se rețină că există o mare diversitate de direcții şi de modalități de abordare a conceptului **societate informațională**. Ba, mai mult, dezvoltarea sistemelor informaționale este în plin proces de desfăşurare. Mai toate descrierile societății informaționale insistă asupra importanței informației şi a comunicării, în activitatea economică, mulți autori acceptând ideea că informația, astăzi, trebuie considerată mijloc de producție.

În literatura de specialitate, o sursă bibliografică de referință o constituie cartea *The coming of post-industrial society,* publicată în anul 1973 de sociologul american Daniel Bell –, carte ce stă la baza curentului de gândire care s-a focalizat – în termenii de azi – pe conceptul societății informaționale (Cuilenburg şi colaboratorii, 2004, p. 57).

Într-un studiu ulterior (1989), D. Bell dezvoltă demonstrația sa referitoare la societatea postindustrială, care a înlocuit societatea industrială, sintetizând diferențele, în perspectivă istorică, dintre societățile agrară, industrială şi postindustrială (tabelul 1.4).

Punctul central în demonstrația lui Bell este caracteristica dată de faptul că **societatea postindustrială**, în contrast cu societatea industrială, **se bazează pe cunoaştere,** şi nu numai pe muncă, iar cunoaşterea, în special cunoaşterea ştiințifică şi practică, devine principalul **mijloc de producție în societatea postindustrială**.

Totuşi, D. Bell nu împărtăşeşte opinia că informația a devenit, în noile condiții, un bun economic; pentru el, aceasta este un bun colectiv: „*odată creată, informația este prin natura sa accesibilă tuturor"* (Bell, 1980, p. 181, sursă regăsită şi în Cuilenburg, 2004, p. 59). Şi alți cercetători împărtăşesc punctul de vedere potrivit căruia informația nu ar putea fi considerată un bun economic, chiar în societatea informațională, aducând ca argument viziunea neoclasică în care bunurile sunt prin definiție disponibile în mod limitat şi, prin urmare, consumul poate duce la epuizarea lor. Ceea ce nu este cazul cu informația. Legat de aceasta din urmă, J. Naisbitt atrăgea atenția, în cartea sa, *Megatendințe* (1984), că „*odată cu dezvoltarea societății informaționale, suntem pentru prima dată în istorie confruntați cu o economie care se axează pe o sursă care nu numai că nu se epuizează, ci, mai mult decât atât, se amplifică"*.

Tabelul 1.4 Societatea industrială în perspectivă istorică

Caracte-ristici	Societatea agrară	Societatea industrială	Societatea postindustrială
1. Mod de producţie	cultivare	fabricaţie	servicii
2. Sector economic	*Primar* - agricultură; - minerit; - pescuit; - petrol şi gaze	*Secundar* - producţie de bunuri materiale; - consum îndelungat sau scurt; - industrie grea	*Terţiar* - transport; - servicii civile; *Sectorul patru* - comerţ; - finanţe; - asigurări; *Sectorul cinci* - asistenţă medicală; - cercetare ştiinţifică; - învăţământ; - administraţie de stat
3. Motorul inovator	energiile naturale (eoliană, hidroenergie musculară)	descoperirea a noi surse de energie (petrol, gaz, cărbune, nucleară)	informaţie*) calculatoare şi sisteme de transmitere a informaţiilor
4. Mijloace strategice	materie neprelucrată	capital	cunoaştere**)
5. Tehnologie	artizanat	tehnologie maşinistă	tehnologie intelectuală
6. Ocupaţia de bază	muncitor agricol sau muncitor manual	muncitor semicalificat, tehnician	om de ştiinţă, profesiuni tehnice de înaltă calificare
7. Metoda de lucru	bun-simţ, a încerca şi a învăţa din erori, experienţă	empirism, experimente	teorii şi abstracţiuni, modele, simulări, teoria deciziilor, analiza de sisteme
8. Orizont temporal	orientare spre trecut	adaptări ad-hoc	orientare spre viitor, scenarii şi planuri de viitor
9. Finalitate	lupta cu natura	lupta cu natura modificată	lupta între persoane
10. Principiul director	tradiţionalism	creştere economică	codificarea cunoştinţelor teoretice

*) În sens larg, procesarea datelor. Înmagazinarea, regăsirea şi procesarea datelor devin resursa esenţială a tuturor schimburilor economice şi sociale.

**) Un set organizat de afirmaţii sau de acţiuni ale ideilor, prezentând o analiză raţională a rezultatelor experimentale, care este transmis printr-un mijloc de comunicare într-o formă.

Sursa: D. Bell (1989), p. 94, citat în J.J. van Cuilenburg şi colaboratorii (2004), pp. 58-59.

Particularizând la domeniul cercetării ştiinţifice, categoric că informaţia ştiinţifică este un bun economic. În acest sens, acceptăm concluzia acelor cercetători (de exemplu, Idenburg, Ruys şi Schenent, citaţi în Cuilenburg şi colaboratorii, 2004, p. 59-60) care susţin această aserţiune printr-un larg consens: **informaţia ştiinţifică are o valoare economică**, din unghiul cerinţelor pieţei care valorifică rezultatele producţiei ştiinţifice. Să nu uităm, în acest demers, contribuţia cercetătorilor români O. Hoffman şi I. Glodeanu, care, în cartea lor *Cunoaşterea – noua resursă a puterii* (2006), dovedesc acest fapt, anume că informaţia este uneori o sursă a puterii, inclusiv economice.

1.7.2. Tipologia lucrărilor ştiinţifice

Piaţa informaţiilor ştiinţifice trebuie analizată în structura celor două categorii ale sale: a) cererea de informaţii ştiinţifice şi b) oferta de informaţii ştiinţifice. Cererea de informaţii ştiinţifice este determinată de faptul că activitatea de cercetare ştiinţifică (producţia ştiinţifică) reprezintă bucle pozitive de conexiune inversă (exprimă acţiunea outputurilor asupra inputurilor sistemului socioeconomic).

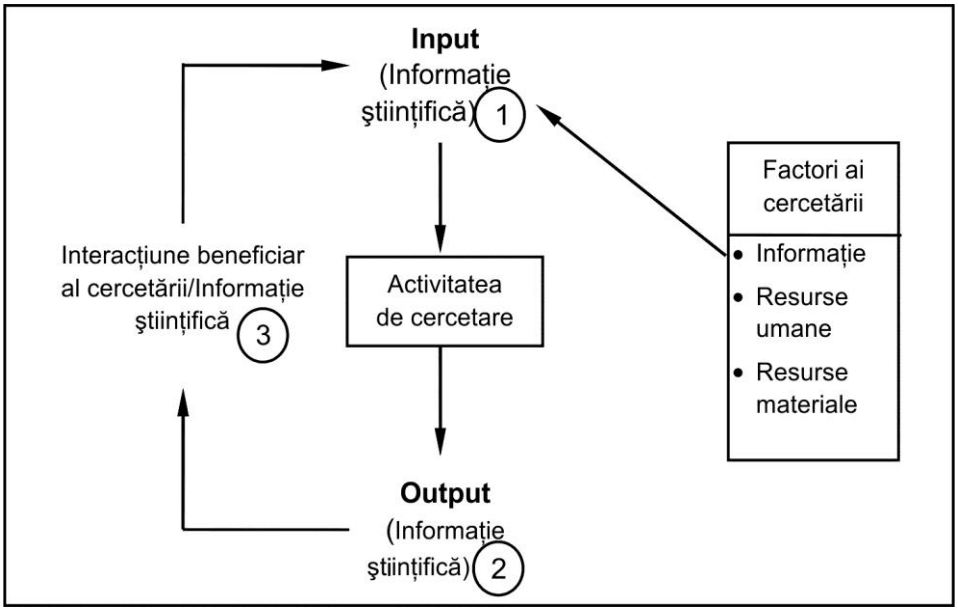

Figura 1.1. Fluxul informaţiilor ştiinţifice în calitate de obiect al producţiei ştiinţifice

Oferta de informaţii ştiinţifice este cantitatea de informaţii ştiinţifice care poate fi vândută pe piaţă, produsă în cadrul activităţii de cercetare ştiinţifică.

Din punctul de vedere al formelor prin care se poate valorifica producţia ştiinţifică, în tabelul 1.5 au fost reţinute cele mai importante categorii de lucrări ştiinţifice care încorporează rezultatele cunoaşterii ştiinţifice.

Tabelul 1.5. Tipologia lucrărilor ştiinţifice

Lucrarea ştiinţifică	Conţinutul
I. LUCRĂRI CU AUTORITATE ŞTIINŢIFICĂ DE CONSACRARE (destinate publicării în regim editorial)	
• **Monografia**	Abordează exhaustiv o problemă, o formă sau o zonă teritorială, având ca scop cunoaşterea amplă a realităţii studiate, dar şi conturarea direcţiilor şi perspectivelor de evoluţie ale acesteia. Are o dimensiune variabilă (de la câteva sute, la câteva mii de pagini).
• **Tratatul**	Abordează unitar şi coerent domeniul unei ştiinţe, urmărind să-i identifice starea de dezvoltare şi să sintetizeze teoriile şi metodele de investigare care compun paradigma acesteia. Se redactează în mai multe volume şi mai multe mii de pagini.
• **Manualul**	Răspunzând unor nevoi didactice de formare profesională a specialiştilor, adună într-o formă logică şi sistematică întregul nucleu paradigmatic care defineşte disciplina în cauză. Într-o formă mai amplă, la un nivel înalt de abordare ştiinţifică, un manual universitar poate fi asimilat/identificat cu tratatul.
• **Enciclopediile şi dicţionarele de specialitate**	Cu unele excepţii (de exemplu, dicţionarele explicative), majoritatea compilează cu rigoare acumulările existente într-un domeniu al ştiinţei. Dimensiunile sunt variabile.
II. LUCRĂRI PRE ŞI POSTCONSACRARE, VIZÂND VERIFICAREA IPOTEZELOR EXISTENTE, FORMULAREA DE NOI IPOTEZE ŞI DIRECŢII DE CERCETARE	
• **Studiul ştiinţific**	Este o lucrare de cercetare ştiinţifică, prin excelenţă, având ca obiectiv găsirea răspunsurilor pentru rezolvarea problemei(lor) identificate ca fiind de actualitate sau impuse de un beneficiar al cercetării ştiinţifice respective. Forma de valorificare a studiului ştiinţific este condiţionată de statutul entităţii instituţionale care l-a comandat a fi realizat.
• **Articolul ştiinţific**	Fiind o formă prescurtată a unui studiu ştiinţific, prin care se caută a se sintetiza principalele concluzii şi recomandări, este destinat publicării în reviste de specialitate.

Lucrarea ştiinţifică	Conţinutul
• **Raportul de cercetare ştiinţifică**	Reprezintă forma foarte restrânsă, de regulă într-o structură standard, a rezultatelor unui studiu ştiinţific; se redactează un asemenea raport, în special, când studiul s-a realizat la comanda unui beneficiar, pe bază de contract.
• **Memoriul ştiinţific**	Este forma pe care o îmbracă raportul de cercetare ştiinţifică atunci când este nevoie de a populariza concluziile studiului la nivelul unor foruri ştiinţifice interne sau internaţionale (de exemplu, Academia Română).
• **Comunicarea ştiinţifică**	Urmăreşte să prezinte, sub o formă restrânsă (circa 10 pagini), în cadrul unor manifestări ştiinţifice (simpozion, conferinţă etc.), rezultate parţiale sau finale ale unui studiu ştiinţific; este rodul unor cercetări ştiinţifice individuale sau de echipă.
• **Referatul ştiinţific**	Este o formă de valorificare a rezultatelor unui studiu ştiinţific (individual sau de grup, în cadrul unor manifestări ştiinţifice (simpozion, conferinţă etc.), cu scopul ca, printr-o dezbatere ştiinţifică, să se exploreze unele soluţii şi să se desprindă unele concluzii şi propuneri care, apoi, să poată fi implementate în practică. Se prezintă scris, cu o dimensiune între 10 şi 20 pagini, dar se expune oral în cadrul organizat al manifestării ştiinţifice respective.
• **Intervenţia ştiinţifică**	Poate fi scrisă sau orală (nu mai mult de 6 pagini sau expusă pe durata a circa 5 minute) şi constituie un comentariu referitor la o comunicare sau referat ştiinţific audiat.
III. LUCRĂRI DE POPULARIZARE A LITERATURII ŞTIINŢIFICE	
• **Eseul ştiinţific**	Prezintă concluziile şi reflecţiile ştiinţifice ale autorului asupra unei probleme de interes major sau despre opiniile altor oameni de ştiinţă, într-o formă cât mai accesibilă şi într-un limbaj pe cât probabil literar. De regulă, eseul ştiinţific are dimensiuni restrânse, dar se poate dezvolta şi sub forma unei broşuri sau a unei cărţi (atunci când se strâng mai multe eseuri despre tema abordată).
• **Notele de lectură, comentariile şi recenziile**	Având o construcţie relativ distinctă, semnalează apariţia unor lucrări ştiinţifice, autorul lor căutând să evalueze cât mai corect mesajul ştiinţific şi locul de plasare a unei lucrări ce face obiect de analiză în rândul celorlalte opere ştiinţifice din domeniu.
• **Teza de doctorat, disertaţia şi lucrarea de licenţă**	Sunt lucrări ştiinţifice, asimilabile unor studii de cercetare, realizate la sfârşitul ciclului de învăţământ superior respectiv (doctorat, master, licenţă). Ele fac dovada asimilării (prin învăţare ştiinţifică) a competenţelor profesionale impuse de procesul de cunoaştere ştiinţifică, care trebuie să aibă ca ţintă finală creaţia ştiinţifică, ce nu este altceva decât crearea de cunoaştere.

Sursa: Tabelul a fost realizat pornind de la Gh. Răboacă şi D. Ciucur, 2001, pp. 59-60.

Lucrările de licență, disertațiile de masterat şi chiar **tezele de doctorat**, dacă se mărginesc doar la prezentarea, oricât de ingenioasă, a unor aspecte deja cunoscute despre tema abordată, nu pot fi considerate decât sinteze – utile evoluției cunoaşterii într-un domeniu sau altul –, dar nicidecum cercetări ştiințifice propriu-zise. Şi aceasta, pentru că, aşa cum s-a precizat anterior, cercetarea ştiințifică reprezintă o investigație precis delimitată ca temă ce încearcă să răspundă unei întrebări precis formulată, născută dintr-o problemă de rezolvat.

Tabelul 1.6 oferă o imagine despre ceea ce ar trebui să cuprindă unele lucrări de cercetare destinate să dovedească aptitudinile şi competențele pe care trebuie să le dobândească potențialii cercetători în devenire.

Tabelul 1.6. Structura comparativă a secțiunilor componente ale unor lucrări de cercetare, în funcție de tipul acestora

Secțiunea lucrării	Tipul de lucrare		
	Lucrare de absolvire (licență/disertație/teză de doctorat)	Articol pentru o revistă de specialitate	Lucrare prezentată la o conferință ştiințifică
Pagina de titlu	x	x	x
Cuprins	x		
Lista tabelelor	x		
Lista figurilor	x		
Rezumat/Abstract	x	x	x
Introducere	x (detaliat)	x (succint)	x (succint)
Obiective şi ipoteze / întrebări	x	x	x
Metodologie	x (detaliat)	x (succint)	x (succint)
Rezultate	x (detaliat)	x (succint)	x (succint)
Analiza rezultatelor	x (detaliat)	x (succint)	x (succint)
Concluzii	x (detaliat)	x (succint)	x (succint)
Bibliografie/Referințe bibliografice	x	x	x
Anexe	x (opțional)		

Sursa: Nicoleta Laura Popa, Liviu Antonesei (coordonator), Adrian Vicențiu Labăr (2009), p. 119.

Informația ştiințifică are o **serie de particularități** care o disting de materiile prime, bunurile materiale şi servicii (Cuilenburg şi colaboratorii, 1998, pp. 59-60 şi Răboacă şi Ciucur, 2001, pp. 95-96):

- informația poate circula între oameni, dar a oferi informație nu înseamnă a nu mai deține acea informație (cunoştințele ştiințifice nu se înstrăinează, ele rămân de regulă în posesia celor care le-au descoperit);
- informația ştiințifică poate să se automultiplice (proprietatea de a se acumula) şi să se amplifice;
- consumul poate duce la creşterea cantității de informații;
- informația ştiințifică poate fi „transportată" relativ simplu;
- informația ştiințifică impune un alt tip de gestionare decât bunurile materiale;
- este dificil să se impună recunoaşterea drepturilor de autor asupra informațiilor ştiințifice, acestea neputând fi totuşi monopolizate.

Aprecierea calității ofertei de informații ştiințifice trebuie să se facă în strânsă corelație cu specificitățile acesteia (Răboacă şi Ciucur, 2001, p. 98), şi anume:

- se formează într-un timp îndelungat şi este condiționată de dobândirea know-how-ului necesar creării producției ştiințifice;
- depinde de structura (vârstă, sex) şi condițiile de muncă specifice resursei umane implicate în activitatea de cercetare ştiințifică;
- este perisabilă într-un grad foarte ridicat, obsolescența ei fiind produsă şi accelerată, în special, datorită progresului rapid al ştiinței şi al tehnologiei.

1.8. Organizarea activității de cercetare științifică

1.8.1. Aspecte generale

Orice activitate de cercetare științifică, fiind condusă după principiile gândirii logice, nesupusă hazardului, trebuie să se desfăşoare pe baza unui program strict şi riguros stabilit. Din aceste motive, ea este o activitate planificată, însă nu trebuie considerată ca fiind rigidă, putând suporta modificări sau adaptări pe parcursul desfăşurării, dar numai în limitele rigorilor impuse de metodologia cercetării stabilite în prealabil.

Împărtăşim punctul de vedere al unor autori (Enăchescu, 2007, p. 394) referitor la **nevoia de a pregăti în prealabil resursele umane** ce vor fi implicate în activitatea de cercetare științifică (în particular a doctoranzilor), prin:

- organizarea unor forme de instrucție profesională a viitorilor cercetători;
- desfăşurarea unor activități prealabile, specifice sferei de preocupări din domeniul cercetării științifice, sub formă de stagii pregătitoare într-un institut sau laborator de cercetare;
- realizarea unei documentări bibliografice solide pentru culegerea informațiilor științifice în domeniul în care se desfăşoară cercetarea propriu-zisă;
- cunoaşterea teoretică temeinică şi competența de a utiliza în practică metodologia specifică temei de cercetare respective;
- capacitatea creativă direcționată spre proiectarea de noi metode şi tehnici de investigare a realității cercetate.

Într-o primă fază pregătitoare, pentru a putea trece la activitatea propriu-zisă de cercetare științifică, se recomandă elaborarea **„schiței-cadru a planului de cercetare”** (Enăchescu, 2007, p. 395), având următoarea structură:

1. Delimitarea precisă a **domeniului de cercetare** științifică şi a sferei de interes a echipei de cercetare implicată.
2. Delimitarea precisă a **obiectului cercetării** respective, menționându-se:

- dacă este țintită cunoaşterea teoretică (cercetare fundamentală) a obiectului de cercetare respectiv (în acest caz problema de rezolvat este una de cunoaştere);
- dacă este vizată o cercetare ştiințifică aplicativă (problema de rezolvat este concretă, cu valențe practice).

3. Stabilirea **scopului şi a obiectivelor urmărite** prin cercetarea ştiințifică ce intenționează a se realiza.
4. Stabilirea **etapelor demersului** de cercetare ştiințifică.
5. Precizarea **modului de valorificare** finală a cercetării ştiințifice.

1.8.2. Etapele cercetării ştiințifice

În literatura de specialitate există abordări diferite ale numărului etapelor unei cercetări ştiințifice: de la evidențierea principalelor activități sub forma a trei etape – pregătire, culegere date şi analiză – la enumerări mai amănunțite. Astfel, S. Chelcea citează autori care evidențiază 5, 6, 12 sau 15 etape ale unei cercetări (anchete sociologice). I. Mărginean, în schimb, preferă sistematizarea cercetării sociologice standard pe activități semnificative, ajungând la delimitarea a 43 de etape (Mărginean, 2000, pp. 101-102).

În ceea ce ne priveşte, propunem **următoarea succesiune stadială**, formată din **şapte etape**, în **ordine logică şi în timp**, **a demersului de realizare a unei cercetări ştiințifice**. Menționăm că această variantă de etapizare a procesului de desfăşurare a activității de cercetare ştiințifică are la bază o regrupare a celor 11 etape propuse de C. Enăchescu (2007, pp. 396-400), dar şi experiența autorilor, de peste patru decenii, în domeniul cercetării economice fundamentale şi aplicative.

Etapa 1: Alegerea unei probleme de rezolvat, relevantă şi bine definită

În cazul alegerii problemei ştiințifice de rezolvat **trebuie explicate**:

- motivele alegerii acesteia;
- importanța teoretică şi practică a problemei;
- ce se intenționează să se realizeze prin rezolvarea problemei;
- relevanța problemei: cum răspunde aşteptărilor unui auditoriu anume.

Etapa 2: Investigarea a ceea ce se cunoaşte deja şi care ar putea fi relevant pentru domeniul căruia îi aparține tema de cercetare

Această etapă se concretizează într-o informare ştiințifică serioasă, întinsă şi aprofundată în domeniul de cercetare vizat. Se derulează, aşadar, **o documentare/cercetare faptică şi bibliografică retrospectivă**, axată pe:

- cunoaşterea datelor fundamentale, bine stabilite în domeniul respectiv al cercetării ştiințifice (inclusiv în cadrul unei (unor) organizații luată(e) ca referință pentru realizarea unor cercetări de teren, în contextul metodologiei prevăzute);
- documentarea la zi, cu lectura bibliografiei de specialitate, privind stadiul actual al teoriei cercetării ştiințifice pe tema aleasă;
- în urma evaluării critice a materialelor bibliografice de specialitate (din literatura română şi internațională), angajarea responsabilă, morală şi intelectual-ştiințifică a cercetătorului ştiințific, cu privire la ceea ce se poate aduce nou prin cercetarea pe care îşi propune să o realizeze.

Etapa 3: Stabilirea metodologiei activității de cercetare

Se au în vedere următoarele aspecte:

- formularea ipotezelor de lucru;
- alegerea metodelor şi tehnicilor de lucru pentru culegerea şi analiza datelor pe care le va utiliza cercetătorul în explicarea fenome-nelor legate de obiectul de cercetat;
- stabilirea listei cu mijloacele necesare cercetării, ele fiind conexe cu tehnicile de cercetare;
- proiectarea logisticii de organizare şi desfăşurare a unor cercetări de teren vizând „dialogul" ştiințific cu eşantioane de persoane/subiecți reprezentative.

Etapa 4: Culegerea şi prelucrarea datelor rezultate din cercetările de teren întreprinse

- durata cercetărilor este fixată de la început, diferențiat în funcție de natura fenomenelor studiate;
- datele rezultate din aceste cercetări trebuie să reproducă, într-o formă coerentă, logică, obiectul cercetat.

Etapa 5: Analiza şi interpretarea datelor rezultate din cercetare

Comparativ cu datele deja existente în literatura de specialitate (culese în etapa a 2-a), datele rezultate în etapa a 4-a pot proba o serie de aspecte privind domeniul de cunoaştere ştiințifică în care se integrează cercetarea în cauză:

- datele obținute confirmă cunoştințele existente în literatura de specialitate, validează teoriile ştiințifice ce se aplică în prezent în domeniul respectiv al ştiinței;
- datele rezultate din cercetare le infirmă pe cele existente în litera-tura de specialitate, se află în contradicție cu una (unele) teorii din domeniul ştiinței în care se încadrează tema de cercetare res-pectivă;
- datele obținute din cercetarea întreprinsă aduc cunoştințe noi, îmbogățind sau chiar schimbând teorii ştiințifice.

Etapa 6: Prezentarea concluziilor şi a recomandărilor

- concluziile reprezintă, într-o manieră sintetică, concisă, rezultatele ştiințifice obținute; din aceste concluzii se vor construi viitoarele teorii ştiințifice sau vor fi perfecționate teoriile deja existente;
- recomandările se vor orienta, pe de o parte, pe direcțiile de valorificare a rezultatelor cercetării, iar pe de altă parte, identificarea premiselor care ar susține viitoare proiecte de cercetare, comple-mentare cercetării ştiințifice finalizate.

Etapa 7: Prezentarea (redactarea) de ansamblu a unei lucrări ştiințifice

În partea a doua a lucrării noastre, sub forma unui ghid, sunt sintetizate principalele cerințe şi reguli de redactare a unei lucrări de licență, de disertație ori a unei teze de doctorat – tipuri de lucrări ştiințifice.

Sinteza capitolului 1

🕮 TERMENI-CHEIE

Cunoaşterea ştiințifică
Docta ignoraţia
Informaţia ştiinţifică
Metoda ştiinţifică
Metodologia de cercetare
Problema ştiinţifică
Ştiinţă

🕮 LUCRĂRI PRACTICE

♦ **Control al cunoştinţelor**

1. Ce este cunoaşterea ştiințifică?
2. Care sunt condiţiile pe care trebuie să le îndeplinească un domeniu de cercetare pentru a fi particularizat ca un domeniu al ştiinţei?
3. Care sunt principiile cercetării ştiinţifice?
4. Ce înseamnă a trata o problemă ştiinţifică?
5. Care sunt regulile metodice obligatorii formulate de R. Descartes?

♦ **Atelier de reflecţie**

1. Utilizând citatele din caseta 1.1 prezentată în acest capitol, argumentaţi, sub forma unui eseu, diferenţa dintre „cunoaşterea ştiinţifică” şi „docta ignoratia”.
2. Căutaţi pe internet articole care să vă faciliteze realizarea unei analize comparative asupra a ceea ce trebuie să reprezinte o recenzie, un articol ştiinţific şi un eseu ştiinţific.

2. Consideraţii asupra ştiinţelor socioumane

Acest capitol tratează un domeniu particular al ştiinţei, şi anume ştiinţele socioumane. Structura acestui capitol caută să răspundă nevoii de a defini şi integra ştiinţele socioumane în sistemul ştiinţei de ansamblu. Se prezintă, din perspectiva analizei comparative cu ştiinţele naturii („exacte"), specificităţile metodologiei ştiinţelor socioumane, cu legăturile şi regulile impuse cercetării ştiinţifice în domeniu.

2.1. Definirea ştiinţei

Ştiinţa (*epistemé* în greacă, scientia în latină) se defineşte ca „*un domeniu al cunoaşterii caracterizat prin existenţa unui „obiect" precis şi a unei „metodologii" adecvate studierii acelui obiect"* (Enăchescu, 2007, pp. 119-120). Orice domeniu de cercetare ştiinţifică reprezintă un „*raport*" între *„persoana cercetătorului"* şi *„obiectul cercetării",* al cărui rezultat este *„cunoaşterea ştiinţifică".*

Reţinem atenţia cu definiţiile actuale ale termenului *ştiinţă* regăsite în câteva dicţionare curente utilizate:

- „*un ansamblu de cunoştinţe, de studii de o valoare universală, caracterizate printr-un obiect şi o metodă determinată şi fondate pe relaţii obiective verificabile"* (Dicţionarul Petit Robert);
- „*ansamblu coerent de cunoştinţe relative la o anumită categorie de fapte, de obiecte sau de fenomene"* (Dicţionarul Larousse);
- „*ansamblul sistematic de cunoştinţe despre natură, societate şi gândire; ansamblu de cunoştinţe dintr-un anumit domeniu al cunoaşterii"* (Dicţionarul explicativ al limbii române).

Aceste definiţii relevă conţinutul atribuit prin sensul comun termenului ştiinţă. Dar termenul *ştiinţă* este, în general, asociat cu adjectivul *ştiinţific* în sensul de *adevărat*, *riguros, sigur*.

Este deci necesară identificarea criteriilor de ştiinţificitate care să permită statuarea naturii ştiinţifice a unei teorii sau a unui ansamblu de cunoştinţe.

Ştiința reprezintă ***un tot unic*** („**un sistem”**), coerent, definit după cercetătorii Gh. Răboacă şi D. Ciucur (2001, p. 19) prin:

- materialul faptic acumulat de-a lungul întregului proces de dezvoltare a ştiinței;
- ipotezele confirmate şi neconfirmate;
- rezultatele observațiilor şi experiențelor;
- generalizările teoretice făcute pe baza materialului faptic (legi, teorii, axiome) şi confirmate de practică;
- modelul de cercetare a realității (metodologia cercetării ştiințifice).

Din perspectiva evoluției sale istorice, **ştiința este** deopotrivă:

- **cunoaştere exactă, universală**, exprimată prin legile funcționării şi dezvoltării obiectelor;
- o **cunoaştere** care poate fi **verificată** şi **confirmată empiric**;
- **un sistem de cunoştințe** care **se dezvoltă** continuu, **se acumulează** şi **se completează**;
- formulată, întotdeauna, într-un **limbaj de comunicare**, având o determinare maximă.

Cunoaşterea ştiințifică, în viziunea lui J. Zanden şi W. Vander (1988, citați de Chelcea, 2007, p. 45), **se sprijină pe trei postulate**:

(1) **lumea** înconjurătoare **există independent** de observația noastră, nu este creată de simțurile noastre (*principiul realismului*);

(2) **relațiile din lumea înconjurătoare** sunt **organizate în termeni de cauză-efect** (*principiul determinismului*);

(3) **lumea înconjurătoare** poate fi **cunoscută prin observații obiective** (*principiul cognoscibilității*).

Donald H. McBurney (1983, p. 12), citat de S. Chelcea (2007, p. 45), adaugă la aceste trei principii încă două: ***principiul raționalității***, potrivit căruia lumea externă poate fi cunoscută pe cale logică, şi ***principiul regularității***, înțelegând că fenomenele din lumea înconjurătoare se produc în mod regulat.

După cum subliniază unii autori (Enăchescu, 2007, p. 120), **domeniul cunoaşterii ştiințifice**, din perspectiva celor două atitudini intelec-

tuale ale cercetătorului – spiritul umanist şi spiritul pozitivist –, **este de două feluri**:

(1) Cunoaşterea naturii, focalizată pe perceperea şi reprezentarea, din punct de vedere formal, a obiectelor concrete şi obiective existente în exterior, în lumea reală. Elementele definitorii ale acestui tip de cunoaştere sunt:

- **obiectul concret** al cercetării, bine definit, delimitat şi determinant, cuantificabil matematic;
- posibilitatea de a **observa direct**, imediat, acest obiect ca pe un fapt empiric;
- posibilitatea de a **acționa experimental** asupra obiectului, putându-l modifica sau reproduce;
- **relația *cercetător-obiect***, directă, imediată, materială.

(2) Cunoaşterea umană, vizând aspectele subiective ale ființei umane, respectiv modul de a vedea şi de a înțelege intuitiv omul. Aspectele prin care se caracterizează cunoaşterea umană sunt:

- **existența obiectului** care se oferă cunoaşterii;
- **actul de reflecție mintală** prin care obiectul direct poate fi observat sau numai presupus;
- **obiectul** este **deductibil**, cunoaşterea sa realizându-se prin efectele şi manifestările în care el se obiectivează în exterior;
- **obiectul** este **intuit**, neputând fi măsurat sau cuantificat cu metode matematice;
- **relația *cercetător-obiect*** este mediată, indirectă, subiectivă şi reflexivă.

Fiecare domeniu ştiințific are o *armătură* proprie, o anumită identitate pe care i-o dau următoarele elemente:

- **obiectul specific** de cunoaştere;
- **un nucleu paradigmatic**;
- **un scop practic** care decurge din utilizarea cunoştințelor respective;
- **un câmp de aplicare teoretică şi practică** a cunoştințelor ştiințifice;

- **un rol social**, legat de nevoile sau cerințele societății, contribuind prin aceasta la progres.

- **Obiectul ştiințific** *„reprezintă* segmentul de realitate*, lumi sau fenomene pe care cercetătorul ştiințific le* separă*, le* decupează *sau le* desprinde din lume *pentru a le supune analizei cercetării sale”* (Enăchescu, 2007, p. 268).

- Orice ştiință are propriul său **nucleu paradigmatic** care o individualizează ca atare, delimitând-o de alte ştiințe. După definiția dată de Gh. Răboacă şi D. Ciucur (2003, p. 47), nucleul paradigmatic al unei ştiințe este deopotrivă:
  - un limbaj ştiințific;
  - normă, mai multe norme sau modele;
  - un set de propoziții, teze, concepte şi metode de investigație, cu un pronunțat caracter normativ, dezvoltat pentru a crea sau pentru a face descoperiri într-un anumit domeniu;
  - totalitatea realizărilor dintr-un domeniu disciplinar, larg acceptate de comunitatea ştiințifică respectivă, care constituie modelul problemelor de cercetare ştiințifică şi al soluțiilor (ipotezelor) explorate.

Aşadar, fiecare ştiință se defineşte şi îşi îndeplineşte funcțiile prin nucleul paradigmatic propriu. Nucleul paradigmatic al fiecărei ştiințe se află în continuă aprofundare, extindere şi perfecționare.

- **Câmpul cunoaşterii ştiințifice** sau ***câmpul epistemologic*** repre-zintă, ca potențialitate, întreaga realitate în care se află persoana (cercetătorul), lumea fizică şi socială, precum şi propria realitate psihobiologică. Ființa umană are permanent tendința de a cunoaşte lumea şi de *„a se cunoaşte pe sine însăşi”* (Enăchescu, 2007, p. 318).

Procedând la o decupare a întregului spațiu al realității exterioare, cercetătorul îşi stabileşte “obiectul de cercetare”, respectiv „câmpul epistemic”, aşa cum remarca C. Enăchescu (2007, p. 319), câmp structurat în **trei zone**:

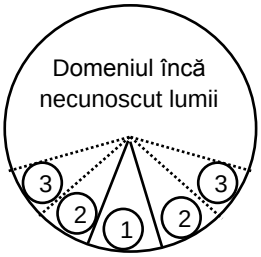

1) zona centrală: de cunoaştere certă, sigură, totală;

2) zona medie: de cunoaştere parțială, probabilă, incertă;

3) zona extremă: de cunoaştere ipotetică (care este presupusă şi urmează a fi cercetată).

În opinia altor autori (apud King, Keohane şi Verba, 1994/2000, pp. 21-23), **cercetarea ştiințifică a socioumanului** are **patru caracteristici**, care-i conferă **statutul** de **activitate socială**:

(1) Obiectul cercetării îl constituie formularea de inferențe. Aceasta înseamnă că demersul de cunoaştere se realizează prin actul observației obiectului cercetării ştiințifice, având ca scop fie desprinderea unor concluzii privitoare la întreg (general) surprins prin particular, respectiv cazuri studiate (*inferențe descriptive*), fie identificarea (explicarea) legității de producere a fenomenelor observate (*inferențe cauzale*).

(2) Procedurile sunt publice. Aşa cum sublinia Robert K. Merton (citat şi de Chelcea, 2004, p. 21), „ştiința", ca sistem organizat de cunoştințe în care se includ şi cunoştințele acumulate de ştiințele socioumane, *„este publică, nu privată"*, numai prin transparență creându-se premisa verificării validității procesului cunoaşterii realității. În acelaşi context, I. Panaitescu (2002, p. 28) aprecia că *„fără etapa publicării sau, mai precis, fără o publicare corespunzătoare care să-şi poată juca rolul şi atinge scopul, lucrarea ştiințifică este avortată, nu reuşeşte accesul în corpusul ştiinței, şi aceasta chiar dacă conținutul de rezultate, de idei, este valoros"*.

(3) Concluziile sunt incerte. Întreaga cunoaştere este incertă. Două certitudini avem: ne naştem şi murim şi natura este vitregă cu noi. În rest domneşte incertitudinea. Iar cercetătorul ştiințific, sub presiunea îndoielii sale, îşi pune întrebări, căutând să cunoască şi să demonstreze adevărul despre obiectul supus cercetării sale.

(4) Caracterul ştiințific este dat de metoda folosită. Fără a folosi metode ştiințifice de culegere, prelucrare şi interpretare a datelor, nu se poate vorbi de cunoaştere ştiințifică, ci doar de o pseudocunoştință sau şarlatanie.

2.2. Rolul paradigmelor în cercetarea ştiinţelor socioumane

Utilizat în mod curent în ştiinţă, termenul **paradigmă** ridică o serie de interogaţii filosofice, ontologice, epistemologice şi istorice foarte importante, dar care, deseori, sunt surse de confuzie pentru cercetători, când ar trebui să fie puncte de referinţă în demersul de realizare şi de validare a lucrărilor ştiinţifice. Într-adevăr, termenul **paradigmă** este unul polisemantic, printre sensurile căruia în *Dicţionarul universal ilustrat al limbii române* (2010), se regăseşte şi cel individualizat pentru paradigma ştiinţifică: „*ansamblul de concepte, rezultate, metode, proceduri, instituit, de regulă, de anumite opere ştiinţifice, conform căruia se desfăşoară cercetarea într-o anumită comunitate ştiinţifică şi într-o epocă istorică*”.

2.2.1. Paradigma ştiinţifică: delimitări conceptuale

Paradigmă a devenit un termen de referinţă în ştiinţă odată cu publicarea, în anul 1962, a lucrării lui Kuhn[1] prin care acesta a expus o teorie a paradigmei ştiinţei moderne. Kuhn a conceptualizat paradigma pornind de la două accepţiuni ale acesteia (Kuhn, 1972, p. 207, citat în Willett, 1996, p. 2):

- pe de o parte, percepţia ei ca un întreg ansamblu de credinţe, de valori recunoscute şi de tehnici comune membrilor unui grup dat şi,
- pe de altă parte, restrângerea conţinutului ei la un element izolat de acest ansamblu: soluţiile de probleme concrete, care, folosite ca modele sau exemple, pot înlocui regulile explicite în calitate de fundament de soluţii pentru problemele care subzistă în ştiinţa normală.

Pentru Kuhn, funcţionarea ştiinţei moderne se sprijină pe tradiţii de cercetare fondate pe un consens relativ ferm între practicienii cercetării ştiinţifice. Acest consens privind soluţiile unei probleme particulare de investigat se stabileşte în două maniere (Willett, 1996, p. 2):

[1] Lucrarea lui Kuhn, T.S. – *The structure of Scientific Revolution* – a fost tradusă în 19 limbi, peste 740.000 de exemplare ale ediţiei în limba engleză fiind vândute între anii 1962 şi 1990 (Willett,1996, p. 2).

- practicienii sunt de acord asupra faptului că o situație specifică articulată în manieră particulară constituie o problemă specifică;
- practicienii sunt de acord, de asemenea, asupra faptului că metoda precisă utilizată pentru a trata problema respectivă, constituie o soluție ştiințifică acceptabilă; soluțiile concrete ale problemelor concrete sunt deci acceptate nu numai pentru ce ele sunt ci, de asemenea, pentru că ele constituie ghiduri specifice pentru cercetare şi practică.

Hoyningen-Huene (1993, p. 162, citat în Willett, 1996, p. 2), analizând concepția lui Kuhn asupra noțiunii de paradigmă, consideră că *„rolul central al paradigmei în teoria lui Kuhn este de a fixa rețeaua relațiilor de similitudini şi de diferențe, iar soluțiile pentru o problemă pragmatică servesc de model pentru tradițiile de cercetare construite pe bază de paradigme".*

Într-o altă analiză critică realizată la ediția lucrării lui Kuhn din anul 1962, Masterman (1970, p. 66, citată în Willett, 1996, p. 3) consideră că există o viziune sociologică şi nu filosofică a paradigmei, studiul lui Kuhn axându-se înainte de toate pe procesul global care conduce la construcția unei explicații ştiințifice, fără a se apela la presupuneri (ipoteze). Din această perspectivă, *„paradigma este ceea ce funcționează chiar atunci când nu există teorie".*

Masterman (citată în Willett, 1996, p. 3) a inventariat 21 de maniere diferite utilizate de Kuhn pentru a defini paradigma, pe care apoi le-a regrupat în trei categorii de paradigme:

- **„paradigma metafizică sau metaparadigma"**, pentru analogiile sau echivalențele făcute de Kuhn între cuvântul *paradigmă* şi un ansamblu de credințe, un mit, o speculație metafizică reuşită, un standard, o nouă manieră de a vedea, un principiu organizator care determină percepția sau care defineşte o mare parte a realității;
- **„paradigma sociologică"**, pentru analogiile sau echivalențele între cuvântul *paradigmă* şi o descoperire ştiințifică concretă, un ansamblu de instituții politice, un concept destinat a fi structurat şi perceput în condiții noi sau mai stricte;
- **„paradigma artefactuală"**, în cazurile când Kuhn utilizează cuvântul *paradigmă* într-un sens mai concret, făcându-se re-

ferință la un manual ştiințific sau un text ştiințific clasic, o sursă de instrumente de cercetare, o tehnică sau un sistem de aparate.

Lucrările lui Kuhn referitoare la practicile ştiințifice şi epistemologice au contribuit la a transforma maniera prin care sunt percepute ştiința, metodele sale şi practicienii cercetării. Willett (1996, p. 4) **a rezumat perspectivele concepției lui Kuhn asupra paradigmei**, astfel:

1) Ştiința este fondată pe un consens deopotrivă implicit sau explicit, nonechivoc şi relativ ferm între specialiştii unui domeniu specific de cercetare.
2) În toate ştiințele există trei perioade – preparadigmatică, paradigmatică şi postparadigmatică – menite să caracterizeze evoluția gândirii ştiințifice şi crizele paradigmatice.
3) Conceptele, modelele conceptuale, definițiile, definirea caracteristicilor de termeni cvasiteoretici, legile, teoriile, punctele de vedere, regulile explicite, postulatele, principiile, generalizările explicite, raționalizările, caracteristicile abstracte se adaugă soluțiilor concrete propuse printr-o paradigmă.
4) Paradigma este ceea ce fondează şi menține consensul între specialişti în ceea ce priveşte alegerea legitimă a problemelor concrete de rezolvat, a metodologiilor de utilizat şi a manierelor de a găsi soluții concrete. În această accepțiune, pot fi relevate principalele virtuți ale paradigmei ca o componentă definitorie, bine poziționată printre câmpurile de analiză ale epistemologiei:
   - foarte rar o paradigmă este pusă în discuție de specialiştii care sunt adepții ei, fiind constituită pe ansamblul normativ global al credințelor, al valorilor şi al tehnicilor recunoscute şi comune unui grup de specialişti;
   - permite să se dezvolte un limbaj specializat, respectiv un metalimbaj, privind problemele pe care urmează să le rezolve;
   - determină fundamentele validării, verificării şi elaborării demersului ştiințific;
   - determină interpretarea rezultatelor observate;

- împiedică cercetătorul să urmărească problemele asupra cărora se lucrează pornind de la un alt punct de vedere.

5) Paradigma este deopotrivă o sursă a stabilității cunoştințelor ştiințifice şi un ansamblu normativ, global şi local, care permite specialiştilor să-şi coordoneze eforturile şi să exploreze de manieră pluridisciplinară sau transdisciplinară un sector de cercetare ştiințifică.

6) O teorie devenită paradigmă va fi respinsă în profitul unei alte paradigme printr-o revoluție ştiințifică. Când are loc o asemenea revoluție, semnificația observațiilor şi experiențele anterioare, uneori stabilite în timp îndelungat, conduc la necesitatea de a transforma profund o paradigmă.

Există totuşi şi alte maniere de a concepe paradigma. Am reținut două asemenea abordări. Unul este cazul lui Boudon (1989, citat de Willett, 1996, p. 4) care utilizează termenul paradigmă *"pentru a desemna limbajul în care sunt formulate teoriile sau eventual subansamblurile importante de teorii emise în cadrul unei discipline"*. Boudon defineşte numeroase tipuri şi subtipuri de paradigme: *deterministe, interacționiste, hiperfuncționaliste.*

O altă abordare este definiția dată paradigmei, în spiritul studiului sistematic asupra teoriilor sociologice-al metateoretizării, de sociologul Ritzer (1975/2001, p. 60, citat în Chelcea, 2004, pp. 26-27): *„O paradigmă este o imagine fundamentală a domeniului de studiu al unei ştiințe. Ea serveşte la determinarea a ceea ce trebuie studiat, ce întrebări trebuie puse, cum trebuie formulate şi ce reguli de interpretare a răspunsurilor obținute trebuie urmate. O paradigmă este cea mai largă unitate de consens într-o ştiință şi serveşte la diferențierea unei comunități (sau subcomunități) ştiințifice de alta. O paradigmă subsumează, defineşte şi pune în relație modelele, teoriile, metodele şi instrumentele care există în cadrul ei."*

Ritzer subliniază, prin această definiție, că **paradigma are patru componente de bază**:

- un model, un mod general de lucru care funcționează ca îndreptar pentru alți cercetători;
- o imagine asupra modelului de studiu, în speță a socialului;
- teoriile din cadrul ştiinței;
- ansamblul metodelor şi instrumentelor de investigare.

2.2.2. Interogații paradigmatice în contextul noilor provocări ale cercetării contemporane

Începând cu a doua jumătate a secolului al XX-lea producția ştiințifică creşte vertiginos, cunoştințele multiplicându-se odată cu emergența unor noi discipline. De aici, nevoia indispensabilă de a dezvolta unele legături între diferitele discipline ştiințifice. Într-adevăr, după cum sublinia Morin (1997, citat în Le Boulch, 2002, p. 2), în contextul cercetării ştiințifice contemporane nu se mai pune problema de a acumula cunoştințe fragmentate – ca efect al rolului ştiinței de a le fragmenta în discipline bine delimitate –, ci de a utiliza cunoştințele cele mai diverse pentru a construi o cunoaştere ştiințifică reactivă şi practică ca răspuns la problemele complexe ale contemporanilor noştri (Kourilski, 2001, citat în Le Boulch, 2002, p. 2).

În fața acestei provocări, numeroşii teoreticieni, cu preponderență implicați în cercetarea ştiințifică academică, consideră transdisciplinaritatea, pluridisciplinaritatea şi interdisciplinaritatea o necesitate pentru cercetarea contemporană datorită evoluției conținutului şi complexității cunoaşterii.

Pluridisciplinaritatea priveşte studiul unui obiect al unei singure şi aceeaşi discipline prin mai multe discipline deodată. De exemplu, un oraş poate fi câmp de studiu al geografiei economice, dar şi al marketinguiui urban. Cunoaşterea obiectului în propria disciplină, în exemplul luat – oraşul – din perspectiva marketingului urban, este aprofundată prin aportul pluridisciplinar al geografiei economice. Dar, deşi demersul pluridisciplinar depăşeşte granițele disciplinelor, finalitatea sa rămâne înscrisă în cadrul cercetării disciplinare. Acest demers este astăzi însuşit de mulți practicieni ai cercetării ştiințifice.

Interdisciplinaritatea, diferită de pluridisciplinaritate, priveşte transferul paradigmelor şi al metodelor unei discipline către alta. Se pot distinge **trei grade de interdisciplinaritate** (Le Boulch, 2002, pp. 3-4):

- un grad de aplicare; de exemplu, metodele fizicii nucleare transferate medicinei conduc la apariția de noi tratamente ale cancerului;
- un grad epistemologic; de exemplu, transferul metodelor logicii formate în domeniul dreptului generează analize interesante în epistemologia dreptului;

- un grad de generare de noi discipline; de exemplu, transferul informaticii în artă: arta infografică.

Ca şi pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea depăşeşte graniţele disciplinelor, însă finalitatea sa rămâne înscrisă într-o cercetare disciplinară.

Transdisciplinaritatea se dataşează de pluridisciplinaritate şi interdisciplinaritate prin finalitatea sa, care este înţelegerea lumii prezente printr-un punct precis, chiar o chestiune precisă. Ea iese, deci, din cadrul cercetării disciplinare pentru a căuta să se răspundă chestiunilor relative la ceea ce există deopotrivă între discipline, prin mijlocirea diferitelor discipline şi mai departe de orice disciplină.

Toate ştiinţele fac obiectul crizelor care declanşează emergenţa de noi curente de gândire şi cercetare. Kuhn are meritul de a fi explicat cum se efectuează trecerea de la un cadru de gândire ştiinţifică la un altul: observarea permite degajarea regularităţilor, stabilirea legilor şi apoi stabilirea unei paradigme, a unui model conceptual, a unei reprezentări teoretice care *„defineşte problemele şi metodele legitime”* (Levy-Garbois Weymuller, 1981, p. 34) pentru a descrie realitatea observată. Urmează a se defini apoi o viziune şi un limbaj comune celor care realizează investigaţiile. Se confirmă astfel că anomaliile care apar fac necesară trecerea la o nouă paradigmă, înglobând-o, în general, pe cea veche prin integrarea anomaliei observate.

Una dintre particularităţile ştiinţelor economice rezidă în **dubla sursă de evoluţie a teoriilor:**

- **observarea,** care conduce la apariţia unei lacune în logica paradigmei dominante, aceasta din urmă nepermiţând să se acceadă decât la o soluţie teoretică pentru o problemă practică sau să agraveze, prin aplicaţiile concluziilor teoretice, situaţia observată într-un context fără o schimbare importantă;
- **modificarea contextului,** respectiv a mediului economic, politic, social. De exemplu, la începutul anilor 1930, anii de după „Marea Criză”, teoria neoclasică nu a mai putut găsi remediile la problemele de pe piaţa muncii şi la relansarea economiei. S-a impus, atunci, paradigma keynesiană.

Printre **curentele care au influențat puternic gândirea economică, patru linii s-au conturat**[2]**:**

1. **Curentul umaniştilor,** ai cărui autori au pornit de la principiul că „societatea comandă economia", căută să stabilească legi care să păstreze prezentă în spirit o finalitate ridicată a rolului omului. Malthus nu este neutru în concepția sa de combatere a supranatalității şi de creştere a intensității activității umane. Smith îşi dezvoltă teoria subliniind necesitatea creşterii schimburilor internaționale, potrivit ideii că o puternică interdependență trebuie să constituie un factor limitativ al posibilităților de conflicte.
2. **Curentul mecaniciştilor**, în cadrul căruia autorii influențați de teoriile proprii ale fizicii din secolul al XIX-lea, calificată ca regina ştiințelor sociale, regăsesc aspectul repetitiv şi deci previzibil al fenomenelor fizice. De exemplu, dacă Franck Knight considera economia ca ştiința soră cu fizica mecanică, Irving Fisher a căutat să demonstreze că orice comportament al consumatorului era în întregime mecanic. Pareto va împinge comparația mai departe, considerând că economia (pură) *„nu este doar asemănătoare cu mecanica, ci, la propriu vorbind, este un gen de mecanică. Aşa cum mecanica rațională consideră puncte materiale, economia consideră L'Homo Oeconomicus (…) ca o mecanică a punctului; există o economie pură a individului (…). A determina poziția de echilibru a punctului sau a determina combinația la care se va opri L'Homo Oeconomicus sunt două probleme identice pentru că trebuie să se înțeleagă că nu este vorba aici despre similitudine sau analogie, ci despre o identitate absolută"*. Problema care se pune, de aici, vine mai puțin din ipotezele puse de aceşti teoreticieni, care recunoşteau implicit analiza pe o „Economie pură", detaşată de contingențele realității, cât din faptul că economiştii care, îmbrățişând căile de gândire deschise de aceşti teoreticieni, s-au inspirat pentru a propune politici economice care priveau domeniul concret al realității, acceptabil îndepărtat de analogiile şi previzibilitatea mecaniciştilor.

[2] Sursa: Note de curs «Elements de théorie économique – Différents courants de pensées, campusport.univ_lille2.fr/ress_sobry/co/04_chp1.html.

3. **Curentul pragmaticilor**, pentru care, înainte de toate, se pune chestiunea găsirii unei baze conceptuale capabile a cuprinde ansamblul problemelor unei epoci şi a răspunde mai bine şi mai repede la rezolvarea acestor probleme. Teoria keynesiană, elaborată ca reacție contra teoriilor neoclasice, se voia a fi mai întâi eficace pe planul politicilor economice, obiectivul său fiind de a se înțelege pentru ce un şomaj de lungă durată putea să existe şi cum se va rezolva el. Pentru Keynes (Herland, 1991, p. 36), *„adevăratul rezultat era acțiunea practică pentru a schimba realul".* Aspectul intervenționist al acestei abordări dând un rol important Statului, mai ales după cel de al Doilea Război Mondial, într-un context de explozie a ratelor de creştere, l-au impus ca teorie dominantă, îndeosebi grație instrumentelor pe care le furniza guvernanților pentru a aplatiza efectele negative ale conjuncturii economice, pe perioade lungi.
4. **Conceptele abstracte**, chiar dacă formalizarea în economie apăruse încă din secolul al XIX-lea, sub impulsul lui Walras, Pareto, Jevons, printre alții, s-au dezvoltat – în cursul anilor 1950, 1960 şi 1970 – prin teoriile matematice ale lui Kalecki şi Frisch. Frisch şi Tinbergen sunt considerați creatorii econometriei şi inițiatorii majori ai mişcării de matematizare a economiei. Nu trebuie omişi din rândul autorilor care au pus bazele economiei matematice von Neumann şi Morgenstern, ca pionieri ai teoriei jocurilor. Se poate remarca faptul că o mare parte dintre laureații Nobel[3] pentru economie au o formare proprie unei ştiințe „dure" înainte de a fi economişti. Această formalizare a antrenat o anumită aseptizare a disciplinei: *„Formalizarea matematică a condus la ştergerea incertitudinii nonprobabilistic, element-cheie al criticii teoriei clasice, de către Keynes, ceea ce a permis reintegrarea într-o analiză în termeni de echilibru a principalelor funcții keynesiene".* Dar excesiva materializare a economiei a condus la îndepărtarea ipotezei declarate de conceptorii săi: o ştiință umană în serviciul omului şi al comunității naționale şi internaționale. Astăzi au apărut, în diferite reviste de specialitate, concepte noi, ca o

[3] R. A. K. Frisch şi J. Tinbergen sunt primii Laureați ai Premiului Băncii Naționale a Suediei acordat, începând din 1969, în memoria lui Alfred Nobel. Premiul este de aceeaşi însemnătate şi valoare cu Premiul Nobel. Vezi „*Laureații Nobel în economie*", vol. 1, Ed. Expert, Bucureşti, 2001.

contrapondere la această hegemonie a matematicii, dezvoltându-se o „economie socială” sau „socioeconomie”.

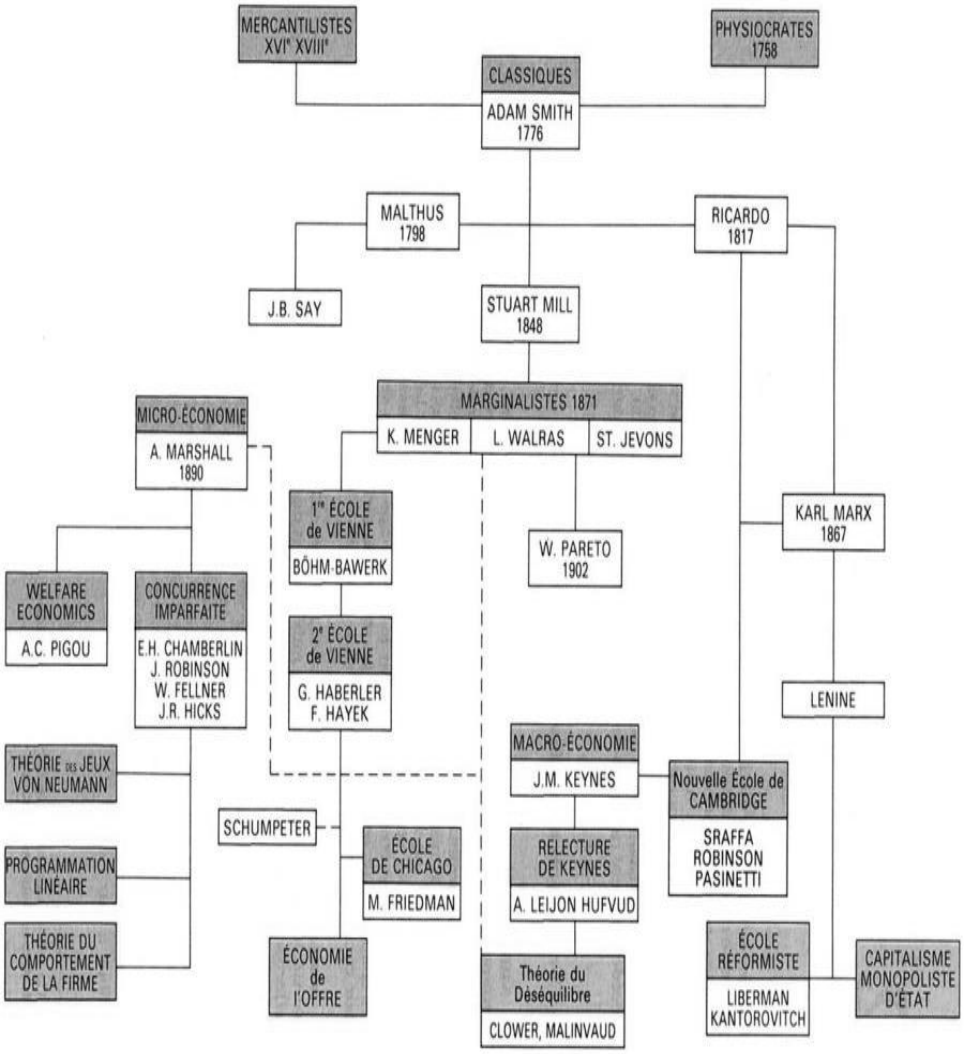

Figura nr. 2.1. Diferite curente de gândiri economice

Sursa: D. Flouzat (1986)

În **sociologie**, printre **cele mai cunoscute paradigme sunt**: *paradigma naşterii capitalismului* (Max Weber), *paradigma prejudecăților ra-*

siale (Memmi), paradigma logicii semnelor sociale (Baudrillard), *paradigma familiei nucleare* (Parsons), *paradigma malthusiană* (Malthus) (Chelcea, 2004, p. 25) (tabelul 2.1). Este de reținut că acceptarea unei paradigme sau a alteia conduce la evaluări diferite ale aceleiaşi realități. Oamenii de ştiință pot împărtăşi în comun convingerile şi toate angajamentele uneia sau alteia dintre paradigme. De-a lungul istoriei, dezvoltarea ştiinței s-a confruntat cu o adevărată competiție între paradigmele vechi şi cele noi: trecerea de la o paradigmă veche, conservatoare, la o paradigmă nouă, prin ceea ce Thomas S. Kuhn numea *„cercetarea extraordinară"*[4], survenită într-o situație de *„criză a cunoaşterii"*.

Tabelul 2.1. Exemple de paradigme în cercetarea sociologică

Paradigma	Creatorul (autorul)	Conținutul
Paradigma naşterii capitalismului	Max Weber (1864-1920)	Burghezii se transformă în **antreprenori când investesc productiv**, nu când fac din bogăția lor o ocazie de speculație sau când o folosesc pentru a duce o viață plină de lux şi risipă. În esență, capitalismul constă într-o *„activitate capitalistă continuă, rațională, spre un câştig mereu reînnoit spre rentabilitate"*.
Paradigma prejudecăților rasiale	Albert Memmi	**Valorizarea diferenței biologice**, reale sau imaginare, serveşte ca justificare pentru **dominarea unei categorii de populație de către alta**.
Paradigma logicii semnelor sociale	J. Baudrillard	În societățile opulente **consumul constituie un semn social**. Deci logica satisfacerii trebuințelor este substituită prin logica consumului ostentativ.
Paradigma familiei nucleare	Talcott Parsons (1902-1979)	Dezvoltarea societății industriale impune mobilitatea populației. Astfel, se explică independența crescută a copiilor şi **tendința de „nuclearizare" a familiei**.
Paradigma malthusiană	Thomas R. Malthus (1766-1834)	Populația creşte în proporție geometrică, în timp ce mijloacele de subzistență cresc în proporție aritmetică (***„legea naturală a suprapopulației absolute"***).

Sursa: Tabelul a fost realizat pornind de la S. Chelcea, 2004, p. 25.

[4] Dinamica cunoaşterii ştiințifice se realizează atât evolutiv, pa baza *ştiinței normale*, cât şi revoluționar, pe baza *ştiinței extraordinare*. *Ştiința normală* se realizează pe baza paradigmei deja recunoscute de comunitatea ştiințifică şi rezolvă probleme ce au precedente în domeniu. *Ştiința extraordinară* abordează rezolvarea *„problemei-anomalie"* (problemă ce vizează trecerea la o altă teorie) prin reconstrucția paradigmatică (Grosu, 2000, pp. 62-68).

O definiție a paradigmei în spiritul studiului sistematic asupra teoriilor sociologice – al metateoretizării – a fost dată de cunoscutul sociolog ameri-can George Ritzer (1975/2001, p. 60), citat şi de S. Chelcea (2004, p. 26-27): *„O paradigmă este o imagine fundamentală a domeniului de studiu al unei ştiințe. Ea serveşte la determinarea a ceea ce trebuie studiat, ce întrebări trebuie puse, cum trebuie formulate şi ce reguli de interpretare a răspunsuri-lor obținute trebuie urmate. O paradigmă este cea mai largă unitate de con-sens într-o ştiință şi serveşte la diferențierea unei comunități (sau subcomunități) ştiințifice de alta. O paradigmă subsumează, defineşte şi pune în relație modelele, teoriile, metodele şi instrumentele care există în cadrul ei."*

Prin această definiție George Ritzer subliniază că **paradigma are patru componente de bază**:

1) un model, un mod general de lucru care funcționează ca îndreptar pentru alți cercetători;
2) o imagine asupra domeniului de studiu, în speță a socialului;
3) teoriile din cadrul ştiinței;
4) ansamblul metodelor şi instrumentelor de investigare.

Din perspectiva acestei definiții date paradigmei, George Ritzer a reuşit să identifice, în sociologia americană din anii 1960, doar trei paradigme: a) „*paradigma faptelor sociale*"; b) „*paradigma definiției socialului*" şi c) „*paradigma comportamentului social*". Caracteristicile acestor trei paradigme sociologice sunt prezentate în tabelul 2.2.

Procedând la acest demers de reducere a numărului de paradigme ale sociologiei la doar trei, George Ritzer consideră că ar fi benefică, pentru a evita confuziile generate printr-o adâncire a fragmentării sociologiei, elaborarea unei *paradigme integratoare*, aducând ca argument punctele comune ce pot fi sesizate la nivelul uneia sau mai multor componente ale celor trei paradigme.

Alți autori, printre care S. Chelcea (2004, p. 27), apud Cătălin Zamfir (1999, p. 9), apud Lallement (1993/1997, p. 99), apreciază că, în spiritul concepției lui Thomas Kuhn, creatorul termenului, în sociologie nu poate să predomine o paradigmă unică, integratoare, situația „normală" a sociologiei impunând coexistența mai multor paradigme pentru a desemna nu numai orientările teoretice, ci şi modul de a cerceta societatea.

Tabelul 2.2. Caracteristicile celor trei paradigme sociologice

Componente	Paradigma		
	„Faptelor sociale”	**„Definiției socialului”**	**„Comportamentului social”**
Modelul	Faptul social, caracterizat prin exterioritate, anterioritate şi exercitând o con-strângere (É. Durkheim, 1985)	Analiza acțiunii sociale (Max Weber, 1921)	Behaviorismul preluat din psihologie (B.F. Skinner, 1938)
Imaginea	Domeniul de studiu al sociologiei îl constituie faptele sociale: valori, grupuri, rol-statusuri sociale, societatea ş.a.	Oamenii sunt creatori activi ai realității sociale	Relația dintre individ şi mediul său de viață
Teoriile	Teoriile cele mai importante sunt structural-funcționalismul - (R.K. Merton, 1968) şi teoria conflictului (R. Dahrendorf, 1959)	Teoria acțiunii (T. Parsons,1937); interacționismul simbolic (G.H. Mead, 1934); fenomenologia (A. Schütz, 1932); etnometodologia (H. Garfinkel, 1967)	Teoria schimbului social (G. Homans, 1961; P. Blau, 1964)
Metodele	Istorico/comparative, focalizate asupra fenomenelor la nivel macrosocial	Observația, tehnica interviului şi a chestionarului	Experimentul, tehnica interviului şi a chestionarului

Sursa: S. Chelcea (2004, p. 27).

În cazul economiei, aşa cum subliniază Christian Stoffaës (1987, p. 263), avem o „concepție cumulativă a gândirii”, formă redată în figura nr. 2.2.

În acest domeniu, prin urmare, paradigmele nu se înlătură niciodată în totalitate. Astfel, dacă un curent domină pe parcursul unei perioade, influențând politicile economice, lasă locul unui alt curent fără să dispară definitiv.

Coexistența şi resurgența sunt caracteristicile paradigmelor economice.

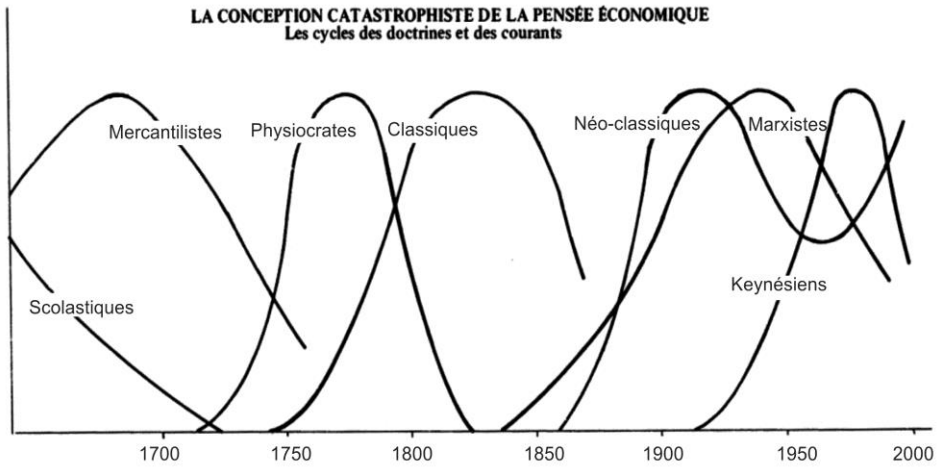

Figura nr. 2.2. Concepția catastrofistă a gândirii economice. Ciclurile doctrinelor şi curentelor

Sursa: Preluat din Christian Stoffaës (1987, p. 260)

2.3. Specificități ale metodologiei ştiințelor socioumane

Preluăm, în continuare, pentru exemplificare, direct din volumul de eseuri ale lui Tiberiu Schatteles[5] (2007) acele concluzii care pledează pentru **cunoaşterea diferenței metodologice esențiale dintre ştiințele economice şi cele ale naturii**. Din această perspectivă epistemologică, Tiberiu Schatteles (2007, p. 28) propune o analiză a procesului de cunoaştere ştiințifică prin luarea în considerare a următoarelor elemente:

- obiectul cercetării ştiințifice;
- cercetătorul ştiințific;

[5] Tiberiu Schatteles, *„cel mai profund cercetător, din perioada României Socialiste, al fenomenului previziunii şi planificării şi unul dintre cei mai originali economişti ai vremii”*, este autor al unor remarcabile studii ce sfidează cenzura epocii respective şi trecerea timpului, dar şi interlocutor al unor iluştri economişti, precum Oskar Morgenstern, Tjaling Koopmans şi Wassily Leontief. Tiberiu Schatteles se refugiază în Occident în anii 1970, unde, după un sejur la Oxford şi unul la Universitatea Laval, se dedică economiei aplicate în calitate de economist al Biroului de Statistică al Canadei (Dragoş Paul Aligică şi Horia Terpe, coordonatorii volumului care reuneşte eseurile lui Tiberiu Schatteles).

- instrumentele de cercetare ştiinţifică;
- obiectul aplicării rezultatelor cercetării ştiinţifice;
- metodele de verificare ale cunoştinţelor câştigate.

Relaţia de interacţiune dintre aceste elemente explică, în optica lui Tiberiu Schatteles, diferenţa dintre ştiinţele economice, în particular (şi cele sociale, în general), pe de o parte, şi celelalte ştiinţe (ale naturii), pe de altă parte.

Tabelul 2.3 prezintă o sinteză a acestor diferenţe între cele două clase de ştiinţe, a căror cunoaştere devine indispensabilă pentru cercetătorul ştiinţific care trebuie să abordeze problemele metodologice ale cercetării sale prin prisma limitelor obiective ale epistemologiei specifice unui domeniu de referinţă sau altul.

Caseta 2.1

Domeniul statistic al ştiinţelor sociale

În studiul fenomenelor sociale şi economice, cercetarea statistică prezintă, până la o anumită limită, aceeaşi concludenţă ca şi pentru ştiinţele naturii. Dincolo de această limită, apare însă o anumită „rezistenţă" a obiectului social sau economic cercetat, determinând deformări cu anumite caracteristici ale măsurătorilor.

Un astfel de tip de erori se datorează faptului că obiectele sociale sunt conştiente de faptul că sunt supuse măsurătorii şi – uneori nedeliberat – îşi regizează comportamentul.

Alteori, fenomenul şi procesul măsurat statistic vădesc efecte care în acest context nu au caracter stohastic şi nu pot fi statistic identificate. În alte cazuri, măsurarea nu poate pătrunde dincolo de aspectele de suprafaţă ale procesului, trăsăturile sale esenţiale rămânând neidentificate cu instrumentul statistic.

Toate acestea definesc limitele studiului fenomenelor sociale cu instrumentul statistic şi creează în acelaşi timp şi dificultăţi pentru previziuni pe baza extrapolării unor date. Pentru un anumit tip de cazuri, teoria matematică a jocurilor strategice oferă – teoretic – o cale de ieşire.

Avem însă încă un drum lung de parcurs în ştiinţă până ce vom putea obţine rezultate adecvate în acest domeniu.

Sursa: Tiberiu Schatteles, 2007, p. 50.

Tabelul 2.3. Elemente de diferențiere a procesului de cunoaştere ştiințifică în cele două clase de ştiințe: ale naturii şi socioumane

Elemente	Ştiințele naturii	Ştiințele socioumane
1. Obiectul cercetării	**O reproducere artificială a unor procese naturale**, cu instrumente făcute de om. Schimbările/progresele în ştiințele naturale se dezvoltă rapid în comparație cu dezvoltarea unui "obiect natural" relativ inert.	**Omul** este componentul elementar al sistemelor care constituie obiectele de cercetare ştiințifică. El nu este pasiv față de cercetători şi „se amestecă" într-un fel sau altul, tot timpul, în rezultatele cercetării. Obiectul cercetării este supus unor schimbări istorice relativ rapide. De aici, o altă provocare pentru cercetătorul ştiințific: înainte ca o problemă de studiu, născută într-o situație dată, să fie rezolvată, ea însăşi poate să fie depăşită de istorie.
2. Cercetătorul ştiințific	Cercetătorul **se axează pe obiectul cercetat** (fenomenul) asupra căruia intruziunea mediului în funcționarea sa este cât se poate de limitată. Altfel spus, gândirea cercetătorului se adresează unui fenomen reprodus, în condiții de *caeteris paribus*.	„*Omul"* introduce în ştiință o serie de concepte referitoare la lucruri „*ce se înțeleg de la sine"* şi „*rezultă din experiența tuturor"*, deci şi a **cercetătorului**, care astfel **se confruntă cu obiectul studiului său**. Pentru cercetător, izolarea nu poate depăşi limitele unui exercițiu mintal care se adresează unui fenomen înțeles, gândit, nu reprodus.
3. Instrumentele de cercetare ştiințifică	Foarte multe experimente se efectuează pe o **pseudonatură creată în laborator**.	Corelat cu natura metodologiei şi a metodelor folosite, în demersul cercetării ştiințifice se foloseşte o largă paletă de instrumente de investigare şi analiză a fenomenului (obiectului) studiat. În rândul acestora un loc important îl ocupă instrumentarul statistic (caseta 1).
4. Obiectul aplicării rezultatelor cercetării ştiințifice	O mare parte a aplicațiilor are loc **în tehnică**, o lume paralelă cu natura, o lume creată de om.	Orice aplicație a rezultatelor cercetărilor are loc, dacă ar fi posibil, tocmai **în obiectul însuşi din care au fost extrase**.
5. Metodele de verificare a cunoştințelor câştigate	Verificarea unei predicții depinde de completitudinea teoriei de la care porneşte şi nu de la comportarea obiectului la care se referă.	O predicțiune privind desfăşurarea unui proces economic poate fi alterată de faptul că „obiectul" la care se referă (oameni, un grup de oameni) poate afla despre conținutul previziunii şi îşi poate modifica atitudinea, comportamentul.

Sursa: Tabelul a fost realizat pornind de la Tiberiu Schatteles (2007), pp. 27-40.

2.4. Tipologia ştiinţelor socioumane

În literatura de specialitate există numeroase clasificări ale ştiinţelor, conturate, de-a lungul timpului, ca expresie a nivelului dezvoltării cunoştinţelor ştiinţifice la un moment dat şi a gândirii sociale specifice epocii istorice respective.

O altă clasificare, având drept criteriu de departajare forma de gândire a obiectelor cercetării ştiinţifice, face separaţia între:

- **ştiinţele pozitive** (sau **ale naturii**), bazate pe tipul de gândire concretă, spaţială, geometrică, a imaginilor, rezultând o cunoaştere pozitivă a obiectelor materiale, concrete, ale lumii;
- **ştiinţele socioumane**, unde tipul de gândire este abstract-intuitivă, conceptuală, a ideilor, asigurând astfel cunoaşterea subiectivă a faptelor imateriale ca teme subiective ale lumii.

DE REŢINUT:

- Între imaginea obiectivă şi ideea subiectivă nu există o separaţie netă, ele nu sunt contradictorii, ci complementare.

În aceeaşi arie de interes, **Clasificarea lui J. Piaget**, care corespunde sferei noastre de analiză a teoriei cercetării ştiinţifice, şi anume **ştiinţele socioumane**[6] (citat de Enăchescu, 2007, p. 109-110) foloseşte **două criterii de referinţă în clasificare**: *natura obiectului cunoaşterii şi relaţiile care se stabilesc între teorie şi experienţă*. Astfel, **în domeniul ştiinţelor socioumane**, J. Piaget[*] delimitează **patru clase de ştiinţe**, cu o configuraţie structurală specifică şi cu legile lor stricte:

(1) **Ştiinţele nomotetice:** caută să stabilească legi privind relaţiile cantitative, relativ constante şi experimentabile, într-o formulare matematică, exprimate printr-un limbaj mai mult sau mai puţin formatizat logic. Sunt incluse în această clasă:

- psihologia ştiinţifică;
- sociologia;
- etnologia;
- lingvistica;
- **economia**;
- demografia.

(2) **Ştiinţele istorice:** au ca obiectiv reconstituirea, într-o formă coerentă şi inteligibilă, a manifestărilor vieţii sociale în sens cronologic. Obiectul cercetării vizează: viaţa socială; evoluţia ideilor şi operelor ştiinţifice, literare, artistice, filosofice; religiile; instituţiile etc.

(3) **Ştiinţele juridice:** au ca obiect al cercetării un sistem de norme prin care sunt prescrise obligaţii şi atribuţii pe care individul trebuie să le respecte; în această clasă intră dreptul, cu disciplinele sale.

---

[6] O prezentare sintetică şi ordonată a tipologiilor ştiinţelor este dezvoltată de C. Enăchescu (2007, pp. 94-110). Diferitele modalităţi de clasificare au în vedere o serie de criterii pentru a evalua caracteristicile fiecărui domeniu de cunoaştere ştiinţifică: natura obiectului cercetat; metodologia; conţinutul ştiinţei respective; valoarea şi funcţia acesteia; atitudinea cercetătorului faţă de respectivul domeniu de cunoaştere ştiinţifică.

[*] Trimiterea la J. Piaget ne readuce în efervescenţa uceniciei noastre ca cercetători în domeniul socialului aplicat, la Institutul de Cercetări Comerciale, unde lucrările cunoscutului cercetător francez erau temeinic studiate, sub îndrumarea conducătorilor de atunci ai institutului, Radu Paul, M.C. Demetrescu, Fl. Marinescu ş.a.

(4) **Disciplinele filosofice:** urmăresc să realizeze o coordonare generală a valorilor umane, exprimată în mod sintetic printr-o *"concepție despre lume"*. De aceea, filosofia se apreciază că se situează deasupra ştiințelor pozitive şi a celor umane, fiind aplicată ca metodă de interpretare în diversele ramuri sau discipline ştiințifice.

DE REȚINUT:

- Ştiințele socioumane au în comun faptul că se raportează la genul uman căutând să „înțeleagă" comportamentul uman şi, prin intermediul acestei comprehensiuni, să „interpreteze explicativ" dezvoltarea sa (Weber, 1997/2001, p. 173). În acest sens, Wilhelm Dilthey (citat de Chelcea, 2004, p. 38) afirma: „*Explicăm lucrurile, dar pe oameni îi înțelegem"*.

Succesul în domeniul ştiinţelor socioumane este condiţionat de respectarea unor **principii metodologice** (Chelcea, 2004, p. 35-37):

- **unitatea dintre teoretic şi empiric**, care se materializează în derularea demersului de cunoaştere ştiinţifică prin **parcurgerea etapelor care compun ciclul procesului cercetării ştiinţifice** (figura 2.3);

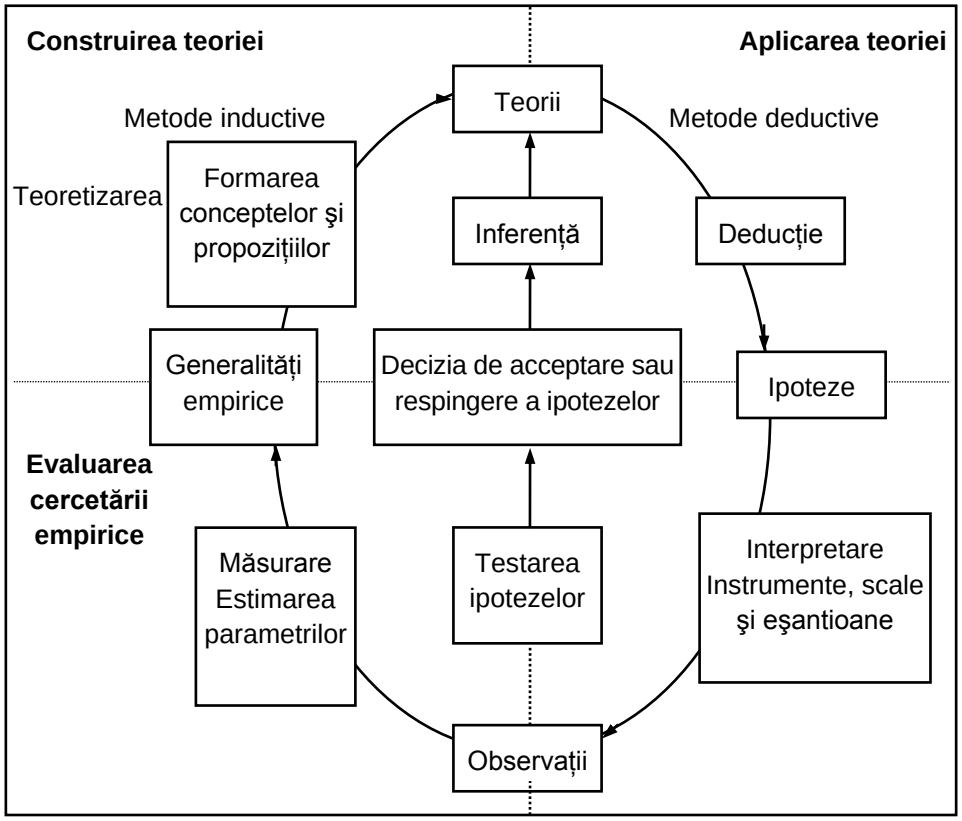

Figura 2.3. Principalele componente informaţionale. Controlul metodologic şi transformarea informaţiilor în procesul cercetării ştiinţifice

Sursa: S. Chelcea, 2007, p. 74 (după Wallace, 1971).

- **unitatea dintre comprehensiune şi explicaţie**, care pune în discuţie relaţia dintre subiectul (cercetătorul ştiinţific) şi obiectul cunoaşterii;

- **unitatea dintre cantitativ şi calitativ**, impunând folosirea convergentă a metodelor statistice şi cazuistice sau utilizarea concomitentă a celor două tipuri de metode (de exemplu, analiza de conținut);
- **unitatea dintre judecățile constatative şi cele evaluative**, presupunând responsabilitatea morală a cercetătorului ştiințific în sprijinul valorilor înalt umaniste, al idealurilor naționale.

Sinteza capitolului 2

📖 **TERMENI-CHEIE**

Inferență

Nucleu paradigmatic

Obiect al cercetării ştiințifice

Paradigmă

Ştiințe pozitive

Ştiințe socioumane

📖 **LUCRĂRI PRACTICE**

♦ **Control al cunoştințelor**

1. Ce este obiectul cercetării ştiințifice?
2. Care sunt elementele definitorii ale cunoaşterii naturii?
3. Care sunt elementele definitorii ale cunoaşterii socioumane?

♦ **Atelier de reflecție**

1. Utilizând elementele de diferențiere a procesului de cunoaştere ştiințifică identificate în tabelul 2.3, argumentați, sub forma unui eseu, domeniul ştiințific în care se încadrează disertația sau, după caz, teza dumneavoastră de doctorat.

3. Metode şi strategii de cercetare în ştiinţele socioumane

În cuprinsul acestui capitol, în concordanţă cu tipologia metodelor de cercetare din ştiinţele socioumane conturată de S. Chelcea (2004, p. 31-32), se aprofundează principalele tipuri de metode (strategii) de cercetare care au o frecvenţă mare de utilizare în practica elaborării cercetărilor din diferite domenii (economie, istorie, sociologie). O precizare suplimentară se impune cu privire la aria de cuprindere a acestui capitol: el va acoperi prin conţinutul său **cu prioritate metodele de culegere a datelor**. Excepţie face analiza de conţinut, care este descrisă în partea finală a capitolului şi care este destinată prelucrării datelor calitative.

Pentru etapa de "documentare-învăţare" pe care trebuie să o parcurgă orice cercetător în demersul de cercetare ştiinţifică, sunt menţionate, în paginile capitolului, referinţele bibliografice unde se regăsesc metode, tehnici şi instrumente de cercetare prezentate în detaliu şi susţinute cu argumente şi valenţe pragmatice relevante şi utile din perspectiva posibilităţii de a fi adaptate creativ la noi cazuri ce pot fi investigate.

3.1. Tipologia metodelor şi a strategiilor de cercetare ştiinţifică

În funcţie de criteriile de clasificare avute în vedere, în lucrările de specialitate au fost conturate **diferite tipologii ale cercetărilor ştiinţifice.** Ne oprim la câteva asemenea tipologii, pe care le găsim utile şi oportune pentru populaţia-ţintă a lucrării noastre.

Una dintre clasificări are în vedere perspectiva teleologică a cercetării ştiinţifice. Astfel, Paturel (2004, p. 53) conturează şase tipuri de cercetări**:**

1. **cercetarea conceptuală:** aduce noi idei, o problematică reînnoită, graţie unei analize generale şi abstracte (teoretică), fără a avea o orientare practică imediată;

2. **cercetare epistemologică:** priveşte validitatea teoriilor ştiinţifice; acest tip de reflecție permite aprecierea valorii unei ştiințe, a unei cercetări;
3. **cercetare metodologică:** examinează procedee tehnice, modele şi reguli aplicate într-o organizație sau o activitate, de exemplu; este vorba despre a elabora şi a produce instrumente pentru destinația practicienilor;
4. **cercetare a „stării cunoaşterii":** oferă un bilanț cvasiexhaustiv al lucrărilor ştiințifice atingând un subiect legat de un anumit domeniu;
5. **cercetare paradigmatică:** urmăreşte doctrinele, teoriile, regulile de acțiune, metodele şi dispozitivele tehnice care sunt considerate că pot facilita cercetarea în domeniul investigat; acest ansamblu pradigmatic este în general stabil, dar evoluează ca urmare a procesului tehnic sau a apariției de noi idei, provenind de la cercetători de notorietate în domeniu sau din utilizarea curentelor de gândire în noi câmpuri;
6. **cercetare dezbatere**: constă în enunțarea de argumente, în analiza critică, de luare de poziție, de apărare de opinii, comportând în esență judecățile de valoare şi modurile de expresie jurnalistice.

O altă clasificare în literatura de specialitate pune **accentul pe metodologia de cercetare**, în funcție de care se desprind două orientări ale cercetării:

1. Cercetarea pură

- Rezultatul unei cercetări pure sau fundamentale este mai degrabă dezvoltarea de teorii decât de soluții la problemele practice. Se poate descrie cercetarea pură a rezultatelor sub trei forme: descoperirea, invenția şi observarea.

2. Cercetarea de teren

- În cercetarea în ştiința de gestiune numeroasele metodologii de investigare ştiințifică au un caracter calitativ legat de alegerile epistemologice. Printre aceste metodologii sunt de reținut: metodele prezentate în tabelul 3.1, precum şi studiul etnografic, ancheta, studiul de caz.

Tabelul 3.1. Clasificarea metodelor de cercetare din ştiinţele socioumane

Criteriul	Tipuri de metode	Metoda
1. Raportul faţă de factorul timp	**Metode transversale**: descoperă relaţiile între laturile, aspectele, fenomenele şi procesele socioumane la un moment dat	- observaţia - ancheta - testul psihologic - testul sociometric
	Metode longitudinale: studiază evoluţia fenomenelor în timp	- biografia - studiul de caz - studiile panel
2. Reactivitatea (gradul de interven-ţie a cercetătorului asupra obiectului de studiu)	**Metode experimentale**	- experimentul sociologic - experimentul psihologic
	Metode cvasiexperimentale	- ancheta - sondajul de opinie - biografia socială provocată
	Metode de observaţie	- studiul documentelor sociale - observaţia
3. Numărul unităţilor sociale luate în studiu	**Metode statistice**: investigarea unui număr mare de unităţi sociale	- ancheta sociodemografică - sondajul de opinie - analiza matematico-statistică
	Metode cazuistice: studiul integral al câtorva unităţi socioumane	- biografia - studiul de caz - monografia sociologică
4. Locul ocupat în procesul investigaţiei empirice	**Metode de culegere a informaţiilor**	- înregistrarea statistică - studiul de teren - ancheta
	Metode de prelucrare a informaţiilor	- metode cantitative - metode calitative
	Metode de interpretare a datelor cercetării	- metode comparative - metode interpretative

Sursa: Tabelul s-a realizat pornind de la S. Chelcea, 2004, p. 31-32.

În funcție de momentul observării, se disting trei tipuri de cercetări (Paturel, 2004, p. 51):

- **cercetare instantanee:** realizată pe un ansamblu de fapte care sunt produse la un moment dat, reprezintă o fotografie a momentului ales;
- **cercetare instantanee dinamică:** faptele sunt surprinse la momentele stabilite în timp, intervalul separând două observări;
- **cercetare longitudinală:** analiza unui număr dat de observări reperate într-o perioadă continuă mai mult sau mai puțin lungă; de fapt, prin această analiză dinamică se obține un film al organizației investigate.

După rezultatul obținut, în tabelul 3.2. se prezintă o tipologie a diferitelor tipuri de studii de cercetare.

Tabelul 3.2. Diferitele tipuri de studii-cercetare, după rezultatul obținut

Tipul de studiu	Obiective
1. Exploratoriu	• încearcă să cunoască mai bine un subiect asupra căruia cercetătorul are cunoştinţe restrânse; • conceput pentru a furniza rezultate utile cu pretenții minimale
2. Descriptiv	• conceput pentru a obține informații despre un domeniu sau pentru a descrie unul sau mai multe segmente demografice; • în mod tipic, nu se evaluează ipotezele sale.
3. Analitic: - exploratoriu - confirmatoriu	 • oferă tentative de a explica sau a prevedea rezultate bazate pe efecte ale altor variabile; • poate să implice experiențele şi ipotezele care examinează teoria
4. Studiu-pilot	• studiul preliminar este conceput pentru a obține informația care poate sprijini determinarea posibilității prin care cercetarea să fie justificată; • în general, un studiu incapabil de a furniza rezultate concludente definitive.
5. Dezvoltare de scară	• scopul primar este de a dezvolta un instrument de măsurare pentru unul sau mai multe concepte legate de obiectivele cercetărilor.

Sursa: Voss (1999), citat în Ben Aissa, H. (2001, pp. 17-18).

Principalele metode în ştiinţele sociale se pot grupa în **şase mari tipuri de metode** (Aktouf, 1987, pp. 28-32):

1. **Metoda deductivă:** investigarea se face pe baza unei grile teoretice generale prestabilită, care permite fundamentarea unui raţionament particular şi a cărui confirmare sau infirmare este obţinută prin experimentare; în esenţă, constă în analizarea particularului pornind de la general, respectiv în „citirea" unei situaţii specifice luând ca sprijin o ipoteză rezultată din grila teoretică prestabilită.
2. **Metoda inductivă:** munca de cercetare constă în succesiunea unor paşi, şi anume, observarea diverselor informaţii de „teren" – analizarea acestora – interpretarea – generalizarea; în urma acestui demers se pot identifica eventualele implicaţii regulate sau nu, apariţia unor cicluri de evoluţie şi a unor noi reguli pentru a îmbogăţi teoria.
3. **Metoda analitică:** obiectul de studiu se descompune până la cea mai mică componentă posibilă (unitatea de bază a fenomenelor), pentru ca apoi doar părţile elementare susceptibile de transformări rapide să fie integrate în schema de ansamblu.
4. **Metoda clinică:** obiectul de studiu este observat direct şi urmărit pas cu pas în toate evoluţiile sale pentru a culege datele indispensabile realizării investigaţiei vizate.
5. **Metoda experimentală:** aplicată în laborator sau pe teren, are ca scop degajarea de legi generalizabile, pornind de la analiza observaţiilor din timpul experimentării; în general, este considerată ca fiind cea mai ştiinţifică şi exactă metodă de cercetare.
6. **Metoda statistică:** măsurarea cantitativă şi calitativă a datelor care descriu evoluţia fenomenului studiat. Există două mari tipuri de statistici:
   - **statistica descriptivă**, implicând tehnici numerice elementare, destinate a interpreta de manieră riguroasă datele cifrate ale căror caracteristici nu ar fi apărut altfel (frecvenţe absolute sau relative, distribuţii prin histograme, curbe de frecvenţe…, medii, ecarturi-tip…);

- **statistică matematică**, având ca țintă explicarea fenomenelor investigate prin tehnici sofisticate de tratare a datelor, care permit obținerea de legături de cauzalitate, de ierarhii, de analize discriminante, de relații de tip variat între fapte numeroase şi, deseori, complexe.

În domeniul ştiințelor socioumane, cele mai utilizate metode de a culege date şi informații sunt:

- cercetarea istorică;
- studiul documentelor;
- sondajul;
- studiul de caz.

Fiecare dintre aceste metode are **avantaje** şi **dezavantaje**, în funcție de trei condiții (Yin, 2005, p. 17):

- tipul întrebării de studiu;
- controlul pe care îl are cercetătorul asupra comportamentelor propriu-zise;
- vizarea fenomenelor contemporane, spre deosebire de cele istorice.

Pentru că unele dintre aceste metode folosesc, la rândul lor, mai multe metode, apreciem că sintagma **„strategie de cercetare”**, folosită de Robert K. Yin ca substitut, este mult mai potrivită şi, de aceea, ne-o însuşim şi noi în continuare, pe parcursul acestui capitol, în care ne propunem să prezentăm sintetic conținutul şi etapele de realizare a **cinci strategii de cercetare**, frecvent utilizate de specialişti (inclusiv cercetători).

Felul în care relaționează aceste trei condiții cu specificul celor cinci strategii de cercetare se prezintă în tabelul 3.3.

Tabelul 3.3. Situații relevante pentru diferite strategii de cercetare în ştiințele socioumane

Strategie de cercetare	Forma întrebării de studiu	Solicită controlul evenimentelor comportamentale?	Vizează evenimente contemporane?
• Experiment	Cum? De ce?	Da	Da
• Sondaj	Cine? Ce? Care? Unde? Cât?	Nu	Da
• Studiul documentelor	Cine? Ce? Care? Unde? Cât?	Nu	Da/Nu
• Cercetarea istorică	Cum? De ce?	Nu	Nu
• Studiu de caz	Cum? De ce?	Nu	Da

Sursa: COSMOS Corporation, citată de Robert K. Yin, 2005, p. 22.

Tabelul 3.4. Şase surse de dovezi: punctele forte şi punctele slabe

Sursa de dovezi	Puncte forte	Puncte slabe
Documentele	• stabile – pot fi revăzute de câte ori este nevoie • nu ies în evidență – nu sunt create ca rezultat al studiului de caz • precise – conțin nume, referințe şi detalii exacte în legătură cu un eveniment • acoperire largă – durată lungă de timp, multe evenimente şi contexte	• disponibilitate – pot fi insuficiente • bias de selectivitate, în eventualitatea în care colectarea este incompletă • bias de raportare – reflectă biasul (necunoscut) al autorului • acces – pot fi blocate în mod intenționat
Arhivele	• [*aceleaşi de la documente*] • precise şi cantitative	• [*aceleaşi de la documente*] • accesibilitate redusă din motive de confidențialitate
Interviurile	• direcționate – se concentrează în mod direct asupra temei de studiu • revelatoare – oferă deducții	• bias rezultat din proasta formulare a întrebărilor • bias al răspunsurilor

Sursa de dovezi	Puncte forte	Puncte slabe
	cauzale percepute	• inexactități din cauza unei memorii slabe • reflexivitate – intervievatul îi oferă intervievatorului ceea ce vrea să audă
Observația directă	• realistă – abordează evenimentele în timp real • contextuală – abordează contextul evenimentului	• durată îndelungată • selectivitate – exceptând situațiile de largă acoperire • reflexivitate – evenimentul se poate desfăşura astfel tocmai pentru că există observatori • cost ridicat – orele necesare observatorilor umani
Observația participativă	• [*aceleaşi de la observația directă*] • revelatoare în privința comportamentului şi motivelor interpersonale	• [*aceleaşi de la observația directă*] • bias rezultat din manipularea evenimentelor de către cercetător
Artefactele fizice	• revelatoare în privința caracteristicilor culturale • revelatoare în privința operațiilor tehnice	• selectivitate • disponibilitate redusă

Sursa: Robert K. Yin, 2005, p. 110.

Alegerea unui tip de metodă de culegere a informațiilor reprezintă, de fapt, o anumită strategie de cercetare. Fiecărui obiect al cercetării i se potriveşte una sau mai multe metode de culegere a datelor. Deoarece categoriile de cercetări socioumane nu sunt mutual exclusive, putând fi folosite într-un singur proiect de cercetare ştiințifică mai multe tipuri de cercetări, de exemplu: descriptivă şi explicativă.

Cercetarea descriptivă, ca studiu preliminar (de culegere a informațiilor), într-un proiect de cercetare ştiințifică complex, este folosită pentru cunoaşterea sistemelor şi proceselor sociale, folosindu-se în principal întrebările de genul „Cine?" şi „Ce?".

Cercetarea explicativă vine, în schimb, să explice relațiile sociale, având ca scop valorificarea acestora pentru formularea sau reformularea teoriilor. Acest tip de cercetare se bazează pe culegerea datelor (informațiilor) prin experiment, studiu de caz sau o cercetare istorică, unde întrebările de studiu sunt „Cum?" şi „De ce?", asemenea

întrebări având de a face cu legături operaționale ce trebuie depistate înapoi în timp, mai degrabă decât cu simpla lor frecvență sau incidență.

Cercetarea exploratorie, având ca scop dezvoltarea de ipoteze pertinente pentru continuarea investigațiilor, se bazează pe găsirea răspunsurilor la întrebările „Ce?”, „Cine?”, „Cât?”, „Unde?” Şi pentru aceste întrebări sunt recomandate sondajul şi analiza de arhivă.

DE REȚINUT:

- Formularea întrebărilor de studiu este cel mai important pas într-o cercetare ştiințifică.
- Stabilirea întrebărilor care sunt cele mai semnificative pentru a culege informații despre un obiect de cercetat este un mijloc folosit pentru a atinge un scop (cunoaşterea adevărului despre obiectul cercetării) şi nu un scop în sine (de a determina răspunsurile privitoare la ceea ce se cunoaşte despre temă).

În sfera cercetării ştiinţifice, cercetătorii (Popa, Antonesei, coordonator, Labăr, 2009, p. 18) delimitează patru **metode fundamentale de cercetare**:

1. **Modelul centrat pe decizie** presupune parcurgerea unor etape succesive:
   a) identificarea problemei care solicită o soluţie;
   b) abordarea problemei şi găsirea setului de soluţii posibile;
   c) alegerea soluţiei considerate optimă, dar nu de către factorii de decizie, care pot avea şi alte argumente raţionale decât cele ale cunoaşterii ştiinţifice (de exemplu, costurile, oportunitatea politică etc.).
2. **Modelul centrat pe cunoaştere** caută o problemă căreia să i se aplice oportun o soluţie existentă a priori (o idee, o teorie, o strategie etc.). Acest model este cu predilecţie aplicabil, de exemplu, în cazul cerinţei de introducere a unor programe/ practici europene din perspectiva integrării ţării noastre în structurile Pieţei Unice. De asemenea, modelul centrat pe cunoaştere este adaptabil şi studiului sistematic al unor evenimente din trecut, asociate cu probleme predilecte cum ar fi istoria.
3. **Modelul de sensibilizare generală** pune accentul pe crearea unei mase critice (prin sensibilizarea actorilor interesaţi) care să faciliteze introducerea experimentală şi/sau generalizată a unor soluţii validate deja ca fiind oportune de practică.
4. **Modelul interacţiunii generale**, deşi apreciat ca fiind un model ideal, cam utopic, este bazat pe iniţierea unor relaţii de colaborare între partenerii sociali, în deplină armonie cu obiectivele cercetării ştiinţifice întreprinse, pentru a rezolva o problemă majoră identificată.

DE REŢINUT:

- Pentru o introducere generală în metodele cantitative şi calitative utilizate în cercetările din domeniul ştiinţelor socioumane, o sursă bibliografică excelentă este S. Chelcea (2007).
- În domeniul metodelor cantitative şi calitative aplicate în cercetările de marketing, de pildă, surse bibliografice de referinţă sunt:
  I. Cătoiu (coordonator), *Cercetări de marketing* (2002);
  P. Datculescu, *Cercetarea de marketing* (2006);
  M.C. Demetrescu, J.C. Drăgan, *Practica prospectării pieţei. Tehnici de cercetare în marketing* (1996).

3.2. Metoda de cercetare istorică

Cercetarea istorică, ca metodă de culegere a informațiilor în cadrul studiilor de cercetare ştiințifică din domeniul ştiințelor socioumane, se referă la **studiul sistematic al unor evenimente din trecut**.

Tehnicile şi instrumentele de cercetare ştiințifică folosite în studiul sistematic al unor evenimente din trecut sunt diverse: studiul documentelor, studiul de caz, interviul (sondaj/anchetă). Tehnica specifică metodei de cercetare istorică este însă **studiul documentelor**, care constă în *"descrierea, explicarea sau teoretizarea unei mărturii, a unei experiențe, a unui eveniment sau a unui fenomen prin modalități specifice de sistematizare şi ierarhizare"* (Sax, 1968 şi Johnson şi Christensen, 2004, citați în Popa, Antonesei, coordonator, şi Labăr, 2009, p. 44). În caseta 3.1 sunt prezentate regulile de utilizare a metodei de cercetare istorică.

Caseta 3.1

Reguli de utilizare a metodei de cercetare istorică

- **Conceptele şi termenii trebuie utilizați în manieră consecventă şi specifică.** Definirea ambiguă a conceptelor şi sintagmelor, conduce la diminuarea relevanței metodei istorice. În contextul cercetării istorice, este deosebit de important ca investigatorul să specifice nu doar sensul unui concept, ci şi contextul în care acesta a fost vehiculat.
- **Co-ocurența unor evenimente sau fenomene nu conduce în mod necesar la relații de tip cauzal.** Trebuie evitată capcana interpretărilor de tip cauzal: dacă două evenimente sau fenomene se asociază într-un anumit context, între ele se pot stabili şi alte relații decât cele de tip cauză-efect.
- **În cercetarea istorică, faptele şi inferențele nu trebuie confundate.**
- **Sursele secundare de informații (de exemplu, analizele fenomenelor studiate care fac referire la documente de interes la care nu avem acces direct sau conțin mărturii indirecte) trebuie utilizate cu prudență.** În cercetarea istorică, sunt preferate sursele primare (mărturii directe ale persoanelor care au fost implicate în derularea unui eveniment, documente redactate în timpul evenimentului studiat; clădiri, articole de mobilier de interior etc.).
- **Autenticitatea, precum şi fidelitatea prezentării unui eveniment sau fenomen trebuie riguros evaluate.**
- **Datele obținute prin metoda istorică nu trebuie generalizate cu prea multă uşurință.** De exemplu, informațiile despre anumite documente sau persoane nu dau întotdeauna măsura elementelor dominante ale unei epoci.

Sursa: J.W. Best, 1977; J.H. McMillan, 1992; M.D. Gall, J.P. Gall şi W.R. Borg, 2007, citați în Nicoleta Laura Popa, L. Antonesei, coordonator, A.V. Labăr, 2009, pp. 44-45.

În continuare **ne vom axa prezentarea asupra studiului documentelor**, sondajul („interviul") şi studiul de caz urmând să facă obiectul tematic al unor subcapitole următoare.

3.3. Studiul documentelor

În domeniul ştiinţelor socioumane, termenul „**document"** semnifică un obiect sau un text care oferă o informaţie (plecând de la originea latină a cuvântului: *documentum*, de la *docere*, a indica). Ca sursă de informaţie pentru un cercetător ştiinţific, conţinutul documentului există independent de observaţia care îl constituie în mărturie, dar aşa cum subliniază Gérard Lenclud (1991/1999, p. 435, citat de Chelcea, 2007, p. 508) „*el nu accede la demnitatea de document […] decât în măsura în care cercetătorul este capabil să-l utilizeze ca indiciu, adică să-l facă inteligibil şi semnificativ totodată prin intermediul întrebării care i se pune"*.

Analiza documentelor este **utilă** pentru **trei tipuri de obiective**:

(1) Cunoaşterea contextului în care s-au produs fenomenele socioeconomice asupra cărora se concentrează în mod deosebit cercetătorul, de exemplu, în cercetarea ştiinţifică economică cunoaşterea pieţei unui produs sau a unei organizaţii, în studiul istoricului şi sociologului cunoaşterea vieţii sociale trecute sau prezente. Aceste informaţii permit evidenţierea aspectelor caracteristice contextului general în care se integrează faptele sau fenomenele cercetate, dar, totodată, ele sunt indispensabile pentru a construi planul unor alte metode de cercetare la care apelează cercetătorul, ca de pildă ancheta sau sondajul, experimentul.

(2) Formularea ipotezelor.

(3) Rezolvarea problemei care constituie scopul cercetării ştiinţifice respective.

Există numeroase criterii de clasificare a documentelor sociale: natura lor, conţinutul, gradul de încredere în ele, destinaţia lor, vechimea, accesibilitatea etc. Din multitudinea acestor încercări, existente în literatura de specialitate, de a clasifica documentele sociale ce pot fi utilizate ca surse de informaţii pentru realizarea cercetărilor ştiinţifice în diferite domenii socioeconomice, supunem atenţiei schema propusă de S. Chelcea (2007, p. 511), dezvoltată în figura 3.1.

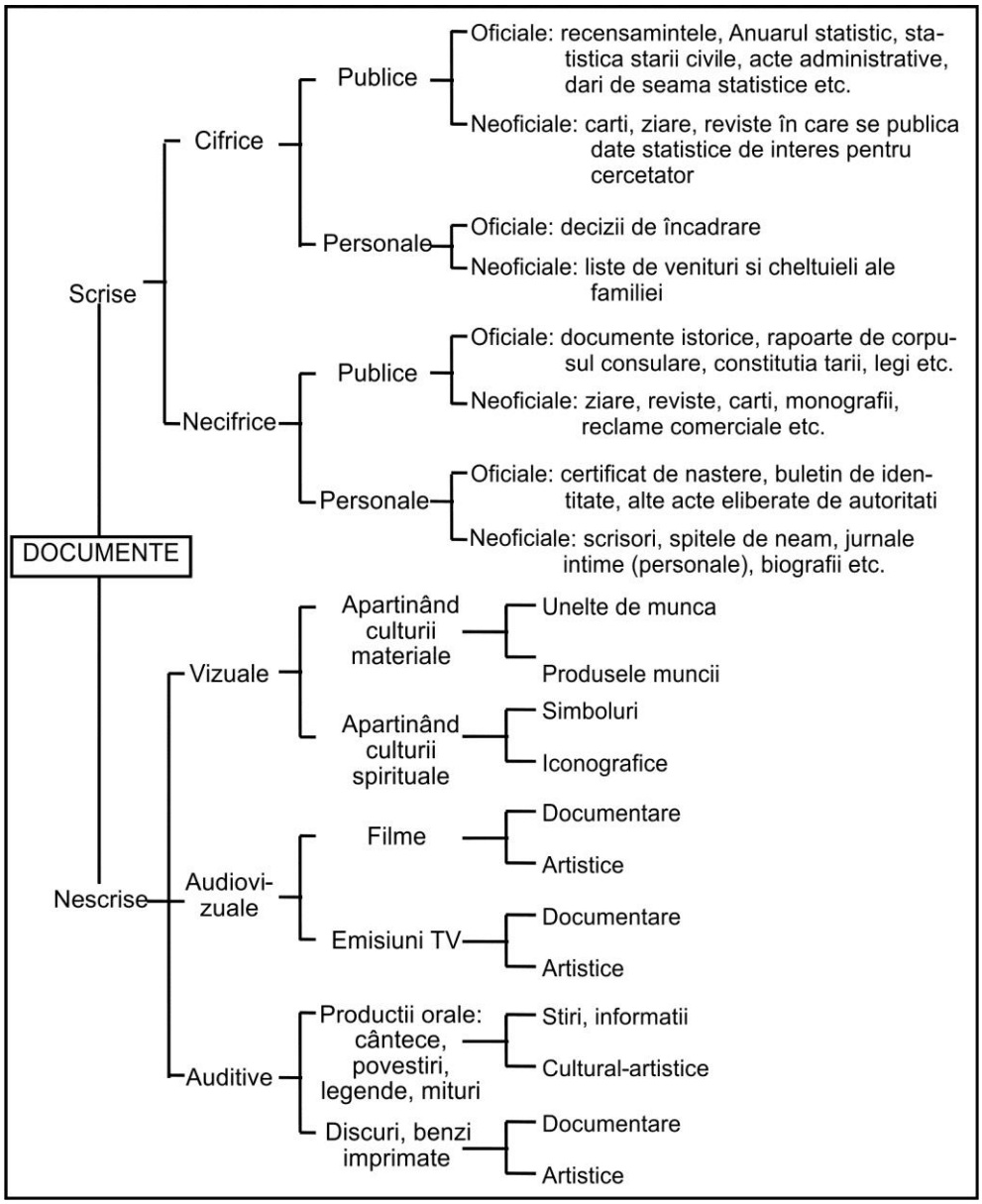

Figura 3.1. Clasificarea documentelor utilizate în cercetările din ştiinţele socioumane

Sursa: Adaptat după S. Chelcea (2007), p. 511 şi pp. 512-532.

Analiza documentelor reprezintă o etapă foarte importantă în demersul de realizare a unui proiect de cercetare ştiinţifică într-un domeniu al ştiinţelor socioumane. O imagine persuasivă a posibilităţilor de cunoaştere ştiinţifică pe care le oferă documentele sociale se regăseşte în S. Chelcea (2007, capitolul 12 „Studiul documentelor sociale", p. 505-561).

3.4. Studiul de piaţă în domeniul marketingului

Potrivit definiţiei dată de ESOMAR (1977), „*Studiile de piaţă au drept obiectiv analiza pieţelor de produse şi de servicii de orice natură. Ele constau în particular în studierea de manieră sistematică a comportamentului, atitudinilor şi opiniilor persoanelor fizice şi morale"*.

În faţa opiniilor negative care susţin că, în numeroase domenii, studiile de piaţă nu oferă garanţii pentru o bună decizie managerială, ele fiind, deci, inutile sau înşelătoare, un mare număr de specialişti de marcă, dimpotrivă, evidenţiază utilitatea acestora, acceptând postulatul: „*studiul trebuie să aducă o mai bună informaţie pentru o mai bună decizie"*, numai astfel putându-se asigura reducerea incertitudinii şi facilita, prin aceasta, luarea deciziei. Dar pentru a se confirma acest postulat, **sunt necesare a se îndeplini cel puţin următoarele cerinţe** (Giannelloni şi Vernette, 2001, pp. 13-14):

- **Cunoaşterea limitelor metodologice ale fiecărei metode/ tehnici.** Orice metodă/tehnică de cercetare ştiinţifică se bazează pe stabilirea în prealabil a unor ipoteze care pot fi invalidate dacă cercetătorul nu cunoaşte limitele aplicării unei anumite metode/tehnici sau alta.
- **Complexitatea comportamentului consumatorului.** Este cert faptul că nu se cunoaşte totul despre mecanismele comportamentului uman de cumpărare. De aceea, studiile de piaţă rămân tributare progreselor efectuate în domeniul cercetării comportamentului consumatorilor.
- **Reducerea incertitudinii, însă nu eliminarea ei.** Informaţiile pe care le furnizează un studiu de piaţă pot, categoric, să reducă notabil incertitudinea în luarea deciziilor manageriale, dar ele nu pot să conducă la eliminarea riscului într-o decizie sau alta.

- **Integrarea intuiției în modelele** pe baza cărora se caută să se explice fenomenul economic cercetat. A fost, în această direcție, verificat prin aplicații că modelele de previziune cele mai performante – promovate în cercetarea de marketing – sunt cele care comportă 50% intuiție şi 50% modelare matematică (Blattberg şi Hoch, 1991, pp. 79-98, citați în Giannelloni şi Vernette, 2001, p. 14).

Aprecierea calității unei cercetări ştiințifice, îndeosebi în domeniul fenomenelor şi faptelor economice, are în vedere gradul în care aceasta furnizează concluzii sau recomandări efectiv aplicabile în practică. Pentru a se asigura acest lucru, metodele şi tehnicile de investigare utilizate trebuie să prezinte **garanții serioase de calitate în trei domenii**:

- **calitate metodologică**, respectiv rigoarea ştiințifică cu care o metodă (sau instrument) de culegere sau analiză a datelor a fost dezvoltată şi testată înainte de utilizarea sa într-un context anume; cu alte cuvinte, metoda propusă trebuie să fie fiabilă şi validă;
- **calitate operațională**, asigurată de simplicitatea construcției şi utilizării tehnicii/instrumentului investigării, de rapiditatea administrării şi de capacitatea de a adapta metodologia cercetării ştiințifice la condițiile schimbătoare ale mediului economico-social în care se desfăşoară fenomenul supus analizei;
- **calitate decizională**, conferită de utilizarea acelui instrument de investigare care facilitează luarea deciziei în perspectiva aplicării în practică a rezultatelor cercetării ştiințifice respective.

Tabelul 3.5. Obiectivele şi natura proiectului de studiu al pieței

Elemente ale studiului	Studiu calitativ	Studiu cantitativ
• **Obiective ale proiectului**	Generale (exploratoriu): - clarificarea unei situații.	Specifice (decizional): - verificarea unei ipoteze; - alegerea unei acțiuni.
• **Surse şi nevoi de informație**	Vagi – informale.	Clare – bine definite.
• **Colectare a datelor**		
Întrebări	Deschise	Închise, structurate
Eşantion	Redus, alegere subiectivă	Mare, alegere rațională
• **Analiză a datelor**	Intuiție, informală → „noncantitativă”.	Formală, reproductibilă → „cantitativă”.
• **Recomandări**	Sugestii	Soluții vizate

Sursa: A. Parasuraman (1991), p. 129, citat în J.-L- Giannelloni şi E. Vernette (2001), p. 73.

Tabelul 3.6. Natura informațiilor de identificat necesare realizării unui studiu de piață

Natura informa-țiilor	Definiții	Exemple
Primare	- Informații în mod special elaborate pentru a răspunde obiectivelor studiului în curs. - Ele sunt colectate pe eşantioane de respondenți.	- Interviuri în rândul consumatorilor. - Observații privind obiceiul de cumpărare.
Secun-dare	- Informații de „mâna a doua”, respectiv informații deja disponibile înainte de începerea studiului în curs. - Ele sunt colectate din „surse” interne şi externe.	- Statistici de vânzare. - Indici demografici. - Analize sectoriale. - Tendințe de conjunctură.

Natura informațiilor	Definiții	Exemple
Parametrice	- Informații obținute după prelucrarea lor printr-un model construit pentru a răspunde, simplificând-o, unei situații complexe. - Ele sunt manipulate de analist pentru a răspunde diferitelor scenarii posibile.	- Modele de simulare a cotei de piață. - Modele media-planning.

Sursa: J.-L. Giannelloni şi E. Vernette (2001), p. 28.

În addenda 2, se prezintă – ca sursă de informație pentru uzul studenților, masteranzilor sau doctoranzilor – o listă cu referințe bibliografice virtuale (site-uri internet) utile pentru un studiu documentar destinat culegerii informațiilor necesare elaborării studiilor de piață în domeniul marketingului.

Adresele site-urilor din anexa menționată au fost clasate în următoarele rubrici:

- Mediul pieţelor (economic, tehnic, cultural, juridic);
- Anuare şi baze de date;
- Cercetare şi publicații academice de marketing;
- Periodice de marketing, activități comerciale şi afaceri;
- Comunicare marketing şi media;
- Prețuri ale concurenței şi informații financiare;
- Canale de distribuție;
- Informații despre lansarea de noi produse.

3.5. Studiul de caz

Studiul de caz constă în investigarea intensivă, în detaliu, a unei persoane, a unui eveniment, a unei instituții sau comunități (Sax, 1968, citat de Popa, Antonesei, coordonator, Labăr, 2009, p. 50).

Ca modalitate (strategie) de cercetare în ştiințele socioumane, studiul de caz este *„o investigație empirică prin care se investighează un fenomen contemporan în contextul său din viața reală, în special atunci*

când granițele între fenomen şi context nu sunt foarte bine delimitate" (Yin, 2005, p. 30).

Robert K. Yin, reputat specialist în ştiințele sociale aplicate, preşedinte al Corporației COSMOS, se ocupă cu programe pentru agențiile guvernamentale din SUA şi este autorul unei lucrări de referință dedicată proiectării studiului de caz (2005, ediția a treia). Având o experiență bogată, pe care a acumulat-o de-a lungul a trei decenii de activitate de cercetare aplicată în ştiințele sociale, Robert K. Yin argumentează importanța studiilor de caz, **contracarând trei obiecții pe care le au mulți cercetători față de această strategie de cercetare ştiințifică** (2005, p. 27-28).

O primă obiecție este legată de **îndoiala că un studiu de caz ar putea fi o metodă de cercetare riguros ştiințifică**. O asemenea apreciere este generată, pe de o parte, de lipsa unor lucrări metodologice destinate studiilor de caz care să ofere proceduri precise ce trebuie urmate[7], iar pe de altă parte, de confuzia pe care unii încă o fac între studiile de caz pedagogice (care pot fi modificate intenționat, pentru a demonstra mai eficient un anumit aspect) şi studiile de caz pentru cercetare ştiințifică (unde trebuie prezentate toate dovezile în mod obiectiv).

O a doua obiecție frecvent întâlnită este că **studiul de caz oferă baze insuficiente pentru o generalizare ştiințifică**. Această opinie este construită pe ideea că o generalizare ştiințifică nu se poate face pornind de la un singur caz. Răspunsul dat este că, în studiile de caz, la fel ca în experimente, se pot face generalizări în direcția ipotezelor teoretice (generalizare analitică), nu a populațiilor şi universului (unde este vorba de o generalizare statistică).

A treia obiecție adusă studiilor de caz este legată de **durata prea mare pe care o reclamă studierea volumului mare de documente**, nu uşor de interpretat şi analizat. Dar şi în această situație s-au creat, în timp, modalități alternative pentru redactarea studiului, prin evitarea tipurilor de text tradiționale, foarte lungi.

Dacă aceste trei obiecții pot fi contracarate, rămâne în discuție, după cum subliniază şi Robert K. Yin, problema legată de dificultățile

[7] Studiul de caz a fost multă vreme (şi continuă să fie) marginalizat în cadrul metodelor de cercetare utilizate în ştiințele sociale. Puține lucrări de specialitate tratează metoda studiului de caz (Yin, 2005, p. 27).

care se mențin încă pentru a realiza studii de caz de calitate. Aceste dificultăți apar din imposibilitatea de a testa şi monitoriza abilitățile cercetătorului ştiințific de a face studii profesioniste. Astfel, pentru evaluarea capacității de a efectua studii de caz nu există teste standard pentru a face diferența între persoanele care au şanse să devină buni cercetători şi cele care nu au (cum este cazul în matematică sau pentru a practica avocatura). Robert K. Yin (2005, p. 81) propune, totuşi, şi **pentru cercetătorii ştiințifici**, **o listă a celor mai importante aptitudini necesare realizării unui studiu de caz**:

- să ştie să pună întrebări relevante şi să interpreteze răspunsurile;
- să ştie să asculte şi să nu cadă în capcana propriilor ideologii, prejudecăți sau idei preconcepute;
- să aibă capacitatea de a se adapta şi de a fi flexibil în fața noilor oportunități şi amenințări;
- să cunoască foarte bine problemele studiate.

Robert K. Yin (2005, p. 32) identifică cel puțin cinci aplicații diferite ale studiului de caz, ca strategie de **cercetare**:

(1) explicarea presupuselor legături cauzale în intervențiile din viața reală, care sunt prea complexe pentru sondaj sau experiment (de exemplu, a explica legătura dintre implementarea unui program strategic şi efectele acestuia);

(2) descrierea unei intervenții şi contextul din viața reală în care a avut loc;

(3) descrierea unor teme dintr-o evaluare;

(4) explorarea acelor situații în care intervenția evaluată nu produce un set clar de rezultate;

(5) metaevaluarea (un studiu al unui studiu de evaluare).

Caseta 3.2

Planul unei sesiuni de instruire

I. Scopul studiilor de caz şi întrebările de cercetare (*organizați o discuție detaliată*)

II. Trecerea în revistă a cazurilor alese şi a procedurilor de selecție (*revedeți protocolul folosit pentru selectarea cazurilor*)

III. Programul pentru efectuarea studiilor de caz (*stabiliți termenele-limită*)
   A. Perioadă de pregătire
   B. Pregătiri pentru vizitarea locației (model de scrisoare de confirmare către locație)
   C. Vizitarea locației
   D. Activități adiționale (model de scrisoare de mulțumire)
   E. Pregătirea raportului de studiu
   F. Înaintarea raportului preliminar către locație, pentru a fi revizuit (model de scrisoare de trimitere)

IV. Revizuirea protocolului de studiu
   A. Discutarea cadrului teoretic şi a literaturii relevante
   B. Elaborarea sau revizuirea modelului logic ipotetic, dacă este relevant (model)
   C. Discuție aprofundată a temelor protocolului (*discutați importanța temelor şi posibile tipuri de dovezi ce trebuie colectate în legătură cu fiecare dintre ele*)

V. Linii generale ale raportului de studiu (*compuneți un raport general preliminar, indicând cele mai importante titluri posibile*)

VI. Mementouri metodologice
   A. Proceduri pentru activitatea de teren (*discutați principiile metodologice*)
   B. Folosirea dovezilor (*revedeți tipurile de dovezi şi nevoia de convergență*)
   C. Luarea notițelor şi alte practici de teren
   D. Alte subiecte orientative

VII. Citirea materialelor
   A. Modele de rapoarte pentru studii de caz (*căutați modele în studii înrudite; treceți în revistă caracteristici dorite şi nedorite ale acestora*)
   B. Cărți şi articole-cheie (*asigurați-vă că prioritățile relative între aceste lucrări sunt luate în considerare*)

Sursa: Robert K. Yin, 2005, p. 88.

Orice studiu de caz trebuie să aibă **un plan (design) de cercetare**, acesta fiind în esență logica prin care datele ce urmează a fi colectate (şi concluziile ce vor fi trase) sunt legate de întrebările inițiale ale studiului. Altfel spus, un plan de cercetare pentru un studiu de caz este *„o schemă logică a cercetării"* care cuprinde **cinci componente de importanță critică** (Yin, 2005, p. 40-46):

a) întrebările de studiu;

b) ipotezele, dacă există;

c) unitatea sau unitățile de analiză;

d) logica prin care se leagă datele de ipoteze;

e) criteriile de interpretare a descoperirilor.

a) Întrebările de studiu. După cum s-a subliniat anterior (tabelul 3.2), strategia studiului de caz este cea mai potrivită pentru întrebări de genul „Cum?" şi „De ce?"

b) Ipotezele studiului. Pentru o problemă din sfera studiului de caz se vor stabili ipoteze. Apar şi situații când în mod obiectiv nu sunt justificate ipotezele.

c) Unitatea de analiză. Este vorba despre a defini „cazul" care va face obiectul studiului. Un „caz" poate fi: un individ, un grup de indivizi, un eveniment, o entitate oarecare, o decizie, un proces/program de implementare, o schimbare organizatorică. Dacă unitatea de analiză este un grup mic de indivizi, trebuie făcută distincția între persoanele incluse în unitatea de analiză („tema imediată a studiului") şi cele din afara grupului („contextul studiului"). În mod similar, dacă, de exemplu, studiul se ocupă de serviciile locale dintr-o anumită zonă geografică, trebuie luate decizii în privința acelor servicii care depăşesc granițele zonei respective.

d) Legarea datelor de ipoteze. Mai multe informații ale aceluiaşi caz pot fi raportate la o ipoteză teoretică.

e) Criteriile pentru interpretarea descoperirilor.

Caseta 3.3

Tabla de materii a unui protocol pentru realizarea studiilor de caz pe tema practicilor inovatoare în aplicarea legii

A. Introducerea studiului de caz şi scopul protocolului

A1 Întrebările şi ipotezele studiului

A2 Cadrul teoretic al studiului (*reproduce modelul logic*)

A3 Rolul protocolului pentru îndrumarea cercetătorului (*menționează că protocolul este un plan standardizat pentru linia de investigație a cercetătorului*)

B. Proceduri de colectare a datelor

B1 Numele locațiilor care trebuie vizitate şi ale persoanelor de contact

B2 Planul de colectare a datelor (*conține perioadele de timp programate pentru vizitarea locațiilor, cât timp trebuie alocat fiecărei vizite şi nivelul de efort necesar pentru realizarea fiecărui studiu de caz*).

B3 Pregătiri anterioare vizitării locațiilor (*identifică documentele specifice care trebuie citite şi locul în care acestea pot fi accesate*)

C. Linii generale pentru raportul studiului de caz

C1 Practica folosită în aplicarea legii

C2 Caracterul inovator al practicii

C3 Rezultatele practicii, până în prezent

C4 Context şi istorie a instituției de aplicare a legii, în legătură cu practica respectivă

C5 Anexe: cronologie, modelul logic pentru respectiva practică, referiri la documente relevante şi lista persoanelor intervievate

D. Întrebări de studiu

D1 Practica folosită şi caracterul său inovator:

a. Descrierea detaliată a practicii, natura şi valoarea finanțării federale.
b. Care este natura eforturilor colaborative (dacă există) între comunități sau jurisdicții necesare pentru aplicarea practicii?
c. Cum a apărut ideea respectivei practici?
d. A existat un proces de planificare – şi dacă a existat, cum a funcționat? Care au fost scopurile inițiale şi zonele sau grupurile-țintă ale practicii?
e. În ce fel este inovatoare practica în comparație cu altele din aceeaşi jurisdicție?
f. Descrierea modului în care practica va funcționa după întreruperea finanțării federale.

D2 Evaluare

a. Care este designul pentru evaluarea practicii şi cine face evaluarea?
b. Ce parte a evaluării a fost implementată?
c. Care sunt măsurile rezultante folosite şi ce rezultate au fost identificate până în prezent?
d. Ce explicații alternative au fost identificate şi explorate pentru punerea rezultatelor pe seama investițiilor din fondurile federale?

Sursa: Robert K. Yin, 2005, p. 91.

3.6. Analiza de conținut

Analiza de conținut este o tehnică de cercetare nonreactivă, pentru colectarea şi organizarea informațiilor într-un format care permite cercetătorilor să facă inferențe despre caracteristicile şi înțelesul mesajelor (scrise şi orale) şi al artefactelor comunicării sociale.

Analiza de conținut se întâlneşte în mai toate ştiințele sociale şi, de-a lungul timpului, a reprezentat un câmp de luptă între adepții analizei cantitative şi partizanii analizei calitative.

H.D. Lasswell, conceptualizând „analiza de conținut", preciza că este „*o tehnică ce vizează descrierea, cu optimă obiectivitate, precizie şi generalitate, a ceea ce se spune despre un subiect dat, într-un loc dat, la un timp dat"* (Lasswell et. al., 1952, p. 34, sursă citată în Agabrian, 2006, p. 17).

Comparativ cu experimentul sau ancheta, care sunt cercetări *reactive*, respectiv cercetări în care indivizii studiați sunt conştienți de acest fapt, **analiza de conținut** este ***nonreactivă*** pentru că persoanele studiate nu reacționează în niciun fel, nefiind conştienți de faptul că sunt parte într-o cercetare ştiințifică.

Analiza de conținut, ca tehnică de colectare şi analiză a conținutului unui text – reprezentat scris, vizual sau vorbit, dar cu scop de a comunica – produce măsurări/evaluări ***neconstrângătoare* (*nonobstructive*)**, deoarece abordează comportamentul uman în condiții obişnuite de viață. Fiind deci nonreactivă, ancheta de conținut evită problema ce apare în cazul anchetei/sondajului, de exemplu, generată de faptul că atât cercetătorii, cât şi respondenții (persoanele intervievate) interacționează în timpul colectării datelor în alte moduri decât în condiții „naturale" de viață, iar, uneori, întrebările puse persoanelor intervievate sunt

considerate de acestea nepotrivite, apreciindu-se că le-ar putea afecta viața privată (Agabrian, 2006, p. 18).

O altă caracteristică a analizei de conținut este dată de natura surse-lor de informații la care apelează, şi anume ***surse secundare***. Astfel, folo-sind analiza de conținut, cercetătorul examinează conținutul documentelor sociale, în mod tipic cele produse de mass-media, pentru a cunoaşte şi evalua impactul fenomenelor sociale asupra obiectului cu-noaşterii ştiințifice.

M. Agabrian (2006, p. 19) inventariază o listă de teme potrivite pentru a fi centrate prin tehnica analizei de conținut, printre care menționăm:

- motivul tematic al cântecelor populare sau religioase;
- tendințele în subiectele abordate în ziarele de ştiri;
- ideologiile promovate de editorialişti;
- frecvența de apariție a diferitelor grupuri de vârstă în programele televiziunilor comerciale;
- interviurile calitative în profunzime;
- răspunsurile la întrebările deschise din chestionare;
- temele mesajelor din reclame;
- temele ideologice în cuvântările liderilor politici sau ale managerilor organizațiilor;
- etc.

Pornind de la considerentul că analiza de conținut este utilă pentru teme ce implică un volum mare de text, ale cărui mesaje sunt dificil de remarcat în mod obişnuit, unii autori accentuează capacitatea acestei metode de cercetare pentru descrierea obiectivă a fenomenului cercetat – ca obiect al cunoaşterii ştiințifice – prin identificarea în mod sistematic şi obiectiv a caracteristicilor specifice din text, pentru a trage concluzii, pentru a face inferențe de natură psihologică şi sociologică (Holsti, 1969, Weber, 1990, p. 9 şi Chelcea, 2001, p. 515, citați în Agabrian, 2006, p. 21).

Analiza de conținut poate urmări deopotrivă obiective:

- **cantitative**, materializate prin numărarea categoriilor-cheie şi măsurarea cantităților distribuite pe variabile; de exemplu, câte feluri de promisiuni a făcut senatorul "X" în cuvântările rostite în campania electorală, care a fost suma de bani alocată pentru fiecare categorie în bugetul fiecărei şcoli şi cum se compară sumele dintr-o şcoală cu sumele din celelalte şcoli luate în analiză;
- **calitative**, care analizează textul scris sau vorbirea transcrisă pentru înțelegerea semnificațiilor; de pildă, ce fel de promisiuni a făcut senatorul "X" în cuvântările rostite în campania electorală, în bugetele şcolilor analizate, ce categorii principale au fost incluse şi ce categorii apar în bugetele acestora.

Indiferent de forma sub care se realizează, cantitativă sau calitativă, analiza de conținut are **o serie de avantaje** şi **dezavantaje** (tabelul 3.7).

Tabelul 3.7. Avantaje şi dezavantaje ale anchetei de conținut

Avantaje	Dezavantaje
• Urmăreşte direct mesajul comunicat prin text, evidențiind astfel trăsătura centrală a interacțiunii sociale. • Permite atât analize cantitative, cât şi calitative. • Prin analiza textelor, oferă o valoroasă cunoaştere de profunzime din punct de vedere istoric/cultural. • Permite analiza statistică a formei codate a textului. • Este un mijloc neconstrângător de analiză a interacțiunilor. • Permite o cunoaştere profundă a modelelor de gândire umane şi ale folosirii limbajului.	• Este afectată de erori pronunțate, mai ales când se doreşte producerea unor concluzii generalizate. • De multe ori este lipsită de o bază teoretică. • Este reductivă, în special când are de-a face cu texte complexe. • Tinde prea adesea să se reducă doar la numărătoarea unor cuvinte. • Neglijează prea des contextul în care s-a produs textul, ca şi starea de lucruri după redactarea lui.

Sursa: Tabelul este realizat pornind de la M. Agabrian, 2006, pp. 24-25.

Pentru că analiza de conținut este uneori parte a unui proiect de cercetare ştiințifică mai amplu, planul său de desfăşurare trebuie corelat cu obiectivele acestui proiect de cercetare. Trebuie reținut faptul că planul de cercetare al „analizei de conținut" nu diferă prea mult de cel pentru oricare altă modalitate (strategie) de cercetare din ştiințele socioumane.

În caseta 3.4 se prezintă structura şi elementele planului cercetării sociale (designului) în cazul analizei de conținut.

Caseta 3.4

Etapele designului analizei de conținut

Exemplul următor particularizează structura şi elementele designului cercetării sociale la analiza de conținut.

1. Stabilirea temei cercetării şi a întrebării generale; formularea setului de întrebări şi a obiectivelor

- Întrebări: cine?, ce?, care?, cum?"

1.1. Formularea *întrebărilor cercetării* pentru a realiza unul sau mai multe dintre următoarele *obiective*:

- descrierea conținutului textului (mesajului comunicat) prin strategia inductivă;
- testarea ipotezelor caracteristice mesajului prin strategia deductivă;
- identificarea patternurilor comunicării unor probleme sociale variate;
- compararea conținutului mesajului (textual sau media) cu „lumea reală";
- atribuirea imaginii unor grupuri particulare din societate;
- stabilirea unui punct de plecare pentru studiul efectelor comunicării.

2. Metodologia

2.1. Documentarea teoretică

2.2. Definirea universului cercetării; specificarea granițelor conținutului ce va fi examinat după subiect, perioada de timp etc.

2.3. Eşantionarea

- tehnici de eşantionare probabilistă;
- tehnici de eşantionare nonprobabilistă;
- strategii de eşantionare calitativă.

2.4. Luarea deciziilor cu privire la variabile; se stabileşte nivelul de măsurare (scale nominale, ordinale, de intervale şi de rapoarte) şi regulile de codare.

- În cazul codării umane, *cartea codurilor* şi *formularul codării* trebuie construite în avans (deductiv), apoi îmbunătățite şi dezvoltate pe parcurs (inductiv).
- În cazul codării pe computer, dicționarul sau alt protocol de codare trebuie stabilit aprioric. Distingerea între *unitatea de colectare (înregistrare) a datelor* (elementul față de care fiecare variabilă este măsurată) şi *unitatea de analiză* (partea textului care va fi numărată, analizată, descrisă sau interpretată, adică elementul după care datele sunt analizate şi față de care rezultatele sunt prezentate) impune să avem în vedere că, uneori, cele două lucruri sunt aceleaşi. De pildă, în cele mai multe investigații sociale, persoana individuală este atât unitate de colectare a datelor, cât şi unitate de analiză. În analiza de conținut, unitatea de colectare a datelor ori unitatea de analiză – sau amândouă – trebuie să fie o *unitate de text* (cuvânt, sens al cuvântului, propoziție/frază, paragraf, temă, text întreg).
  - Dacă este cazul, stabilirea *unității de context.*
  - Definirea *categoriilor de conținut* (exhaustive şi mutual exclusive).

3. Codarea

3.1. În cazul *codării pe computer* cu ajutorul unor programe dedicate, aplicăm dicționarele la textele eşantionate pentru a genera frecvențele unităților de analiză.

3.2. În cazul folosirii *codării umane*, se face verificarea procentului acordului intercodor sau intracodor pentru fiecare variabilă.

4. Analiza datelor prin comparații după: cuvinte pozitive sau negative, grile de lectură, perioade de timp, domeniile subiectului, surse, rezultate, „viața reală" etc.

4.1. Analiza statistică (univariată, bivariată sau multivariată)

4.2. Analiza calitativă

5. Redactarea raportului de cercetare

5.1. Rezultatele şi semnificația lor statistică

Sursa: M. Agabrian. (2006). *Analiza de conținut*. Iaşi: Polirom, pp. 39-40.

Sinteza capitolului 3

🕮 TERMENI-CHEIE

Analiză de conținut
Document
Experiment
Observație
Studiu de piață

🕮 LUCRĂRI PRACTICE

♦ Control al cunoştinţelor

1. Ce se înțelege prin document social?
2. Ce criterii pot fi luate în considerare pentru clasificarea documentelor sociale?
3. Care este structura Anuarului statistic al României?
4. Prin ce se deosebeşte studiul de caz de sondaj?
5. În ce scop se pot realiza studii de caz?

♦ Atelier de reflecție

1. Formulați o întrebare care v-ar putea determina să demarați un studiu de caz.
2. Identificați şi examinați comparativ studii de caz folosite în scopuri pedagogice, pe de o parte, şi studii de caz ca metodă de cercetare în ştiințele socioumane, pe de altă parte.
3. Definiți granițele unui studiu de piață în domeniul marketingului.
4. Proiectați designul de cercetare pentru un studiu de piață.
5. Exersați întocmirea unei baze de date necesare realizării unui studiu de caz/studiu de piață/analiză de conținut.

4. Scientometria şi evaluarea rezultatelor cercetării ştiinţifice economice

J.J. Rouseau considera că *abuzul cărţilor omoară ştiinţa,* pentru că există riscul de a crede că se ştie ceea ce s-a citit şi, apoi, de a crede că nu ar mai fi nevoie să se „învețe" ceea ce s-a citit. Astăzi, cu atât mai mult sentința ilustrului filosof francez este mai dură, pentru că explozia informațională face incertă asimilarea conținutului unei multitudini de publicații de specialitate, iar sub această presiune studenți şi specialişti se confruntați cu o inevitabilă problemă de selecție a lecturilor lor.

Într-o asemenea situație, orice subiect interesat de cunoaşterea ştiințifică trebuie să-şi găsească răspunsuri la câteva întrebări majore legate de procesul de documentare-învățare pe care este nevoit să-l parcurgă:

De la cine emană producția ştiințifică (eventual conturarea şcolilor de gândire)?

Care sunt metodele de investigație utilizate?

Cercetarea ştiințifică în diferite domenii de cunoaştere la nivelul diferitelor comunități (țară, şcoală…) prezintă caracteristici distinctive sau se mărgineşte la adaptarea instrumentelor şi modelelor de acțiune dezvoltate de alte comunități[8], cu riscul de a implementa un sistem de valoare răspunzând imperfect normelor economice şi sociale ale țărilor (comunităților) importatoare de informație ştiințifică?

Un ajutor real pentru a găsi răspunsuri la aceste întrebări îl aduce analiza **scientometrică**, ce are ca obiectiv găsirea, pornind de la analiza producției ştiințifice dintr-un domeniu/disciplină bine delimitat/ă, a legăturilor cu alte domenii/discipline, a rădăcinilor (originilor) acestora, a legăturilor interdisciplinare sau intradisciplinare, de manieră să delimiteze spațiile şi particularitățile lor.

---

[8] De exemplu, este deja de notorietate analiza comparativă a diferitelor abordări metodologice a unor tipuri de cercetări ştiințifice în şcoli/universități din SUA şi Europa.

Scientometria este o disciplină nouă, generalizatoare a unei practici inițial numită bibliometrie, şi se sprijină pe diverse metode care permit să se ajungă la reprezentări sub formă de indicatori sau cartografii.

Bibliometria, ca măsură a producției ştiințifice, are ca obiect identificarea actorilor dintr-un domeniu şi caracterizarea poziției lor mutuale: domenii de excelență, legături între echipe etc. Determinarea tematicilor majore (tendințele mari) şi emergente (semnale slabe eventual purtătoare de viitor) dintr-un domeniu de cercetare este complementară studiului autorilor dintr-un set de lucrări. Bibliometria presupune recurgerea la instrumente matematice minime. Metodele utilizate, pentru a realiza această muncă, procedează printr-o analiză statistică descriptivă a unei baze de date documentare la care metoda citațiilor, cocitațiilor şi cuvintele asociate a fost combinată.

Noutatea disciplinei scientometrie constă în faptul că analiza bibliometrică a fost dezvoltată pentru a răspunde cerințelor unei epistemologii istorice din sfera unui domeniu/disciplină. Astfel, folosindu-se instrumentele scientometrice cantitative (numărători pe perioade de timp, relații între participanți: țări şi citanți) şi având în vedere utilizarea unor filtre calitative (teme, cuvinte-cheie, reviste) se pot degaja temele/lucrările noi de cercetare ştiințifică, existența sau inexistența unei paradigme acceptată de o masă relativ mare de specialişti.

Clişeul cercetătorului retras, izolat în bibliotecă sau laborator, ar putea fi răspândit, dar astăzi este desigur fals.

Cercetarea ştiințifică este o **activitate în esență socială**, adresată unui public structurat cel puțin pe două niveluri: (a) **publicul specialiştilor**, acel segment al comunității ştiințifice interne şi internaționale care cuprinde pe ceilalți cercetători din acelaşi domeniu, pregătiți să o înțeleagă, să o aprecieze critic, să o reproducă şi eventual să o ducă mai departe şi (b) **publicul mai larg**, care trebuie să fie informat de principalele rezultate şi direcții de progres ale ştiinței.

Pornind de la necesitatea **evaluării continue** şi **exigente** capabile să pună în relație rezultatele obținute cu resursele umane, materiale şi financiare alocate şi să fixeze periodic poziția cercetării naționale în raport cu nivelul mondial, evaluarea relevanței publicațiilor trebuie să se realizeze de pe pozițiile şi exigențele unei noi discipline: ***Scientometria***. Orice definiție a respectivei discipline are un caracter provizoriu, scientometria fiind şi tânără şi în creştere rapidă (Şt. E. Săndulescu, 1996). În starea actuală, scientometria are ca obiect specific *analiza cantitativă a*

generării, propagării şi utilizării informațiilor ştiințifice, cu scopul de a înțelege mai bine mecanismele interne ale cercetării ştiințifice, privită într-o perspectivă socială. Metodele specifice ale scientometriei sunt *statistice*.

Analizele scientometrice prelucrează **două tipuri de date**:

a) date de ***intrare***, referitoare la resursele umane, materiale şi financiare alocate, la pregătirea sau formarea cercetătorilor, la modalitățile prin care aceştia se documentează;

b) date de ***ieşire***, referitoare la producția cercetătorilor: lucrări ştiințifice publicate (articole, cărți, brevete etc.), felul în care acestea sunt receptate de comunitatea ştiințifică şi utilizate pentru progresul cunoaşterii în domeniu, măsura în care rezultatele cercetării se reflectă în progresul tehnologic şi cultural etc.

Scientometria este destinată să ajute la fundamentarea evaluării activității de cercetare şi luării de decizii privind dezvoltarea acesteia, politica ştiinței în ansamblu. Disciplina are şi un interes sociologic:

- să dezvăluie, pe baze obiective, cum funcționează comunitatea oamenilor de ştiință;
- care sunt „regulile jocului" şi cum evoluează ele;
- cum comunică cercetătorii între ei.

Din analiza relațiilor între parametrii de intrare şi cei de ieşire se pot genera şi corobora ipoteze privind mecanismele interne de „funcționare" ale cutiei negre denumite cercetare ştiințifică.

Lăsând la o parte precursorii îndepărtați, preocupările mai consecvente de scientometrie, cunoscută la început sub denumirea de *ştiință a ştiinței*, datează din a doua jumătate a secolului al XX-lea, mai precis din deceniul al şaptelea. Printre pionieri se numără Derek J. de Solla Price, profesor la Universitatea Yale din Statele Unite. La noi, în România, trebuie să amintim numele acad. Aurel Avramesscu şi preocupările inițiate de el sub numele de *scientică*.

Dezvoltarea scientometriei a devenit exponențială în ultimele trei decenii, ca şi dezvoltarea literaturii ştiințifice însăşi. Au apărut colective şi institute dedicate acestei discipline, se elaborează şi se susțin teze de doctorat pe această temă, au fost organizate instituții oficiale specializate, ca de exemplu:

- în SUA, *National Science Board*, aparținând de National Science Foundation;

- în Olanda, *Netherlands Observatory of Science and Technology*;
- în Franța, *Observatoire des Sciences et des Techniques*;
- în Ungaria, *Information Science and Scientometrics Research Unit (ISSRU)*, pe lângă Biblioteca Academiei Ungare de Ştiințe ş.a.m.d.

Au apărut numeroase monografii şi periodice, printre care se remarcă *Scientometrics*, o revistă al cărei fondator şi redactor-şef este prof. Braun Tibor, directorul ISSRU de la Budapesta. Preocupări în domeniul scientometriei există şi în țara noastră, reprezentate prin acad. Alexandru Balaban, acad. Ioan Iovit Popescu, prof. Valentin Ionel Vlad, membru corespondent al Academiei, dr. Andrei Devenyi şi mulți alții. În cercetarea economică, încercări încă modeste compun acum nucleul unui fond documentar (citări, clasamente, index tematic, suport pentru cercetarea bibliografică retrospectivă) care fac obiectul unui program al Centrului de Informare şi Documentare Economică din cadrul Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu", Academia Română. Lipseşte în continuare o mai bună instituționalizare, organizarea superioară, baza materială şi, deloc de neglijat, interesul utilizatorilor.

Analiza citărilor. O idee cu adevărat novatoare în scientometrie a avut-o Eugene Garfield, la începutul anilor 1980. Folosind puterea crescândă a mijloacelor de calcul, el a trecut la inventarierea tuturor referințelor bibliografice ale tuturor articolelor publicate în revistele principale din lume, circa 4.000. Ordonându-le apoi după numele autorilor citați, a putut elabora o statistică a ecoului trezit de o lucrare dată. Ideea a avut un succes enorm; Garfield, prin firma fondată de el, *Institute of Scientific Information (ISI)* din Philadelphia, SUA, a început editarea seriei de periodice numite *Science Citation Index (SCI)*, în care fiecare cercetător-autor putea găsi de cine, când şi unde a fost citat.

S-a dezvoltat un întreg capitol al scientometriei: analiza citărilor. Ingeniozitatea manipulării acestor informații se dovedeşte inepuizabilă. Înainte de a trece la câteva exemplificări, este necesară o mențiune. Principala critică adusă scientometriei a fost ocultarea sau chiar ignorarea aspectului calitativ, corelat cu *valoarea ştiințifică* a unei lucrări. Noțiunea de valoare ştiințifică nu este formalizabilă, ci face parte din categoria aprecierilor intersubiective.

Dacă modificăm problema, în sensul că nu urmărim „valoarea” unei lucrări sau individ, ci a unui grup de lucrări sau de indivizi-autori, ceea ce este normal, pentru că avem de-a face cu indicatori statistici, obiecțiile menționate îşi pierd din pondere pe măsură ce grupul de entități evaluate este mai numeros.

Concluziile unei analize referitoare la o țară, o ramură a ştiinței, o revistă (de exemplu, toate numerele dintr-un an) devin mai greu de combătut cu obiecțiile de mai sus. Dintre indicatorii statistici derivați, mai important este ***factorul de impact*** al unei reviste, definit ca număr mediu de citări raportat la numărul total de articole publicate într-un an. El se corelează cu importanța, cu prestigiul, cu utilitatea revistei respective. Dacă pentru o lucrare dată, impactul se poate afla relativ târziu după publicare, când încep să se acumuleze citările în alte articole ulterioare, faptul că o lucrare dată a fost acceptată spre publicare de o revistă cu factor de impact mare, ai cărei referenți sunt exigenți din dorința de a menține acest nivel, reprezintă deja o apreciere foarte pozitivă pentru acea lucrare. Putem spune că factorul de impact al revistei reprezintă speranța (matematică) aferentă fiecărei lucrări publicate în acea revistă de a fi citată într-un an dat. *SCI* publică anual (într-un volum special, intitulat *Journal Citation Reports*) listele reactualizate cu factorii de impact ai tuturor revistelor existente în banca de date a ISI. O succesiune de ani cu factori de impact mult inferiori mediei este un motiv de scoatere a revistei din banca de date. Pentru o mai bună cuprindere, ISI publică în prezent nu numai *SCI*, dedicată ştiințelor de bază: matematică, fizică, chimie, biologie, medicină, ştiințe tehnice etc., ci şi *Social Sciences Citation Index (SSCI)* pentru ştiințe social-economice, pre-cum şi *Arts and Humanities Citation Index (A & HCI)*, pentru istorie, literatu-ră, arte etc. Există o puternică competiție între revistele ştiințifice dintr-o specialitate pentru a pătrunde şi a se menține în banca de date a ISI şi pentru a avea un factor de impact cât mai mare. În literatura scientometrică, revistele cuprinse în *SCI* sunt denumite „grupul principal” (*mainstream journals*), iar orice cercetător sau institut care doreşte o vizibilitate şi o credibilitate pe plan internațional urmăreşte să publice în aceste reviste.

În **Addenda 3** sunt prezentate, în scop documentar, publicațiile ştiințifice academice din România, cuprinse în sistemul de evaluare ISI. Să remarcăm „tinerețea” stagiului revistelor noastre în sistem, dar şi – în

consecință – faptul că în ultimii ani publicația științifică românească a pătruns în elita mondială a științelor.

Pentru a lărgi orizontul documentării şi adresabilității cercetătorilor nostril, în **Addenda 3** sunt prezentate publicațiile româneşti indexate în sistemul ISI din domeniul științelor social-economice, iar în **Addenda 4**, un extras din catalogul (2015) publicațiilor AIS pentru drumul științelor economice şi științelor sociale.

La ce întrebări se poate da răspuns (probabilistic, desigur) pe baza analizei citărilor?

a) Care sunt domeniile şi temele/subiectele cele mai actuale, mai „la modă" în fiecare ramură?
b) Care sunt lucrările şi autorii cei mai citați? Analize statistice au arătat ca laureații premiilor Nobel şi ai altor distincții științifice prestigioase se recrutează de regulă dintre autorii foarte frecvent citați.
c) Care colectivități umane (instituții, țări, grupuri de țări) au influență maximă în dezvoltarea științei?
d) Cum variază în timp interesul pentru o anumită descoperire științifică? Cam după câtă vreme devine un bun comun, aşa încât se omite citarea autorilor?
e) Care sunt revistele științifice cele mai influente? Unde ar trebui să trimită autorii rezultatele cercetării lor pentru a obține o audiență maximă?

Evident, mai sunt multe întrebări şi cercul lor se lărgeşte ne-contenit. Este important de remarcat că răspunsurile, chiar imperfecte şi probabilistice, oferite de scientometrie, reprezintă tot atâtea conexiuni inverse (*feedback*) foarte prețioase, care permit comunității științifice, atât cercetători, cât şi factori de decizie, să aprecieze tendințele care apar şi consecințele anumitor eforturi întreprinse.

Sinteza capitolului 4

📖 **TERMENI-CHEIE**

Bibliometrie

Factor de impact

Indicator de relevanță

Scientometrie

📖 **LUCRĂRI PRACTICE**

♦ **Control al cunoştinţelor**

1. Ce este bibliometria?
2. Ce aduce nou scientometria?
3. Care sunt elementele definitorii ale cunoaşterii socioumane?

♦ **Atelier de reflecție**

1. Pentru o temă de cercetare aleasă, încercați să găsiți răspunsuri din perspectiva scientometriei.

Secțiunea a II-a

GHID DE REDACTARE
A UNEI LUCRĂRI DE LICENȚĂ,
A UNEI LUCRĂRI DE DISERTAȚIE
ŞI A UNEI TEZE DE DOCTORAT

5. Aspecte generale

În paginile acestui *Ghid*, s-a apelat la sintagma „lucrări de absolvire” pentru a înlocui o formulă destul de lungă „lucrare de licență, de masterat şi teză de doctorat”.

5.1. Ce este o lucrare de absolvire

Lucrarea de absolvire reprezintă un loc bine individualizat în tipologia formelor de comunicare în ştiință, reprezentând un produs al cercetării ştiințifice intersectate şi suprapuse pe zona învățământului universitar. Acceptarea includerii sistemului de învățare ştiințifică – prin formele de învățământ superior (licență), de studii aprofundate (master) şi de doctorat – în conținutul cunoaşterii ştiințifice, alături de creația ştiințifică, este legată de aserțiunea potrivit căreia nimeni nu poate crea nimic înainte de a învăța perfect, riguros o profesie. Din această menire organică de a lega procesul de învățare cu demersul de creare a cunoaşterii ştiințifice, înțelegem că un moment de referință în devenirea intelectuală a studentului – ca viitor specialist în societatea contemporană, când investiția în om a devenit piatra unghiulară pe care se sprijină progresul omenirii – îl reprezintă **examenul de licență/disertație sau susținerea publică a tezei de doctorat**, care marchează încheierea studiilor universitare din primul ciclu, a studiilor aprofundate (sub forma masteratului) sau a şcolii doctorale.

O lucrare de absolvire este un produs al cercetării ştiințifice care „*atestă performanțele atinse de absolvenți în instruirea lor teoretică, aptitudinile şi înclinația lor pentru profesia în care s-au format, priceperea de a sesiza oportunitățile domeniului şi de a oferi alternative eficiente şi viabile”* (Stănescu, Scobeanu, Bara, Frățilă, Țuțunel, 2000, p. 19).

Fiind un produs al cercetării ştiințifice, o lucrare de absolvire reclamă, din partea autorului ei, o pregătire susținută şi conştientă, încă de la intrarea în facultate, care să-i permită apoi să demonstreze spirit creativ, aptitudini de a produce cunoaştere. În acest scop, studentul dispune, pe parcursul anilor de pregătire universitară, de multiple posibilități, care, folosite cu discernământ şi seriozitate, vor asigura premisele pentru garantarea reuşitei în elaborarea lucrării de absolvire.

Printre aceste posibilități sunt de reținut:

- activitatea ştiințifică studențească;
- elaborarea de referate, recenzii, eseuri, studii de caz;
- participarea la manifestări ştiințifice;
- redactarea fişelor de lectură pentru referințele bibliografice obligatorii de la disciplinele de specialitate;
- participarea la activități practice (în forme organizate de facultate sau pe cont propriu);
- etc.

5.2. Coordonatorul/conducătorul ştiințific

Elaborarea unei lucrări scrise ca probă obligatorie pentru examenul de licență/disertație/doctorat **necesită prezența unui conducător ştiințfic**, care, de drept, este unul din profesorii din specialitatea de apartenență a subiectului lucrării.

Optând liber pentru un subiect, studentul trebuie să aleagă conducătorul ştiințific cu mare responsabilitate, nu trebuie să uite că succesul sau insuccesul său îi poate aparține lui, dar şi profesorului îndrumător. Cu alte cuvinte, relația dintre student şi coordonator trebuie să se fondeze pe respect, pe dialogul deschis, pe înțelegere şi bună colaborare.

Relația dintre coordonatorul ştiințific şi autorul lucrării are drept scop sprijinirea acestuia din urmă în activitatea de cercetare ştiințifică. Din această perspectivă, azi mai mult ca oricând, scopul învățământului universitar este de a forma studenți complecşi, care:

- nu doar răspund, dar şi provoacă;
- nu sunt doar consumatori pasivi, ci şi produc ştiință;
- ştiu să-şi formuleze propriile subiecte de interes şi nu se declară mulțumiți decât atunci când reuşesc să găsească soluții satisfăcătoare.

Răspunzând unor asemenea cerințe – generate de specificitățile muncii în societatea informațională bazată pe cunoaştere –, **activitatea de îndrumare a coordonatorului nu trebuie să se rezume doar la aspecte pur administrative, de rutină** (întocmirea, împreună cu stu-

dentul, a planului lucrării, a calendarului de lucru, controlul şi verificarea calității părților componente ale lucrării, avizarea formei finale a acesteia), ci trebuie să aibă ca prioritate ajutorul dat studentului pentru ca acesta să se cunoască, să se autoevalueze singur (în acest scop, **în paginile Ghidului am inclus o grilă de evaluare propusă de unii specialişti în domeniu**), fiind astfel conştient de calitățile şi slăbiciunile sale, de cum îşi poate exploata la maximum cunoştințele, aptitudinile şi inteligența, forța creatoare.

Experiența demonstrează (Eco, 2006, pp. 74-75) că **profesorii îndrumători pot ține cont, în sugerarea subiectelor, de trei alternative** care pot fi avute în vedere:

- să indice teme pe care le cunosc foarte bine, ceea ce constituie o garanție pentru coordonarea cu uşurință a studentului;
- să propună o temă pe care n-o stăpânesc destul de bine, dar despre care ar vrea să afle mai multe; o asemenea alternativă este benefică pentru ambele părți: lărgirea orizontului de cunoaştere şi dezvoltarea aptitudinilor de inovare stimulată de noutatea subiectului; la acestea, se adaugă convingerea studentului că profesorul îndrumător are încredere în el;
- să atragă studenți în echipele de cercetare ştiințifică a unor studii ample, derulate pe un anumit număr de ani, orientându-le lucrarea de licență/disertație/doctorat într-o direcție specifică, de interes colectiv; din punct de vedere didactic; în aceste condiții, studentul va putea beneficia nu numai de îndrumarea din partea unui profesor foarte bine documentat asupra subiectului, ci şi de dialogul interactiv cu alți studenți implicați în teme corelate, complementare.

În echipa pe care o formează profesorul îndrumător cu studentul, şi acestuia din urmă îi revin categoric o serie de îndatoriri (obligații), a căror îndeplinire va condiționa în mod direct calitatea lucrării de absolvire şi, implicit, rezultatul obținut de absolvent după susținere. Aceste îndatoriri ale studentului se pot rezuma după cum urmează:

- să colaboreze cu profesorul îndrumător în alegerea temei, reflectând atent asupra motivațiilor cu privire la tema respectivă;
- să elaboreze împreună cu profesorul şi să respecte planul lucrării;

- să proiecteze, de comun acord cu profesorul, metodologia de realizare a unei cercetări de teren adecvate temei care să confere valențe practice lucrării de absolvire;
- să țină cont de îndrumările profesorului coordonator;
- să predea coordonatorului ştiințific pe suport de hârtie un exemplar din lucrarea în varianta finală, în vederea avizării, notării şi întocmirii referatului cu propunerea spre susținere în față comisiei de examen.

5.3. Durata de elaborare

Întrebându-ne cât timp este necesar pentru a produce o lucrare de licență, găsim răspuns la Umberto Eco (2006, p. 41) care precizează că „ideal … este *să alegem lucrarea* (cu conducătorul ştiințific respectiv) *către sfârşitul celui de-al doilea an universitar. În acel moment, ne-am familiarizat deja cu diversele materii, cunoaştem chiar subiectul, dificultatea, situației disciplinelor la care încă nu s-a dat examen. O alegere atât de timpurie nu e … iremediabilă. Avem timp un an să ne dăm seama că ideea e greşită şi să schimbăm subiectul, conducătorul ştiințific sau chiar disciplina".*

O lucrare bună trebuie să fie discutată pas cu pas cu îndrumătorul ştiințific. O lucrare făcută doar într-o lună/două sau chiar în şase luni îl obligă pe conducătorul ştiințific să valideze superficial lucrarea, să fie nemulțumit, iar dacă se ajunge în fața comisiei de examen cu o asemenea lucrare, rezultatele vor fi neplăcute.

Umberto Eco (2006, p. 43) subliniază totuşi că **pot exista cazuri de necesitate, în care lucrarea de licență/disertație trebuie elaborată în şase luni, însă reuşita va fi condiționată de respectarea a trei cerințe**:

- subiectul să fie circumscris;
- subiectul să fie de interes pentru prioritățile economiei;
- documentele de orice fel trebuie să fie disponibile într-o arie restrânsă şi uşor de consultat (accesibile).

În cazul tezelor de doctorat, durata lor de elaborare devine astăzi o problemă foarte dificil de gestionat în formula de organizare a programului doctoral de trei ani, corelat cu noul format al ciclului de studiu universitar-postuniversitar (Bologna – trei ani de licență, urmați de doi ani de studii masterale şi, în finalul ciclului, trei ani de studii şi cercetări doctorale).

6. Etapele procesului de elaborare a lucrării de licență/disertație/doctorat

Se admite că, în general, cercetarea ştiințifică necesară pentru elaborarea unei lucrări de licență/disertație/doctorat se realizează etapizat – prin metoda paşilor –, după o schemă logică prezentată în figura 6.1.

6.1. Alegerea temei lucrării

În această primă etapă a elaborării unei lucrări de absolvire, se poate întâlni una dintre **variantele de mai jos:**

- alegerea liberă de către student, sub rezerva acceptării acelui subiect (temă) de către profesorul îndrumător (numit şi conducător ştiințific);
- încredințarea unui subiect de către profesor şi acceptarea lui de către student;
- alegerea de către student a subiectului din liste de teme stabilite a priori de cadre didactice.

Întocmirea listelor distincte care reprezintă un inventar tematic al lucrărilor de absolvire trebuie să răspundă unor criterii (Dobrin şi Popescu, 2002, p. 17):

- **relevanța temelor**: orientarea acestora către problemele de fond ale domeniilor de cercetare alese, atât din perspectivă teoretică, cât şi practică;
- **actualitatea problematicilor (subiectelor)**: necesitatea abordării unor teme de studiu/cercetare focalizate pe problemele reale, prioritare ale economiei româneşti, din perspectiva integrării şi convergenței sale cu structurile pieței unice europene;
- **specificitatea temelor de absolvire**: posibilitatea delimitării clare a condițiilor (tehnice, organizatorice, manageriale), care să permită studenților să-şi aducă o contribuție personală la soluționarea aspectelor practice legate de temă;
- **probabilitatea de a fi realizată tema respectivă în timp util**: oricât de importantă ar fi tema, dacă nu este finalizată înaintea datei de susținere, nu îşi atinge rațiunea de a fi; de aceea este necesară restrângerea subiectului lucrării de absolvire pentru a ne asigura că aceasta este realizabilă în limita timpului disponibil (programat).

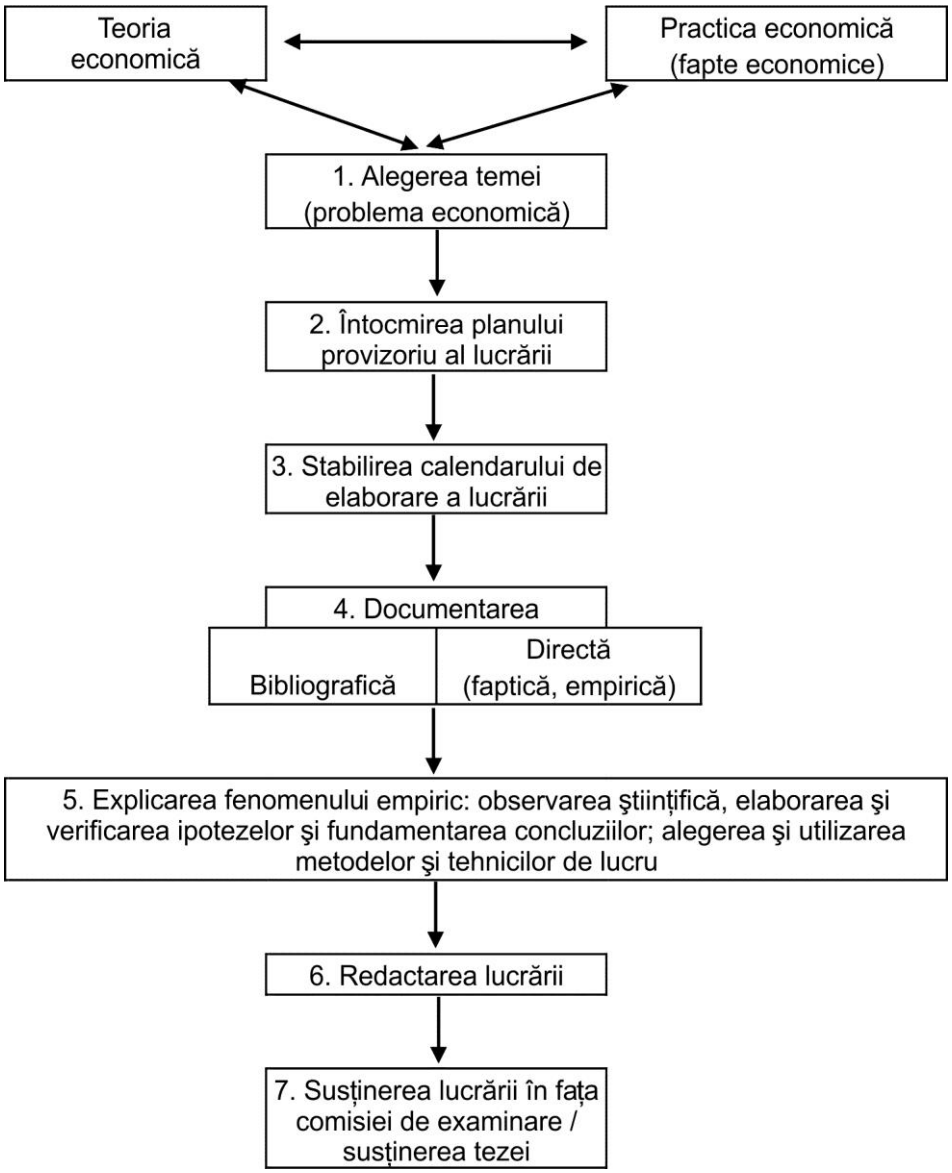

Figura 6.1. Schema logică a demersului de elaborare şi susţinere a lucrării de licenţă/disertaţie/doctorat

Chiar dacă există înclinația studentului de a selecta o temă dintr-o listă prestabilită – propusă de cadrele didactice de specialitate din

cadrul facultății unde urmează să-şi susțină examenul de absolvire -, **opțiunea proprie a studentului** pentru o anumită problemă economică de abordat, înscrisă într-un domeniu de cercetare ştiințifică concretă, **poate fi apreciată ca fiind fundamentată dacă res-pectă patru reguli** (Eco, 2006. p. 25):

1. **Tema aleasă să răspundă intereselor candidatului**: concordanța temei cu profilul de învățământ (specializarea) în cadrul căruia acesta s-a pregătit. Tema va fi aleasă, astfel, din sfera de cuprindere a disciplinelor de specialitate studiate în timpul anilor universitari sau din domeniul în care doreşte să profeseze.
2. **Sursele la care recurge studentul să poată fi uşor de procurat**: să-i fie accesibile material.
3. **Sursele la care apelează să fie uşor de folosit**: concordanța între exigențele de analiză şi înțelegere a informațiilor utilizate şi posibilitatea candidatului de a le răspunde în mod adecvat.
4. **Tabloul metodologic al cercetării să fie accesibil experienței studentului**: demersul de abordare a subiectului să solicite din partea acestuia valorificarea cunoştințelor dobândite în facultate şi posibilitatea de a realiza aplicarea acestora.

6.2. Întocmirea planului de lucru şi a calendarului de elaborare a lucrării de licență/disertație/doctorat

Un asemenea plan este menit, pe de o parte, să ghideze demersul de constituire a conținutului lucrării, iar pe de altă parte, să obțină acceptarea ei de către conducătorul ştiințific. În realitate, planul provizoriu reprezintă „**schema calendarului de elaborare a lucrării”**.

În desfăşurarea activităților potrivit acestui calendar **sunt obligatorii întâlnirile periodice între student şi profesorul îndrumător în cadrul organizat, după caz, al consultațiilor sau al programelor individuale ale şcolii doctorale**.

Pentru garantarea acestor întâlniri, din perspectiva scopului final de a realiza o lucrare de absolvire corespunzătoare cerințelor respectării recomandărilor din acest Ghid, se stabileşte, de comun acord cu conducătorul ştiințific, un număr de întâlniri obligatorii.

Planul de lucru se restrânge la:

- stabilirea titlului;
- propunerea unui **cuprins provizoriu**, unde la fiecare capitol se încearcă a se redacta un scurt rezumat;
- elaborarea **unei schițe de introducere**, reprezentând în realitate un comentariu analitic al cuprinsului; **se oferă**, astfel, **conducătorului răspunsuri** la **trei întrebări socratice:**
  (1) **Ce se urmăreşte în această lucrare de absolvire?** Răspunsul cuprinde specificarea riguroasă a subiectului de studiat, dar şi menționarea subiectelor care au fost lăsate deoparte, neputându-se trata toată problematica legată de un domeniu cercetat.
  (2) **De ce este important să se furnizeze o anumită informație prin realizarea tipului de cercetare ştiințifică întreprinsă în lucrare?** Răspunsul la întrebare vizează sfera temei, fiecare lucrare de licență/disertație trebuind să fie susținută din punctul de vedere al perspectivei teoretice pe care o adoptă sau a controversei teoretice pe care încearcă să o soluționeze (King, 2005, p. 18). Prin legătura cu teoria se poate identifica semnificația cercetării ştiințifice întreprinse.
  (3) **Cum, prin ce mijloace se vor stabili (fundamenta) concluziile din lucrare?** Această întrebare trimite la metoda care va fi adecvată pentru abordarea subiectului interesat (întrebarea 1) în relație cu precizarea înțelesului său teoretic (întrebarea 2).

Ce titlu punem?

Ştiința titlului presupune acceptarea şi practicarea unor reguli. Astfel, în *Publication Manual of the American Psychological Association* (1994, p. 7) se recomandă ca titlul să fie format din 10-12 cuvinte şi să conțină acei termeni care servesc la indexarea lucrării, la clasificarea ei. Această sursă citată de S. Chelcea (2007, p. 69-70) **recomandă a se evita**:

- **titluri precum**: *Considerații generale…, Unele aspecte…, Observații asupra…, Probleme ale…, Importanța…, Cercetări asupra…*;

- **redundanțele**: *Studiul fenomenelor…, Abordarea experimentală …*;
- în titlu, termenii de „*cercetare*”, **nu se recomandă**, ca şi titlurile criptice şi titlurile întrebare. Se poate apela la varianta titlu scurt şi subtitlu deplin lămuritor.

DE REȚINUT:

- Până când veți fi în măsură să scrieți un cuprins şi o introducere (în formă provizorie), nu veți fi siguri că aceea este lucrarea voastră.
- Introducerea şi cuprinsul vor fi rescrise continuu, pe măsură ce lucrarea înaintează (Eco, 2006, p. 166).

În concluzie, fiecare lucrare de absolvire trebuie să fie justificată clar şi explicit în ceea ce priveşte subiectul, teoria şi metoda/metodele aplicate. Dacă într-o asemenea lucrare nu se pot găsi uşor şi clar subiectul, teoria şi metodele, atunci probabil că lucrarea are lipsuri în ceea ce priveşte epistemologia sa.

6.3. Documentarea

Lucrările de absolvire nu sunt scrise pentru publicul larg, ci pentru a fi citite şi evaluate deopotrivă de conducătorii ştiinţifici şi de membrii comisiilor de examinare, organizate în temeiul legii pentru acordarea diplomei de absolvire a formei de învăţământ: licenţa (ciclul I), master (ciclul II) sau doctorat (ciclul III). Datorită acestui fapt, **redactarea lor se supune unor standarde de exigenţă speciale.**

Documentarea ştiinţifică este **etapa pregătitoare a cercetării ştiinţi-fice**, **obligatorie**, deoarece în esenţă ea include un moment al învăţării ştiinţifice fără de care procesul de creaţie ştiinţifică nu ar putea avea loc. În realitate, în faza de documentare, autorul trebuie să "înveţe" să pătrundă în raportul dintre teorie şi faptele empirice ce caracterizează domeniul de activitate pe care îl acoperă subiectul lucrării de absolvire.

În aceasta **fază**, numită de unii autori „**învăţarea ştiinţifică"** (Răboacă şi Ciucur, 2003, p. 81), relaţia teorie-practică se cere **aprofundată sub cel puţin trei aspecte**:

- cunoaşterea conceptelor, noţiunilor, categoriilor;
- cunoaşterea întregii teorii a domeniului în care se circumscrie tema (opinii pro şi contra);
- alegerea indicatorilor şi metodelor de măsurare şi analiză.

În acest scop, se pot folosi următoarele feluri de documentare:

(1) **Documentarea bibliografică**: este obligatorie pentru că nicio teză teoretică nu poate apărea pe un loc gol, în afara cunoştinţelor existente (în ţară şi în străinătate); începe cu învăţarea în bibliotecă;

(2) **Documentarea directă**: vizează învăţarea şi cunoaşterea realităţii practice, a faptelor empirice proaspete;

(3) **Consultarea specialiştilor**: atât din teorie cât şi din practică.

Fiecare dintre aceste forme îndeplineşte o funcție specifică, distinctă, de aici expresia conținutului complex şi amplu al documentării ştiințifice.

Exemplificăm, în addenda 1, ecranul mondial al gândirii economice contemporane prin prezentarea laureaților Nobel în economie (1969-2000) şi a contribuțiilor acestora la dezvoltarea teoriei economice.

Studentul trebuie să fie preocupat în a şti să învețe prin documentare încă de la începutul formării sale profesionale (de exemplu, în cazul lucrării de licență, din anul întâi). A citi, a asculta, a analiza şi a sintetiza – iată secretul dobândirii competențelor cerute de profesia aleasă, conexată cunoaşterii domeniului de activitate în care studentul doreşte să-şi caute un loc de muncă.

DE REȚINUT:

Succesul în etapa de documentare este condiționat de **respectarea a cel puțin două premise:**

- solida stăpânire a cunoştințelor teoretice:
- o bună cunoaştere a realităților mediului economico-social şi a evoluției acestuia.

6.3.1. Documentarea bibliografică

Este o activitate complexă care nu se poate desfăşura decât sistematizat, după criterii bine stabilite, pe baza unui program delimitat în bugetul de timp afectat elaborării lucrării. Un asemenea program implică **parcurgerea următoarelor etape interne:**

(1) informarea asupra surselor;

(2) culegerea surselor;

(3) studierea surselor;

(4) utilizarea surselor.

(1) Informarea asupra surselor bibliografice este o etapă importantă pentru că inventarierea bibliografiei trebuie să asigure o documentare autentică, solidă şi reală. **În cadrul surselor de documentare bibliografice se includ** (Răboacă şi Ciucur, 2003, pp. 104-105):

a) Documentele primare, care cuprind rezultatele cercetărilor ştiinţifice, contribuţiile originale ale cercetătorilor, **împărţite în două grupe**:

- **documente primare periodice**: seriale, editoriale, reviste, ziare, publicaţii, anuare;
- **documente primare neperiodice-tradiţionale**: cărţi (tratate, manuale, monografii), publicaţii ale unor instituţii naţionale sau internaţionale, documente speciale (standarde, brevete de invenţii, cataloage tehnice şi comerciale, rapoarte de cercetare, teze de doctorat); documente de evidenţă a faptelor empirice (evidenţă contabilă şi statistică, evidenţă operativă, analize, expertize, studii).

b) Documentele secundare, rezultat al prelucrării documentelor primare în vederea facilitării muncii studentului/cercetătorului de identificare, selecţie şi de utilizare a documentelor primare, **clasificate** în:

- **periodice** (reviste de referate, reviste de titluri);
- **neperiodice** (enciclopedii, dicţionare, bibliografii, indexuri bibliografice, cataloage, sinteze documentare, ghiduri bibliografice, tezaure etc.).

c) Documentele terțiare, care rezultă din prelucrarea documentelor secundare, grupate în:

- ♦ bibliografii;
- ♦ culegeri de traduceri;
- ♦ sinteze de referate.

În etapa informării asupra surselor, se apelează la rețeaua bibliotecilor publice şi/sau personale accesibile, precum şi la internet, folosind **următoarele instrumente sau mijloace documentare:**

- reviste;
- bibliografii;
- liste de semnalare;
- liste de titluri;
- buletine de informare;
- cataloage;
- pagini şi site-uri web etc.

(2) Culegerea surselor. Această etapă include activitățile de obținere (procurare) a surselor, de fişare şi de examinare sumară a lor (cuprinsul, semnificația, posibilitatea de folosire ulterioară).

În etapa culegerii surselor **se folosesc ca instrumente**:

- fişa bibliografică;
- explorarea globală a sursei;
- referatul documentelor.

(3) Studierea surselor. Este etapa de învățare cu cel mai intens consum intelectual şi cel mai mare consum de timp. Toate sursele rezervate studiului aprofundat se citesc integral şi cu atenție pentru a se descifra bine fondul de idei. Studiul se poate concretiza în următoarele forme intermediare, până la elaborarea lucrării:

- note de lectură;
- referate documentare;
- referate documentare de sinteză.

(4) Utilizarea surselor. Această etapă se referă la consemnarea sistematizată a informațiilor unei surse ca bază de comparație şi confruntare cu alte surse, interpretarea generală a surselor, pregătirea

utilizării informațiilor documentare în redactarea lucrării. Altfel spus, acum se distribuie întreaga informație pe parcursul elaborării lucrării pentru:

- confruntarea teoriei economice cu datele empirice;
- susținerea, confirmarea sau infirmarea unor ipoteze;
- formularea concluziilor şi soluțiilor;
- definitivarea planului de redactare a lucrării.

Documentarea bibliografică are o sferă extrem de complexă. Ea se referă, în funcție de tema de cercetare sau de obiectivul urmărit, la nivel de întreprindere, de subramură, ramură sau sector economic, de unitate teritorială administrativă, la scară națională şi internațională, la nivel mondial.

6.3.2. Documentarea directă

Se realizează, în esență, şi ea **în patru etape** (Răboacă şi Ciucur, 2003, pp. 108-111):

(a) **Informarea asupra domeniului în care se circumscrie documentarea directă a temei cercetate**: cadrul organizatoric, mediul în care s-a dezvoltat fenomenul cercetat, actele normative, managementul, factorii direcți şi indirecți care influențează nivelul şi evoluția fenomenului socioeconomic.

(b) **Culegerea datelor**: indicatorii cantitativi şi calitativi care servesc direct sau indirect ca variabile explicative ale fenomenului studiat.
Documentele consultate în vederea extragerii de date şi informații pe oricare nivel de agregare, de la firmă până la nivel național, pot fi: documente oficiale publicate sau publicabile; documente oficiale nepublicate; documente confidențiale sau cu circulație restrânsă; documente de arhivă şi documente curente.
Se pune problema culegerii de date de bună calitate. Studentul trebuie să stăpânească temeinic metodologiile de alegere a eşantionului, o bună lansare a operațiunii de procurare etc.

(c) **Studierea surselor:** se depun eforturi pentru sesizarea semnificației acestora, astfel:

- datele şi informaţiile se pregătesc sub formă de indicatori, variabile, care fac obiectul analizei;
- se încearcă desluşirea unor concluzii, a capacităţii datelor de a susţine integral sau parţial demersul cercetării;
- prin intermediul acestora se întrevăd şi se testează unele metode de calcul şi de analiză, se încearcă ierarhizarea datelor pe grupe de trebuinţă, sub formă de tabele sau anexe;
- se corelează informaţiile calitative sau orale cu tendinţele şi concluziile care rezultă din date, precum şi coerenţa lor de ansamblu.

(d) **Utilizarea datelor şi informaţiilor:** prelucrarea lor sistematică pe componente şi din perspectiva unei imagini sau idei de sinteză.

6.3.3. Consultarea specialiştilor

Consultarea specialiştilor – profesori, cercetători, specialişti practicieni din întreprinderi, instituţii publice – este o necesitate, promovarea ei putând deveni garanţia alegerii celor mai bune teme şi trasee de analiză şi studiu, a integrării în analiza şi studiu a experienţei practice.

În acest context, unii autori (Dobrin şi Popescu, 2002, p. 16) recomandă ca profesorii universitari îndrumători să invite în timpul orelor de consultanţă absolvenţi care au reuşit să obţină rezultate bune în susţinerea lucrărilor lor de absolvire (licenţă, masterat, doctorat) în anii precedenţi, pentru a-şi împărtăşi experienţa pozitivă. Un acelaşi impact ar putea să-l aibă şi invitarea unor specialişti din practică.

6.4. Un model de abordare a bibliografiei

6.4.1. Ce literatură se consultă?

Măsura documentării (calitatea ei) este pusă în valoare şi de literatura consultată. Din această perspectivă, **selecţia contribuţiilor** devine prioritară tocmai pentru a evita riscul de a pune pe acelaşi plan autorii clasici cu nume obscure de autori. Santiago Ramon y Cajal (sursă citată în Chelcea, 2007, p. 81) recomandă: *înainte de a descrie*

contribuția noastră personală asupra temei studiate trebuie să se descrie scurt istoricul chestiunii, fie pentru a semnala punctul de plecare, fie pentru a da tributul de dreptate cuvenit cercetătorilor care ne-au precedat, netezind calea cercetărilor noastre.

Pentru lucrările de absolvire din domeniul ştiinţelor sociale, unii autori recomandă următoarea **listă cu imperativele trecerii în revistă a literaturii de specialitate** (Hart, 1998, p. 219, sursă citată de Chelcea, 2007, p. 82):

- Să se identifice şi să se discute studiile cele mai relevante în legătură cu tema care ne preocupă.
- Să se includă cele mai multe materiale moderne, de ultimă oră.
- Să se acorde atenție detaliilor, cum ar fi transcrierea numelor proprii.
- Să se încerce exprimarea propriilor puncte de vedere şi să se clarifice concordanța lor cu literatura studiată.
- Să se evalueze critic materialele consultate şi să se fundamenteze analiza lor şi concluziile desprinse.
- Să se producă, unde este necesar, citate şi exemple pentru a justifica evaluările şi analizele făcute.
- Să se adopte o postură analitică, evaluativă şi critică față de literatura consultată.
- Să se orienteze informațiile obținute prin trecerea în revistă a literaturii de specialitate.
- Să se producă o trecere sistematică în revistă a literaturii, cu claritate şi coerență.

Opus acestor imperative, Chris Hart (citat de Chelcea, 2007, p. 82) atrage atenția asupra a **ceea ce nu trebuie să facem**:

- Să nu se omită lucrările clasice sau relevante din domeniu.
- Să nu se discute lucrări depăşite, vechi, neactuale.
- Să nu se noteze incorect numele autorilor sau să se greşească datele bibliografice.

- Să nu se utilizeze termeni afectogeni sau concepte fără a se defini.
- Să nu se facă apel la termenii din jargon şi la un limbaj discriminativ pentru a justifica puncte de vedere limitate.
- Să nu se insereze idei fără a fi comentate.
- Să nu se accepte orice punct de vedere regăsit în literatura consultată.
- Să nu se descrie doar conținutul lucrărilor citite, fără a fi şi evaluat.
- Să nu se includă informații necontrolate, inexacte.
- Să nu se transcrie incorect termenii.
- Să nu se utilizeze un limbaj pretențios.

6.4.2. Cercetarea bibliografică

După cum s-a mai subliniat, lectura este indispensabilă pentru a pregăti lucrarea de absolvire. Consultarea diverselor surse bibliografice presupune **un demers de fişare** declanşat metodic şi susținut în timp. În fapt, fişele de lectură – fie ele clasice, pe suport de hârtie, fie moderne, electronice – permit să se treacă de la informația brută la o sinteză organizată, prelucrată şi clasificată corespunzător cerințelor de redactare a lucrării de licență/disertație.

Pentru a realiza o **producție de fişe de lectură de calitate trebuie să se parcurgă un demers standardizat în trei etape**:

(a) căutarea informației brute din diverse surse: cărți, articole din reviste, conferințe, emisiuni televizate sau radiofonice, pagini internet, vizite în întreprinderi, interviuri cu specialişti/practicieni etc.:

(b) analiza informației brute cu ajutorul fişelor de lectură;

(c) preluarea (citarea) de idei, concepte, experiențe, cunoştințe, dovezi etc. în paginile lucrării de licență/disertație.

Sunt teoreticieni ai domeniului care recomandă a se întocmi **un dosar personal al studentului cuprinzând ansamblul acestor fişe de lectură**, dosar menit să dovedească o cercetare permanentă şi regulată a informațiilor pe care acesta le va utiliza în elaborarea lucrării de

absolvire (Lefeuvre şi colaboratorii, 2001, pp. 482-503). Preluând această experiență promovată în universități din Franța, **în Ghidul nostru se propun patru tipuri de fişe de lectură** (tabelul 6.1) care pot fi utilizate pentru constituirea unui asemenea **dosar destinat întocmirii primei bibliografii**, respectiv a **fişierului ce trebuie identificat în faza de căutare a informației brute**.

Tabelul 6.1. Tipuri de fişe model pentru cercetarea bibliografică
(identificarea informației brute)

Tip de lectură	Fişa model	Titlul fişei
Lectura unei cărți	F1	Fişa de lectură a unei cărți
Lectura unui articol de presă, consultare de articole pe internet	F2	Studiul articolului de presă
Observarea sau audierea unei emisiuni de TV sau radio, observarea de documente	F3	Nota de observare
Audierea unei conferințe	F4	Nota de sinteză

Sursa: T. Lefeuvre şi colaboratorii, 2001, p. 483.

În anexă sunt prezentate cele patru fişe de lectură model (anexele 1-4), inclusiv două exemple de utilizare a acestora (anexele 5-6) pentru o carte şi un articol din revistă. Categoric fiecare student va putea să-şi adapteze modelele de fişe, chiar să utilizeze un sistem de codificare propriu, care să-i permită construirea unei bănci informatizate de date bibliografice compatibilă cu nevoile de documentare impuse de obiectul şi metodologia de cercetare avută în vedere la elaborarea lucrării de absolvire.

Dar, în toate cazurile, nu trebuie să lipsească dosarul cu fişele de lectură, dosar pe care profesorul îndrumător îl va lua în considerare la evaluarea finală a lucrării ce se va elabora. Repetăm, fie că este vorba de fişe alcătuite pe suport clasic (hârtie, carton etc.), fie fişe (dosare) electronice, în memoria calculatorului personal.

DE REȚINUT:

- Nu trebuie să lipsească dosarul cu fişele de lectură, dosar pe care profesorul îndrumător îl va lua în considerare la evaluarea finală a lucrării de licență/disertație.
- Fişa de lectură expune datele unui document bibliografic pe o foaie/foi de hârtie sau o secvență într-un fişier electronic, editat apoi spre consultarea de către coordonator).
- Ea mobilizează facultățile de analiză şi de sinteză ale studentului.
- Prezentarea fişei de lectură va fi clară şi redactarea concisă fără abrevieri, urmărindu-se:
  - degajarea firului conducător al expunerii;
  - reperarea ideilor;
  - sintetizarea textului;
  - utilizarea unui vocabular precis şi adaptat;
  - redactarea clară.

6.4.3. Despre plagiat

Plagiatul desemnează, în esență, furtul de idei, texte – integral sau parțial – fără a le cita. După intenționalitate, plagiatul poate fi **deliberat** şi **involuntar** („de bună credință").

Codul de etică al Universității din Bucureşti (2006, p. 4) defineşte plagiatul ca "*însuşirea de către autor a rezultatelor muncii unui alt autor (indiferent dacă este vorba de reproducerea exactă a unui text sau de reformularea unei idei cu adevărat originale), fără ca aceasta din urmă să fie menționată ca sursă a textului sau a ideii respective*" (Chelcea, 2007, p. 42).

De regulă, **un plagiat involuntar** este generat de confundarea „bunurilor comune" din ştiință cu proprietatea intelectuală. Bunăoară, o definiție dată pieței poate să nu facă trimitere la o serie de autori, dacă reținem faptul că un asemenea concept ar fi fost asimilat încă din liceu (la disciplina "economie politică"). Însă plagiatul involuntar se poate ivi şi când parafrazăm enunțurile altora.

Pentru a evita plagiatul involuntar ar trebui (Chelecea, 2007, p. 45):

- Să se închidă între ghilimele orice text care aparține altora.
- Să se menționeze autorul, titlul lucrării, locul de apariție, editura, anul, pagina.
- Să se facă distincția între cunoştințele comune, care au intrat în patrimoniul ştiinței, şi informațiile din sfera dreptului de proprietate intelectuală.
- Să se reproducă cu cuvintele proprii ideile centrale ale unui text, menționând corect autorul şi opera care le-au inspirat.
- Să se prescurteze textul original, exprimând într-o manieră proprie ideile de bază din opera citată.
- Să se învețe tehnica propriilor „notițe inteligente", în contrapunere cu copierea propozițiilor şi frazelor din prelegerile profesorilor.
- Să se lucreze cu fişe de lectură, în care să se sintetizeze ideile autorilor, nu doar să se reproducă texte între ghilimele.

6.4.4. Citarea bibliografică

S. Chelcea (2007, p. 81-96) a reuşit să inventarieze practicile diferitelor modalități de a face referințe bibliografice, subliniind că fiecare autor are libertatea de a alege între ele, dar numai **respectând regulile pentru trimiterea la sursa bibliografică** subliniată de Umberto Eco (2006, pp. 102-123).

Dintre mai multe variante corecte de a cita referințele bibliografice consultate (inventariate de Eco), fără a le exclude definitiv din atenția noastră, **recomandăm**, în **contextul prezentului Ghid**, **două sisteme de citare**, asupra cărora înclină cea mai mare parte dintre specialiştii în domeniu (Chelcea, 2007, pp. 90-91), respectiv:

(1) „**Sistemul de citare autor-dată**”, cunoscut şi sub numele de „**sistemul Harvard**”. În cadrul acestuia, referințele bibliografice sunt plasate în text.

> „*Cultura poate fi definită ca un sistem de valori, convingeri, tradiții şi urme de comportament comune, unice pentru un anumit grup de oameni”* (Olaru, 1996, p. 52).

(2) „**Sistemul de citare autor-număr**” (numit şi “sistemul de citare numeric”). Acest sistem plasează referința bibliografică la subsolul paginii, cu menținerea numărului de ordine (apariție) a citatelor din text.

> „*Cercetarea avertizează asupra unui obiect recognoscibil şi definit astfel încât să fie recunoscut şi de ceilalți”*[9].

Aceste două sisteme de citare au fiecare **avantaje** şi **dezavantaje**. Astfel, „**sistemul autor-număr**” are avantajul de a afla imediat autorul şi lucrarea citată (fiind plasată la subsolul paginii), dar prezintă şi riscul de a trece notele bibliografice de la o pagină la alta (reducând lizibilitatea) şi mai ales de a face foarte greoaie munca de restructurare a lucrării, pe parcursul demersului de redactare finală a acesteia (orice inserare de noi lucrări sau renunțare la unele din ele face necesară renumerotarea citatelor, chiar dacă operațiunea se produce tot mai frecvent – dacă nu întotdeauna – prin mijloace electronice de procesare).

În comparație, aşa cum remarca Chris Hart (1998, p. 210) citat în (Chelcea, 2007, p. 91), „**Sistemul Harvard**” **câştigă teren**, pentru că prezintă **o serie de avantaje**, şi anume: relevă lucrările citite şi data

[9] Umberto Eco, *Cum se face o teză de licență*, Iaşi, Editura Polirom, 2006, p. 53.

apariției lor, permițând revizuirea bibliografiei, în situația inserării unor noi lucrări, fără renumerotarea citatelor; asigură o imagine de ansamblu, edificatoare, asupra întregii bibliografii a lucrării.

Studentul are libertatea să aleagă între cele două sisteme de citare a referinței bibliografice, dar numai respectând în totalitate regulile de trimitere la bibliografia consultată. În acest sens, Umberto Eco (2006, p. 105) subliniază că o **modalitate corectă** de a cita o referință bibliografică trebuie **să permită**:

a) să se facă distincția între cărți, articole şi capitolele altor cărți;
b) să precizeze fără echivoc atât numele autorului, cât şi titlul;
c) să indice locul de publicare, editura, ediția;
d) să specifice eventual dimensiunile cărții;

Un **rezumat al regulilor** pentru trimiterea bibliografică recomandate de Umberto Eco (2006, pp. 125-126) se prezintă în caseta 6.1.

Caseta 6.1

Rezumat al regulilor pentru trimiterea bibliografică

În lista de mai jos a indicațiilor impuse de o referință bibliografică, s-a subliniat (cu caractere italice/cursive) ceea ce va fi subliniat şi s-a pus între ghilimele ceea ce va fi pus între ghilimele. Există o virgulă acolo unde este nevoie de o virgulă, o paranteză unde este nevoie de o paranteză.

CĂRȚI

1. Numele şi prenumele autorului (autorilor sau îngrijitorului, cu eventuale indicații despre pseudonime sau false atribuiri).
2. *Titlul şi subtitlul operei*.
3. („Colecția”).
4. Numărul ediției (dacă există mai multe).
5. Locul ediției: dacă nu e scris, fără loc.
6. Editorul: dacă în carte nu există, se omite.
7. Data editării: dacă în carte nu e scris, fără an.
8. Eventuale date despre ediția cea mai recentă la care se face trimitere.
9. Numărul de pagini şi eventual numărul volumelor din care se compune opera.
10. (Traducere: dacă titlul era într-o limbă străină şi există o traducere în română, se specifică numele traducătorului, titlul în română, locul editării, editura, data ediției, eventual numărul de pagini).

ARTICOLE REVISTE

1. Numele şi prenumele autorului.

2. „Titlul articolului sau al capitolului”.
3. *Titlul revistei*.
4. Volumul sau numărul de fascicul (eventuale indicații: Serie Nouă).
5. Luna şi anul.
6. Paginile în care apare articolul.

CAPITOLE DE CĂRȚI, ACTE DE CONGRESE, STUDII ÎN OPERE COLECTIVE

1. Numele şi prenumele autorului.
2. „Titlul capitolului sau al studiului”.
3. Eventualul nume al îngrijitorului operei colective sau XXX[1)].
4. *Titlul operei colective*.
5. (Eventual numele îngrijitorului dacă s-a pus mai înainte XXX).
6. Posibilul număr al volumului operei în care se găseşte studiul citat.
7. Locul, editura, data, numărul de pagini, ca în cazul cărților cu un singur autor.

Sursa: Umberto Eco (2006, p. 125-126).

[1)] Sub XXX se indică faptul că avem o operă colectivă (autor colectiv).

DE REȚINUT:

În lista bibliografică se recomandă însă menționarea tuturor celor care au contribuit la realizarea operei (lucrării). Când **lucrarea citată are mai mulți autori** se recomandă, după caz, următoarele **reguli de respectat**:

- când sunt **doi autori**, se menționează numele amândurora;
- dacă sunt până la **şase autori**, prima dată când lucrarea este citată vor fi scrise numele tuturor, iar în celelalte citări se va menționa numele primului autor, urmat de abrevierea ***şi alții (et al)*** sau ***şi colab.(şi colaboratorii)***;
- când **unul dintre autori** este **şi coordonator**, specificarea acestui lucru se face prin menționarea după numele lor, între paranteze, a calității (coord.), (ed.).

Alte recomandări:

- Când **acelaşi autor a abordat tema** de interes **în mai multe lucrări**, apărute în ani diferiți, după numele autorului în paranteză se trece, în ordine cronologică, anii de apariție a respectivelor contribuții.

> Într-o serie de lucrări, S. Chelcea (2000, 2003, 2005, 2007) a abordat problematica metodologiei de redactare a unei lucrări de licență, a unei teze de doctorat, a unui articol ştiințific în domeniul ştiințelor socioumane.

- Dacă **aceeaşi temă a fost abordată de mai mulți autori**, dar la anumite intervale, se includ într-o singură paranteză, ordonându-i alfabetic şi menționând, după numele fiecăruia, anul publicării volumului pe care-l avem în vedere.

> Metodologia elaborării lucrărilor de licență şi a tezelor de doctorat a constituit o preocupare atentă a mai multor autori (Chelcea, 2007; Rădulescu, 2006; Eco, 2006).

- Când **nu se poate ajunge la o lucrare de referință, dar se regăseşte citată într-o altă lucrare a altui autor**, cercetătorul se află în situația de a folosi o informație "de mâna a doua"; în acest caz, se va menționa după numele autorului: "citat de" sau "după" şi se va nota din ce lucrare s-a preluat citatul respectiv. În lista bibliografică, de la sfârşitul lucrării proprii, se vor trece însă ambele opere.

> O clasificare a prețurilor produselor agricole a fost elaborată în lucrarea *Tratat de economia agriculturii* (Gavrilescu, coordonator, citat de Ion, 2005, p. 53).

- **Prelegerile profesorilor**, chiar dacă nu au fost tipărite, merită să fie menționate în bibliografia lucrărilor de licență, evident numai dacă au legătură cu tema şi dacă au sugerat vreo idee sau au furnizat o serie de informații utile.

> Ristea, Ana-Lucia (2007). *Logistica mărfurilor*. Curs universitar nepublicat, Universitatea Valahia din Târgovişte – Facultatea de Ştiințe Economice.

- În lucrările de absolvire **pot să se facă trimiteri la lucrări de licen-ță/disertație sau teze de doctorat**, susținute la aceeaşi universitate sau în alte instituții de învățământ superior (din țară şi din străinătate).

> Ion Raluca Andreea (2005). *Performanța economică pe filieră de produs în agricultură.* Teză de doctorat, Bucureşti: Editura ASE.

- **În cazul paginilor WEB** se menționează: metoda de prelucrare, numele "gazdei" (*host*) şi al fişierului (*file*), precum şi data vizitării.

Studenții şi cercetătorii dispun azi de arhiva digitală JSTOR (Journal Storage Projet), având astfel acces la studiile publicate în cele mai prestigioase reviste de specialitate. Pentru mai multe informații, se poate contacta organizația independentă nonprofit JSTOR la http://www.jstor.org/spsa.html.

6.5. Redactarea lucrării

6.5.1. Exigențe generale

Redactarea include:

a) o componentă stilistică,
b) o componentă de limbaj şi
c) un ansamblu de exigențe şi reguli de redactare şi de comunicare.

Redactarea lucrării ştiințifice reclamă parcurgerea, în succesiune logică, a trei etape (Răboacă şi Ciucur, 2003, p. 185-194):

(1) elaborarea şi definirea planului de redactare;
(2) redactarea propriu-zisă a lucrării;
(3) definitivarea redactării lucrării.
(4) Planul de redactare este o continuare şi corectare permanentă a schițelor şi proiectelor tematice începute o dată cu alegerea temei, cu desfăşurarea documentării bibliografice şi directe etc. Dacă **planul de lucru inițial (provizoriu)** al lucrării este mai mult un plan de investigație care reflectă un grad redus de cunoaştere a problemei, **planul final de redactare** cuprinde re-

zultatele investigațiilor, ordonate de autor după criterii multiple şi în raport cu concluziile obținute şi obiectivele lucrării de absolvire.

(5) **Planul final de redactare** este o formă de control cu ajutorul căruia autorul verifică gradul de cuprindere a totalității investigațiilor, o bună selectare, ierarhizare şi redare a concluziilor cercetării pe tot parcursul lucrării.

DE REȚINUT:

- Nu există un model unic de redactare şi de susținere publică.
- Redactarea este mult mai mult decât o problemă de stil, de limbaj – oricât de importante ar fi acestea – şi anume, un mare complex de reguli şi exigențe care se cere a fi ştiute pentru a putea valorifica eforturile şi rezultatele din etapele precedente redactării şi pentru a se asigura un substanțial spor de valoare ştiințifică, de calitate, lucrării de cercetare.
- Funcția principală a redactării este de a pune cât mai deplin în operă rezultatele investigațiilor obținute în etapele precedente.

6.5.2. Reguli specifice privind componentele lucrării ştiinţifice

Lucrarea de absolvire trebuie să fie structurată în trei părţi:

i. **Partea teoretică:** o sinteză a referinţelor teoretice legate de tema abordată, utilă pentru a fundamenta instrumentarul metodologic al demersului de cercetare pe care îl va întreprinde autorul; la elaborarea acestei succinte prezentări a cadrului teoretic în care se circumscrie subiectul lucrării de licenţă/disertaţie studentul se va folosi de cunoştinţele însuşite în anii de studiu universitar, precum şi de informaţiile ştiinţifice culese şi prelucrate din bibliografia consultată în acest scop;

ii. **Partea practică:** o analiză diagnostic, ca rezultat al raportării părţii teoretice la viaţa reală; această parte, dezvoltată pe 1-2 capitole, reprezintă nucleul corpului lucrării de licenţă/disertaţie, consistenţa lui fiind dată de proiectarea şi realizarea unui studiu de caz, adecvat problemei centrale pe care trebuie să o rezolve studentul;

iii. **Contribuţia personală a autorului şi originalitatea lucrării sale:** în caseta 2 inserată in subcapitolul 2.6 din Ghidul de faţă, se prezintă o listă cu diferite **moduri de a fi original în cercetarea ştiinţifică** a vieţii sociale; o raportarea la această listă constituie pentru fiecare student o provocare pentru a-şi dovedi nivelul de competenţă profesională la care a ajuns la sfârşitul anilor de studiu universitar.

Corpul lucrării reprezintă partea ei centrală şi este alcătuit din capitole, subcapitole şi paragrafe. Toate aceste subdiviziuni trebuie să aibă – la scară redusă – aceeaşi structură: **introducere, tratare, concluzie**.

Valoarea unei lucrări de absolvire este pusă în evidenţă de respectarea unei **structuri-cadru** în care trebuie **obligatoriu să se regăsească**:

a) **Pagina de titlu**, conţinând informaţiile legate de: numele universităţii şi al facultăţii, titlul lucrării; nivelul de susţinere (licenţă, disertaţie, teză de doctorat), numele absolventului, numele şi titlul coordonatorului, anul realizării.

b) **Cuprinsul**, indicând: numele capitolelor, subcapitolelor şi subpunctelor, bibliografia, anexele, cu indicaţia paginaţiei corespunzătoare din textul lucrării.

c) **Conținutul lucrării de absolvire**, corespunzător expunerii sale logice pe capitole, înlănțuite în următoarea succesiune:
   - **introducere**: două-trei pagini;
   - **cadrul teoretic** al problemei studiate, inclus în unul sau două capitole, fără a depăşi 50% din numărul de pagini al lucrării, apreciindu-se în limitele acestei dimensiuni standard capacitatea autorului de a sintetiza şi analiza critic cele mai relevante surse bibliografice;
   - **obiectivele şi metodologia cercetării**, subliniindu-se etapele demersului ştiințific întreprins de autor: formularea coerentă a problemei în jurul căruia se organizează cercetarea, a ipotezelor cercetării, descrierea proiectului cercetării (variabile, subiecți investigați, procedură de investigare, metode de analiză a datelor);
   - **rezultatele cercetării**, materializate în analiza datelor, precum şi în interpretarea acestor rezultate desprinse din demersul ştiințific întreprins;
   - **concluziile şi implicațiile cercetării ştiințifice întreprinse**, redactate în concordanță cu obiectivele cercetării.

d) Bibliografia.

e) Anexe.

Caseta 6.2

Sugestii pentru redactarea secțiunii din lucrarea de absolvire destinată prezentării cadrului (contextului) teoretic al problemei cercetării ştiințifice întreprinse

- Selectați literatura de specialitate invocată în raport cu maximă atenție şi rigurozitate, evitând redundanțele şi respectând specificul temei de cercetare.
- Prezentați perspectivele teoretice cât mai echilibrat, fără a intra în detalii irelevante, far şi fără a face generalizări abuzive.
- Faceți apel la considerații critice şi puncte de vedere personale asupra materialului citat, ilustrând preocuparea pentru fenomenul studiat.
- Identificați erorile din studiile anterioare şi explicați modul în care cercetarea prezentată le evită. De asemenea, specificați ce element de noutate aduce cercetarea dumneavoastră în contextul studiat.
- Încheiați această secțiune a lucrării prin redefinirea problemei, evidențiind relațiile între concepte şi suportul explicativ al demersului.

Sursa: Nicoleta Laura Popa, Liviu Antonesei (coordonator), Adrian Vicențiu Labăr (2009, p. 115).

O lucrare ştiințifică va fi relevantă dacă părțile sale componente (introducere, cuprins, încheiere) sunt structurate în mod:

- **coerent:** părțile să fie compatibile între ele;
- **consistent:** părțile să fie coordonate logic prin prisma ipotezei;
- **unitar:** părțile să rezulte metodologic una din cealaltă;
- **focalizat:** părțile să fie centrate pe esența lucrării.

■ **În introducerea lucrării** (prefață, cuvânt înainte) se vor urmări ca puncte de semnalare obligatorie:

- enunțarea obiectivelor urmărite;
- definirea cadrului general de studiu sau a problemei;
- relevarea rezultatelor obținute de autor față de alți cercetători;
- menționarea limitelor studiului întreprins.

▪ În procesul de definitivare a **cuprinsului (corpului) lucrării trebuie să se aibă în vedere exigențe precum** (Răboacă şi Ciucur, 2003, pp. 188-189):

- asigurarea unei succesiuni logice, coerente a structurii lucrării;
- dimensiunile diferitelor structuri (capitole, paragrafe etc.) să fie definitivate în raport cu importanța problemei pe care o abordează pentru lucrarea în ansamblu;
- obiectivele lucrării, tezele, concluziile să fie formulate riguros şi nuanțat, astfel încât să asigure înțelegerea precisă a demersului ştiințific;
- explicarea clară şi argumentată a tuturor afirmațiilor şi ideilor;
- evitarea includerii de amănunte inutile şi obositoare: detaliile sunt necesare numai în măsura în care ajută la înțelegerea mai bună a ideilor abordate;
- corectitudinea datelor, calculelor şi a trimiterilor bibliografice;
- acuratețea stilistică şi unitatea de limbaj;
- eliminarea repetăriiunor idei, citate, cifre, cu excepția unor situații speciale.

▪ O atenție deosebită trebuie acordată realizării şi inserării în text a **graficelor** (sub forma histogramelor, a diagramelor sau graficelor geometrice) şi **schemelor**, care îndeplinesc două funcții principale:

- **sintetizarea**: prezentarea în manieră simplificată a informațiilor inițiale brute sau a rezultatelor analizelor efectuate asupra acestor date;
- **comunicarea**: ierarhizarea informațiilor şi relevarea unui sens logic pentru a alege forma vizuală cea mai „grăitoare”; ilustrațiile conduc uneori la o pierdere de informație, însă, chiar dacă ele nu transmit decât o parte a unui mesaj, ele permit înțelegerea mai rapidă a ceea ce este esențial să se comunice.

Când se dă **forma finală lucrării de licență/disertație, trebuie să se aibă în vedere formula EARS** propusă de Christine A. Hult (1996, p. 112), autor citat de S. Chelcea (2007, p. 39): **E**limină, **A**daugă, **R**eorganizează, **S**ubstituie.

Eliminarea a ceea ce nu ajută la stingerea scopului propus. Sintagma „vără tot” conduce la eşec. Nu se poate cerceta totul. Se

impune, prin urmare, o maximă selectivitate în sortarea materialului ce va da substanță lucrării de licență/disertație în forma sa definitivă, limitată ca dimensiune (număr de pagini).

Adăugirile au în vedere nevoia, până în ultima clipă a demersului de elaborare a lucrării, de a adăuga noi argumente pentru susținerea punctelor avansate sau a concluziilor formulate.

Rearanjarea materialului vizează deopotrivă datele/tabelele şi paragrafele, subcapitolele şi chiar capitolele lucrării. Planul de redactare inițial şi lucrarea finalizată sunt două lucruri diferite.

Substituirea se referă la înscrierea unor argumente mai slabe cu unele mai puternice, cu valoare de generalizare mai mare. Este cazul când ipotezele avansate sunt infirmate.

▪ În partea de **concluzii**, se va realiza sinteza aspectelor urmărite şi dezvoltate prin demersul ştiințific întreprins de autor (student/masterand/doctorand), sinteză care, de fapt, va readuce în atenție concluziile parțiale ale paragrafelor din capitolele lucrării. În acelaşi timp, tot aici, autorul va încerca să conecteze aceste concluzii la realitățile economiei româneşti, în general, a întreprinderii pe care a avut-o în analiza întreprinsă, în particular.

6.5.3. Machetarea (aranjarea în pagină)

Fără îndoială, machetarea unei lucrări de absolvire nu se realizează după reguli unanim acceptate, arbitrarul putând fi întâlnit, chiar şi în sânul aceleiaşi instituții de învățământ.

Totuşi, există **trei factori esențiali ce trebuie avuți în vedere** înainte de luarea unei decizii de **aranjare în pagină a lucrării** (Sussams, 1996, p. 3):

1 Claritatea. Se pune întrebarea: Elementele de machetare/finisare a lucrării îl vor ajuta pe cititor să înțeleagă?

2 Aspectul. Întrebarea va fi: Designul paginii îi va conferi lucrării un aspect mai plăcut? De reținut că o pagină curată şi ordonată va avea un efect subliniind asupra cititorului, creându-i o predispoziție de încredere în competențele autorului.

3 Confortul. În lipsa altor criterii de departajare, se va alege metoda care necesită cel mai mic efort şi care implică cea mai scăzută probabilitate ca persoana care va tehnoprocesa manuscrisul (uneori însuşi autorul) să comită greşeli.

Preluând recomandările unor autori cu notorietate în ceea ce priveşte prezentarea finală a lucrărilor de absolvire[10], dar adăugând şi propriile puncte de vedere formate în lunga activitate de cercetare ştiinţifică a autorilor acestui ghid, în continuare, sunt sintetizate **regulile ce trebuie să fie respectate** pentru atingerea standardului de calitate cerut.

Oglinda paginii

Pagina standard a lucrării de absolvire este **A4** (21x29,7 cm), iar **oglinda paginii** se referă la **suprafaţa ce urmează a fi acoperită cu text**. Ea rezultă din lăsarea unor **margini de dimensiuni bine delimitate** (figura), astfel:

- aproximativ 2,5 cm în părţile de sus şi jos;
- marginea din dreapta va avea 2 cm;
- marginea din stânga paginii va avea un plus, respectiv 3 cm, pentru a permite legarea lucrării fără riscul de a fi acoperită o parte din text;
- marginea superioară de pe prima pagină a unui capitol sau a unei secţiuni importante a lucrării trebuie să fie mai mare, cam de 5 cm; acest spaţiu funcţionează ca un semnal vizual pentru cititor, avertizându-l că este pe cale de a intra într-o nouă etapă a discutării sau prezentării datelor.

Aceste dimensiuni standard propuse pentru marginile paginii conduc la o arie de tipărire (oglinda paginii) de 63%, care va conţine 65 de semne tipografice pe rând (litere, semne de punctuaţie, spaţii albe între cuvinte), iar pe o pagină vor fi scrise **31 de rânduri**, fiecare rând având o lungime de maximum 16 cm. În România se obişnuieşte ca lucrările de licenţă, disertaţie, doctorat să fie imprimate la un rând şi jumătate (Chelcea, 2007).

Oglinda paginii este pusă în valoare şi de **alineate** şi **paragrafe**, precum şi de modul de inserare a casetelor.

Alineatul. Separă ideile dintr-un text. De regulă, într-un **text ştiinţific** nu ar trebui să apară pe o pagină mai mult de **patru, cinci alineate**. Dimensiunile reduse ale alineatului, de trei sau patru rânduri, demonstrează o sărăcie de idei din partea autorului. Evident, sunt şi excepţii de la o asemenea regulă: de pildă, redactarea unui ghid, cum este cel de faţă.

[10] Două surse foarte bune ce tratează problema finisării lucrărilor de licenţă, disertaţie, doctorat sunt: Chelcea, Septimiu (2007) şi Sussams, John E. (1996).

Paragraful. Nu trebuie confundat cu alineatul (pentru că este introdus prin acesta), ca subdiviziune a unui subcapitol (sau a unui capitol de dimensiuni reduse), paragraful pune în valoare teze, enunțuri cu rol de generalizare, putându-se extinde pe mai multe pagini.

Casetele. Marcate cu un chenar, casetele conțin, de cele mai multe ori, texte sau alte preluări din lucrări ale unor autori consacrați. În lucrări de licență/disertație, datorită dimensiunilor limitate, se recomandă ca o casetă să fie redusă la mai puțin de o pagină tipărită.

Litera – *typeface* sau *font*, în limba engleză – se recomandă a fi **Times New Roman** sau **Arial**, iar corpul de literă (mărimea literei) de 12 puncte.

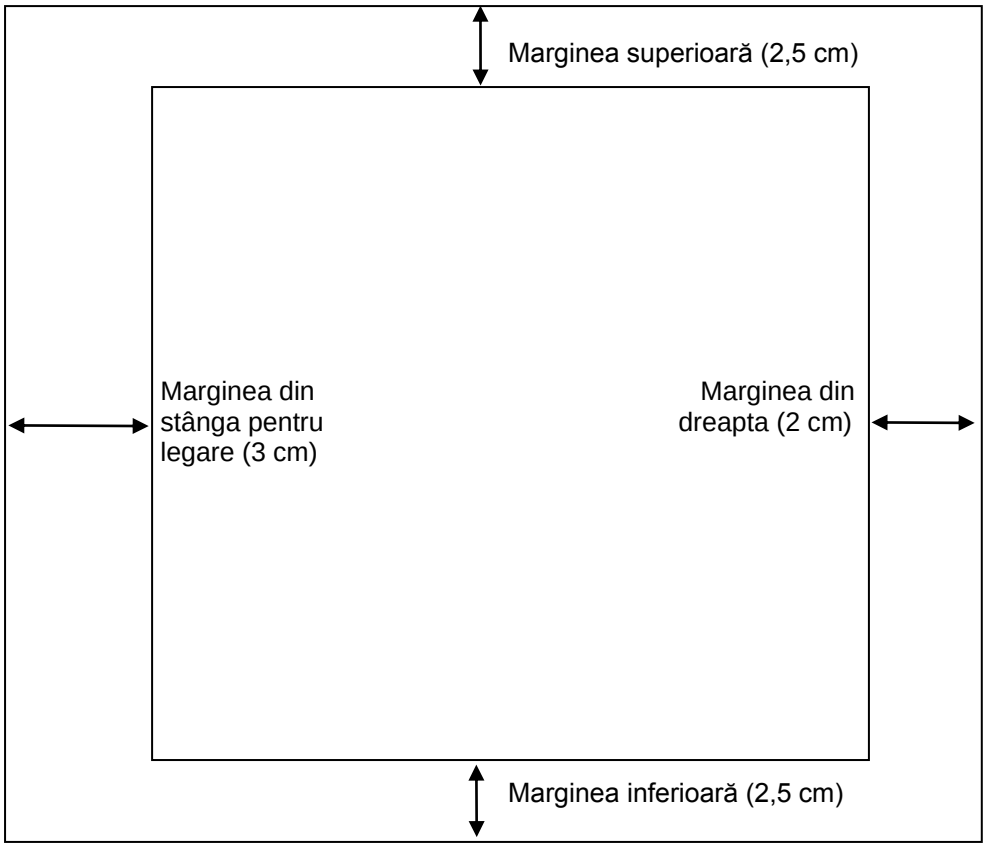

Figura 6.2. Dimensiunile orientative ale marginilor unei pagini pentru editarea lucrărilor de licență/disertație/doctorat

O lucrare de absolvire impune o sobrietate în alegerea fonturilor şi a culorilor acestora. Astfel, se recomandă ca între fonturile folosite – pentru titlurile capitolelor, subcapitolelor, paragrafelor, subparagrafelor – să existe o armonie, departajarea dintre ele făcându-se doar prin dimensiune şi formă de subliniere. Şi evident va trebui evitată tentația unor studenți de a utiliza, mai ales pentru titluri, fonturi „excentrice". Însă, ca regulă generală, toate titlurile se vor scrie cu acelaşi caracter şi acelaşi corp de literă; la fel subtitlurile de grad 1, 2, 3,... etc.

Respectând aceeaşi cerință de sobrietate, textul trebuie să fie „negru pe alb". Utilizarea altor culori este nerecomandată, chiar şi atunci când se doreşte sublinierea unor cuvinte (şi când, în mod greşit, se utilizează, de unii studenți, culoarea roşu, de exemplu).

Se poate rezuma:

- Modalitatea jurnalistică de a folosi cuvinte sau fraze cheie pentru a împărți un text nu este recomandată în cazul lucrărilor de absolvire, care trebuie să păstreze sobrietatea cerută pentru o lucrare de cercetare ştiințifică.
- **Titlul de capitol** trebuie scris cu **majuscule**, cu un corp de **literă de 14** puncte, plasat la stânga paginii.
- **Titlul subcapitolului** trebuie scris cu litere minuscule, cu **corp de 12 puncte**, subliniind prin caractere aldine şi plasat tot la stânga paginii.
- Semnalarea **titlurilor unei serii de paragrafe**, fiecare tratând un anumit subiect, poate fi rezolvată prin metoda de a încorpora subiectul în paragraf, astfel încât prima frază a paragrafului să fie şi titlul acestuia. Cuvântul sau fraza respectivă trebuie subliniate cu **caractere aldine ori italice**. Lucrările de licență/disertație în care apare numerotarea capitolelor, subcapitolelor (de exemplu, 1.1, apoi 1.1.2 şi 1.1.2.1 ş.a.m.d.) îi dezavantajează pe autori, lăsând impresia că nu au fost capabili să-şi organizeze textul fără ajutorul sistemului vechi de numărătoare (Chelcea, 2007, p. 163). De altfel, numerotarea paragrafelor şi subparagrafelor devine cu atât mai inutilă în cazul lucrărilor de licență/disertație care se recomandă a se limita la a avea **45-60 de pagini (inclusiv paginile destinate anexelor-tabele)**.

- **Notele introduse la subsolul tabelelor şi figurilor**, precum şi în **partea de jos a paginii** (infrapagină) se vor scrie cu **litere cursive (italice)**, **de dimensiuni mai mici (de 8-10 puncte)**.
- Respectând recomandările de mai sus, **să observăm chiar la acest Ghid de redactare a lucrărilor de licență/disertație** cum sunt dispuse titlurile capitolelor, subcapitolelor şi ale paragrafelor.

Spațierea

Lucrarea de absolvire trebuie împărțită în aşa fel încât fiecare pauză din text să fie plasată într-un loc potrivit pentru o opinie, ca un semn vizual pentru cititor. De aceea, trebuie respectate **anumite reguli de spațiere a subdiviziunilor** textului redactat, şi anume:

- **Capitolele** încep pe o **pagină nouă**, uneori pe pagină nouă dreapta, şi se evită ca acestea să se finalizeze doar cu două trei rânduri pe pagină;
- **Marginea superioară de pe prima pagină a unui capitol** va avea, după cum s-a precizat anterior (figura 6.2), 5 cm.
- Între **titlul unui capitol şi titlul primului subcapitol** al acestuia se recomandă să se introducă un alineat în care să se sintetizeze problematica abordată, tocmai pentru a-l introduce pe cititor în sfera de preocupări a autorului.
- **Titlul unui subcapitol** se poziționează lăsându-se câte două spații (două rânduri) între el şi textul dinainte, respectiv cel care urmează (deci între 2 interliniii duble).
- **Titlul unui paragraf** se inserează la un rând alb despărțitor (interliniere dublă).
- **Titlurile tabelelor şi figurilor** (grafice, hărți, desene, schițe etc) se scriu la un rând, folosind acelaşi tip de literă ca întreaga lucrare, şi se plasează la un rând alb despărțitor.
- **Notele tabelelor şi figurilor** sunt plasate dedesubt (sub tabel/figură); se scriu la un rând, cu un corp de literă mai mic (litere italice).

- **Notele infrapaginale** (în partea de jos a paginii) vor fi redactate la un singur rând, cu corp de literă mai mic (italic).
- **Citatele mai ample** (de peste 40 de cuvinte) pot fi redactate la un singur rând, plasate ca un alineat, eventual cu litere italice.
- **Cuvintele-cheie**, conform definițiilor internaționale (vezi addenda 4 – Sistemul de clasificare "Journal of Economic Literature").

Caseta 6.3

Abrevierea indicațiilor bibliografice frecvente

art. = articol	p. (pp.) = pagină (pagini)
cap. = capitol	pass. (passim) = în diferite locuri
cf. = compară (confer)	P.S. = post-scriptum
ib. (ibid.) = ibidem	r. = rând
id. = idem	s.n. = sublinierea noastră
lucr. cit. = lucrare citată	urm. = următoarele
N.B = nota bene	v. = vezi
op. cit. = operă citată	vol. = volumul

Cum se numerotează paginile

Numerotarea paginilor se face de preferință în colțul din dreapta – sus, cu cifre arabe, drepte, fără punct, paranteză sau linie oblică.

Se numerotează toate paginile, chiar dacă numărul nu este printat, ca în cazul paginilor de stânga, albe, în finalul unui capitol, când capitolul care urmează începe pe pagină nouă dreapta. Anexele, notele, lista bibliografică se numerotează în continuarea paginilor de text, avându-se în vedere ca fiecare din acestea să înceapă pe o pagină nouă, eventual de dreapta[11].

Nu vor avea un număr imprimat (dar se vor lua în calcul la numerotarea celorlalte pagini):

- pagina de titlu;
- prima pagină a sumarului;

[11] Evident, vorbim de pagină nouă dreapta atunci când lucrarea se editează față-verso.

- paginile de început ale introducerii, capitolelor, bibliografiei şi anexelor.

Coperta şi pagina de titlu (sau coperta interioară)

Atât coperta cât şi pagina de titlu **vor cuprinde obligatoriu următoarele informații:**

- denumirea universității, eventual sigla (logoul);
- denumirea facultății;
- numele şi prenumele autorului;
- gradul didactic, prenumele şi numele conducătorului/coordonatorului ştiințific;
- Luna şi anul susținerii disertației.

Pe **pagina de titlu se vor menționa titlul complet şi subtitlul**, dacă este cazul, ale lucrării de absolvire. În anexă sunt prezentate, cu titlu de exemplu, modelele de machetare a copertei şi paginii de titlu (anexele 8 şi 9).

6.6. Evaluarea lucrării de licență/disertație

Înainte de a preda lucrarea, dacă a rămas răgaz până la scadență, ar fi util ca studentul/absolventul să facă o evaluare a propriei lucrări, folosind grilele propuse de evaluatorii recomandați. Printre aceştia, se numără şi Mathieu Guidčre (2004, pp. 103-104) citat de Mihaela Şt. Rădulescu (2006, pp. 137-140). Grilele elaborate de Mathieu Guidčre vor fi utilizate şi de îndrumătorul ştiințific, dar este de presupus că vor fi avute în vedre şi de membrii Comisiei oficiale pentru examenul de licență/disertație/doctorat.

În domeniul de referință al prezentului Ghid, pentru a preveni eventualul efect descurajant – asupra începătorilor – al unora dintre exigențele grilelor de evaluare elaborate de Mathieu Guidčre, valabile cu precădere în cazul tezelor de doctorat, s-a procedat la o selectare a criteriilor de evaluare, reținându-se următoarele:

I. EVALUAREA CONȚINUTULUI

- Conținutul lucrării prezentate corespunde titlului stabilit şi avizat.
- Principalele probleme ale subiectului sunt tratate.
- Problemele teoretice sunt bine expuse, clare.

- Datele culese sunt bogate şi coerente.
- Analizele făcute sunt pertinente, complete.
- Lucrarea nu conține plagiat.
- Lucrarea nu constă într-o simplă compilație.
- Referințele bibliografice au fost bine folosite în conținutul lucrării.
- Ideile dezvoltate sunt originale, interesante.
- Ideile sunt ilustrate prin exemple precise.

II. EVALUAREA METODEI

- Structura lucrării este anunțată, justificată şi respectată.
- Lucrarea posedă o introducere şi o concluzie.
- Titlurile reflectă conținutul părților, capitolelor şi paragrafelor.
- Metoda de analiză este explicită, adecvată, nedefinită.
- Întrebările puse în cursul studiului au fost tratate.
- Noțiunile şi conceptele utilizate sunt explicite, precise.
- Datele (exemplele studiilor de caz) sunt bine alese, utile, şi nu sunt în afara subiectului.

III. EVALUAREA FORMEI

- Prezentarea generală a lucrării este satisfăcătoare.
- Punerea în pagină este corectă, îngrijită, excelentă.
- Normele gramaticale sunt respectate (punctuația, reguli de ortografie şi de acord).
- Anexele sunt utile, bine făcute.
- Repartizarea paragrafelor este coerentă, logică.
- Expresia (stilul de redactare) corespunde cerințelor unei lucrări ştiințifice, nu este stângace (familială).
- Bibliografia este bogată, organizată, deloc anarhică.

IV. EVALUARE GLOBALĂ

Lucrarea este expediată, prost prezentată, neinteresantă; o simplă compilație, fără o adevărată analiză, conține plagiat şi contraadevăruri ştiințifice sau este precisă, clară, însuşită, agreabilă la citit, cercetarea este originală, riguroasă şi inovatoare, merită felicitări şi încurajări.

Cunoaşterea şi luarea în seamă a acestor grile de evaluare este cât se poate de importantă încă din faza proiectării lucrării de

licență/disertație/doctorat, constituind garanția reuşitei construirii unei lucrări cu adevărat valoroase.

Aprecierea finală a calității lucrării de absolvire de către conducătorul ştiințific se poate concretiza în calcularea unui indice de evaluare a acesteia folosind, în funcție de specificitatea scalei de evaluare adecvată fiecărui criteriu reținut în acest scop. Astfel, se vor utiliza concomitent mai multe scale de evaluare (o asemenea variantă de notare propune şi Chelcea, 2007, p. 27):

- **în două trepte**: absență – zero/prezență – unu;
- **în trei trepte**: zero, unu sau doi;
- **în patru trepte**: zero, unu, doi şi trei.

Pentru stabilirea notei se vor avea în vedere următoarele criterii de evaluare:

	Tema	**Metodele**	**Rezultatele**	**Indicele total**
Originalitatea	0-1	0-1	0-1	0-3
Rigurozitatea	X	0-2	0-2	0-4
Semnificația teoretică şi aplicativă	X	X	0-3	0-3
Indicele (nota) de evaluare	0-1	0-3	0-6	0-10

În **nota maximă – 10 puncte** – contribuția cea mai mare (6 puncte) o au **rezultatele** obținute de student, apreciate din perspectiva celor trei criterii reținute: originalitate, rigurozitate şi semnificația teoretică şi aplicativă. **Jumătate din punctajul cumulat de „Rezultate" (6 puncte) se acordă criteriului „Semnificația teoretică şi aplicativă" (3 puncte).**

Originalitatea lucrării se va aprecia doar cu două valori (absentă sau prezentă, respectiv cu zero sau unu) luându-se în discuție **cel puțin următoarele variabile**:

- noutatea temei;
- ineditul tehnicilor, procedeelor şi instrumentelor de investigare utilizate;

- relevanța concluziilor.

Unii autori identifică mai multe variabile de apreciere a gradului de originalitate în cercetarea ştiințifică a vieții sociale (caseta 6.4).

Caseta 6.4

Nouă moduri diferite de a fi original în cercetarea ştiințifică a vieții sociale

- A efectua cercetări empirice (de teren, concrete) pe teme care nu au mai fost niciodată abordate.
- A da o interpretare nouă unor idei vechi.
- A aduce noi dovezi pentru problemele deja cunoscute.
- A elabora sinteze noi.
- A utiliza cunoştințele acumulate în studierea realităților socioculturale din alte țări.
- A experimenta metode şi tehnici de cercetare în contexte socioculturale diferite.
- A realiza abordări interdisciplinare.
- A privi altfel dintr-o perspectivă teoretică realitățile socioculturale.
- A prezenta cunoştințele dobândite într-o manieră care nu a mai fost încercată.

Sursa: E. M. Phillips şi D. Pugh (1994), citați de S. Chelcea (2007, p.26).

Criteriul „Rigurozitate" se referă la:

- relevanța şi pertinența metodelor, tehnicilor şi procedeelor de obținere şi de prelucrare a datelor;
- coerența demonstrației;
- validarea concluziilor;
- respectarea regulilor de redactare a corpului lucrării;
- folosirea unui limbaj adecvat.

Criteriul „Semnificația teoretică şi aplicativă" trebuie legat de dimensiunile timp şi spațiu ale rezultatelor. Se au în vedere deopotrivă

actualitatea temei şi valențele pragmatice ale concluziilor la care a ajuns autorul, puse în valoare şi de gradul lor de generalizare la condițiile economiei româneşti.

6.7. Susținerea publică a lucrării

Lucrarea de licență/disertație va fi susținută în fața comisiei de examinare numai **dacă sunt îndeplinite următoarele condiții**:

- lucrarea a fost elaborată şi redactată pe baza planului şi a calendarului avizate de conducătorul ştiințific;
- conducătorul ştiințific şi-a dat acordul pentru susținere, întocmind în acest scop referatul privind evaluarea lucrării de licență/disertație (după modelul din anexă).

DE REȚINUT:

Coordonatorul ştiințific îşi rezervă dreptul de a nu accepta pentru susținere o lucrare care nu a respectat regulile şi normele din prezentul Ghid.

Orice susținere publică trebuie să se fondeze pe **o pregătire complexă**

- **de conținut (un discurs)** şi
- **de formă.**

Discursul se structurează în trei părți (Răboacă şi Ciucur, 2003, p. 195):

(1) **Introducerea:** vorbitorul enunță în linii mari problema ce face obiectul susținerii publice, în scopul de a trezi interesul auditorului.

(2) **Conținutul sau tratarea subiectului**: o prezentare (expunere) dezvoltată a ideilor de bază, utilizând metoda argumentării teoretice şi faptice, relevante. Se va răspunde la următoarele întrebări: *Care este stadiul cunoaşterii în domeniul cercetat? Care sunt elementele relevante aferente lucrării elaborate? Care sunt rezultatele cercetării întreprinse/documentării desfăşurate?*

(3) **Concluzia sau peroraţia**, având **menire dublă**:

- recapitulare asupra principalelor idei şi probleme,
- consolidarea convingerii auditorului asupra validității şi justeții concluziilor.

Discursul, obligatoriu scris, trebuie să fie redactat pe un număr de 5-6 pagini, dimensiune care se apreciază că-i va permite studentului să se încadreze în **timpul alocat pentru o expunere de maxim 15 minute.**

Pentru susținerea orală **este indicat a se pregăti materiale şi tehnici de expunere vizuală,** cum sunt: folii de celuloid (țiplane), prezentare adecvată în PowerPoint pentru a putea folosi videoproiectorul, planşe etc. Este de reținut că folosirea de materiale vizuale, pe lângă uşurarea expunerii, permite încadrarea într-un timp optim pus la dispoziție de comisia de examinare.

DE REȚINUT (pentru examenul de licență/disertație):

- Timpul alocat pentru susținerea lucrării este de maxim: 15 minute.
- După susținerea lucrării se acordă studentului 5 minute pentru notarea întrebărilor venite din partea membrilor comisiei.
- Timpul alocat pentru răspunsurile studentului la întrebările primite este de maxim: 10 minute.
- După răspunsurile date de student, comisia de examinare poate declanşa discuții, inclusiv o analiză critică constructivă pe marginea lucrării prezentate.

În final, preşedintele comisiei de examinare va anunța, în numele întregii comisii, nota aferentă lucrării prezentate. Nota se va stabili în prezența tuturor membrilor comisiei.

Ce nu se recomandă:

- Citirea de pe slide-uri sau alte materiale;
- Prezentarea unor introduceri şi explicații fără legătură sau colaterale cu tema tratată;
- Utilizarea efectelor sonore pe parcursul prezentării;
- Venirea la examen într-o ținută neadecvată sau abordarea unei atitudini comportamentale necorespunzătoare momentului festiv/oficial legat de un asemenea eveniment.

În cazul susținerii publice a tezei de doctorat, rigoarea ştiințifică este impusă de regulamentul promovat în cadrul fiecărei IOSUD.

Sinteza secțiunii a II-a

📖 **TERMENI-CHEIE**

Casetă
Documentarea directă
Document primar
Document secundar
Figură
Grafic
Introducere
Învățare ştiințifică
Literatură de specialitate
Oglindă a paginii
Pagină de titlu
Plagiat voluntar
Sistem de citare
Tabel

📖 **LUCRĂRI PRACTICE**

♦ **Control al cunoştințelor**

1. Care sunt elementele planului de lucru pentru elaborarea unei lucrări de absolvire?
2. Ce trebuie să conțină „Introducerea" unei lucrări de absolvire?
3. Care sunt imperativele trecerii în revistă a literaturii de specialitate?
4. Care sunt avantajele „sistemului Harvard" de citare a lucrărilor utilizate?
5. Din observațiile dumneavoastră, care tip de grafice se folosesc cel mai mult în prezentarea datelor de cercetare?
6. Ce se înțelege prin oglinda paginii?
7. Ce presupune finisarea unei lucrări de absolvire?

♦ **Atelier de reflecție**

1. Selectați câte o referință bibliografică – carte, articol dintr-o revistă de specialitate –, relevantă pentru tema lucrării dumneavoastră de absolvire (a cursurilor de licență, masterat, doctorat) şi întocmiți pentru fiecare, după modelul anexat, fişa.
2. Notați modalitățile prin care vă gândiți să explorați diferitele tipuri de literatură de specialitate. Cum vă asigurați că documentarea făcută vă va putea ajuta în stabilirea proiectului lucrării de absolvire şi în alegerea metodelor de cercetare pe care o veți întreprinde?
3. Schițați un plan provizoriu de lucru pentru documentarea pe care trebuie să o faceți.

ANEXE

Anexa 1

Fişă de lectură* F1

1 **Cartea**

Titlul: …….
Autor, nume şi specificități: ……..
Editura: …….
Data ediției: …….
Justificarea alegerii cărții (interes personal pentru tema centrală, autor, legătură cu o situație comercială observată, o metodă folosită): ……
……

2 **Tema centrală**

Definirea temei centrale, a interesului său pentru domeniul cercetat, în lucrarea de licență/disertație: ……
Alte teme abordate în cadrul lucrării: ……..

3 **Contribuții de cunoştințe**

Selecția şi descrierea contribuțiilor principale: …….
……

4 **Analiza tematică**

Interesul major al temei/temelor aprofundate: ……..
Legătura între această temă şi elementele dosarului-suport pentru cercetarea bibliografică destinată elaborării lucrării de licență/disertație: ……
……

5 **Menționarea cunoştințelor teoretice dobândite la disciplinele de specialitate, necesare pentru elaborarea lucrării de licență/disertație:**

Teme abordate	Domenii studiate	Cunoştințe asociate (elemente particulare din programa analitică a disciplinelor de specialitate legate de tema de licență/disertație)	Titlurile capitolelor de consultat din cursurile de specialitate studiate
1	2	3	4

* Poate fi redată pe suport hârtie sau format electronic.

Anexa 2

Studiul articolului de presă* F2

1 **Contextul**

Sursa: ……. Data apariției: ……

Autor: …….

Ținta suportului de presă: ☐ persoane individuale ☐ specialişti/practicieni

Meserii, sectoare de activitate: …….

Natura textului: ☐ Observarea unui fapt ☐ Observarea unei situații
☐ Analiză critică ☐ Afirmație argumentată
☐ Interviu ☐ Alții

2 **Analiza textului** (prezentarea înlănțuirii, logicii textului)

Introducere: …….

……

……

Prima parte: …….

……

……

……

A doua parte: ……..

……

……

……

Concluzii: …….

……

……

* Poate fi redată pe suport hârtie sau format electronic.

3

Lectură selectivă

Identificarea şi definirea cuvintelor-cheie:

1: …… : ……..

2: …… : ……..

3: …… : ……..

4: …… : ……..

5: …… : ……..

Actorii citați: ……..

……

Întreprinderile citate: ……...

……

4

Interesul textului

Contribuții, noutăți, originalitate a informațiilor din text:

……

……

……

……

……

……

……

Părere personală:

……

……

……

……

5 **Demersul vizat pentru aprofundarea temei tratate**

☐ Cercetarea informațiilor provenind de la organisme instituționale

Care? …….

☐ Căutarea altor articole de presă

Din ce reviste? ……..

☐ Vizită la o întreprindere. Din ce sector de activitate?……

Obiectiv? ……

☐ Întâlnire cu un profesionist

Ce funcție? ……

☐ Identificarea aspectului teoretic al articolului studiat ……..

6 **Menționarea cunoştințelor teoretice necesare pentru a realiza lucrarea de licență/disertație:**

Teme abordate în articol	Domenii studiate	Cunoştințe asociate (elemente particulare din programa analitică a disciplinelor de specialitate legate de tema de licență/disertație)	Titlurile capitolelor de consultat din cursurile de specialitate studiate (col. 3)
1	2	3	4

Anexa 3

Notă de observare* F3

1 **Tema observată**

Subiect studiat sau realitate profesională observată: ……..... Media utilizată (TV, Radio, Internet): ……..... Sursă (TV, Radio, Internet): ……..... Dată: ……..... Identificarea actorului/actorilor implicați (organisme profesionale, întreprinderi, persoane): ……..... Rolul actorilor în raport cu tema aleasă: …….....

2 **Conținutul observării**

Descriere, interes, problematică, dificultăți, situația la începutul studiului, evoluție şi perspective: …….....

3 **Aporturi de cunoştințe**

Informații legate de tema lucrării de licență/disertație: ……..... Alte informații descoperite care completează sau confirmă cunoştințele teoretice: …….....

4 **Analiză tematică**

Interesul major al temei/temelor aprofundate: ……..... Legătura între această notă de observare şi alte elemente ale dosarului-suport pentru cercetarea bibliografică destinată elaborării lucrării de licență/disertație: …….....

5 **Menționarea cunoştințelor teoretice necesare pentru a realiza lucrarea de licență/disertație:**

Teme abordate	Domenii studiate	Cunoştințe asociate (elemente particulare din programa analitică a disciplinelor de specialitate legate de tema de licență/disertație)	Titlurile capitolelor de consultat din cursurile de specialitate studiate (col. 3)
1	2	3	4

* Poate fi redată pe suport hârtie sau format electronic.

Anexa 4

Notă de sinteză* F4

1

Tema studiată

Temă: ……

Suportul informației (sursă de informație, conferință…): ……

……

Autorul intervenției: ……

Statut sau calitate: ……

Contextul conferinței: ……

Publicul-țintă al conferinței: ……

2

Sinteza

Introducere (definire a temei generale abordate şi a contextului, menționare a interesului pentru subiectul şi actualitatea sa): ……

……

Dezvoltare (o idee dezvoltată de paragraf): ……

Concluzie (sinteză a aporturilor de cunoştințe, evocarea evoluțiilor în perspectivă, expunere a aporturilor personale ale conferinței asupra planului de gândire şi de analiză care susține demersul de elaborare a lucrării de licență/disertație): ……

……

……

3

Menționarea cunoştințelor teoretice necesare pentru a realiza lucrarea de licență/disertație:

Teme abordate în articol	Domenii studiate	Cunoştințe asociate (elemente particulare din programa analitică a disciplinelor de specialitate legate de tema de licență/disertație)	Titlurile capitolelor de consultat din cursurile de specialitate studiate (col. 3)
1	2	3	4

* Poate fi redată pe suport hârtie sau format electronic.

Anexa 5

Exemplu de utilizare a Fişei de lectură F1: Studiul unei cărți

1

Carte

Titlul cărții: *Firma de comerț în economia de piață*

Autor: Carmen Costea, profesor universitar

Editura: Uranus, Bucureşti

An apariție: 2004

Justificarea alegerii cărții

Am ales această carte datorită interesului personal de a înțelege modul de funcționare a unei firme în cadrul economiei de piață.

Un alt punct major pe care îl prezintă cartea este abordarea, de o manieră actuală şi modernă, a conceptelor legate de domeniul comerțului şi multitudinea de aspecte cu legătură directă cu firma.

2

Tema centrală

Definirea temei centrale

Tema centrală a acestei lucrări este firma de comerț, fiind prezentată în noua abordare care o caracterizează în prezent. Analiza întreprinderii de comerț se face de la forma sa tradițională la cea dinamică, ca o dublă spirală conectată la mişcarea internă şi exterioară. Unitatea economică şi activitatea ei sunt studiate, aici, într-o nouă viziune originală şi anume „*ca mediu în care omul caută satisfacția în sens generic şi permanent*" şi care trebuie, dincolo de facilitarea obținerii profitului pentru întreprinzători, să aducă servicii societății. În prezent, întreprinderile nu mai sunt nişte „*citadele cu conturi precis definite*", ci „***entități variabile care îşi modifică permanent forma adaptându-se rapid cerințelor pieței, conform principiului oriunde şi oricând***". Firma este prezentată ținând seama de modificările continue ale mediului în care se desfăşoară.

Alte teme abordate în lucrare

Această carte include aspecte teoretice şi o largă varietate de practici, unele din cele mai neobişnuite. Ea este compusă din **două părți**, **prima parte** intitulându-se „*Ce este nou în abordarea conceptelor comerciale*" şi cuprinde 9 capitole. **Capitolul 1** are ca obiective stabilirea locului activității comerciale în circuitul produselor şi serviciilor, conceptelor noi privind activitatea comercială şi precizarea locului comerțului în circuitul național şi internațional.

Capitolele 2 şi 3 tratează abordarea tipologică în activitatea comercială de gros, respectiv cu amănuntul. Sunt de reținut câteva aspecte. Distribuția se referă la activitățile car fac produsul disponibil consumatorilor în momentul în care aceştia doresc să-l cumpere. Comerțul cu amănuntul include toate activitățile comerciale şi de marketing ocazionate de vânzarea produselor către consumatorii finali. **Capitolul 4** aduce în discuție efortul permanent de vânzare şi de promovare a vânzării reclamat de realizarea obiectivelor oricărei firme indiferent de dimensiunile sale sau de cifra de afaceri realizată, de consolidarea poziției pe piețele existente şi de căutarea de noi piețe. **Capitolul 5** vorbeşte de evoluția tipurilor de concurență care impune punerea la punct a unor strategii de adaptare la noul mediu. **Capitolul 6** tratează o realitate la care asistăm în prezent şi anume punerea în practică a unui nou tip de competențe. **Capitolul 7** vorbeşte de economia formală şi informală între care există puternice interferențe şi conexiuni asigurate şi amplificate atât prin intermediul corupției, cât şi pentru faptul că aceste canale specifice economiei informale sunt alimentate de economia reală, formală. **Capitolul 8** aduce în atenție noul comportament de piață pe care agenții comerciali din domeniul comercial trebuie să-l dezvolte pentru a face față evoluțiilor mediului economic. Pentru societățile care, pe termen lung, nu îşi orientează strategia către armonizarea cu nivelul general de dezvoltare există şi riscul apariției blocajelor. **Capitolul 9** tratează o temă foarte interesantă şi anume comerțul electronic, cea mai modernă formă de satisfacere a cerințelor consumatorilor. ***Partea a doua a cărții*** „*Firma de comerț în economia de piață*" se constituie din 11 capitole. Se pleacă în demersul de analiză a firmei de la prezentarea globalizării, abordându-se conceptul şi efectele sale ecologice. Este de reținut faptul că pentru a face față cu succes provocărilor lumii reale – între care globalizarea ocupă locul fruntaş – se conturează o a treia forță al cărei unic far călăuzitor este interesul comercial. Noile condiții de piață determină orientarea întreprinderilor mici către **franciză** – „*drumul de viitor*" – în afaceri. Ea deschide noi drumuri în distribuția bunurilor şi serviciilor, prin perspectivele pe termen lung, fiind extrem de favorabilă.

Configurările moderne în **structura forței de vânzare** sunt alt subiect atins, pornind de la faptul că vânzările şi profiturile sunt considerate esențiale pentru orice companie care îşi doreşte să rămână în afaceri. Ea trebuie să aleagă cele mai adecvate căi pentru a obține efectul scontat, concretizat, în principal, în obținerea satisfacției clientului şi fidelizarea lui. Tot în legătură cu satisfacerea clientului, apare şi faptul că în fața concurenței un atu îl reprezintă **procesul de negociere** – ce presupune găsirea celei mai corespunzătoare formule de a apropia şi adapta interesele particulare ale tuturor agenților economici ale căror motivații se confruntă.

Alte teme abordate se referă la **determinarea riscului de firmă**, la prezentarea pieței de capital ca pe un „vârf de lance" în promovarea reformei şi în

manifestarea concretă a autoreglării economice, dar şi a standardelor pe care sectorul bancar trebuie să le impună pentru a proteja clienții de riscul bancar şi a influenței acestuia asupra derulării afacerilor comerciale ale firmei.

3 **Aporturi de cunoştințe**

Cazurile şi soluțiile prezentate în această carte, care este destul de greu de urmărit în anumite momente, datorită complexității, permit înțelegerea activităților în cadrul pieței şi a comportamentului actorilor prezenți pe piață, cunoaşterea fenomenului de promovare, vânzare a produselor şi realizarea serviciilor, dar şi importanța demersului de servire a clienților la cote calitative ridicate. Teoria prezentată este actualizată în concordanță cu mutațiile profunde în contextul concurențial fără precedent, iar această este un aport foarte important.

4 **Analiză tematică**

Interesul major al temei aprofundate

Tema este foarte interesantă prin modul în care s-a decis abordarea ei, în cadrul universului în continuă schimbare, ce presupune o reactualizare a tuturor conceptelor, dar şi a practicii.

Legătura dintre temă şi alte elemente ale dosarului suport pentru cercetarea bibliografiei focalizată pe domeniul distribuției transnaționale

Firma de comerț în economia de piață – Comerțul internațional: legătura se face la nivelul mutațiilor profunde care au loc în lumea comerțului, prezentate în cartea care face obiectul acestei fişe şi care conturează tabloul credibil al realității mediului în care întreprinderea îşi desfăşoară activitatea corelate cu schimbările necesare de la nivelul firmei.

5 **Menționarea cunoştințelor teoretice dobândite la disciplina de specialitate *Economia distribuției***

Teme abordate în articol	Domenii studiate	Titlurile capitolelor de consultat	Manual	Autori
Comerț	Economia distribuției	Comerțul de gros, cu amănuntul	Economia distribuției (2005), Bucureşti: Ed. Expert	Ana-Lucia Ristea, Valeriu Ioan-Franc, Theodor Purcărea

Anexa 6

Exemplu de utilizare a fişei de lectură F2: Studiul articolului de presă

Titlul articolului: „Retailul trece de la faza de greenfield la concentrarea numărului de jucători”

1 **Contextul**

Sursa: Revista Business Standard **Data apariției**: 30.11.2007

Autor: Ionuț Giuşca

☒ Jurnalist ☐ Teoretician ☐ Personalitate cunoscută ☐ Şef de întreprindere

Ținta suportului de presă: persoane individuale ☒ specialişti

Meserii, sectoare de activitate: Comerț cu amănuntul

Natura textului: ☐ Observarea unui fapt ☐ Observarea unei situații
☐ Analiză critică ☐ Afirmație argumentată
☐ Interviu ☐ Alții

2 **Analiza textului**

Introducere

Articolul este o abordare a pieței de retail din România din perspectiva concentrării detailiştior, proces care a caracterizat întregul an 2007.

Partea 1

Afirmația din titlu se traduce prin faptul că firmele de comerț cu amănuntul nu mai investesc de la zero, prin înființarea de noi magazine, ci se îndreaptă spre achiziționarea concurenților mai mici, direcți sau indirecți, ce iau în calcul soluția de a vinde, serios amenințați de puterea marilor distribuitori. Exemplul cel mai bun pentru a ilustra fenomenul de mai sus este, pentru anul 2007, preluarea Artima de către Carrefour. Carrefour face parte din rețelele internaționale de distribuție puternice de pe piața românească care recurg la astfel de acțiuni pentru a obține o cât mai mare acoperire teritorială.

Partea 2

Piața de comerț cu amănuntul din România urmează caracteristicile şi tendințele de evoluție ale pieței de acest profil din regiunea Europei de Sud-Est. Această piață regională de profil şi asemenea piețele locale, piețe tinere, prezintă un potențial uriaş şi sunt în plină dezvoltare. Fenomenul care le va caracteriza în viitorul foarte apropiat este cel de consolidare prin intermediul achizițiilor şi fuziunilor. Pe piața de comerț cu amănuntul regională, companiile

obțin un profit net între 11% şi 14%, ceea ce explică numărul de deschideri de noi magazine şi de actori care se grăbesc să se implanteze în zonă. Reacția companiilor deja prezente pe aceste piețe la acest fenomen este de a recurge la achiziții pentru a-şi consolida dominarea teritorială, cu efect de concentrare a pieței, iar în România deja vorbim de aşa ceva. Țintele achizițiilor sunt în principal supermarketurile şi hipermarketurile, după cum recunoaşte Jacolo Caler Celestino, directorul general Carrefour România.

Tranzacțiile din 2007 care ilustrează aceste fenomene sunt legate de rețelele Profi, Albinuța, Carrefour şi Artima. Compania Profi Rom Food, a grupului belgian Louis Delhaize a cumpărat supermarketurile Albinuța, constituindu-şi o rețea de 37 de magazine în total cu o cifră de afaceri de peste 73 milioane de euro. Dar cea mai mare tranzacție de pe piața de comerț alimentar a fost achiziționarea de către grupul Carrefour a rețelei de supermarketuri Artima cu suma de 55 milioane de euro.

Faptul că acest fenomen al achizițiilor va lua amploare în România, până când se va realiza concentrarea jucătorilor, este dovedit de ultima parte a articolului. Studiul de caz inițiat de revista Business Magazin arată că intenției directorului executiv al grupului belgian Louis Delhaize, Pierre – Olivier Beckers, de a vinde rețelele de supermarketuri Mega Image din România îi corespunde un interes foarte mare de achiziționare din partea concurenților – Profi, La Fourmi.

Concluzii

În mod clar trebuie să ne aşteptăm ca, în viitorul apropiat, numărul de supermarketuri şi hipermarketuri să crească foarte mult, iar imaginea actuală a comerțului cu amănuntul se va schimba radical la sfârşitul acestui proces.

3 **Lectură selectivă**

√ ***Identificarea şi definirea cuvintelor-cheie***

- *Retail* (Comerț cu amănuntul): Formă a distribuției a cărei funcție constă în a cumpăra mărfuri pentru a le revinde consumatorilor finali, în general în cantități mici.
- *Fuziuni*: Combinarea a două firme într-una singură, care va deține patrimoniile unite ale celor două.
- *Supermarket*: Magazin cu autoservire organizat pe diferite departamente, care oferă o varietate largă de alimente şi produse casnice. Are dimensiuni mai mari (între 400 mp şi 2.500 mp) şi o varietate mai mare a produselor, față de un magazin alimentar, tip băcănie.
- *Hipermarket*: Magazin cu autoservire de proporții mari (peste 2500 mp) în care se practică vânzarea cu amănuntul la preț redus, ce combină principalele caracteristici ale supermarketurilor, magazinelor generale şi magazinelor de specialitate sub un singur acoperiş.

- *Magazine de tip discount*: Magazin care vinde marfă, în special bunuri de larg consum, la un preț mai scăzut decât cel practicat de ceilalți jucătorii ai pieței.

√ ***Actorii citați***

- Andi Dumitrescu, managing director GFK România;
- Jacobo Caler Celestino, directorul general al Carrefour România;
- Florentin Banu, întreprinzător român ce a înființat Artima Investment Company;
- Pierre – Olivier Beckers, directorul executiv al grupului belgian Delhaize;
- Patrick Knight, directorul general al La Fourmi;
- Caius Crişan, administratorul rețelei de magazine Profi.

√ ***Întreprinderile citate***

- Artima GFK România, Carrefour România, Albinuța, Profi Rom Food, grupul belgian Louis Delhaize, firma lituaniană Maxima LT, Billa, Mega Image, La Fourmi, SparPlus Discount, Profi, Penny Market, Artima Retail Investment Company, Polish Entreprise Fund V, Entreprise Investors (EI).

4 **Interesul textului**

Articolul poate fi considerat o bună sinteză, pentru anul 2007, a pieței comerțului cu amănuntul din România şi prezintă interes datorită fenomenului prezentat, respectiv concentrarea comercianților de pe piață.

Părere personală: Este un proces interesant de urmărit, având în vedere că va schimba complet fizionomia distribuției din România în perioada următoare.

5 **Demersul vizat pentru aprofundarea temei tratate**

☒ Căutarea altor articole de presă. Reviste?

"Magazinul Progresiv", "Revista Piața", "Revista Standard".

☒ Luarea în considerare a aspectelor teoretice din articolul studiat.

6 **Menționarea cunoştințelor teoretice legate de tema dosarului focalizat pe documentarea bibliografică în domeniul distribuției**

Temă abordată în articol	Domenii studiate	Titlul capitolului de consultat	Carte/Editură	Autori
Mutații ale pieței comerțului cu amănuntul	Economia distribuției	Mutații în structura distribuției pe plan internațional	Economia distribuției (2005),Ed. Expert, Bucureşti	Ana-Lucia Ristea, Valeriu Ioan-Franc, Theodor Purcărea

Exemplu de document de plecare

Retailul trece de la faza de greenfield
la concentrarea numărului de jucători

Autor: Ionuț Giuşca

Cea mai mare tranzacție din retailul românesc, preluarea Artima de către Carrefour, deschide calea consolidării în unul dintre cele mai dinamice sectoare din economia autohtonă. Mobilitatea, puterea financiară, experiența internațională, puterea de negociere, fac din rețelele internaționale de retail prezente pe piața locală veritabili cuceritori, care au ca strategie principală acoperirea unui teritoriu cât mai mare într-un timp cât mai scurt. Cea mai viabilă soluție pentru această strategie o reprezintă achiziția concurenței directe sau indirecte.

De cealaltă parte a baricadei, rețelele locale, care nu au avantajele enumerate mai sus ale grupurilor internaționale şi care se văd amenințate tot mai mult de acestea, încep să ia în calcul posibilitatea exitului, prin vânzarea afacerii către un investitor strategic, evitând în acest fel un posibil faliment.

Imaginea de ansamblu a pieței de profil din România este diferită de cea a țărilor din regiune. În România retailerii internaționali dețin supremația, zece astfel de companii operând local, spre deosebire de Serbia şi de Croația, unde sunt prezente câte cinci grupuri internaționale, Bosnia & Herțegovina (două), Serbia (patru) şi Bulgaria (nouă).

„*Retailerii locali sunt foarte bine reprezentați în toate țările din regiune, cu excepția României şi Bulgariei, unde dominația lanțurilor multinaționale este categorică. Cu excepția Sloveniei, piața de retail din regiunea Europei de Sud-est este matură. Dezvoltarea pieței este în plină desfăşurare, iar potențialul este uriaş. Consolidarea pieței din regiune urmează să se facă şi prin intermediul fuziunilor şi achizițiilor, procese care au deja loc*", declară Andi Dumitrescu, managing director GFK România.

Principalul motiv care angrenează şi determină multinaționalele să „cucerească" România şi regiunea este dat de marjele de profit ridicate pe care piața încă le suportă aici. „*Pe piețele din Europa de Sudest profitul net al companiilor este între 11% şi 14% din cifra de afaceri, în Europa Centrală între 6% şi 9%, iar în Vest, între 3% şi 6%, afirma oficialul GFK. Acest sector se mişcă foarte rapid, în condițiile în care sunt anunțate multe deschideri de magazine şi intrări de jucători noi pe piață. Tocmai de aceea, în următorii doi ani vom asista la mişcări, la concentrări în piață*", declara, în vară, Jacobo Caler Celestino, directorul general al Carrefour România. Oficialul Carrefour spune că, dacă ne uităm pe segmentul supermar-

keturilor, în prezent sunt foarte multe mărci active pe piață. În următorii ani, nu vor supraviețui mai mult de trei-patru rețele, iar acest lucru se va întâmpla şi în cazul hipermarketurilor, spune Celestino, care adaugă că nu vor fi active în piață mai mult de trei lanțuri, restul vor fi achiziționate. „*Acum, piața este în creştere şi este loc pentru toată lumea, dar dacă ne uităm la restul țărilor din Europa, acolo unde piețele sunt mature, în fiecare dintre ele au avut loc achiziții, piețele devenind mai concentrate. Este un fenomen care, cu siguranță, se va petrece şi în România în următorii ani, pe măsură ce piața de profil, se va maturiza şi stabiliza. Cred că se va petrece mai repede decât estimam inițial, atunci când dădeam ca orizont de timp 2010-2011*", explica Celestino. Tranzacțiile notabile din acest an au avut ca protagonişti rețelele Profi, Albinuța, Carrefour şi Artima.

Compania Profi Rom Food, deținută de grupul belgian Louis Delhaize şi care administrează rețeaua de magazine Profi, a cumpărat de la firma lituaniană Maxima LT supermarketurile Albinuța, valoarea tranzacției fiind estimată la zece milioane de euro. Albinuța Shops are nouă magazine în Bucureşti şi a înregistrat anul trecut o cifră de afaceri de peste 23 milioane de euro. Profi Rom Food va opera o rețea de 37 de magazine, cifra de afaceri depăşind 73 milioane de euro, conform comunicatului.

Grupul Carrefour a achiziționat în această toamnă rețeaua de supermarketuri Artima, valoarea tranzacției fiind de 55 milioane de euro. Este cea mai mare tranzacție făcută pe piața de retail alimentar din România. Artima operează un lanț de 21 de supermarketuri în vestul României, cu o suprafață de vânzare totală de 21000 mp. Compania a realizat în 2006 vânzări de 75 milioane de euro fără TVA şi estimează, până la sfârşitul lui 2007, o cifră de afaceri de aproximativ 95 milioane de euro fără TVA. Cu aceasta tranzacție, Carrefour intră pe segmentul supermarketurilor în România completând prezența pe cel al hipermarketurilor. „*Achiziția ilustrează strategia grupului Carrefour de a-şi întări prezența pe piețele în creştere, printr-o abordare multi-format, sub un singur brand, adaptată local*", au declarat oficialii Carrefour. Pe segmentul de piață reprezentat de supermarketuri, principalii jucători sunt Billa, Artima, Mega Image, La Fourmi şi Spar, tot aici activând şi magazinele tip discount, precum Plus Discount, Profi, Penny Market şi alte rețele de mici dimensiuni, dezvoltate local. Sunt anumite zone sau oraşe în care este mai uşor de intrat formatul de supermarket. În oraşele mici, unde nu vor fi hipermarketuri, supermarketurile vor fi foarte bine primite, au explicat reprezentanții Carrefour, motivul achiziției. Artima Retail Investment Company a fost înființată în anul 2001 de întreprinzătorul român Florentin Banu. În 2004, când a fost achiziționat de Polish Enterprise Fund V administrat de Enterprise Investors (EI) pentru 17 milioane de euro, lanțul Artima opera 14 supermarketuri cu o suprafață totală de 15000 mp în 13 oraşe din Transilvania şi din Banat, atingând o cifră de afaceri consolidată de 31 milioane de euro.

După trei ani de dezvoltare, compania a crescut la 21 de supermarketuri cu o suprafață de totală de 21000 mp. Valoarea tranzacției este de 55 milioane de euro, ceea ce reprezintă o multiplicare de este trei ori a investiției inițiale. Carrefour România deține o rețea de zece hipermarketuri şi a realizat vânzări de 560 milioane de euro în primele nouă luni ale anului, cu opt magazine.

Pentru a avea o imagine de ansamblu asupra acestui fenomen al achizițiilor, anticipând desfăşurarea viitoare a „ostilităților", putem lua ca studiu de caz declarația directorului executiv al grupului belgian Delhaize, Pierre-Olivier Beckers, citat de agenția de presă Thomson Financial, care afirma că ar putea vinde rețelele de supermarketuri Mega Image pe care le operează în România şi în Indonezia, pentru a-şi concentra resursele pe dezvoltarea rețelelor principale din SUA, Belgia şi Grecia.

Contactați de Business Standard, oficialii rețelelor concurente de supermarketuri, precum La Fourmi şi Profi, s-au arătat foarte interesați de o eventuală achiziție a Mega Image. „*Suntem deschişi pentru orice achiziție care s-ar potrivi formatului nostru de magazine. Mega Image îndeplineşte acest criteriu*", declarat directorul general al La Fourmi, Patrick Knight.

Administratorul rețelei de magazine Profi, Caius Crişan, şi-a arătat, de asemenea, interesul pentru rețeaua Mega Image, explicând că „*este momentul în care trebuie să se formeze o concentrare pe piață jucătorilor de profil. Sunt prea mulți în prezent. Piața românească nu poate suporta şapte supermarketuri diferite într-o intersecție. Nu câştigă nimeni în acest fel*". C. Crişan spune că acest lucru s-a întâmplat şi în Polonia, unde, la început, toate rețelele s-au dus ca la pomul lăudat, iar apoi, din cauza aglomerării pieței, au trebuit să renunțe.

Sursa: Revista *Business Standard*, 30 noiembrie 2007.

Anexa 7

Model de pagină dedicată cuprinsului

CUPRINS

CAPITOLUL 1. CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND SFERA PIEȚEI

1.1. Conceptul de piață / 1

1.1.1. Definiții ale pieței / 1

1.1.2. Definirea în sens restrâns şi în sens larg a pieței / 1

1.2. Principalele categorii de actori prezenți în sfera pieței / 3

1.3. Dimensiunile pieței întreprinderii şi ale pieței produsului / 4

1.3.1. Dimensiunile pieței întreprinderii / 4

1.3.2. Dimensiunile pieței produsului / 5

1.4. Studiul pieței / 6

1.4.1. Cererea de mărfuri / 6

1.4.2. Oferta de mărfuri / 8

1.4.2.1. Principalii factori ce determină oferta / 8

1.4.2.2. Dinamica ofertei / 8

1.4.2.3. Localizarea ofertei / 8

1.4.2.4. Vârsta ofertei / 9

1.4.3. Studierea prețurilor / 10

CAPITOLUL 2. COMPORTAMENTUL DE CONSUM AL POPULAȚIEI

2.1. Nevoile de consum – obiect al investigațiilor de marketing / 12

2.2. Factorii care influențează factorii de consum / 13

2.3. Procesul de luare a deciziilor de cumpărare / 16

CAPITOLUL 3. ELEMENTE DEFINITORII ALE PIEȚEI ROMÂNEŞTI DE LAPTE ŞI PRODUSE LACTATE

3.1. Caracteristici pieței laptelui şi a lactatelor / 18

3.2. Producția de lapte şi produse lactate în România / 19

3.2.1. Situația trecută şi actuală a producției de lapte şi produse pe bază de lapte / 19

3.2.2. Producția agricolă ecologică / 21

3.2.3. Principalii actori ai pieței de lactate proaspete / 22

3.3. Distribuția de lapte şi produse lactate / 26

3.4. Consumul intern de produse lactate / 28

3.4.1. Lapte de consum / 29

3.4.2. Iaurt / 30

3.4.3. Brânzeturi / 31

3.4.4. Înghețată / 33

3.5. Perspective ale pieței laptelui şi ale produselor lactate în România şi în Uniunea Europeană

3.5.1. Tendințe pe piața românească de lactate / 34

3.5.2. Perspectivele pieței laptelui şi a produselor lactate în Uniunea Europeană / 36

CAPITOLUL 4. REPROIECTAREA PIEȚEI LAPTELUI ŞI A PRODUSELOR LACTATE ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII ÎN UE

4.1. Politici de susținere a dezvoltării pieței din România / 40

4.2. Măsuri propuse pentru producătorii şi procesatorii de lapte în contextul integrării României în Uniunea Europeană / 45

CONCLUZII / 48

ANEXE / 50

BIBLIOGRAFIE / 72

Anexa 8

Macheta copertei şi a primei pagini a lucrării de licență

UNIVERSITATEA „VALAHIA” DIN TÂRGOVIŞTE

FACULTATEA DE ŞTIINȚE ECONOMICE

SPECIALIZAREA: MARKETING

LUCRARE DE LICENȚĂ

Conducător ştiințific:

Prof. univ. dr. Ana-Lucia Ristea

Absolvent:
Cristea Maria-Roxana

Târgovişte

2017

UNIVERSITATEA „VALAHIA” DIN TÂRGOVIŞTE
FACULTATEA DE ŞTIINȚE ECONOMICE

PERSPECTIVELE PIEȚEI LAPTELUI
ŞI A PRODUSELOR LACTATE ÎN CONTEXTUL ADERĂRII
ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

Târgovişte

2017

Anexa 9

Macheta copertei şi a primei pagini a lucrării de disertație

UNIVERSITATEA „VALAHIA” DIN TÂRGOVIŞTE
FACULTATEA DE ŞTIINȚE ECONOMICE
MASTER: “Managementul serviciilor publice”

LUCRARE DE DISERTAȚIE

Conducător ştiințific:
Prof. univ. dr. Ion Stegăroiu

Absolvent:
Ionescu Gabriel

Târgovişte
2017

UNIVERSITATEA „VALAHIA” DIN TÂRGOVIŞTE
FACULTATEA DE ŞTIINȚE ECONOMICE
MASTER: “Managementul serviciilor publice”

**MANAGEMENTUL PERFORMANȚEI
LA S.C. “NATURA” S.A.**

Conducător ştiințific:
Prof. univ. dr. Ion Stegăroiu

Absolvent:
Ionescu Gabriel

Târgovişte
2017

ADDENDA

Addenda 1

Laureații Nobel în economie, 1969-2000

Anul	Laureați	Naționalitatea	Universitatea	Recompensat
1969	Ragnar Anton Kittil Frisch şi Jan Tinbergen	Norvegia Olanda	Oslo The Netherlands School of Economics	"Pentru descoperirea şi utilizarea modelelor dinamice în analiza proceselor economice"
1970	Paul A. Samuelson	Statele Unite ale Americii	MIT*	"Pentru lucrări ştiințifice prin care a dezvoltat o teorie economică statică şi dinamică şi pentru participarea activă la ridicarea nivelului analizei în ştiințele economice"
1971	Simon Kuznets	Statele Unite ale Americii	Harvard	"Pentru explicațiile sale în legătură cu creşterea economică, bazate pe experiența sa vastă, explicații care au condus la perspective vaste in structurile economice şi sociale şi au condus procesele de dezvoltare"
1972	John Richard Hicks şi Kenneth Arrow	Regatul Unit Statele Unite ale Am-	All Souls Oxford Harvard	"Pentru lucrările sale deschizătoare de drumuri în teoria generală

* MIT - Massachusetts Institute of Technology.

Sursa: Redactat de autori pornind de la sintezele din col. rev. Problèmes économiques, La documentation française, Paris

Anul	Laureați	Naționalitatea	Universitatea	Recompensat
		ericii		a echilibrului economic şi în teoria bunăstării"
1973	Wassily Leontief	Statele Unite ale Americii	Harvard	"Pentru elaborarea metodei Input-Output, ca şi pentru folosirea acesteia la rezolvarea unor probleme importante de economie"
1974	Gunnar Myrdal şi Friedrich Hayek	Suedia Austria	New York Albert-Ludwigs (Fribourg-en-Brisgau)	"Pentru lucrările sale deschizătoare de drumuri în domeniul teoriei banilor şi teoriei conjuncturii şi analizelor amănunțite ale dependenței alternative de relațiile economice, sociale şi instituționale"
1975	Leonid Kantorovich şi Tjalling Koopmans	Uniunea Sovietică Statele Unite ale Americii	Moscou Yale	"Pentru contribuția acestora la teoria folosirii optimale a resurselor"
1976	Milton Friedman	Statele Unite ale Americii	Chicago	"Pentru contribuția acestora la analiza consumului, la istoria banilor şi teoria banilor, cât şi pentru o clarificare a complexității politicii de stabilizare"
1977	Bertil Ohlin şi James Meade	Suedia Regatul	Stockholm Cambridge	"Pentru lucrările deschizătoare de

Anul	Laureați	Naționalitatea	Universitatea	Recompensat
		Unit		drumuri în domeniul teoriei comerțului mondial şi mişcării internaționale a capitalului"
1978	Herbert Simon	Statele Unite ale Americii	Carnegie-Mellon	"Pentru studiul deschizător de drumuri al proceselor de decizie în organizațiile economice"
1979	Theodore Schultz şi William Arthur Lewis	Statele Unite ale Americii Regatul Unit	Chicago Princeton	"Pentru lucrările deschizătoare de drumuri în studiul dezvoltării economice, prin luarea în considerare a problemelor țărilor în curs de dezvoltare"
1980	Lawrence Klein	Statele Unite ale Americii	Pennsylvania-Philadelphia	"Pentru construcția modelelor economice conjuncturale şi utilizarea acestora în analizele politicilor economice"
1981	James Tobin	Statele Unite ale Americii	Yale	"Pentru analiza pieților financiare şi a efectelor acesteia asupra deciziilor de cheltuire şi astfel asupra ocupatiei forței de muncă, producției şi formării prețurilor"
1982	George Stigler	Statele Unite ale Americii	Chicago	"Pentru studiile sale asupra modului de funcționare şi structurilor pieților, dar şi

Anul	Laureați	Naționalitatea	Universitatea	Recompensat
				pentru cauzele şi efectele regularizării mâinii publice"
1983	Gerard Debreu	Statele Unite ale Americii	Berkeley	"Pentru introducerea metodelor analitice noi în teoria economică şi pentru o riguroasă reformulare a teoriei echilibrului general al pieţelor"
1984	Richard Stone	Regatul Unit	Cambridge	"Pentru realizările sale la dezvoltarea sistemelor generale de calcul economic, prin care el a îmbunătăţit radical fundamentul analizei economice empirice"
1985	Franco Modigliani	Statele Unite ale Americii	MIT	"Pentru analiza sa asupra comportamentului de economisire de pe piaţa financiară"
1986	James M. Buchanan	Statele Unite ale Americii	Center for study of Public Choice-Fairfax	"Pentru dezvoltarea teoriei contractuale şi constituţionale fondate pe studiul procesului de pregătire şi luare a deciziilor politice şi economice"
1987	Robert M. Solow	Statele Unite ale Americii	MIT	"Pentru lucrările sale despre teoriile creşterii economice"
1988	Maurice Allais	Franța	Ecole normale supérieur des Mines	"Pentru contribuţiile sale la teoria pieţelor şi la folosirea eficientă a resurselor"

Anul	Laureați	Naționalitatea	Universitatea	Recompensat
1989	Trygve Haavelmo	Norvegia	Oslo	"Pentru formularea fundamentelor teoretico-probabilistice în econometrie"
1990	Harry M. Markowitz Merton Miller William F. Sharpe	Statele Unite ale Americii	City University New York Chicago Stanford	"Pentru dezvoltarea teoriei portofoliului" "Pentru contribuțiile sale fundamentale la teoria finanțelor firmei" "Pentru contribuțiile sale fundamentale la teoria formării prețurilor în cazul problemelor financiare"
1991	Ronald Coase	Regatul Unit	Chicago	"Pentru descoperirea şi explicarea însemnătății costurilor de tranzacție şi a drepturilor de dispoziție pentru structura instituțională şi funcționarea economiei"
1992	Gary Becker	Statele Unite ale Americii	Chicago	"Pentru largirea teoriei microeconomice într-un domeniu larg al comportamentului uman şi al muncii în colaborare a oamenilor"
1993	Robert Fogel şi Douglass North	Statele Unite ale Americii Statele Unite ale Americii	Chicago	"Pentru înnoirea cercetării economice prin folosirea teoriei economice şi a metodelor cantitative, pentru

Anul	Laureați	Naționalitatea	Universitatea	Recompensat
				a expica schimbările economice şi instituționale"
1994	Reinhard Selten, John Forbes Nash Jr. şi John C. Harsanyi	Germania Statele Unite ale Americii Statele Unite ale Americii	Berkeley Princeton Bonn	"Pentru analiza fundamentală a echilibrului în jocurile necooperative ale teoriei jocului"
1995	Robert E. Lucas	Statele Unite ale Americii	Chicago	"Pentru formularea teoriei expectanțelor raționale asupra comportamentului diferiților participanți la schimbările economice"
1996	James Mirrlees şi William Vickrey	Regatul Unit Statele Unite ale Americii	Cambridge Columbia – New York	"Pentru contribuțiile sale fundamentale la teoria economică a stimulentelor pentru participanți pe piață care sunt informați în mod diferit"
1997	Robert Merton şi Myron Scholes	Statele Unite ale Americii Statele Unite ale Americii	Harvard Stanford	"Pentru expansiunea unei formule matematice întrebuințată la exprimarea valorilor opționale la bursă"
1998	Amartya Sen	India	Trinity College Cambridge	"Pentru contribuțiile sale fundamentale la teoria economică a bunăstării, teorie aplicabilă şi în țările în curs de dezvoltare"

Anul	Laureați	Naționalitatea	Universitatea	Recompensat
1999	Robert Mundell	Canada	Columbia New York	"Pentru analiza politicilor fiscală şi monetară în diferite sisteme ale cursului de schimb şi pentru analiza domeniilor optimale ale monedei"
2000	James Heckman Daniel McFadden	Statele Unite ale Americii Statele Unite ale Americii	Chicago Minnesota	"Pentru dezvoltarea teoriilor şi metodelor analizei pe eşantioane selective" "Pentru dezvoltarea teoriilor şi metodelor analizei opțiunilor alegerii discrete"

2001-2016*

An	Nume	Țară	Recompensat
2001	George Akerlof, Michael Spence şi Joseph E. Stiglitz	Statele Unite ale Americii Statele Unite ale Americii Statele Unite ale Americii	"Pentru analiza piețelor cu informație asimetrică"
2002	Daniel Kahneman	Israel	"Pentru introducerea unei perspective asupra cercetării psihologice în ştiințele economice, în special cu privire la evaluările şi deciziile în caz de nesiguranță"
	Vernon L. Smith	Statele Unite ale Americii	"Pentru introducerea experimentelor de laborator ca un-

* Sursa: Dorina Gheorghe, Valeriu Ioan-Franc (2016) – *Laureații Nobel în economie, 1969-2016. Bibliografii semnificative*, ed. CIDE, INCE – Academia Română.

An	Nume	Țară	Recompensat
			ealtă a analizei economice empirice, în special în studiul diferitelor mecanisme ale pieții"
2003	Robert F. Engle	Statele Unite ale Americii	"Pentru metodele de analiză a seriilor economice temporale cu volatilitate temporală variabilă (ARCH)"
	Clive W. J. Granger	Regatul Unit	"Pentru metodele analizei seriilor economice temporale cu trenduri schimbătoare (cointegrare)
2004	Finn E. Kydland şi Edward C. Prescott	Norvegia Statele Unite ale Americii	"Pentru contribuțiile acestora la macroeconomia dinamică: consistența temporală a politicii economice şi puterea impulsionantă a ciclurilor conjuncturale"
2005	Robert J. Aumann şi Thomas Schelling	Israel Statele Unite ale Americii	"Pentru analiza lor in teoria jocului"
2006	Edmund S. Phelps	Statele Unite ale Americii	"Pentru activitatea sa în domeniul macroeconomiei"
2007	Leonid Hurwicz, Eric S. Maskin şi Roger B. Myerson	Statele Unite ale Americii Statele Unite ale Americii Statele Unite ale Americii	"Pentru lucrarile legate de teoria conceptiei mecanismelor"
2008	Paul Krugman	Statele Unite ale Americii	"Pentru analiza sa a structurii comerțului şi a amplasării activității economice"
2009	Elinor Ostrom	Statele Unite ale Americii	"Pentru analiza guvernării şi cooperării economice"
	Oliver Williamson	Statele Unite ale Americii	"Pentru analiza guvernării economice şi limitele firmelor"
2010	Peter A. Diamond, Dale T.	Statele Unite ale Americii	„Pentru o teorie care ajută la înțelegerea modului în care

An	Nume	Țară	Recompensat
	Mortensen şi Christopher A. Pissarides	Statele Unite ale Americii Cipru	şomajul este afectat de politicile guvernamentale”
2011	Thomas J. Sargent şi Christopher A. Sims	Statele Unite ale Americii Statele Unite ale Americii	"Progresul înregistrat în cercetarea relațiilor dintre măsurile de politică economică şi impactul lor asupra economiei reale"
2012	Alvin E. Roth şi Lloyd S. Shapley	Statele Unite ale Americii Statele Unite ale Americii	"Pentru teoria alocațiilor stabile şi practica mecanismelor de piață"
2013	Eugene F. Fama Lars Peter Hansen şi Robert J. Shiller	Statele Unite ale Americii Statele Unite ale Americii Statele Unite ale Americii	"Pentru analiza lor empirică a prețurilor activelor"
2014	Jean Tirole	Franța	"Pentru analiza puterii de piață şi a reglării piețelor"
2015	Angus Deaton	Statele Unite ale Americii	"Pentru analiza sa privitoare la consum, sărăcie şi bunăstare"
2016	Oliver Hart şi Bengt R. Holmström	Statele Unite ale Americii Finlanda	"Pentru contribuțiile lor la teoria contractelor."

Addenda 2

Instrumente de lucru/surse şi baze de date infografice şi bibliografice în domeniul cercetării de piață[12]

1. Instrumente de căutare

Noms	Type d'outil	Commentaires	Adresses
Yahoo	Annuaire généraliste	Le plus connu. Hiérarchie par domaines et sous-catégories. Existe par pays.	www.yahoo.com www.yahoo.fr
Nomade	Annuaire généraliste	Complet (liste de 50 mots clés les plus utilisés dans les recherches).	www.nomade.fr
AltaVista	Robot généraliste	Près de 200 millions de pages indexées. Recherche par opéra-teurs. 25 langues d'interrogation.	www.altavista.com
Infoseek	Robot généraliste	Près de 100 millions de pages indexées. Recherche par opéra-teurs. Accent marqué sur les thématiques affaires et entreprise.	www.infoseek.com
Google	Robot généraliste	Classement des sites selon leur indice de popularité (nombre de fois où un site fait l'objet d'un lien dans l'ensemble des sites). Recherche avancée. Traduction (approximative) dans la langue désirée.	www.google.com
Northern Light	Métamoteur généraliste	Puissance (20% du Web cou-vert). Recherche avancée par thèmes et mots clés. Classe-ment des réponses par thèmes avec indice de fiabilité. Base de ressources inédites.	www.northernlight.com

[12] Preluată, cu titlu de exemplu, din Jean-Luc Giannelloni şi Eric Vernette (2001, p. 532-539). Este o încercare reuşită a celor doi autori de a stabili un clasament, structurat în nouă secțiuni, al surselor necesare realizării unui studiu documentar în domeniul marketingului. Suntem convinşi că orice selecție de site-uri devine rapid obsolescentă. Totuşi, chiar şi cu acest risc, referințele bibliografice de acest tip („virtuale") rămân o sursă documentară ce va trebui explorată.

Noms	Type d'outil	Commentaires	Adresses
Metacrawler	Métamoteur généraliste	Un des plus anciens métamoteurs. Elimination des doublons. Chaînes de recherche thématiques.	www.metacrawler.com
Copernic	Métamoteur généraliste	Puissance et simplicité de recherche (10 moteurs en standard). Configuration par theme, par zone de pays, etc. Recherche par mot clé. Fonctionne uniquement sous PC.	www.copernic.com
Indexa	Annuaire thématique	Répertorie les sites web d'entreprises par catégorie de produits ou de services.	www.indexa.fr
Web-moteur	Annuaire thématique	Répertoire des moteurs français et étrangers généralistes et spécialisés.	www.web-moteurs.net
Search Process	Agent intelligent	Veille sur les sites gratuits et payants d'Internet (selon un classement thématique spécifique). Traitement et classement de l'information dans des champs d'une base de données prédé-finie par l'utilisateur. Plate-forme de management de l'information.	www.searchprocess.com

2. Mediul extern al pieţelor

Thèmes de recherche	Contenu et thématiques principales	Adresses des sites
Statistiques économiques, sociales, consommation et démographiques	Agrégats économiques, consommation des ménages et démographie française. Chiffres clés de l'économie française. Statistiques démographiques françaises, européennes et mondiales. Agrégats économiques et démographiques Grande-Bretagne. Agrégats économiques et démographiques Allemagne. Agrégats économiques, culture, consommation et démographie européens (site	www.insee.fr www.finances.gouv.fr www.ined.fr www.ons.gov.uk www.statistik-bund.de europa.eu.int/comm/eurost

Thèmes de recherche	Contenu et thématiques principales	Adresses des sites
	officiel des Communautés européennes). Agrégats économiques et démographiques mondiaux (OECDE).	at/public www.oecd.org
Législatif et juridique	Banque de données juridiques. Codes, lois, jurisprudence française. Recherche dans le JO. Droit des pays de l'Union européenne.	www.lamy.online.com www.legifrance.gouv.fr europa.eu.int/eur-lex
Consommation, opinions et styles dévie	Sondages en tout genre. Culture, politique, consommation, marchés...	www.canalipsos.com www.oxymum.com
Appel d'offres pour des études de marché	Administrations et collectivités territoriales françaises. Administrations et collectivités de la Communauté européenne.	www.journal-officiel gouv.fr/boamp www.marcheonline.com
Technologie	Marques et brevets déposés à l'INPI. Vérification de la disponibilité d'un nom de marque *(Icimarques).* Nombreux liens pour la recherche d'informations sur les brevets. Diffusion de l'information technologique (ADIT). Liens utiles vers des serveurs reliés.	www.inpi.fr www.insa-lyon.fr www.adit.fr
Internet	Statistiques mondiales sur le marché. Études spécifiques sur le secteur. Approche stratégique et managériale de la net-économie.	www.ngi.org www.cc.gatech.edu/gvu www.thestandard.com
Analyses sectorielles	Études documentaires sur tous les types de marchés: analyses de l'offre et la demande, distribution, etc. (informations payantes) Site de la Chambre de commerce de Paris. Environnement économique et tendance des marchés. Agenda des foires et des marchés.	www.bipe.fr www.eurostaf.com www.dafsa.com www.ccip.fr

3. Anuare şi baze de date

Thèmes de recherche	Contenu et thématiques principales	Adresses des sites
Base de données sur les entreprises et renseignements marketing	Entreprises françaises et étrangères, revues de presse. Collecte et traitement de l'information sur les entreprises: 200 bases de données accessibles. Veille thématique sur 700 périodiques reliés aux affaires couvrant 70 secteurs. Articles accessibles en texte complet.	www.kompass.com www.questel.orbit.com www.proquest.co.uk
Fichiers de marketing direct	Achat de fichiers marketing nominatifs renseignés sur de nombreux critčres.	www.consodata.com www.gfm.fr
Annuaire des services marketing	Guide des fournisseurs en marketing direct, stratégique, relationnel, liste des salons.	www.emarketing.fr
Annuaires des instituts d'études de marché	Instituts européens. Instituts et filiales françaises de groupes internationaux. Instituts et filiales britanniques de groupes internationaux.	www.esomar.nl www.syntec-etudes.com www.bmra.org.uk
Annuaires des prestataires de services marketing	Annuaires des agences de communication, design, étude.	www.groupe-strategies.fr
Ressources marketing	Site officiel de l'Adetem. Publications et activités. Articles et techniques reliés aux marke-ting. Sites de magazines nord-américains. Bibliothèque de logiciels. Annuaires d'entreprises et d'associations marketing. Portail dédié aux professionnels du mar-keting. Sources sur la net-économie et le sur développement de sites web, bibliographie.	www.adetem.com www.marketingsource.com www.wilsonweb.com

4. Cercetare şi publicații academice de marketing

Thèmes de recherche	Contenu et thématiques principales	Adresses des sites
Recherche académique	Site officiel de l'Association française du marketing (AFM): publications de l'association avec moteurs de recherche; liste des theses soutenues et en cours; répertoire des formations de 3e cycle en marketing.	www.dmsp.dauphine.fr/afm
Liste des périodiques et publications scientifiques en marketing	Suivi de tous les domaines du marke-ting, du comportement du consomma-teur, des études et d'Internet; bibliogra-phies thématiques; liens vers d'autres sites académiques. Thématiques de recherche liées au marketing; nombreux liens vers des sites de recherche marketing.	www.recherche-marketing.com www.ladwein.free.fr christophe.benavent.free.fr
Annuaires des pério-diques marketing	L'université de Tilburg offre une bonne base de sites de revues académiques en marketing et en comportement du consommateur.	few.kub.nl/marketing/links.htm
Base de données de périodiques marketing et affaires	Base de publications d'ABI/Inform: 3000 titres accessibles en ligne en texte complet ou résumé, environ 70 publications en marketing. Moteur de recherche avancé.	proquest.umi.com/pqdweb
Annuaire des listes marketing	Recensement complet de nombreuses listes de diffusion centrées sur le marketing.	nsns.com/MouseTracks.com

5. Periodice marketing, comerciale şi de afaceri

Thèmes de recherche	Contenu et thématiques principales	Adresses des sites
Marketing Études Marketing direct	Portail des magazines *Marketing-Maga-zine* et *Marketing direct:* dossiers et ar-chives, liste des salons, fiches techniques.	www.emarketing.com
Marketing opérationnel et commercial	Portail du magazine *Action commerciale.* Archives, salons commerciaux, liste des associations de marketing; fiches tech-niques.	www.e-dirco.com

Thèmes de recherche	Contenu et thématiques principales	Adresses des sites
Affaires et économie	Portails de périodiques des affaires. Archives consultables par moteur de recherche. Dossiers thématiques.	www.latribune-desfosses.fr www.lemonde.fr www.lerevenu.com www.expansion.tm.fr www.businessweek.com www.lesechos.fr

6. Prețuri şi informații financiare

Thèmes de recherche	Contenu et thématiques principales	Adresses des sites
Comparateur de prix	E-commerce aux États-Unis: livres, ordinateurs, hi-fi, TV, vidéo, électroménager, cinéma, CD, équipement de bureau, articles de sport, montres. E-commerce en France: assurance, auto, crédit, électroménager, fleurs, télécoms, Internet. Coût des commissions bancaires.	www.pricescan.com www.kelcoo.com www.lesechos.fr
Informations financières et boursières	Annuaire mondial de la finance. Sites boursiers, presse spécialisée, articles et études; informations boursières et cours. Rapports d'activité d'entreprises.	www.qualisteam.fr www.lesechos.fr www.boursorama.fr www.cob.fr
Renseignement économique	Bilans, résultats, chiffres d'affaires, ratios d'endettement pour les entreprises françaises inscrites au RCS (environ 3 millions de sociétés).	www.infogreffe.fr www.euridile.inpi.fr www.societe.com

7. Comunicare în marketing

Thèmes de recherche	Contenu et thématiques principales	Adresses dessites
Publicité: médias et annonceurs	Agences de publicité; statistiques complètes sur le marché publicitaire: budgets, chiffres d'affaires, ventilation selon les médias Annonceurs: indices du coût des médias. Statistiques sur le marché publicitaire. Statistiques sur l'audience des médias, articles et études; liste de diffusion.	www.aacc.fr www.uda.fr www.mediametrie.fr
Communication Marketing et médias	Portail du magazine *CB-News.* Archives des articles. Calculer le coût d'un plan média en ligne.	www.toutsurlacom.com

Thèmes de recherche	Contenu et thématiques principales	Adresses dessites
	Archives d'articles, statistiques sur la PQR. Portail du magazine *Stratégies.* Annuaires des agences de communication, design, études sur la profession. Extrait des tarifs des médias (publicité).	www.pqr.org www.groupe-strategies.fr
Marques	Dépôt et vérification de la disponibilité d'une marque française (site de l'INPI). Site exploitant plusieurs bases de noms dans le monde entier (États-Unis, Canada, France..) pour effectuer des recherches d'antériorité. Recherche gratuite d'un nom de marque déjà déposé.	www.icimarques.com www.icimarques.tm.fr annuairepi.ouvaton.org www.societe.com

8. Informații despre produse noi şi certificări internaționale

Thèmes de recherche	Contenu et thématiques principales	Adresses des sites
Nouveaux produits	Nouveautés et annonces de lancement de produits. Articles de presse. Nouveaux produits des entreprises françaises, alliances.	*Voir les sites financiers et de la presse des affaires* www.prline.com
Normes Certification	Catalogue des normes françaises et européennes; recherche par mot clé.	www.afnor.fr
Centre d'affaires	Guide pour les PME et PMI avec places de marché, services d'alerte, revue de presse, conseils, etc.	www.business-village.fr

9. Informații cu privire la canale şi circuite de distribuție

Thèmes de recherche	Contenu et thématiques principales	Adresses des sites
Distribution	Portail du magazine *Points de ventes.* Archivages, statistiques.	www.pointsdevente.com
Secteur de la distribution	Site de la fédération des entreprises du commerce et de la distribution: annuaires des sites des enseignes de la grande distribution. Statistiques détaillée sur les évolutions de la grande distribution française.	www.fcd.asso.fr
Franchise	Actualités du secteur de la franchise. Statistiques. Annuaire des franchisés.	www.observatoiredelafranchise.fr

Addenda 3

REVISTE ROMÂNEŞTI COTATE "ISI", incluse în Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED), Social Sciences Citation Index (SSCI) sau Arts and Humanities Citation Index (AHCI)

Nr. crt.	Titlul revistei	ISSN	Factor de im-pact 2014	AIS (Article Influ-ence Score) 2014	Sub domeniu/i ISI	Citation index
1	ACTA ENDOCRINOLOGICA-BUCHAREST http://www.acta-endo.ro/	1841-0987	0.268	0.025	Endocrinology & Metabolism	science
2	ADVANCES IN ELECTRICAL AND COMPUTER ENGINEERING http://www.aece.ro	1582-7445	0.529	0.082	Computer Sci-ence, Artificial Intelligence; Engi-neering, Electrical & Electronic	science
3	AMFITEATRU ECONOMIC www.amfiteatrueconomic.ase.ro	1582-9146			Economics	social sciences
4	ANALELE STIINTIFICE ALE UNIVERSITATII OVIDIUS CONSTANTA, SERIA MATEMATICA www.anstuocmath.ro	1224-1784			Mathematics, Applied; Mathe-matics	science
5	ANNALS OF FOREST RESEARCH http://www.editurasilvica.ro/afr/index.php?l=pp	1844-8135 2065-2445 (e)	0.418		Forestry	science
6	BULLETIN MATHEMATIQUE DE LA SOCIETE DES SCIENCES MATHEMATIQUES DE ROUMANIE http://rms.unibuc.ro/bulletin	1220-3874	0.521	0.391	Mathematics	science
7	CARPATHIAN JOURNAL OF EARTH AND ENVIRONMENTAL SCIENCES http://www.ubm.ro/sites/CJEES/	1842-4090	0.630	0.102	Environmental Sciences	science
8	CARPATHIAN JOURNAL OF MATHEMATICS http://carpathian.ubm.ro/	1584-2851	0.792	0.252	Mathematics, Applied; Mathe-matics	science
9	CELLULOSE CHEMISTRY AND TECHNOLOGY http://iit.iit.tuiasi.ro/Reviste/reviste1.htm	0576-9787	0.675	0.383	Materials Science, Paper & Wood	science
10	CHALCOGENIDE LETTERS http://www.chalcogen.infim.ro/letters.html	1584-8663	0.913	0.192	Materials Science, Multidisciplinary; Physics, Applied	science
11	CONTROL ENGINEERING AND APPLIED INFORMATICS http://ceai.srait.ro/index.php/ceai	1454-8658	0.537	0.081	Automation & Control Systems	science
12	CULTURA. REVISTA INTERNATIONALA DE FILOSOFIA CULTURII SI AXIOLOGIE* http://www.pdcnet.org/cultura	1584-1057			Philosophy	arts & humani-ties

Nr. crt.	Titlul revistei	ISSN	Factor de im-pact 2014	AIS (Article Influ-ence Score) 2014	Sub domeniu/i ISI	Citation index
13	DIGEST JOURNAL OF NANOMATERIALS AND BIOSTRUCTURES http://www.chalcogen.infim.ro/digest.html	1842-3582	0.945	0.202	Nanoscience & Nanotechnology; Materials Science, Multidisciplinary	science
14	ECONOMIC COMPUTATION AND ECONOMIC CYBERNETICS STUDIES AND RESEARCH www.ecocyb.ase.ro	0424-2 67x	0.406	0.051	Economics	social sciences
					Mathematics, Interdisciplinary Applications	science
15	ENVIRONMENTAL ENGINEERING AND MANAGEMENT JOURNAL http://omicron.ch.tuiasi.ro/EEMJ/	1582-9596	1.065	0.069	Environmental Sciences	science
16	FARMACIA www.revistafarmacia.ro	0014-8237	1.005	0.067	Pharmacology & Pharmacy	science
17	FIXED POINT THEORY http://www.math.ubbcluj.ro/~nodeacj/sfptcj.html	1583-5022	1.000	0.228	Mathematics, Applied; Mathe-matics	science
18	INDUSTRIA TEXTILA http://www.certex.ro/revista.htm	1222-5347	0.570	0.037	Materials Science, Textiles	science
19	INTERNATIONAL JOURNAL OF COMPUTERS COMMUNICATIONS & CONTROL http://www.journal.univagora.ro/ http://univagora.ro/jour/index.php/ijccc/index	1841-9836	0.746	0.184	Automation & Control Systems; Computer Sci-ence, Information Systems	science
20	JOURNAL FOR THE STUDY OF RELIGIONS AND IDEOLOGIES* http://www.jsri.ro/	1583-0039			Religion	arts & humani-ties
21	JOURNAL OF COGNITIVE AND BEHAVIORAL PSYCHOTHERAPIES / JOURNAL OF EVIDENCE-BASED PSYCHOTHERAPIES (din 2014) http://www.psychotherapy.ro/	1584-7101 / 2360-0853	0.367	0.174	Psychology, Clinical	social sciences
22	JOURNAL OF GASTROINTESTINAL AND LIVER DISEASES www.jgld.ro	1841-8724	2.202	0.570	Gastroenterology & Hepatology	science
23	JOURNAL OF OPERATOR THEORY http://www.theta.ro/jot.html	0379-4024	0.550	0.610	Mathematics	science
24	JOURNAL OF OPTOELECTRONICS AND ADVANCED MATERIALS http://inoe.inoe.ro/joam/index.php	1454-4164	0.429	0.089	Materials Science, Multidisciplinary; Optics; Physics, Applied	science
25	JOURNAL OF OVONIC RESEARCH http://www.chalcogen.infim.ro/viitor.html	1842-2403	0.488	0.123	Materials Science, Multidisciplinary; Physics, Applied	science
26	MATERIALE PLASTICE http://www.revmaterialeplastice.ro/	0025-5289	0.824	0.073	Materials Science, Multidisciplinary	science

Nr. crt.	Titlul revistei	ISSN	Factor de impact 2014	AIS (Article Influence Score) 2014	Sub domeniu/i ISI	Citation index
27	MATHEMATICAL REPORTS http://www.csm.ro/reviste/Mathematical_Reports/home_page.html	1582-3067	0.118	0.123	Mathematics	science
28	MEDICAL ULTRASONOGRAPHY http://www.medultrason.ro/	1844-4172	1.108		Radiology, Nuclear Medicine & Medical Imaging	science
29	NORTH-WESTERN JOURNAL OF ZOOLOGY http://herp-or.uv.ro/nwjz	1584-9074	0.869	0.210	Zoology	science
30	NOTULAE BOTANICAE HORTI AGROBOTANICI CLUJ – NAPOCA http://notulaebotanicae.ro/nbha	0255-965X	0.547	0.138	Plant Sciences	science
31	OPTOELECTRONICS AND ADVANCED MATERIALS-RAPID COMMUNICATIONS http://inoe.inoe.ro/oam-rc/index.php	1842-6573	0.394	0.070	Materials Science, Multidisciplinary; Optics	science
32	PROCEEDINGS OF THE ROMANIAN ACADEMY SERIES A: MATHEMATICS, PHYSICS, TECHNICAL SCIENCES, INFORMATION SCIENCE http://www.academiaromana.ro/proceedings.htm	1454-9069	1.658	0.198	Multidisciplinary Sciences	science
33	REVISTA DE CERCETARE SI INTERVENTIE SOCIALA http://www.rcis.ro	1583-3410	0.798	0.047	Social Work; Sociology	social sciences
34	REVISTA DE CHIMIE http://www.revistadechimie.ro/	0034-7752	0.810	0.062	Chemistry, Multidisciplinary; Engineering, Chemical	science
35	REVISTA DE ETNOGRAFIE SI FOLCLOR-JOURNAL OF ETHNOGRAPHY AND FOLKLORE* http://www.academiaromana.ro/ief/ief_pubREF.htm	0034-8198			Folklore	arts & humanities
36	REVISTA ROMANA DE BIOETICA http://www.bioetica.ro/bioetica/ie2/navigation.jsp	1583-5170	0.462	0.029	Medical Ethics	science
					Ethics; Social Sciences, Biomedical	social sciences
37	REVISTA ROMANA DE MATERIALE / ROMANIAN JOURNAL OF MATERIALS http://solacolu.chim.upb.ro/	1583-3186	0.563	0.058	Construction & Building Technology; Materials Science, Multidisciplinary	science
38	REVISTA ROMANA DE MEDICINA DE LABORATOR www.rrml.ro	1841-6624	0.239	0.021	Medicine, Research & Experimental	science
39	REVUE ROUMAINE DE CHIMIE http://www.ear.ro/3brevist/rv42/rv42.htm	0035-3930	0.311	0.084	Chemistry, Multidisciplinary	science

Nr. crt.	Titlul revistei	ISSN	Factor de im-pact 2014	AIS (Article Influ-ence Score) 2014	Sub domeniu/i ISI	Citation index
40	REVUE ROUMAINE DE LINGUISTIQUE (ROMANIAN REVIEW OF LINGUISTICS) http://www.lingv.ro/scm/menu-reviste/-revue_roumaine_de_linguistique.mbs	0035-3957	0.091	0.033	Linguistics;	social sciences
					Language & Lin-guistics	arts & humani-ties
41	REVUE ROUMAINE DE PHILOSOPHIE* www.ifilosofie.uv.ro/revueroumaine.html	1220-5400			Philosophy	arts & humani-ties
42	REVUE ROUMAINE DES SCIENCES TECHNIQUES, SERIE ELECTROTECHNIQUE ET ENERGETIQUE www.revue.elth.pub.ro	0035-4066	0.333	0.020	Engineering, Electrical & Electronic	science
43	ROMANIAN AGRICULTURAL RESEARCH http://incda-fundulea.ro/rar.htm	1222-4227	0.281	0.044	Agronomy	science
44	ROMANIAN BIOTECHNOLOGICAL LETTERS http://www.rombio.eu/	1224-5984	0.404	0.091	Biotechnology & Applied Microbiology	science
45	ROMANIAN JOURNAL OF ECONOMIC FORECASTING http://www.ipe.ro/rjef.htm	1582-6163	0.355	0.063	Economics	social sciences
46	ROMANIAN JOURNAL OF INFORMATION SCIENCE AND TECHNOLOGY http://www.imt.ro/romjist/	1453-8245	0.304	0.099	Computer Science, Theory & Methods; Instruments & Instrumentation; Physics, Applied	science
47	ROMANIAN JOURNAL OF LEGAL MEDICINE http://www.rjlm.ro/	1221-8618	0.233	0.066	Medicine, Legal	science
48	ROMANIAN JOURNAL OF MORPHOLOGY AND EMBRYOLOGY http://www.rjme.ro/	1220-0522	0.659	0.150	Developmental Biology	science
49	ROMANIAN JOURNAL OF PHYSICS http://www.nipne.ro/rjp/index.html	1221-146X	0.924	0.165	Physics, Multidis-ciplinary	science
50	ROMANIAN JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE http://www.sar.org.ro/index.php?page=categorie&id=31	1582-456X	0.250	0.103	Political Science	social sciences
51	ROMANIAN REPORTS IN PHYSICS www.infim.ro/rrp	1221-1451	1.517	0.209	Physics, Multidis-ciplinary	science
52	STUDIA PHAENOMENOLOGICA* http://www.studia-phaenomenologica.com/	1582-5647			Philosophy	arts & humani-ties

Nr. crt.	Titlul revistei	ISSN	Factor de impact 2014	AIS (Article Influence Score) 2014	Sub domeniu/i ISI	Citation index
53	STUDIA UNIVERSITATIS BABES-BOLYAI CHEMIA http://www.studia.ubbcluj.ro/serii/chemia/	1224-7154	0.191	0.023	Chemistry, Multidisciplinary	science
54	STUDIES IN INFORMATICS AND CONTROL http://sic.ici.ro/	1220-1766	0.913	0.104	Automation & Control Systems; Operations Research & Management Science	science
55	TRANSYLVANI AN REVIEW http://www.centruldestudiitransilvane.ro/	1221-1249	0.012	0.008	Area Studies	social sciences
					History	arts & humanities
56	TRANSYLVANIAN REVIEW OF ADMINISTRATIVE SCIENCES http://www.rtsa.ro/en/	1842-2845	0.333	0.049	Public Administration	social sciences
57	UNIVERSITY POLITEHNICA OF BUCHAREST, SCIENTIFIC BULLETIN SERIES A - APPLIED MATHEMATICS AND PHYSICS / UNIVERSITATEA POLITEHNICA DIN BUCURESTI, BULETIN STIINTIFIC SERIA A -MATEMATICA SI FIZICA APLICATE www.scientificbulletin.upb.ro	1223-7027	0.405	0.051	Mathematics, Applied; Physics, Multidisciplinary	science

* fără indicatori scientometrici

Sursa: http://www.uefiscdi.gov.ro/userfiles/file/CENAPOSS/rev_rom_isi_19_iunie_2015_factori.pdf

Addenda 4

Topul revistelor din domeniul ştiinţelor economice şi sociale, indexate în Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED), Social Sciences Citation Index (SSCI) sau Arts and Humanities Citation Index (AHCI), ordonate în funcţie de scorul de influenţă al articolului (AIS)[13]

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
1	**social sciences**	**ACADEMY OF MANAGEMENT REVIEW**	**0363 7425**	**1**	
BUSINESS	**social sciences**	**ADMINISTRATIVE SCIENCE QUARTERLY**	**0001 8392**	**1**	**2**
BUSINESS	**social sciences**	**ACADEMY OF MANAGEMENT JOURNAL**	**0001 4273**	**1**	**3**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF MANAGEMENT**	**0149 2063**	**1**	**4**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF MARKETING**	**0022 2429**	**1**	**5**
BUSINESS	**social sciences**	**STRATEGIC MANAGEMENT JOURNAL**	**0143 2095**	**1**	**6**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF MARKETING RESEARCH**	**0022 2437**	**1**	**7**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF MANAGEMENT STUDIES**	**0022 2380**	**1**	**8**
BUSINESS	**social sciences**	**ACADEMY OF MANAGEMENT PERSPECTIVES**	**1558 9080**	**1**	**9**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF CONSUMER RESEARCH**	**0093 5301**	**1**	**10**
BUSINESS	**social sciences**	**MARKETING SCIENCE**	**0732 2399**	**1**	**11**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF ORGANIZATIONAL BEHAVIOR**	**0894 3796**	**1**	**12**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF INTERNATIONAL BUSINESS STUDIES**	**0047 2506**	**1**	**13**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF BUSINESS VENTURING**	**0883 9026**	**1**	**14**
BUSINESS	**social sciences**	**INTERNATIONAL JOURNAL OF MANAGEMENT REVIEWS**	**1460 8545**	**1**	**15**
BUSINESS	**social sciences**	**LONG RANGE PLANNING**	**0024 6301**	**1**	**16**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF ENVIRONMENTAL ECONOMICS AND MANAGEMENT**	**0095 0696**	**1**	**17**
BUSINESS	**social sciences**	**QME QUANTITATIVE MARKETING AND ECONOMICS**	**1570 7156**	**1**	**18**
BUSINESS	**social sciences**	**STRATEGIC ENTREPRENEURSHIP JOURNAL**	**1932 4391**	**1**	**19**

[13] Notă: **bold** - **grupa 1**, **scor semnificativ**; *cursiv* - *grupa 2*, *scor mediu*; normal - grupa 3, scor scăzut.

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
BUSINESS	**social sciences**	**ENTREPRENEURSHIP THEORY AND PRACTICE**	**1042 2587**	**1**	**20**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF THE ACADEMY OF MARKETING SCIENCE**	**0092 0703**	**1**	**21**
BUSINESS	**social sciences**	**INTERNATIONAL JOURNAL OF RESEARCH IN MARKETING**	**0167 8116**	**1**	**22**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF CONSUMER PSYCHOLOGY**	**1057 7408**	**1**	**23**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF SERVICE RESEARCH**	**1094 6705**	**1**	**24**
BUSINESS	**social sciences**	**STRATEGIC ORGANIZATION**	**1476 1270**	**1**	**25**
BUSINESS	**social sciences**	**BUSINESS ETHICS QUARTERLY**	**1052 150X**	**1**	**26**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF INTERACTIVE MARKETING**	**1094 9968**	**1**	**27**
BUSINESS	**social sciences**	**JOURNAL OF BUSINESS AND PSYCHOLOGY**	**0889 3268**	**1**	**28**
BUSINESS	*social sciences*	*HARVARD BUSINESS REVIEW*	*0017-8012*	*2*	*29*
BUSINESS	*social sciences*	*JOURNAL OF WORLD BUSINESS*	*1090-9516*	*2*	*30*
BUSINESS	*social sciences*	*MIT SLOAN MANAGEMENT REVIEW*	*1532-9194*	*2*	*31*
BUSINESS	*social sciences*	*JOURNAL OF RETAILING*	*0022-4359*	*2*	*32*
BUSINESS	*social sciences*	*INDUSTRIAL AND CORPORATE CHANGE*	*0960-6491*	*2*	*33*
BUSINESS	*social sciences*	*CALIFORNIA MANAGEMENT REVIEW*	*0008-1256*	*2*	*34*
BUSINESS	*social sciences*	*BRITISH JOURNAL OF MANAGEMENT*	*1045-3172*	*2*	*35*
BUSINESS	*social sciences*	*FAMILY BUSINESS REVIEW*	*0894-4865*	*2*	*36*
BUSINESS	*social sciences*	*SUPPLY CHAIN MANAGEMENT-AN INTERNATIONAL JOURNAL*	*1359-8546*	*2*	*37*
BUSINESS	*social sciences*	*BUSINESS STRATEGY AND THE ENVIRONMENT*	*0964-4733*	*2*	*38*
BUSINESS	*social sciences*	*INTERNATIONAL JOURNAL OF ELECTRONIC COMMERCE*	*1086-4415*	*2*	*39*
BUSINESS	*social sciences*	*BUSINESS HORIZONS*	*0007-6813*	*2*	*40*
BUSINESS	*social sciences*	*SMALL BUSINESS ECONOMICS*	*0921-898X*	*2*	*41*
BUSINESS	*social sciences*	*JOURNAL OF PRODUCT INNOVATION MANAGEMENT*	*0737-6782*	*2*	*42*
BUSINESS	*social sciences*	*BUSINESS & SOCIETY*	*0007-6503*	*2*	*43*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
BUSINESS	*social sciences*	*R & D MANAGEMENT*	*0033-6807*	*2*	*44*
BUSINESS	*social sciences*	*CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY AND ENVIRONMENTAL MANAGEMENT*	*1535-3958*	*2*	*45*
BUSINESS	*social sciences*	*TECHNOLOGICAL FORECASTING AND SOCIAL CHANGE*	*0040-1625*	*2*	*46*
BUSINESS	*social sciences*	*JOURNAL OF ADVERTISING RESEARCH*	*0021-8499*	*2*	*47*
BUSINESS	*social sciences*	*JOURNAL OF INTERNATIONAL MARKETING*	*1069-031X*	*2*	*48*
BUSINESS	*social sciences*	*JOURNAL OF CONSUMER AFFAIRS*	*0022-0078*	*2*	*49*
BUSINESS	*social sciences*	*JOURNAL OF PUBLIC POLICY & MARKETING*	*0743-9156*	*2*	*50*
BUSINESS	*social sciences*	*JOURNAL OF PRODUCTIVITY ANALYSIS*	*0895-562X*	*2*	*51*
BUSINESS	*social sciences*	*BUSINESS HISTORY REVIEW*	*0007-6805*	*2*	*52*
BUSINESS	*social sciences*	*CORPORATE GOVERNANCE-AN INTERNATIONAL REVIEW*	*0964-8410*	*2*	*53*
BUSINESS	*social sciences*	*INTERNATIONAL BUSINESS REVIEW*	*0969-5931*	*2*	*54*
BUSINESS	*social sciences*	*INTERNATIONAL MARKETING REVIEW*	*0265-1335*	*2*	*55*
BUSINESS	social sciences	MARKETING THEORY	1470-5931	3	56
BUSINESS	social sciences	ELECTRONIC COMMERCE RESEARCH AND APPLICATIONS	1567-4223	3	57
BUSINESS	social sciences	JOURNAL OF BUSINESS RESEARCH	0148-2963	3	58
BUSINESS	social sciences	MARKETING LETTERS	0923-0645	3	59
BUSINESS	social sciences	JOURNAL OF ADVERTISING	0091-3367	3	60
BUSINESS	social sciences	INTERNATIONAL SMALL BUSINESS JOURNAL	0266-2426	3	61
BUSINESS	social sciences	JOURNAL OF BUSINESS ETHICS	0167-4544	3	62
BUSINESS	social sciences	ENTREPRENEURSHIP AND REGIONAL DEVELOPMENT	0898-5626	3	63
BUSINESS	social sciences	MANAGEMENT DECISION	0025-1747	3	64
BUSINESS	social sciences	IEEE TRANSACTIONS ON ENGINEERING MANAGEMENT	0018-9391	3	65
BUSINESS	social sciences	INTERNET RESEARCH	1066-2243	3	66

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
BUSINESS	social sciences	INDUSTRIAL MARKETING MANAGEMENT	0019-8501	3	67
BUSINESS	social sciences	EUROPEAN JOURNAL OF MARKETING	0309-0566	3	68
BUSINESS	social sciences	PSYCHOLOGY & MARKETING	0742-6046	3	69
BUSINESS	social sciences	JOURNAL OF ENGINEERING AND TECHNOLOGY MANAGEMENT	0923-4748	3	70
BUSINESS	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF ADVERTISING	0265-0487	3	71
BUSINESS	social sciences	EUROPEAN MANAGEMENT JOURNAL	0263-2373	3	72
BUSINESS	social sciences	AMERICAN BUSINESS LAW JOURNAL	0002-7766	3	73
BUSINESS	social sciences	PUBLIC RELATIONS REVIEW	0363-8111	3	74
BUSINESS	social sciences	ENTERPRISE & SOCIETY	1467-2227	3	75
BUSINESS	social sciences	JOURNAL OF SERVICES MARKETING	0887-6045	3	76
BUSINESS	social sciences	BUSINESS HISTORY	0007-6791	3	77
BUSINESS	social sciences	ELECTRONIC MARKETS	1019-6781	3	78
BUSINESS	social sciences	ORGANIZATIONAL DYNAMICS	0090-2616	3	79
BUSINESS	social sciences	ELECTRONIC COMMERCE RESEARCH	1389-5753	3	80
BUSINESS	social sciences	RESEARCH-TECHNOLOGY MANAGEMENT	0895-6308	3	81
BUSINESS	social sciences	BUSINESS ETHICS-A EUROPEAN REVIEW	0962-8770	3	82
BUSINESS	social sciences	JOURNAL OF MACROMARKETING	0276-1467	3	83
BUSINESS	social sciences	JOURNAL OF ELECTRONIC COMMERCE RESEARCH	1526-6133	3	84
BUSINESS	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF CONSUMER STUDIES	1470-6423	3	85
BUSINESS	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF MARKET RESEARCH	1470-7853	3	86
BUSINESS	social sciences	JOURNAL OF BUSINESS-TO-BUSINESS MARKETING	1051-712X	3	87
BUSINESS	social sciences	INFORMATION SYSTEMS AND E-BUSINESS MANAGEMENT	1617-9846	3	88
BUSINESS	social sciences	CANADIAN JOURNAL OF ADMINISTRATIVE SCIENCES-REVUE CANADIENNE DES SCIENCES DE L ADMINISTRATION	0825-0383	3	89

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
BUSINESS	social sciences	JOURNAL OF BUSINESS & INDUSTRIAL MARKETING	0885-8624	3	90
BUSINESS	social sciences	JOURNAL OF BUSINESS ECONOMICS AND MANAGEMENT	1611-1699	3	91
BUSINESS	social sciences	JOURNAL OF BUSINESS AND TECHNICAL COMMUNICATION	1050-6519	3	92
BUSINESS	social sciences	EUROPEAN BUSINESS ORGANIZATION LAW REVIEW	1566-7529	3	93
BUSINESS	social sciences	ENGINEERING ECONOMIST	0013-791X	3	94
BUSINESS	social sciences	ASIA PACIFIC BUSINESS REVIEW	1360-2381	3	95
BUSINESS	social sciences	REVISTA DE HISTORIA INDUSTRIAL	1132-7200	3	96
BUSINESS	social sciences	CLOTHING AND TEXTILES RESEARCH JOURNAL	0887-302X	3	97
BUSINESS	social sciences	SERVICE BUSINESS	1862-8516	3	98
BUSINESS	social sciences	JOURNAL OF WORLD ENERGY LAW & BUSINESS	1754-9957	3	99
BUSINESS	social sciences	FORTUNE	0015-8259	3	100
BUSINESS	social sciences	ASIAN BUSINESS & MANAGEMENT	1472-4782	3	101
BUSINESS	social sciences	ACADEMIA-REVISTA LATINOAMERICANA DE ADMINISTRACION	1012-8255	3	102
BUSINESS	social sciences	CUADERNOS DE ECONOMIA Y DIRECCION DE LA EMPRESA	1138-5758	3	103
BUSINESS	social sciences	ASIAN JOURNAL OF TECHNOLOGY INNOVATION	1976-1597	3	104
BUSINESS	social sciences	ZBORNIK RADOVA EKONOMSKOG FAKULTETA U RIJECI-PROCEEDINGS OF RIJEKA FACULTY OF ECONOMICS	1331-8004	3	105
BUSINESS	social sciences	BETRIEBSWIRTSCHAFTLICHE FORSCHUNG UND PRAXIS	0340-5370	3	106
BUSINESS	social sciences	SOUTH AFRICAN JOURNAL OF BUSINESS MANAGEMENT	2078-5585	3	107
BUSINESS	social sciences	TRANSFORMATIONS IN BUSINESS & ECONOMICS	1648-4460	3	108
BUSINESS	social sciences	RBGN-REVISTA BRASILEIRA DE GESTAO DE NEGOCIOS	1806-4892	3	109
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**JOURNAL OF FINANCE**	**0022 1082**	**1**	**1**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**REVIEW OF FINANCIAL STUDIES**	**0893 9454**	**1**	**2**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**JOURNAL OF FINANCIAL ECONOMICS**	**0304 405X**	**1**	**3**

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**JOURNAL OF MONETARY ECONOMICS**	**0304 3932**	**1**	**4**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**IMF ECONOMIC REVIEW**	**2041 4161**	**1**	
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**JOURNAL OF ACCOUNTING & ECONOMICS**	**0165 4101**	**1**	**6**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**ANNUAL REVIEW OF FINANCIAL ECONOMICS**	**1941 1367**	**1**	**7**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**REVIEW OF FINANCE**	**1572 3097**	**1**	**8**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**JOURNAL OF FINANCIAL AND QUANTITATIVE ANALYSIS**	**0022 1090**	**1**	**9**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**JOURNAL OF ACCOUNTING RESEARCH**	**0021 8456**	**1**	
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**FINANCE AND STOCHASTICS**	**0949 2984**	**1**	**11**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**JOURNAL OF FINANCIAL INTERMEDIATION**	**1042 9573**	**1**	**12**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**JOURNAL OF FINANCIAL MARKETS**	**1386 4181**	**1**	**13**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**MATHEMATICAL FINANCE**	**0960 1627**	**1**	**14**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**ACCOUNTING REVIEW**	**0001 4826**	**1**	
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**JOURNAL OF INDUSTRIAL ECONOMICS**	**0022 1821**	**1**	**16**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**JOURNAL OF FINANCIAL ECONOMETRICS**	**1479 8409**	**1**	**17**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**SIAM JOURNAL ON FINANCIAL MATHEMATICS**	**1945 497X**	**1**	**18**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**JOURNAL OF MONEY CREDIT AND BANKING**	**0022 2879**	**1**	**19**
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**WORLD BANK ECONOMIC REVIEW**	**0258 6770**	**1**	
BUSINESS, FINANCE	**social sciences**	**CONTEMPORARY ACCOUNTING RESEARCH**	**0823 9150**	**1**	**21**
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*ACCOUNTING ORGANIZATIONS AND SOCIETY*	*0361-3682*	*2*	*22*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*JOURNAL OF RISK AND UNCERTAINTY*	*0895-5646*	*2*	*23*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*REVIEW OF ACCOUNTING STUDIES*	*1380-6653*	*2*	*24*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*INTERNATIONAL JOURNAL OF CENTRAL BANKING*	*1815-4654*	*2*	
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*JOURNAL OF PENSION ECONOMICS & FINANCE*	*1474-7472*	*2*	*26*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*FINANCIAL ANALYSTS JOURNAL*	*0015-198X*	*2*	*27*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*JOURNAL OF FINANCIAL STABILITY*	*1572-3089*	*2*	*28*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*JOURNAL OF EMPIRICAL FINANCE*	*0927-5398*	*2*	*29*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*FISCAL STUDIES*	*0143-5671*	*2*	*30*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*FINANCIAL MANAGEMENT*	*0046-3892*	*2*	*31*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*JOURNAL OF INTERNATIONAL MONEY AND FINANCE*	*0261-5606*	*2*	*32*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*JOURNAL OF CORPORATE FINANCE*	*0929-1199*	*2*	*33*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*JOURNAL OF BANKING & FINANCE*	*0378-4266*	*2*	*34*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*REAL ESTATE ECONOMICS*	*1080-8620*	*2*	*35*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH CARE FINANCE & ECONOMICS*	*1389-6563*	*2*	*36*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*FEDERAL RESERVE BANK OF ST LOUIS REVIEW*	*0014-9187*	*2*	*37*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*JOURNAL OF RISK AND INSURANCE*	*0022-4367*	*2*	*38*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*JOURNAL OF FINANCIAL SERVICES RESEARCH*	*0920-8550*	*2*	*39*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*QUANTITATIVE FINANCE*	*1469-7688*	*2*	*40*
BUSINESS, FINANCE	*social sciences*	*AUDITING-A JOURNAL OF PRACTICE & THEORY*	*0278-0380*	*2*	*41*
BUSINESS, FINANCE	social sciences	MANAGEMENT ACCOUNTING RESEARCH	1044-5005	3	42
BUSINESS, FINANCE	social sciences	WORLD ECONOMY	0378-5920	3	43
BUSINESS, FINANCE	social sciences	EUROPEAN FINANCIAL MANAGEMENT	1354-7798	3	44
BUSINESS, FINANCE	social sciences	ACCOUNTING HORIZONS	0888-7993	3	45
BUSINESS, FINANCE	social sciences	CORPORATE GOVERNANCE-AN INTERNATIONAL REVIEW	0964-8410	3	46
BUSINESS, FINANCE	social sciences	REVIEW OF DERIVATIVES RESEARCH	1380-6645	3	47
BUSINESS, FINANCE	social sciences	JOURNAL OF COMPUTATIONAL FINANCE	1460-1559	3	48
BUSINESS, FINANCE	social sciences	GENEVA RISK AND INSURANCE REVIEW	1554-964X	3	49
BUSINESS, FINANCE	social sciences	JOURNAL OF CREDIT RISK	1744-6619	3	50
BUSINESS, FINANCE	social sciences	EUROPEAN ACCOUNTING REVIEW	0963-8180	3	51
BUSINESS, FINANCE	social sciences	JOURNAL OF BUSINESS FINANCE & ACCOUNTING	0306-686X	3	52
BUSINESS, FINANCE	social sciences	JOURNAL OF PORTFOLIO MANAGEMENT	0095-4918	3	53

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
BUSINESS, FINANCE	social sciences	INTERNATIONAL FINANCE	1367-0271	3	54
BUSINESS, FINANCE	social sciences	EMERGING MARKETS REVIEW	1566-0141	3	55
BUSINESS, FINANCE	social sciences	JOURNAL OF REAL ESTATE FINANCE AND ECONOMICS	0895-5638	3	56
BUSINESS, FINANCE	social sciences	ACCOUNTING AND BUSINESS RESEARCH	0001-4788	3	57
BUSINESS, FINANCE	social sciences	JOURNAL OF ACCOUNTING AND PUBLIC POLICY	0278-4254	3	58
BUSINESS, FINANCE	social sciences	EUROPEAN JOURNAL OF FINANCE	1351-847X	3	59
BUSINESS, FINANCE	social sciences	JOURNAL OF DERIVATIVES	1074-1240	3	60
BUSINESS, FINANCE	social sciences	JOURNAL OF FUTURES MARKETS	0270-7314	3	61
BUSINESS, FINANCE	social sciences	FINANZARCHIV	0015-2218	3	62
BUSINESS, FINANCE	social sciences	FORBES	0015-6914	3	63
BUSINESS, FINANCE	social sciences	JOURNAL OF RISK	1465-1211	3	64
BUSINESS, FINANCE	social sciences	ABACUS-A JOURNAL OF ACCOUNTING FINANCE AND BUSINESS STUDIES	0001-3072	3	65
BUSINESS, FINANCE	social sciences	GENEVA PAPERS ON RISK AND INSURANCE-ISSUES AND PRACTICE	1018-5895	3	66
BUSINESS, FINANCE	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF FINANCE & ECONOMICS	1076-9307	3	67
BUSINESS, FINANCE	social sciences	JOURNAL OF BEHAVIORAL FINANCE	1542-7560	3	68
BUSINESS, FINANCE	social sciences	PACIFIC-BASIN FINANCE JOURNAL	0927-538X	3	69
BUSINESS, FINANCE	social sciences	FINANCE RESEARCH LETTERS	1544-6123	3	70
BUSINESS, FINANCE	social sciences	INTERNATIONAL REVIEW OF ECONOMICS & FINANCE	1059-0560	3	71
BUSINESS, FINANCE	social sciences	JOURNAL OF OPERATIONAL RISK	1744-6740	3	72
BUSINESS, FINANCE	social sciences	ACCOUNTING AND FINANCE	0810-5391	3	73
BUSINESS, FINANCE	social sciences	AUSTRALIAN ACCOUNTING REVIEW	1035-6908	3	74
BUSINESS, FINANCE	social sciences	FINANCE A UVER-CZECH JOURNAL OF ECONOMICS AND FINANCE	0015-1920	3	75
BUSINESS, FINANCE	social sciences	JOURNAL OF INTERNATIONAL FINANCIAL MANAGEMENT & ACCOUNTING	0954-1314	3	76

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
BUSINESS, FINANCE	social sciences	INVESTMENT ANALYSTS JOURNAL	1029-3523	3	77
BUSINESS, FINANCE	social sciences	JOURNAL OF RISK MODEL VALIDATION	1753-9579	3	78
BUSINESS, FINANCE	social sciences	ASIA-PACIFIC JOURNAL OF FINANCIAL STUDIES	2041-9945	3	79
BUSINESS, FINANCE	social sciences	SPANISH JOURNAL OF FINANCE AND ACCOUNTING-REVISTA ESPANOLA DE FINANCIACION Y CONTABILIDA	0210-2412	3	80
BUSINESS, FINANCE	social sciences	ASIA-PACIFIC JOURNAL OF ACCOUNTING & ECONOMICS	1608-1625	3	81
CULTURAL STUDIES	**social sciences**	**JOURNAL OF CONSUMER CULTURE**	**1469 5405**	**1**	**1**
CULTURAL STUDIES	**social sciences**	**THEORY CULTURE & SOCIETY**	**0263 2764**	**1**	**2**
CULTURAL STUDIES	**social sciences**	**PUBLIC CULTURE**	**0899 2363**	**1**	**3**
CULTURAL STUDIES	**social sciences**	**CRITICAL INQUIRY**	**0093 1896**	**1**	**4**
CULTURAL STUDIES	**social sciences**	**MEMORY STUDIES**	**1750 6980**	**1**	
CULTURAL STUDIES	**social sciences**	**SCIENCE AS CULTURE**	**0950 5431**	**1**	**6**
CULTURAL STUDIES	**social sciences**	**GAMES AND CULTURE**	**1555 4120**	**1**	**7**
CULTURAL STUDIES	**social sciences**	**JOURNAL OF MATERIAL CULTURE**	**1359 1835**	**1**	**8**
CULTURAL STUDIES	**social sciences**	**IDENTITIES GLOBAL STUDIES IN CULTURE AND POWER**	**1070 289X**	**1**	**9**
CULTURAL STUDIES	*social sciences*	*INTERNATIONAL JOURNAL OF CULTURAL STUDIES*	*1367-8779*	*2*	
CULTURAL STUDIES	*social sciences*	*SOUTH ATLANTIC QUARTERLY*	*0038-2876*	*2*	*11*
CULTURAL STUDIES	*social sciences*	*CULTURAL STUDIES*	*0950-2386*	*2*	*12*
CULTURAL STUDIES	*social sciences*	*SPACE AND CULTURE*	*1206-3312*	*2*	*13*
CULTURAL STUDIES	*social sciences*	*DIFFERENCES-A JOURNAL OF FEMINIST CULTURAL STUDIES*	*1040-7391*	*2*	*14*
CULTURAL STUDIES	*social sciences*	*EUROPEAN JOURNAL OF CULTURAL STUDIES*	*1367-5494*	*2*	
CULTURAL STUDIES	*social sciences*	*INTERNATIONAL JOURNAL OF CULTURAL POLICY*	*1028-6632*	*2*	*16*
CULTURAL STUDIES	*social sciences*	*ASIAN STUDIES REVIEW*	*1035-7823*	*2*	*17*
CULTURAL STUDIES	*social sciences*	*REPRESENTATIONS*	*0734-6018*	*2*	*18*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
CULTURAL STUDIES	social sciences	BOUNDARY 2-AN INTERNATIONAL JOURNAL OF LITERATURE AND CULTURE	0190-3659	3	19
CULTURAL STUDIES	social sciences	CONTINUUM-JOURNAL OF MEDIA & CULTURAL STUDIES	1030-4312	3	
CULTURAL STUDIES	social sciences	INTERVENTIONS-INTERNATIONAL JOURNAL OF POSTCOLONIAL STUDIES	1369-801X	3	21
CULTURAL STUDIES	social sciences	JOURNAL OF AFRICAN MEDIA STUDIES	2040-199X	3	22
CULTURAL STUDIES	social sciences	JOURNAL OF VISUAL CULTURE	1470-4129	3	23
CULTURAL STUDIES	social sciences	CRITICAL ARTS-SOUTH-NORTH CULTURAL AND MEDIA STUDIES	0256-0046	3	24
CULTURAL STUDIES	social sciences	JOURNAL OF AUSTRALIAN STUDIES	1444-3058	3	
CULTURAL STUDIES	social sciences	INTER-ASIA CULTURAL STUDIES	1464-9373	3	26
CULTURAL STUDIES	social sciences	JOURNAL OF AFRICAN CULTURAL STUDIES	1369-6815	3	27
CULTURAL STUDIES	social sciences	CULTURAL CRITIQUE	0882-4371	3	28
CULTURAL STUDIES	social sciences	PARALLAX	1353-4645	3	29
CULTURAL STUDIES	social sciences	EUROPEAN JOURNAL OF ENGLISH STUDIES	1382-5577	3	30
CULTURAL STUDIES	social sciences	JOURNAL OF POPULAR CULTURE	0022-3840	3	31
CULTURAL STUDIES	social sciences	JOURNAL OF LATIN AMERICAN CULTURAL STUDIES	1356-9325	3	32
CULTURAL STUDIES	social sciences	POSTMEDIEVAL-A JOURNAL OF MEDIEVAL CULTURAL STUDIES	2040-5960	3	33
CULTURAL STUDIES	social sciences	FRENCH CULTURAL STUDIES	0957-1558	3	34
CULTURAL STUDIES	social sciences	JOURNAL OF SPANISH CULTURAL STUDIES	1463-6204	3	35
CULTURAL STUDIES	social sciences	MODERN CHINESE LITERATURE AND CULTURE	1520-9857	3	36
DEMOGRAPHY	**social sciences**	**DEMOGRAPHY**	**0070 3370**	**1**	**1**
DEMOGRAPHY	**social sciences**	**POPULATION AND DEVELOPMENT REVIEW**	**0098 7921**	**1**	**2**
DEMOGRAPHY	**social sciences**	**POPULATION AND ENVIRONMENT**	**0199 0039**	**1**	**3**
DEMOGRAPHY	**social sciences**	**PERSPECTIVES ON SEXUAL AND REPRODUCTIVE HEALTH**	**1538 6341**	**1**	**4**
DEMOGRAPHY	**social sciences**	**EUROPEAN JOURNAL OF POPULATION**	**0168 6577**	**1**	**5**

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
DEMOGRAPHY	**social sciences**	**JOURNAL OF POPULATION ECONOMICS**	**0933 1433**	**1**	**6**
DEMOGRAPHY	*social sciences*	*INTERNATIONAL MIGRATION REVIEW*	*0197-9183*	*2*	*7*
DEMOGRAPHY	*social sciences*	*POPULATION STUDIES-A JOURNAL OF DEMOGRAPHY*	*0032-4728*	*2*	*8*
DEMOGRAPHY	*social sciences*	*STUDIES IN FAMILY PLANNING*	*0039-3665*	*2*	*9*
DEMOGRAPHY	*social sciences*	*DEMOGRAPHIC RESEARCH*	*1435-9871*	*2*	*10*
DEMOGRAPHY	*social sciences*	*JOURNAL OF ETHNIC AND MIGRATION STUDIES*	*1369-183X*	*2*	*11*
DEMOGRAPHY	*social sciences*	*POPULATION SPACE AND PLACE*	*1544-8444*	*2*	*12*
DEMOGRAPHY	social sciences	BIODEMOGRAPHY AND SOCIAL BIOLOGY	1948-5565	3	13
DEMOGRAPHY	social sciences	INTERNATIONAL PERSPECTIVES ON SEXUAL AND REPRODUCTIVE HEALTH	1944-0391	3	14
DEMOGRAPHY	social sciences	INTERNATIONAL MIGRATION	0020-7985	3	15
DEMOGRAPHY	social sciences	POPULATION RESEARCH AND POLICY REVIEW	0167-5923	3	16
DEMOGRAPHY	social sciences	JOURNAL OF REFUGEE STUDIES	0951-6328	3	17
DEMOGRAPHY	social sciences	JOURNAL OF BIOSOCIAL SCIENCE	0021-9320	3	18
DEMOGRAPHY	social sciences	POPULATION	0032-4663	3	19
DEMOGRAPHY	social sciences	EUROPEAN JOURNAL OF MIGRATION AND LAW	1388-364X	3	20
DEMOGRAPHY	social sciences	ASIAN AND PACIFIC MIGRATION JOURNAL	0117-1968	3	21
DEMOGRAPHY	social sciences	MATHEMATICAL POPULATION STUDIES	0889-8480	3	22
DEMOGRAPHY	social sciences	CANADIAN STUDIES IN POPULATION	0380-1489	3	23
DEMOGRAPHY	social sciences	PAPELES DE POBLACION	1405-7425	3	24
ECONOMICS	**social sciences**	**QUARTERLY JOURNAL OF ECONOMICS**	**0033 5533**	**1**	**1**
ECONOMICS	**social sciences**	**JOURNAL OF ECONOMIC LITERATURE**	**0022 0515**	**1**	**2**
ECONOMICS	**social sciences**	**ECONOMETRICA**	**0012 9682**	**1**	**3**
ECONOMICS	**social sciences**	**JOURNAL OF POLITICAL ECONOMY**	**0022 3808**	**1**	**4**
ECONOMICS	**social sciences**	**JOURNAL OF FINANCE**	**0022 1082**	**1**	**5**

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF ECONOMIC STUDIES	0034 6527	1	6
ECONOMICS	social sciences	BROOKINGS PAPERS ON ECONOMIC ACTIVITY	0007 2303	1	7
ECONOMICS	social sciences	AMERICAN ECONOMIC JOURNAL-APPLIED ECONOMICS	1945 7782	1	8
ECONOMICS	social sciences	AMERICAN ECONOMIC JOURNAL-MACROECONOMICS	1945 7707	1	9
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ECONOMIC PERSPECTIVES	0895 3309	1	10
ECONOMICS	social sciences	AMERICAN ECONOMIC REVIEW	0002 8282	1	11
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF FINANCIAL STUDIES	0893 9454	1	12
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF FINANCIAL ECONOMICS	0304 405X	1	13
ECONOMICS	social sciences	ANNUAL REVIEW OF ECONOMICS	1941 1383	1	14
ECONOMICS	social sciences	AMERICAN ECONOMIC JOURNAL-ECONOMIC POLICY	1945 7731	1	15
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF THE EUROPEAN ECONOMIC ASSOCIATION	1542 4766	1	16
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF LABOR ECONOMICS	0734 306X	1	17
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF ECONOMICS AND STATISTICS	0034 6535	1	18
ECONOMICS	social sciences	QUANTITATIVE ECONOMICS	1759 7323	1	19
ECONOMICS	social sciences	ECONOMIC JOURNAL	0013 0133	1	20
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF MONETARY ECONOMICS	0304 3932	1	21
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF BUSINESS & ECONOMIC STATISTICS	0735 0015	1	22
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF HUMAN RESOURCES	0022 166X	1	23
ECONOMICS	social sciences	ECONOMIC POLICY	0266 4658	1	24
ECONOMICS	social sciences	AMERICAN ECONOMIC JOURNAL-MICROECONOMICS	1945 7669	1	25
ECONOMICS	social sciences	THEORETICAL ECONOMICS	1933 6837	1	26
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF ECONOMIC DYNAMICS	1094 2025	1	27
ECONOMICS	social sciences	IMF ECONOMIC REVIEW	2041 4161	1	28
ECONOMICS	social sciences	RAND JOURNAL OF ECONOMICS	0741 6261	1	29
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ACCOUNTING & ECONOMICS	0165 4101	1	30

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ECONOMIC GROWTH	1381 4338	1	31
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ECONOMETRICS	0304 4076	1	32
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF INTERNATIONAL ECONOMICS	0022 1996	1	33
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ECONOMIC THEORY	0022 0531	1	34
ECONOMICS	social sciences	EXPERIMENTAL ECONOMICS	1386 4157	1	35
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF PUBLIC ECONOMICS	0047 2727	1	36
ECONOMICS	social sciences	ANNUAL REVIEW OF FINANCIAL ECONOMICS	1941 1367	1	37
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF DEVELOPMENT ECONOMICS	0304 3878	1	38
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF FINANCE	1572 3097	1	39
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF FINANCIAL AND QUANTITATIVE ANALYSIS	0022 1090	1	40
ECONOMICS	social sciences	INTERNATIONAL ECONOMIC REVIEW	0020 6598	1	41
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF APPLIED ECONOMETRICS	0883 7252	1	42
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF ENVIRONMENTAL ECONOMICS AND POLICY	1750 6816	1	43
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF URBAN ECONOMICS	0094 1190	1	44
ECONOMICS	social sciences	ECONOMETRIC THEORY	0266 4666	1	45
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF POLICY ANALYSIS AND MANAGEMENT	0276 8739	1	46
ECONOMICS	social sciences	ECONOMIC GEOGRAPHY	0013 0095	1	47
ECONOMICS	social sciences	ECONOMETRICS JOURNAL	1368 4221	1	48
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF HEALTH ECONOMICS	0167 6296	1	49
ECONOMICS	social sciences	MATHEMATICAL FINANCE	0960 1627	1	50
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ENVIRONMENTAL ECONOMICS AND MANAGEMENT	0095 0696	1	51
ECONOMICS	social sciences	QME QUANTITATIVE MARKETING AND ECONOMICS	1570 7156	1	52
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ECONOMIC GEOGRAPHY	1468 2702	1	53
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF LAW & ECONOMICS	0022 2186	1	54
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ECONOMICS & MANAGEMENT STRATEGY	1058 6407	1	55

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	social sciences	GAMES AND ECONOMIC BEHAVIOR	0899 8256	1	56
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF INDUSTRIAL ECONOMICS	0022 1821	1	57
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF FINANCIAL ECONOMETRICS	1479 8409	1	58
ECONOMICS	social sciences	EUROPEAN ECONOMIC REVIEW	0014 2921	1	59
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ECONOMIC HISTORY	0022 0507	1	60
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF MONEY CREDIT AND BANKING	0022 2879	1	61
ECONOMICS	social sciences	ECONOMIC DEVELOPMENT AND CULTURAL CHANGE	0013 0079	1	62
ECONOMICS	social sciences	WORLD BANK RESEARCH OBSERVER	0257 3032	1	63
ECONOMICS	social sciences	WORLD BANK ECONOMIC REVIEW	0258 6770	1	64
ECONOMICS	social sciences	SOCIO ECONOMIC REVIEW	1475 1461	1	65
ECONOMICS	social sciences	TRANSPORTATION RESEARCH PART B METHODOLOGICAL	0191 2615	1	66
ECONOMICS	social sciences	OXFORD BULLETIN OF ECONOMICS AND STATISTICS	0305 9049	1	67
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF LAW ECONOMICS & ORGANIZATION	8756 6222	1	68
ECONOMICS	social sciences	ENERGY JOURNAL	0195 6574	1	69
ECONOMICS	social sciences	ECONOMY AND SOCIETY	0308 5147	1	70
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS	1559 7431	1	71
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF RISK AND UNCERTAINTY	0895 5646	1	72
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF REGIONAL SCIENCE	0022 4146	1	73
ECONOMICS	social sciences	HEALTH ECONOMICS	1057 9230	1	74
ECONOMICS	social sciences	TRANSPORTATION RESEARCH PART A-POLICY AND PRACTICE	0965 8564	1	75
ECONOMICS	social sciences	ECOLOGICAL ECONOMICS	0921 8009	1	76
ECONOMICS	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF INDUSTRIAL ORGANIZATION	0167 7187	1	77
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ECONOMIC INEQUALITY	1569 1721	1	78
ECONOMICS	social sciences	ECONOMICA	0013 0427	1	79

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	**social sciences**	**WORLD DEVELOPMENT**	**0305 750X**	**1**	**80**
ECONOMICS	**social sciences**	**ECONOMICS & HUMAN BIOLOGY**	**1570 677X**	**1**	**81**
ECONOMICS	*social sciences*	*TRANSPORTATION RESEARCH PART E-LOGISTICS AND TRANSPORTATION REVIEW*	*1366-5545*	*2*	*82*
ECONOMICS	*social sciences*	*LABOUR ECONOMICS*	*0927-5371*	*2*	*83*
ECONOMICS	*social sciences*	*ANNUAL REVIEW OF RESOURCE ECONOMICS*	*1941-1340*	*2*	*84*
ECONOMICS	*social sciences*	*ECONOMIC THEORY*	*0938-2259*	*2*	*85*
ECONOMICS	*social sciences*	*ECONOMETRIC REVIEWS*	*0747-4938*	*2*	*86*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF AGRARIAN CHANGE*	*1471-0358*	*2*	*87*
ECONOMICS	*social sciences*	*VALUE IN HEALTH*	*1098-3015*	*2*	*88*
ECONOMICS	*social sciences*	*ECONOMIC SYSTEMS RESEARCH*	*0953-5314*	*2*	*89*
ECONOMICS	*social sciences*	*ENERGY ECONOMICS*	*0140-9883*	*2*	*90*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF PENSION ECONOMICS & FINANCE*	*1474-7472*	*2*	*91*
ECONOMICS	*social sciences*	*CAMBRIDGE JOURNAL OF REGIONS ECONOMY AND SOCIETY*	*1752-1378*	*2*	*92*
ECONOMICS	*social sciences*	*RESOURCE AND ENERGY ECONOMICS*	*0928-7655*	*2*	*93*
ECONOMICS	*social sciences*	*REVIEW OF INTERNATIONAL POLITICAL ECONOMY*	*0969-2290*	*2*	*94*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF ECONOMIC SURVEYS*	*0950-0804*	*2*	*95*
ECONOMICS	*social sciences*	*INDUSTRIAL AND CORPORATE CHANGE*	*0960-6491*	*2*	*96*
ECONOMICS	*social sciences*	*SCANDINAVIAN JOURNAL OF ECONOMICS*	*0347-0520*	*2*	*97*
ECONOMICS	*social sciences*	*ECONOMICS OF EDUCATION REVIEW*	*0272-7757*	*2*	*98*
ECONOMICS	*social sciences*	*ENVIRONMENTAL & RESOURCE ECONOMICS*	*0924-6460*	*2*	*99*
ECONOMICS	*social sciences*	*NEW POLITICAL ECONOMY*	*1356-3467*	*2*	*100*
ECONOMICS	*social sciences*	*ECONOMIC HISTORY REVIEW*	*0013-0117*	*2*	*101*
ECONOMICS	*social sciences*	*ECONOMIC INQUIRY*	*0095-2583*	*2*	*102*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF POPULATION ECONOMICS*	*0933-1433*	*2*	*103*
ECONOMICS	*social sciences*	*OXFORD ECONOMIC PAPERS-NEW SERIES*	*0030-7653*	*2*	*104*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	*social sciences*	*EUROPEAN REVIEW OF ECONOMIC HISTORY*	*1361-4916*	*2*	*105*
ECONOMICS	*social sciences*	*JCMS-JOURNAL OF COMMON MARKET STUDIES*	*0021-9886*	*2*	*106*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF ECONOMIC BEHAVIOR & ORGANIZATION*	*0167-2681*	*2*	*107*
ECONOMICS	*social sciences*	*EXPLORATIONS IN ECONOMIC HISTORY*	*0014-4983*	*2*	*108*
ECONOMICS	*social sciences*	*REVIEW OF INCOME AND WEALTH*	*0034-6586*	*2*	*109*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF COMPARATIVE ECONOMICS*	*0147-5967*	*2*	*110*
ECONOMICS	*social sciences*	*APPLIED ECONOMIC PERSPECTIVES AND POLICY*	*2040-5790*	*2*	*111*
ECONOMICS	*social sciences*	*INTERNATIONAL JOURNAL OF FORECASTING*	*0169-2070*	*2*	*112*
ECONOMICS	*social sciences*	*AMERICAN LAW AND ECONOMICS REVIEW*	*1465-7252*	*2*	*113*
ECONOMICS	*social sciences*	*FOOD POLICY*	*0306-9192*	*2*	*114*
ECONOMICS	*social sciences*	*LAND ECONOMICS*	*0023-7639*	*2*	*115*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF ECONOMIC PSYCHOLOGY*	*0167-4870*	*2*	*116*
ECONOMICS	*social sciences*	*REGIONAL SCIENCE AND URBAN ECONOMICS*	*0166-0462*	*2*	*117*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF FINANCIAL STABILITY*	*1572-3089*	*2*	*118*
ECONOMICS	*social sciences*	*REGIONAL STUDIES*	*0034-3404*	*2*	*119*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF TRANSPORT GEOGRAPHY*	*0966-6923*	*2*	*120*
ECONOMICS	*social sciences*	*PHARMACOECONOMICS*	*1170-7690*	*2*	*121*
ECONOMICS	*social sciences*	*PUBLIC CHOICE*	*0048-5829*	*2*	*122*
ECONOMICS	*social sciences*	*AMERICAN JOURNAL OF AGRICULTURAL ECONOMICS*	*0002-9092*	*2*	*123*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF ECONOMIC DYNAMICS & CONTROL*	*0165-1889*	*2*	*124*
ECONOMICS	*social sciences*	*SMALL BUSINESS ECONOMICS*	*0921-898X*	*2*	*125*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF EMPIRICAL FINANCE*	*0927-5398*	*2*	*126*
ECONOMICS	*social sciences*	*FISCAL STUDIES*	*0143-5671*	*2*	*127*
ECONOMICS	*social sciences*	*THEORY AND DECISION*	*0040-5833*	*2*	*128*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	*social sciences*	*INTERNATIONAL TAX AND PUBLIC FINANCE*	*0927-5940*	*2*	*129*
ECONOMICS	*social sciences*	*CAMBRIDGE JOURNAL OF ECONOMICS*	*0309-166X*	*2*	*130*
ECONOMICS	*social sciences*	*MARINE RESOURCE ECONOMICS*	*0738-1360*	*2*	*131*
ECONOMICS	*social sciences*	*B E JOURNAL OF ECONOMIC ANALYSIS & POLICY*	*1935-1682*	*2*	*132*
ECONOMICS	*social sciences*	*ECONOMICS & POLITICS*	*0954-1985*	*2*	*133*
ECONOMICS	*social sciences*	*SPATIAL ECONOMIC ANALYSIS*	*1742-1772*	*2*	*134*
ECONOMICS	*social sciences*	*EUROPEAN JOURNAL OF POLITICAL ECONOMY*	*0176-2680*	*2*	*135*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF BANKING & FINANCE*	*0378-4266*	*2*	*136*
ECONOMICS	*social sciences*	*REAL ESTATE ECONOMICS*	*1080-8620*	*2*	*137*
ECONOMICS	*social sciences*	*OXFORD REVIEW OF ECONOMIC POLICY*	*0266-903X*	*2*	*138*
ECONOMICS	*social sciences*	*FEMINIST ECONOMICS*	*1354-5701*	*2*	*139*
ECONOMICS	*social sciences*	*EUROPEAN JOURNAL OF HEALTH ECONOMICS*	*1618-7598*	*2*	*140*
ECONOMICS	*social sciences*	*INSURANCE MATHEMATICS & ECONOMICS*	*0167-6687*	*2*	*141*
ECONOMICS	*social sciences*	*INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH CARE FINANCE & ECONOMICS*	*1389-6563*	*2*	*142*
ECONOMICS	*social sciences*	*EUROPEAN REVIEW OF AGRICULTURAL ECONOMICS*	*0165-1587*	*2*	*143*
ECONOMICS	*social sciences*	*CLIOMETRICA*	*1863-2505*	*2*	*144*
ECONOMICS	*social sciences*	*MACROECONOMIC DYNAMICS*	*1365-1005*	*2*	*145*
ECONOMICS	*social sciences*	*FEDERAL RESERVE BANK OF ST LOUIS REVIEW*	*0014-9187*	*2*	*146*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF MATHEMATICAL ECONOMICS*	*0304-4068*	*2*	*147*
ECONOMICS	*social sciences*	*TRANSPORT POLICY*	*0967-070X*	*2*	*148*
ECONOMICS	*social sciences*	*CANADIAN JOURNAL OF ECONOMICS-REVUE CANADIENNE D ECONOMIQUE*	*0008-4085*	*2*	*149*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF DEVELOPMENT STUDIES*	*0022-0388*	*2*	*150*
ECONOMICS	*social sciences*	*WORK EMPLOYMENT AND SOCIETY*	*0950-0170*	*2*	*151*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	*social sciences*	*GERMAN ECONOMIC REVIEW*	*1465-6485*	*2*	*152*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF RISK AND INSURANCE*	*0022-4367*	*2*	*153*
ECONOMICS	*social sciences*	*ASTIN BULLETIN*	*0515-0361*	*2*	*154*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF CONSUMER AFFAIRS*	*0022-0078*	*2*	*155*
ECONOMICS	*social sciences*	*REVIEW OF WORLD ECONOMICS*	*1610-2878*	*2*	*156*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF AGRICULTURAL ECONOMICS*	*0021-857X*	*2*	*157*
ECONOMICS	*social sciences*	*JOURNAL OF REGULATORY ECONOMICS*	*0922-680X*	*2*	*158*
ECONOMICS	*social sciences*	*KYKLOS*	*0023-5962*	*2*	*159*
ECONOMICS	*social sciences*	*PAPERS IN REGIONAL SCIENCE*	*1056-8190*	*2*	*160*
ECONOMICS	*social sciences*	*CHINA ECONOMIC REVIEW*	*1043-951X*	*2*	*161*
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF PRODUCTIVITY ANALYSIS	0895-562X	3	162
ECONOMICS	social sciences	QUANTITATIVE FINANCE	1469-7688	3	163
ECONOMICS	social sciences	WORLD ECONOMY	0378-5920	3	164
ECONOMICS	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF GAME THEORY	0020-7276	3	165
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF ECONOMICS OF THE HOUSEHOLD	1569-5239	3	166
ECONOMICS	social sciences	INFORMATION ECONOMICS AND POLICY	0167-6245	3	167
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF PUBLIC ECONOMIC THEORY	1097-3923	3	168
ECONOMICS	social sciences	SOCIAL CHOICE AND WELFARE	0176-1714	3	169
ECONOMICS	social sciences	WORLD TRADE REVIEW	1474-7456	3	170
ECONOMICS	social sciences	AUSTRALIAN JOURNAL OF AGRICULTURAL AND RESOURCE ECONOMICS	1364-985X	3	171
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF DERIVATIVES RESEARCH	1380-6645	3	172
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF AFRICAN ECONOMIES	0963-8024	3	173
ECONOMICS	social sciences	INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL AGREEMENTS-POLITICS LAW AND ECONOMICS	1567-9764	3	174
ECONOMICS	social sciences	ECONOMICS AND PHILOSOPHY	0266-2671	3	175

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF NETWORK ECONOMICS	2194-5993	3	176
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF TRANSPORT ECONOMICS AND POLICY	0022-5258	3	177
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF ECONOMIC DESIGN	1434-4742	3	178
ECONOMICS	social sciences	AGRICULTURAL ECONOMICS	0169-5150	3	179
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF THE JAPANESE AND INTERNATIONAL ECONOMIES	0889-1583	3	180
ECONOMICS	social sciences	CESIFO ECONOMIC STUDIES	1610-241X	3	181
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF FOREST ECONOMICS	1104-6899	3	182
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF FORECASTING	0277-6693	3	183
ECONOMICS	social sciences	ECONOMICS LETTERS	0165-1765	3	184
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF EVOLUTIONARY ECONOMICS	0936-9937	3	185
ECONOMICS	social sciences	ECONOMIC RECORD	0013-0249	3	186
ECONOMICS	social sciences	TIJDSCHRIFT VOOR ECONOMISCHE EN SOCIALE GEOGRAFIE	0040-747X	3	187
ECONOMICS	social sciences	SOUTHERN ECONOMIC JOURNAL	0038-4038	3	188
ECONOMICS	social sciences	GENEVA RISK AND INSURANCE REVIEW	1554-964X	3	189
ECONOMICS	social sciences	ASIAN ECONOMIC POLICY REVIEW	1832-8105	3	190
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF CULTURAL ECONOMICS	0885-2545	3	191
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF HOUSING ECONOMICS	1051-1377	3	192
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF MACROECONOMICS	0164-0704	3	193
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ECONOMICS	0931-8658	3	194
ECONOMICS	social sciences	EMPIRICAL ECONOMICS	0377-7332	3	195
ECONOMICS	social sciences	ANNALS OF REGIONAL SCIENCE	0570-1864	3	196
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF INTERNATIONAL ECONOMICS	0965-7576	3	197
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF SPORTS ECONOMICS	1527-0025	3	198
ECONOMICS	social sciences	ECONOMIST-NETHERLANDS	0013-063X	3	199

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	social sciences	MATHEMATICAL SOCIAL SCIENCES	0165-4896	3	200
ECONOMICS	social sciences	B E JOURNAL OF MACROECONOMICS	1935-1690	3	201
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF DEVELOPMENT ECONOMICS	1363-6669	3	202
ECONOMICS	social sciences	ECONOMICS OF TRANSITION	0967-0750	3	203
ECONOMICS	social sciences	ECON JOURNAL WATCH	1933-527X	3	204
ECONOMICS	social sciences	CANADIAN JOURNAL OF AGRICULTURAL ECONOMICS-REVUE CANADIENNE D AGROECONOMIE	0008-3976	3	205
ECONOMICS	social sciences	INTERNATIONAL FINANCE	1367-0271	3	206
ECONOMICS	social sciences	POST-SOVIET AFFAIRS	1060-586X	3	207
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ECONOMIC INTERACTION AND COORDINATION	1860-711X	3	208
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF INDUSTRIAL ORGANIZATION	0889-938X	3	209
ECONOMICS	social sciences	INTERNATIONAL LABOUR REVIEW	0020-7780	3	210
ECONOMICS	social sciences	PACIFIC ECONOMIC REVIEW	1361-374X	3	211
ECONOMICS	social sciences	EMERGING MARKETS REVIEW	1566-0141	3	212
ECONOMICS	social sciences	FUTURES	0016-3287	3	213
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF REAL ESTATE FINANCE AND ECONOMICS	0895-5638	3	214
ECONOMICS	social sciences	ECONOMIC DEVELOPMENT QUARTERLY	0891-2424	3	215
ECONOMICS	social sciences	INDUSTRY AND INNOVATION	1366-2716	3	216
ECONOMICS	social sciences	EUROPE-ASIA STUDIES	0966-8136	3	217
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF AGRICULTURAL AND RESOURCE ECONOMICS	1068-5502	3	218
ECONOMICS	social sciences	ECONOMIC AND SOCIAL REVIEW	0012-9984	3	219
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF APPLIED ECONOMICS	1514-0326	3	220
ECONOMICS	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF ECONOMIC THEORY	1742-7355	3	221
ECONOMICS	social sciences	B E JOURNAL OF THEORETICAL ECONOMICS	1935-1704	3	222
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF POLICY MODELING	0161-8938	3	223

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	social sciences	INTERNATIONAL REVIEW OF LAW AND ECONOMICS	0144-8188	3	224
ECONOMICS	social sciences	CONTEMPORARY ECONOMIC POLICY	1074-3529	3	225
ECONOMICS	social sciences	ECONOMICS-THE OPEN ACCESS OPEN-ASSESSMENT E-JOURNAL	1864-6042	3	226
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF INSTITUTIONAL ECONOMICS	1744-1374	3	227
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF RADICAL POLITICAL ECONOMICS	0486-6134	3	228
ECONOMICS	social sciences	SERIES-JOURNAL OF THE SPANISH ECONOMIC ASSOCIATION	1869-4187	3	229
ECONOMICS	social sciences	TECHNOLOGICAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF ECONOMY	2029-4913	3	230
ECONOMICS	social sciences	HISTORY OF POLITICAL ECONOMY	0018-2702	3	231
ECONOMICS	social sciences	APPLIED ECONOMICS	0003-6846	3	232
ECONOMICS	social sciences	FINANZARCHIV	0015-2218	3	233
ECONOMICS	social sciences	SCOTTISH JOURNAL OF POLITICAL ECONOMY	0036-9292	3	234
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF INSTITUTIONAL AND THEORETICAL ECONOMICS-ZEITSCHRIFT FUR DIE GESAMTE STAATSWISSENSCHAFT	0932-4569	3	235
ECONOMICS	social sciences	OPEN ECONOMIES REVIEW	0923-7992	3	236
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF BEHAVIORAL FINANCE	1542-7560	3	237
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF COMPETITION LAW & ECONOMICS	1744-6414	3	238
ECONOMICS	social sciences	AUSTRALIAN ECONOMIC HISTORY REVIEW	0004-8992	3	239
ECONOMICS	social sciences	STUDIES IN NONLINEAR DYNAMICS AND ECONOMETRICS	1081-1826	3	240
ECONOMICS	social sciences	ECONOMIC MODELLING	0264-9993	3	241
ECONOMICS	social sciences	INTERNATIONAL REVIEW OF ECONOMICS & FINANCE	1059-0560	3	242
ECONOMICS	social sciences	ASIAN ECONOMIC PAPERS	1535-3516	3	243
ECONOMICS	social sciences	COMPUTATIONAL ECONOMICS	0927-7099	3	244
ECONOMICS	social sciences	DEFENCE AND PEACE ECONOMICS	1024-2694	3	245

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	social sciences	REVISTA DE HISTORIA ECONOMICA	0212-6109	3	246
ECONOMICS	social sciences	MANCHESTER SCHOOL	1463-6786	3	247
ECONOMICS	social sciences	CHINA AGRICULTURAL ECONOMIC REVIEW	1756-137X	3	248
ECONOMICS	social sciences	AGRIBUSINESS	0742-4477	3	249
ECONOMICS	social sciences	EUROPEAN JOURNAL OF LAW AND ECONOMICS	0929-1261	3	250
ECONOMICS	social sciences	JAPAN AND THE WORLD ECONOMY	0922-1425	3	251
ECONOMICS	social sciences	EUROPEAN JOURNAL OF THE HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT	0967-2567	3	252
ECONOMICS	social sciences	DEVELOPING ECONOMIES	0012-1533	3	253
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF POST KEYNESIAN ECONOMICS	0160-3477	3	254
ECONOMICS	social sciences	JAPANESE ECONOMIC REVIEW	1352-4739	3	255
ECONOMICS	social sciences	ASIAN ECONOMIC JOURNAL	1351-3958	3	256
ECONOMICS	social sciences	BULLETIN OF ECONOMIC RESEARCH	0307-3378	3	257
ECONOMICS	social sciences	CHINA & WORLD ECONOMY	1671-2234	3	258
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ECONOMIC POLICY REFORM	1748-7870	3	259
ECONOMICS	social sciences	REVIEW OF KEYNESIAN ECONOMICS	2049-5323	3	260
ECONOMICS	social sciences	HISTORY OF ECONOMIC IDEAS	1122-8792	3	261
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF MEDIA ECONOMICS	0899-7764	3	262
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF WORLD TRADE	1011-6702	3	263
ECONOMICS	social sciences	JAHRBUCHER FUR NATIONALOKONOMIE UND STATISTIK	0021-4027	3	264
ECONOMICS	social sciences	POST-COMMUNIST ECONOMIES	1463-1377	3	265
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF BUSINESS ECONOMICS AND MANAGEMENT	1611-1699	3	266
ECONOMICS	social sciences	METROECONOMICA	0026-1386	3	267
ECONOMICS	social sciences	ANNALS OF ECONOMICS AND FINANCE	1529-7373	3	268
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF INTERNATIONAL TRADE & ECONOMIC DEVELOPMENT	0963-8199	3	269

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ECONOMIC ISSUES	0021-3624	3	270
ECONOMICS	social sciences	AUSTRALIAN ECONOMIC REVIEW	0004-9018	3	271
ECONOMICS	social sciences	TOURISM ECONOMICS	1354-8166	3	272
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF THE ASIA PACIFIC ECONOMY	1354-7860	3	273
ECONOMICS	social sciences	REVISTA DE HISTORIA INDUSTRIAL	1132-7200	3	274
ECONOMICS	social sciences	ACTA OECONOMICA	0001-6373	3	275
ECONOMICS	social sciences	INZINERINE EKONOMIKA-ENGINEERING ECONOMICS	1392-2785	3	276
ECONOMICS	social sciences	AMERICAN JOURNAL OF ECONOMICS AND SOCIOLOGY	0002-9246	3	277
ECONOMICS	social sciences	ASIAN-PACIFIC ECONOMIC LITERATURE	0818-9935	3	278
ECONOMICS	social sciences	CEPAL REVIEW	0251-2920	3	279
ECONOMICS	social sciences	ESTUDIOS DE ECONOMIA	0718-5286	3	280
ECONOMICS	social sciences	APPLIED ECONOMICS LETTERS	1350-4851	3	281
ECONOMICS	social sciences	AUSTRALIAN ECONOMIC PAPERS	0004-900X	3	282
ECONOMICS	social sciences	GLOBAL ECONOMIC REVIEW	1226-508X	3	283
ECONOMICS	social sciences	HACIENDA PUBLICA ESPANOLA-REVIEW OF PUBLIC ECONOMICS	0210-1173	3	284
ECONOMICS	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF TRANSPORT ECONOMICS	0391-8440	3	285
ECONOMICS	social sciences	PORTUGUESE ECONOMIC JOURNAL	1617-982X	3	286
ECONOMICS	social sciences	INDEPENDENT REVIEW	1086-1653	3	287
ECONOMICS	social sciences	EASTERN EUROPEAN ECONOMICS	0012-8775	3	288
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF AUSTRALIAN POLITICAL ECONOMY	0156-5826	3	289
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF ECONOMIC EDUCATION	0022-0485	3	290
ECONOMICS	social sciences	REVUE D ECONOMIE POLITIQUE	0373-2630	3	291
ECONOMICS	social sciences	SOUTH AFRICAN JOURNAL OF ECONOMICS	0038-2280	3	292
ECONOMICS	social sciences	SINGAPORE ECONOMIC REVIEW	0217-5908	3	293
ECONOMICS	social sciences	ZEITSCHRIFT FUR WIRTSCHAFTSGEOGRAPHIE	0044-3751	3	294

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	social sciences	PANOECONOMICUS	1452-595X	3	295
ECONOMICS	social sciences	ECONOMIA MEXICANA-NUEVA EPOCA	1665-2045	3	296
ECONOMICS	social sciences	E & M EKONOMIE A MANAGEMENT	1212-3609	3	297
ECONOMICS	social sciences	PRAGUE ECONOMIC PAPERS	1210-0455	3	298
ECONOMICS	social sciences	REVISTA DE ECONOMIA APLICADA	1133-455X	3	299
ECONOMICS	social sciences	AGRICULTURAL ECONOMICS-ZEMEDELSKA EKONOMIKA	0139-570X	3	300
ECONOMICS	social sciences	RECHERCHES ECONOMIQUES DE LOUVAIN-LOUVAIN ECONOMIC REVIEW	0770-4518	3	301
ECONOMICS	social sciences	INVESTIGACION ECONOMICA	0185-1667	3	302
ECONOMICS	social sciences	ASIAN JOURNAL OF TECHNOLOGY INNOVATION	1976-1597	3	303
ECONOMICS	social sciences	ECONOMIC RESEARCH-EKONOMSKA ISTRAZIVANJA	1331-677X	3	304
ECONOMICS	social sciences	ZBORNIK RADOVA EKONOMSKOG FAKULTETA U RIJECI-PROCEEDINGS OF RIJEKA FACULTY OF ECONOMICS	1331-8004	3	305
ECONOMICS	social sciences	ROMANIAN JOURNAL OF ECONOMIC FORECASTING	1582-6163	3	306
ECONOMICS	social sciences	REVISTA DE ECONOMIA MUNDIAL	1576-0162	3	307
ECONOMICS	social sciences	ECONOMIA POLITICA	1120-2890	3	308
ECONOMICS	social sciences	POLITICKA EKONOMIE	0032-3233	3	309
ECONOMICS	social sciences	ECONOMIC COMPUTATION AND ECONOMIC CYBERNETICS STUDIES AND RESEARCH	0424-267X	3	310
ECONOMICS	social sciences	EKONOMICKY CASOPIS	0013-3035	3	311
ECONOMICS	social sciences	HITOTSUBASHI JOURNAL OF ECONOMICS	0018-280X	3	312
ECONOMICS	social sciences	ASIA-PACIFIC JOURNAL OF ACCOUNTING & ECONOMICS	1608-1625	3	313
ECONOMICS	social sciences	TRANSFORMATIONS IN BUSINESS & ECONOMICS	1648-4460	3	314
ECONOMICS	social sciences	TRIMESTRE ECONOMICO	0041-3011	3	315
ECONOMICS	social sciences	ARGUMENTA OECONOMICA	1233-5835	3	316
ECONOMICS	social sciences	JOURNAL OF KOREA TRADE	1229-828X	3	317

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ECONOMICS	social sciences	BALTIC JOURNAL OF ECONOMICS	1406-099X	3	318
ECONOMICS	social sciences	SOUTH AFRICAN JOURNAL OF ECONOMIC AND MANAGEMENT SCIENCES	2222-3436	3	319
ECONOMICS	social sciences	REVUE D ETUDES COMPARATIVES EST-OUEST	0338-0599	3	320
ECONOMICS	social sciences	CUSTOS E AGRONEGOCIO ON LINE	1808-2882	3	321
EDUCATION, SPECIAL	social sciences	VOLTA REVIEW	0042-8639	3	32
EDUCATION, SPECIAL	social sciences	INFANTS & YOUNG CHILDREN	0896-3746	3	33
EDUCATION, SPECIAL	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF DEVELOPMENTAL DISABILITIES	2047-3869	3	34
EDUCATION, SPECIAL	social sciences	INTERNATIONAL REVIEW OF RESEARCH IN DEVELOPMENTAL DISABILITIES	2211-6095	3	35
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**REVIEW OF ENVIRONMENTAL ECONOMICS AND POLICY**	**1750 6816**	**1**	**4**
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**JOURNAL OF ENVIRONMENTAL ECONOMICS AND MANAGEMENT**	**0095 0696**	**1**	**6**
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**ECOLOGICAL ECONOMICS**	**0921 8009**	**1**	**13**
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**ANNUAL REVIEW OF RESOURCE ECONOMICS**	**1941 1340**	**1**	**14**
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**RESOURCE AND ENERGY ECONOMICS**	**0928 7655**	**1**	**15**
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**POPULATION AND ENVIRONMENT**	**0199 0039**	**1**	**16**
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**ENVIRONMENT AND BEHAVIOR**	**0013 9165**	**1**	**17**
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**ENVIRONMENTAL & RESOURCE ECONOMICS**	**0924 6460**	**1**	**18**
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**ENVIRONMENT AND PLANNING A**	**0308 518X**	**1**	**19**
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**ENVIRONMENT AND PLANNING D-SOCIETY & SPACE**	**0263 7758**	**1**	**20**
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**ENVIRONMENT**	**0013 9157**	**1**	**21**
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**INTERNATIONAL JOURNAL OF SUSTAINABLE TRANSPORTATION**	**1556 8318**	**1**	**22**
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**LANDSCAPE AND URBAN PLANNING**	**0169 2046**	**1**	**23**

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ENVIRONMENTAL STUDIES	**social sciences**	**HARVARD ENVIRONMENTAL LAW REVIEW**	**0147 8257**	**1**	**24**
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*LAND ECONOMICS*	*0023-7639*	*2*	*25*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*REGIONAL SCIENCE AND URBAN ECONOMICS*	*0166-0462*	*2*	*26*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*REGIONAL STUDIES*	*0034-3404*	*2*	*27*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*TRANSPORTATION RESEARCH PART D-TRANSPORT AND ENVIRONMENT*	*1361-9209*	*2*	*28*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*BUSINESS STRATEGY AND THE ENVIRONMENT*	*0964-4733*	*2*	*29*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*ENERGY POLICY*	*0301-4215*	*2*	*30*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*REGIONAL ENVIRONMENTAL CHANGE*	*1436-3798*	*2*	*31*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*CULTURAL GEOGRAPHIES*	*1474-4740*	*2*	*32*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*URBAN STUDIES*	*0042-0980*	*2*	*33*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*LAND USE POLICY*	*0264-8377*	*2*	*34*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*EUROPEAN URBAN AND REGIONAL STUDIES*	*0969-7764*	*2*	*35*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*TOURISM MANAGEMENT*	*0261-5177*	*2*	*36*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*MARINE RESOURCE ECONOMICS*	*0738-1360*	*2*	*37*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*CARBON MANAGEMENT*	*1758-3004*	*2*	*38*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY AND ENVIRONMENTAL MANAGEMENT*	*1535-3958*	*2*	*39*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*MARINE POLICY*	*0308-597X*	*2*	*40*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*ENVIRONMENTAL POLITICS*	*0964-4016*	*2*	*41*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*CLIMATE POLICY*	*1469-3062*	*2*	*42*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*WEATHER CLIMATE AND SOCIETY*	*1948-8327*	*2*	*43*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*PAPERS IN REGIONAL SCIENCE*	*1056-8190*	*2*	*44*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*HUMAN ECOLOGY*	*0300-7839*	*2*	*45*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*RESOURCES POLICY*	*0301-4207*	*2*	*46*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*ENVIRONMENT AND PLANNING C-GOVERNMENT AND POLICY*	*0263-774X*	*2*	*47*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT REVIEW*	*0195-9255*	*3*	*48*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*JOURNAL OF ENVIRONMENTAL EDUCATION*	*0095-8964*	*3*	*49*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*URBAN FORESTRY & URBAN GREENING*	*1618-8667*	*3*	*50*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*ENVIRONMENT AND URBANIZATION*	*0956-2478*	*3*	*51*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*COMPUTERS ENVIRONMENT AND URBAN SYSTEMS*	*0198-9715*	*3*	*52*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*CLIMATE AND DEVELOPMENT*	*1756-5529*	*3*	*53*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*JOURNAL OF ENVIRONMENTAL POLICY & PLANNING*	*1523-908X*	*3*	*54*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL AGREEMENTS-POLITICS LAW AND ECONOMICS*	*1567-9764*	*3*	*55*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*SOCIETY & NATURAL RESOURCES*	*0894-1920*	*3*	*56*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*ENVIRONMENT AND DEVELOPMENT ECONOMICS*	*1355-770X*	*3*	*57*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*NATURAL RESOURCES FORUM*	*0165-0203*	*3*	*58*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*NATURAL HAZARDS REVIEW*	*1527-6988*	*3*	*59*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*HUMAN ECOLOGY REVIEW*	*1074-4827*	*3*	*60*
ENVIRONMENTAL STUDIES	*social sciences*	*ENVIRONMENT AND PLANNING B-PLANNING & DESIGN*	*0265-8135*	*3*	*61*
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	UTILITIES POLICY	0957-1787	3	62
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	INTERNATIONAL REGIONAL SCIENCE REVIEW	0160-0176	3	63
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	JOURNAL OF ENVIRONMENTAL PLANNING AND MANAGEMENT	0964-0568	3	64
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	ENVIRONMENTAL EDUCATION RESEARCH	1350-4622	3	65
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	HABITAT INTERNATIONAL	0197-3975	3	66
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	NATURE + CULTURE	1558-6073	3	67
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	HOUSING STUDIES	0267-3037	3	68
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	ANNALS OF REGIONAL SCIENCE	0570-1864	3	69

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	ENERGY EFFICIENCY	1570-646X	3	70
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	ENVIRONMENTAL VALUES	0963-2719	3	71
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	JOURNAL OF HOUSING AND THE BUILT ENVIRONMENT	1566-4910	3	72
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	EUROPEAN PLANNING STUDIES	0965-4313	3	73
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	ENVIRONMENTAL HISTORY	1084-5453	3	74
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	LANDSCAPE RESEARCH	0142-6397	3	75
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	URBAN POLICY AND RESEARCH	0811-1146	3	76
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	COASTAL MANAGEMENT	0892-0753	3	77
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	JOURNAL OF ENVIRONMENTAL LAW	0952-8873	3	78
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	ENVIRONMENTAL COMMUNICATION-A JOURNAL OF NATURE AND CULTURE	1752-4032	3	79
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	ENVIRONMENTAL HAZARDS-HUMAN AND POLICY DIMENSIONS	1747-7891	3	80
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	AUSTRALASIAN JOURNAL OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT	1448-6563	3	81
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	GAIA-ECOLOGICAL PERSPECTIVES FOR SCIENCE AND SOCIETY	0940-5550	3	82
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	GEOGRAFISK TIDSSKRIFT-DANISH JOURNAL OF GEOGRAPHY	0016-7223	3	83
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	NATURAL RESOURCES JOURNAL	0028-0739	3	84
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	ECOLOGY LAW QUARTERLY	0046-1121	3	85
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	DISASTER PREVENTION AND MANAGEMENT	0965-3562	3	86
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF CLIMATE CHANGE STRATEGIES AND MANAGEMENT	1756-8692	3	87
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	PROBLEMY EKOROZWOJU	1895-6912	3	88
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	ENVIRONMENTAL ETHICS	0163-4275	3	89
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	TRANSNATIONAL ENVIRONMENTAL LAW	2047-1025	3	90
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	ENERGY & ENVIRONMENT	0958-305X	3	91
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	JOURNAL OF ARCHITECTURAL AND PLANNING RESEARCH	0738-0895	3	92

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
ENVIRONMENTAL STUDIES	social sciences	OPEN HOUSE INTERNATIONAL	0168-2601	3	93
HOSPITALITY, LEISURE, SPORT & TOURISM	social sciences	JOURNAL OF TRAVEL & TOURISM MARKETING	1054-8408	3	28
HOSPITALITY, LEISURE, SPORT & TOURISM	social sciences	EUROPEAN SPORT MANAGEMENT QUARTERLY	1618-4742	3	29
HOSPITALITY, LEISURE, SPORT & TOURISM	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF SPORTS SCIENCE & COACHING	1747-9541	3	30
HOSPITALITY, LEISURE, SPORT & TOURISM	social sciences	ASIA PACIFIC JOURNAL OF TOURISM RESEARCH	1094-1665	3	31
HOSPITALITY, LEISURE, SPORT & TOURISM	social sciences	SCANDINAVIAN JOURNAL OF HOSPITALITY AND TOURISM	1502-2250	3	32
HOSPITALITY, LEISURE, SPORT & TOURISM	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF SPORT FINANCE	1558-6235	3	33
HOSPITALITY, LEISURE, SPORT & TOURISM	social sciences	TOURISM ECONOMICS	1354-8166	3	34
HOSPITALITY, LEISURE, SPORT & TOURISM	social sciences	JOURNAL OF DESTINATION MARKETING & MANAGEMENT	2212-571X	3	35
HOSPITALITY, LEISURE, SPORT & TOURISM	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF SPORTS MARKETING & SPONSORSHIP	1464-6668	3	36
HOSPITALITY, LEISURE, SPORT & TOURISM	social sciences	JOURNAL OF TOURISM AND CULTURAL CHANGE	1476-6825	3	37
HOSPITALITY, LEISURE, SPORT & TOURISM	social sciences	JOURNAL OF HOSPITALITY LEISURE SPORT & TOURISM EDUCATION	1473-8376	3	38
HOSPITALITY, LEISURE, SPORT & TOURISM	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF THE HISTORY OF SPORT	0952-3367	3	39
HOSPITALITY, LEISURE, SPORT & TOURISM	social sciences	JOURNAL OF THE PHILOSOPHY OF SPORT	0094-8705	3	40
MANAGEMENT	**social sciences**	**ACADEMY OF MANAGEMENT ANNALS**	**1941 6520**	**1**	**1**
MANAGEMENT	**social sciences**	**ACADEMY OF MANAGEMENT REVIEW**	**0363 7425**	**1**	**2**
MANAGEMENT	**social sciences**	**ADMINISTRATIVE SCIENCE QUARTERLY**	**0001 8392**	**1**	**3**
MANAGEMENT	**social sciences**	**ACADEMY OF MANAGEMENT JOURNAL**	**0001 4273**	**1**	**4**

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF MANAGEMENT	0149 2063	1	5
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF APPLIED PSYCHOLOGY	0021 9010	1	6
MANAGEMENT	social sciences	ORGANIZATION SCIENCE	1047 7039	1	7
MANAGEMENT	social sciences	PERSONNEL PSYCHOLOGY	0031 5826	1	8
MANAGEMENT	social sciences	STRATEGIC MANAGEMENT JOURNAL	0143 2095	1	9
MANAGEMENT	social sciences	MIS QUARTERLY	0276 7783	1	10
MANAGEMENT	social sciences	ORGANIZATIONAL RESEARCH METHODS	1094 4281	1	11
MANAGEMENT	social sciences	MANAGEMENT SCIENCE	0025 1909	1	12
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF MANAGEMENT STUDIES	0022 2380	1	13
MANAGEMENT	social sciences	ACADEMY OF MANAGEMENT PERSPECTIVES	1558 9080	1	14
MANAGEMENT	social sciences	ORGANIZATIONAL BEHAVIOR AND HUMAN DECISION PROCESSES	0749 5978	1	15
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF OPERATIONS MANAGEMENT	0272 6963	1	16
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF ORGANIZATIONAL BEHAVIOR	0894 3796	1	17
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF INTERNATIONAL BUSINESS STUDIES	0047 2506	1	18
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF INFORMATION TECHNOLOGY	0268 3962	1	19
MANAGEMENT	social sciences	RESEARCH IN ORGANIZATIONAL BEHAVIOR	0191 3085	1	20
MANAGEMENT	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF MANAGEMENT REVIEWS	1460 8545	1	21
MANAGEMENT	social sciences	OPERATIONS RESEARCH	0030 364X	1	22
MANAGEMENT	social sciences	LONG RANGE PLANNING	0024 6301	1	23
MANAGEMENT	social sciences	ORGANIZATION STUDIES	0170 8406	1	24
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF ECONOMICS & MANAGEMENT STRATEGY	1058 6407	1	25
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF SUPPLY CHAIN MANAGEMENT	1523 2409	1	26
MANAGEMENT	social sciences	GLOBAL STRATEGY JOURNAL	2042 5791	1	27
MANAGEMENT	social sciences	M&SOM MANUFACTURING & SERVICE OPERATIONS MANAGEMENT	1523 4614	1	28

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
MANAGEMENT	**social sciences**	**STRATEGIC ENTREPRENEURSHIP JOURNAL**	**1932 4391**	**1**	**29**
MANAGEMENT	**social sciences**	**INFORMATION SYSTEMS RESEARCH**	**1047 7047**	**1**	**30**
MANAGEMENT	**social sciences**	**RESEARCH POLICY**	**0048 7333**	**1**	**31**
MANAGEMENT	**social sciences**	**JOURNAL OF OCCUPATIONAL AND ORGANIZATIONAL PSYCHOLOGY**	**0963 1798**	**1**	**32**
MANAGEMENT	**social sciences**	**LEADERSHIP QUARTERLY**	**1048 9843**	**1**	**33**
MANAGEMENT	**social sciences**	**HUMAN RELATIONS**	**0018 7267**	**1**	**34**
MANAGEMENT	**social sciences**	**HUMAN RESOURCE MANAGEMENT REVIEW**	**1053 4822**	**1**	**35**
MANAGEMENT	**social sciences**	**STRATEGIC ORGANIZATION**	**1476 1270**	**1**	**36**
MANAGEMENT	**social sciences**	**OMEGA-INTERNATIONAL JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCE**	**0305 0483**	**1**	**37**
MANAGEMENT	**social sciences**	**GROUP & ORGANIZATION MANAGEMENT**	**1059 6011**	**1**	**38**
MANAGEMENT	**social sciences**	**ACADEMY OF MANAGEMENT LEARNING & EDUCATION**	**1537 260X**	**1**	**39**
MANAGEMENT	**social sciences**	**MANAGEMENT AND ORGANIZATION REVIEW**	**1740 8776**	**1**	**40**
MANAGEMENT	**social sciences**	**HARVARD BUSINESS REVIEW**	**0017 8012**	**1**	**41**
MANAGEMENT	**social sciences**	**MIT SLOAN MANAGEMENT REVIEW**	**1532 9194**	**1**	**42**
MANAGEMENT	**social sciences**	**INDUSTRIAL AND CORPORATE CHANGE**	**0960 6491**	**1**	**43**
MANAGEMENT	*social sciences*	*CALIFORNIA MANAGEMENT REVIEW*	*0008-1256*	*2*	*44*
MANAGEMENT	*social sciences*	*HUMAN RESOURCE MANAGEMENT*	*0090-4848*	*2*	*45*
MANAGEMENT	*social sciences*	*EUROPEAN JOURNAL OF WORK AND ORGANIZATIONAL PSYCHOLOGY*	*1359-432X*	*2*	*46*
MANAGEMENT	*social sciences*	*BRITISH JOURNAL OF MANAGEMENT*	*1045-3172*	*2*	*47*
MANAGEMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF MANAGEMENT INFORMATION SYSTEMS*	*0742-1222*	*2*	*48*
MANAGEMENT	*social sciences*	*INTERNATIONAL JOURNAL OF FORECASTING*	*0169-2070*	*2*	*49*
MANAGEMENT	*social sciences*	*DECISION SCIENCES*	*0011-7315*	*2*	*50*
MANAGEMENT	*social sciences*	*HUMAN RESOURCE MANAGEMENT JOURNAL*	*0954-5395*	*2*	*51*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
MANAGEMENT	*social sciences*	*ORGANIZATION*	*1350-5084*	*2*	*52*
MANAGEMENT	*social sciences*	*SUPPLY CHAIN MANAGEMENT-AN INTERNATIONAL JOURNAL*	*1359-8546*	*2*	*53*
MANAGEMENT	*social sciences*	*BUSINESS STRATEGY AND THE ENVIRONMENT*	*0964-4733*	*2*	*54*
MANAGEMENT	*social sciences*	*TECHNOVATION*	*0166-4972*	*2*	*55*
MANAGEMENT	*social sciences*	*SMALL BUSINESS ECONOMICS*	*0921-898X*	*2*	*56*
MANAGEMENT	*social sciences*	*TOURISM MANAGEMENT*	*0261-5177*	*2*	*57*
MANAGEMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF BUSINESS LOGISTICS*	*0735-3766*	*2*	*58*
MANAGEMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF PRODUCT INNOVATION MANAGEMENT*	*0737-6782*	*2*	*59*
MANAGEMENT	*social sciences*	*INFORMATION AND ORGANIZATION*	*1471-7727*	*2*	*60*
MANAGEMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF MANAGEMENT INQUIRY*	*1056-4926*	*2*	*61*
MANAGEMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF PURCHASING AND SUPPLY MANAGEMENT*	*1478-4092*	*2*	*62*
MANAGEMENT	*social sciences*	*INFORMATION & MANAGEMENT*	*0378-7206*	*2*	*63*
MANAGEMENT	*social sciences*	*MANAGEMENT COMMUNICATION QUARTERLY*	*0893-3189*	*2*	*64*
MANAGEMENT	*social sciences*	*R & D MANAGEMENT*	*0033-6807*	*2*	*65*
MANAGEMENT	*social sciences*	*SMALL GROUP RESEARCH*	*1046-4964*	*2*	*66*
MANAGEMENT	*social sciences*	*CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY AND ENVIRONMENTAL MANAGEMENT*	*1535-3958*	*2*	*67*
MANAGEMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF SMALL BUSINESS MANAGEMENT*	*0047-2778*	*2*	*68*
MANAGEMENT	*social sciences*	*MIS QUARTERLY EXECUTIVE*	*1540-1960*	*2*	*69*
MANAGEMENT	*social sciences*	*EUROPEAN MANAGEMENT REVIEW*	*1740-4754*	*2*	*70*
MANAGEMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF STRATEGIC INFORMATION SYSTEMS*	*0963-8687*	*2*	*71*
MANAGEMENT	*social sciences*	*INTERNATIONAL JOURNAL OF PHYSICAL DISTRIBUTION & LOGISTICS MANAGEMENT*	*0960-0035*	*2*	*72*
MANAGEMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF INTERNATIONAL MANAGEMENT*	*1075-4253*	*2*	*73*
MANAGEMENT	*social sciences*	*GENDER WORK AND ORGANIZATION*	*0968-6673*	*2*	*74*
MANAGEMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF SERVICE MANAGEMENT*	*1757-5818*	*2*	*75*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
MANAGEMENT	*social sciences*	*INTERNATIONAL JOURNAL OF OPERATIONS & PRODUCTION MANAGEMENT*	*0144-3577*	*2*	*76*
MANAGEMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF MANAGERIAL PSYCHOLOGY*	*0268-3946*	*2*	*77*
MANAGEMENT	*social sciences*	*MANAGEMENT LEARNING*	*1350-5076*	*2*	*78*
MANAGEMENT	*social sciences*	*ASIA PACIFIC JOURNAL OF MANAGEMENT*	*0217-4561*	*2*	*79*
MANAGEMENT	*social sciences*	*MANAGEMENT ACCOUNTING RESEARCH*	*1044-5005*	*2*	*80*
MANAGEMENT	*social sciences*	*CORPORATE GOVERNANCE-AN INTERNATIONAL REVIEW*	*0964-8410*	*2*	*81*
MANAGEMENT	*social sciences*	*PUBLIC MANAGEMENT REVIEW*	*1471-9037*	*2*	*82*
MANAGEMENT	*social sciences*	*INTERNATIONAL JOURNAL OF LOGISTICS MANAGEMENT*	*0957-4093*	*2*	*83*
MANAGEMENT	*social sciences*	*MANAGEMENT INTERNATIONAL REVIEW*	*0938-8249*	*2*	*84*
MANAGEMENT	*social sciences*	*SCANDINAVIAN JOURNAL OF MANAGEMENT*	*0956-5221*	*2*	*85*
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF NURSING MANAGEMENT	0966-0429	3	86
MANAGEMENT	social sciences	CAREER DEVELOPMENT INTERNATIONAL	1362-0436	3	87
MANAGEMENT	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF PROJECT MANAGEMENT	0263-7863	3	88
MANAGEMENT	social sciences	INTERNATIONAL SMALL BUSINESS JOURNAL	0266-2426	3	89
MANAGEMENT	social sciences	INTERNATIONAL TRANSACTIONS IN OPERATIONAL RESEARCH	0969-6016	3	90
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF APPLIED BEHAVIORAL SCIENCE	0021-8863	3	91
MANAGEMENT	social sciences	MANAGEMENT DECISION	0025-1747	3	92
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF FORECASTING	0277-6693	3	93
MANAGEMENT	social sciences	DECISION ANALYSIS	1545-8490	3	94
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF THE OPERATIONAL RESEARCH SOCIETY	0160-5682	3	95
MANAGEMENT	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF SELECTION AND ASSESSMENT	0965-075X	3	96
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF TECHNOLOGY TRANSFER	0892-9912	3	97
MANAGEMENT	social sciences	IEEE TRANSACTIONS ON ENGINEERING MANAGEMENT	0018-9391	3	98
MANAGEMENT	social sciences	INTERFACES	0092-2102	3	99

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
MANAGEMENT	social sciences	INDUSTRIAL MARKETING MANAGEMENT	0019-8501	3	100
MANAGEMENT	social sciences	ADVANCES IN STRATEGIC MANAGEMENT-A RESEARCH ANNUAL	0742-3322	3	101
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF ENGINEERING AND TECHNOLOGY MANAGEMENT	0923-4748	3	102
MANAGEMENT	social sciences	SYSTEM DYNAMICS REVIEW	0883-7066	3	103
MANAGEMENT	social sciences	GROUP DECISION AND NEGOTIATION	0926-2644	3	104
MANAGEMENT	social sciences	PERSONNEL REVIEW	0048-3486	3	105
MANAGEMENT	social sciences	REVIEW OF INDUSTRIAL ORGANIZATION	0889-938X	3	106
MANAGEMENT	social sciences	EUROPEAN MANAGEMENT JOURNAL	0263-2373	3	107
MANAGEMENT	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF MANPOWER	0143-7720	3	108
MANAGEMENT	social sciences	HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT QUARTERLY	1044-8004	3	109
MANAGEMENT	social sciences	CORNELL HOSPITALITY QUARTERLY	1938-9655	3	110
MANAGEMENT	social sciences	INDUSTRY AND INNOVATION	1366-2716	3	111
MANAGEMENT	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF HUMAN RESOURCE MANAGEMENT	0958-5192	3	112
MANAGEMENT	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF CONTEMPORARY HOSPITALITY MANAGEMENT	0959-6119	3	113
MANAGEMENT	social sciences	ASIA PACIFIC JOURNAL OF HUMAN RESOURCES	1038-4111	3	114
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF KNOWLEDGE MANAGEMENT	1367-3270	3	115
MANAGEMENT	social sciences	LEADERSHIP	1742-7150	3	116
MANAGEMENT	social sciences	ELECTRONIC MARKETS	1019-6781	3	117
MANAGEMENT	social sciences	ORGANIZATIONAL DYNAMICS	0090-2616	3	118
MANAGEMENT	social sciences	ELECTRONIC COMMERCE RESEARCH	1389-5753	3	119
MANAGEMENT	social sciences	RESEARCH-TECHNOLOGY MANAGEMENT	0895-6308	3	120
MANAGEMENT	social sciences	NEW TECHNOLOGY WORK AND EMPLOYMENT	0268-1072	3	121
MANAGEMENT	social sciences	PROJECT MANAGEMENT JOURNAL	8756-9728	3	122

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
MANAGEMENT	social sciences	TECHNOLOGY ANALYSIS & STRATEGIC MANAGEMENT	0953-7325	3	123
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF SPORT MANAGEMENT	0888-4773	3	124
MANAGEMENT	social sciences	MANAGING SERVICE QUALITY	0960-4529	3	125
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF ORGANIZATIONAL CHANGE MANAGEMENT	0953-4814	3	126
MANAGEMENT	social sciences	COMPUTATIONAL ECONOMICS	0927-7099	3	127
MANAGEMENT	social sciences	AUSTRALIAN JOURNAL OF MANAGEMENT	0312-8962	3	128
MANAGEMENT	social sciences	ACTION RESEARCH	1476-7503	3	129
MANAGEMENT	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF SHIPPING AND TRANSPORT LOGISTICS	1756-6517	3	130
MANAGEMENT	social sciences	IMA JOURNAL OF MANAGEMENT MATHEMATICS	1471-678X	3	131
MANAGEMENT	social sciences	CROSS CULTURAL MANAGEMENT-AN INTERNATIONAL JOURNAL	1352-7606	3	132
MANAGEMENT	social sciences	INFORMATION SYSTEMS AND E-BUSINESS MANAGEMENT	1617-9846	3	133
MANAGEMENT	social sciences	SERVICE INDUSTRIES JOURNAL	0264-2069	3	134
MANAGEMENT	social sciences	CANADIAN JOURNAL OF ADMINISTRATIVE SCIENCES-REVUE CANADIENNE DES SCIENCES DE L ADMINISTRATION	0825-0383	3	135
MANAGEMENT	social sciences	REVIEW OF MANAGERIAL SCIENCE	1863-6683	3	136
MANAGEMENT	social sciences	KNOWLEDGE MANAGEMENT RESEARCH & PRACTICE	1477-8238	3	137
MANAGEMENT	social sciences	NONPROFIT MANAGEMENT & LEADERSHIP	1048-6682	3	138
MANAGEMENT	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF LOGISTICS-RESEARCH AND APPLICATIONS	1367-5567	3	139
MANAGEMENT	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF STRATEGIC PROPERTY MANAGEMENT	1648-715X	3	140
MANAGEMENT	social sciences	ZEITSCHRIFT FUR PERSONALFORSCHUNG	0179-6437	3	141
MANAGEMENT	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF TECHNOLOGY MANAGEMENT	0267-5730	3	142
MANAGEMENT	social sciences	CULTURE AND ORGANIZATION	1475-9551	3	143

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF MANAGEMENT & ORGANIZATION	1833-3672	3	144
MANAGEMENT	social sciences	EUROPEAN JOURNAL OF INTERNATIONAL MANAGEMENT	1751-6757	3	145
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF ORGANIZATIONAL BEHAVIOR MANAGEMENT	0160-8061	3	146
MANAGEMENT	social sciences	TRANSPORTATION JOURNAL	0041-1612	3	147
MANAGEMENT	social sciences	ENGINEERING ECONOMIST	0013-791X	3	148
MANAGEMENT	social sciences	ASIA PACIFIC BUSINESS REVIEW	1360-2381	3	149
MANAGEMENT	social sciences	DISASTER PREVENTION AND MANAGEMENT	0965-3562	3	150
MANAGEMENT	social sciences	SCIENCE TECHNOLOGY AND SOCIETY	0971-7218	3	151
MANAGEMENT	social sciences	INNOVATION-MANAGEMENT POLICY & PRACTICE	1447-9338	3	152
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL OF DESTINATION MARKETING & MANAGEMENT	2212-571X	3	153
MANAGEMENT	social sciences	SYSTEMIC PRACTICE AND ACTION RESEARCH	1094-429X	3	154
MANAGEMENT	social sciences	NEGOTIATION JOURNAL	0748-4526	3	155
MANAGEMENT	social sciences	TOTAL QUALITY MANAGEMENT & BUSINESS EXCELLENCE	1478-3363	3	156
MANAGEMENT	social sciences	SERVICE BUSINESS	1862-8516	3	157
MANAGEMENT	social sciences	EMJ-ENGINEERING MANAGEMENT JOURNAL	1042-9247	3	158
MANAGEMENT	social sciences	JOURNAL FOR EAST EUROPEAN MANAGEMENT STUDIES	0949-6181	3	159
MANAGEMENT	social sciences	ASIAN BUSINESS & MANAGEMENT	1472-4782	3	160
MANAGEMENT	social sciences	BALTIC JOURNAL OF MANAGEMENT	1746-5265	3	161
MANAGEMENT	social sciences	ACADEMIA-REVISTA LATINOAMERICANA DE ADMINISTRACION	1012-8255	3	162
MANAGEMENT	social sciences	E & M EKONOMIE A MANAGEMENT	1212-3609	3	163
MANAGEMENT	social sciences	CHINESE MANAGEMENT STUDIES	1750-614X	3	164
MANAGEMENT	social sciences	BETRIEBSWIRTSCHAFTLICHE FORSCHUNG UND PRAXIS	0340-5370	3	165
MANAGEMENT	social sciences	SOUTH AFRICAN JOURNAL OF BUSINESS MANAGEMENT	2078-5585	3	166

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
MANAGEMENT	social sciences	RAE-REVISTA DE ADMINISTRACAO DE EMPRESAS	0034-7590	3	167
MANAGEMENT	social sciences	SOUTH AFRICAN JOURNAL OF ECONOMIC AND MANAGEMENT SCIENCES	2222-3436	3	168
MANAGEMENT	social sciences	RBGN-REVISTA BRASILEIRA DE GESTAO DE NEGOCIOS	1806-4892	3	169
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**JOURNAL OF PEASANT STUDIES**	**0306 6150**	**1**	**1**
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**LONG RANGE PLANNING**	**0024 6301**	**1**	**2**
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**RESEARCH POLICY**	**0048 7333**	**1**	**3**
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**ECONOMIC DEVELOPMENT AND CULTURAL CHANGE**	**0013 0079**	**1**	**4**
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**WORLD BANK RESEARCH OBSERVER**	**0257 3032**	**1**	**5**
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**WORLD BANK ECONOMIC REVIEW**	**0258 6770**	**1**	**6**
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**PROGRESS IN PLANNING**	**0305 9006**	**1**	**7**
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**JOURNAL OF THE AMERICAN PLANNING ASSOCIATION**	**0194 4363**	**1**	**8**
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**JOURNAL OF REGIONAL SCIENCE**	**0022 4146**	**1**	**9**
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**JOURNAL OF PLANNING LITERATURE**	**0885 4122**	**1**	**10**
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**WORLD DEVELOPMENT**	**0305 750X**	**1**	**11**
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**JOURNAL OF AGRARIAN CHANGE**	**1471 0358**	**1**	**12**
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**POLICY SCIENCES**	**0032 2687**	**1**	**13**
PLANNING & DEVELOPMENT	**social sciences**	**DEVELOPMENT AND CHANGE**	**0012 155X**	**1**	**14**
PLANNING & DEVELOPMENT	*social sciences*	*PLANNING THEORY*	*1473-0952*	*2*	*15*
PLANNING & DEVELOPMENT	*social sciences*	*INTERNATIONAL JOURNAL OF URBAN AND REGIONAL RESEARCH*	*0309-1317*	*2*	*16*
PLANNING & DEVELOPMENT	*social sciences*	*STUDIES IN COMPARATIVE INTERNATIONAL DEVELOPMENT*	*0039-3606*	*2*	*17*
PLANNING & DEVELOPMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF RURAL STUDIES*	*0743-0167*	*2*	*18*
PLANNING & DEVELOPMENT	*social sciences*	*TECHNOLOGICAL FORECASTING AND SOCIAL CHANGE*	*0040-1625*	*2*	*19*
PLANNING & DEVELOPMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF DEVELOPMENT STUDIES*	*0022-0388*	*2*	*20*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
PLANNING & DEVELOPMENT	*social sciences*	*DEVELOPMENT POLICY REVIEW*	*0950-6764*	*2*	*21*
PLANNING & DEVELOPMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF DEVELOPMENT EFFECTIVENESS*	*1943-9342*	*2*	*22*
PLANNING & DEVELOPMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF PLANNING EDUCATION AND RESEARCH*	*0739-456X*	*2*	*23*
PLANNING & DEVELOPMENT	*social sciences*	*THIRD WORLD QUARTERLY*	*0143-6597*	*2*	*24*
PLANNING & DEVELOPMENT	*social sciences*	*JOURNAL OF INTERNATIONAL DEVELOPMENT*	*0954-1748*	*2*	*25*
PLANNING & DEVELOPMENT	*social sciences*	*SOCIAL POLICY & ADMINISTRATION*	*0144-5596*	*2*	*26*
PLANNING & DEVELOPMENT	*social sciences*	*SOCIETY & NATURAL RESOURCES*	*0894-1920*	*2*	*27*
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	HOUSING POLICY DEBATE	1051-1482	3	28
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	SUSTAINABLE DEVELOPMENT	0968-0802	3	29
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	ENTREPRENEURSHIP AND REGIONAL DEVELOPMENT	0898-5626	3	30
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	INTERNATIONAL REGIONAL SCIENCE REVIEW	0160-0176	3	31
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	PUBLIC ADMINISTRATION AND DEVELOPMENT	0271-2075	3	32
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	EUROPEAN JOURNAL OF DEVELOPMENT RESEARCH	0957-8811	3	33
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	HABITAT INTERNATIONAL	0197-3975	3	34
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	PROGRESS IN DEVELOPMENT STUDIES	1464-9934	3	35
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	REVIEW OF DEVELOPMENT ECONOMICS	1363-6669	3	36
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	DISASTERS	0361-3666	3	37
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	GROWTH AND CHANGE	0017-4815	3	38
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	LOCAL GOVERNMENT STUDIES	0300-3930	3	39
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	EUROPEAN PLANNING STUDIES	0965-4313	3	40
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	FUTURES	0016-3287	3	41
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	ECONOMIC DEVELOPMENT QUARTERLY	0891-2424	3	42
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	JOURNAL OF HUMAN DEVELOPMENT AND CAPABILITIES	1945-2829	3	43
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	COMMUNITY DEVELOPMENT JOURNAL	0010-3802	3	44
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	INTERNATIONAL DEVELOPMENT PLANNING	1474-6743	3	45

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
		REVIEW			
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	IDS BULLETIN-INSTITUTE OF DEVELOPMENT STUDIES	0265-5012	3	46
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	CANADIAN JOURNAL OF DEVELOPMENT STUDIES-REVUE CANADIENNE D ETUDES DU DEVELOPPEMENT	0225-5189	3	47
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	DEVELOPING ECONOMIES	0012-1533	3	48
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	JOURNAL OF ECONOMIC POLICY REFORM	1748-7870	3	49
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	DEVELOPMENT SOUTHERN AFRICA	0376-835X	3	50
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	JOURNAL OF SOUTH ASIAN DEVELOPMENT	0973-1741	3	51
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	DISP	0251-3625	3	52
PLANNING & DEVELOPMENT	social sciences	AFRICAN DEVELOPMENT REVIEW-REVUE AFRICAINE DE DEVELOPPEMENT	1017-6772	3	53
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**AMERICAN POLITICAL SCIENCE REVIEW**	**0003 0554**	**1**	**1**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**POLITICAL ANALYSIS**	**1047 1987**	**1**	**2**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**AMERICAN JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE**	**0092 5853**	**1**	**3**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**ANNUAL REVIEW OF POLITICAL SCIENCE**	**1094 2939**	**1**	**4**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**QUARTERLY JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE**	**1554 0626**	**1**	**5**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**JOURNAL OF POLITICS**	**0022 3816**	**1**	**6**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**JOURNAL OF CONFLICT RESOLUTION**	**0022 0027**	**1**	**7**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**POLITICAL BEHAVIOR**	**0190 9320**	**1**	**8**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**JOURNAL OF PEACE RESEARCH**	**0022 3433**	**1**	**9**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**BRITISH JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE**	**0007 1234**	**1**	**10**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**COMPARATIVE POLITICAL STUDIES**	**0010 4140**	**1**	**11**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**PUBLIC OPINION QUARTERLY**	**0033 362X**	**1**	**12**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**PERSPECTIVES ON POLITICS**	**1537 5927**	**1**	**13**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**POLITICAL COMMUNICATION**	**1058 4609**	**1**	**14**
POLITICAL SCIENCE	**social sciences**	**INTERNATIONAL STUDIES QUARTERLY**	**0020 8833**	**1**	**15**

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
POLITICAL SCIENCE	social sciences	EUROPEAN JOURNAL OF POLITICAL RESEARCH	0304 4130	1	16
POLITICAL SCIENCE	social sciences	PHILOSOPHY & PUBLIC AFFAIRS	0048 3915	1	17
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITICS & SOCIETY	0032 3292	1	18
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITICAL PSYCHOLOGY	0162 895X	1	19
POLITICAL SCIENCE	social sciences	EUROPEAN UNION POLITICS	1465 1165	1	20
POLITICAL SCIENCE	social sciences	PARTY POLITICS	1354 0688	1	21
POLITICAL SCIENCE	social sciences	SOCIO ECONOMIC REVIEW	1475 1461	1	22
POLITICAL SCIENCE	social sciences	LEGISLATIVE STUDIES QUARTERLY	0362 9805	1	23
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITICAL GEOGRAPHY	0962 6298	1	24
POLITICAL SCIENCE	social sciences	GLOBAL ENVIRONMENTAL POLITICS	1526 3800	1	25
POLITICAL SCIENCE	social sciences	REVIEW OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS	1559 7431	1	26
POLITICAL SCIENCE	social sciences	AFRICAN AFFAIRS	0001 9909	1	27
POLITICAL SCIENCE	social sciences	COMPARATIVE POLITICS	0010 4159	1	28
POLITICAL SCIENCE	social sciences	GOVERNANCE AN INTERNATIONAL JOURNAL OF POLICY ADMINISTRATION AND INSTITUTIONS	0952 1895	1	29
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITICAL RESEARCH QUARTERLY	1065 9129	1	30
POLITICAL SCIENCE	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF PRESS POLITICS	1940 1612	1	31
POLITICAL SCIENCE	social sciences	ANNALS OF THE AMERICAN ACADEMY OF POLITICAL AND SOCIAL SCIENCE	0002 7162	1	32
POLITICAL SCIENCE	social sciences	JOURNAL OF POLITICAL PHILOSOPHY	0963 8016	1	33
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITICAL STUDIES	0032 3217	1	34
POLITICAL SCIENCE	social sciences	REGULATION & GOVERNANCE	1748 5983	1	35
POLITICAL SCIENCE	social sciences	JOURNAL OF EUROPEAN PUBLIC POLICY	1350 1763	1	36
POLITICAL SCIENCE	social sciences	INTERNATIONAL THEORY	1752 9719	1	37
POLITICAL SCIENCE	social sciences	ELECTORAL STUDIES	0261 3794	1	38
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITICS & GENDER	1743 923X	1	39

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*REVIEW OF INTERNATIONAL POLITICAL ECONOMY*	*0969-2290*	*2*	*40*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*WEST EUROPEAN POLITICS*	*0140-2382*	*2*	*41*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*NEW POLITICAL ECONOMY*	*1356-3467*	*2*	*42*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*POLICY STUDIES JOURNAL*	*0190-292X*	*2*	*43*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*AMERICAN POLITICS RESEARCH*	*1532-673X*	*2*	*44*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*JCMS-JOURNAL OF COMMON MARKET STUDIES*	*0021-9886*	*2*	*45*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*SOCIAL SCIENCE QUARTERLY*	*0038-4941*	*2*	*46*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*NEW LEFT REVIEW*	*0028-6060*	*2*	*47*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*ACTA POLITICA*	*0001-6810*	*2*	*48*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*STATE POLITICS & POLICY QUARTERLY*	*1532-4400*	*2*	*49*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*JOURNAL OF DEMOCRACY*	*1045-5736*	*2*	*50*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*JOURNAL OF THEORETICAL POLITICS*	*0951-6298*	*2*	*51*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*JOURNAL OF PUBLIC POLICY*	*0143-814X*	*2*	*52*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*PUBLIC CHOICE*	*0048-5829*	*2*	*53*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*SCANDINAVIAN POLITICAL STUDIES*	*0080-6757*	*2*	*54*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*INTERNATIONAL POLITICAL SOCIOLOGY*	*1749-5679*	*2*	*55*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*STUDIES IN COMPARATIVE INTERNATIONAL DEVELOPMENT*	*0039-3606*	*2*	*56*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*POLITICAL SCIENCE QUARTERLY*	*0032-3195*	*2*	*57*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*BRITISH JOURNAL OF POLITICS & INTERNATIONAL RELATIONS*	*1369-1481*	*2*	*58*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*PUBLIC ADMINISTRATION*	*0033-3298*	*2*	*59*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*ECONOMICS & POLITICS*	*0954-1985*	*2*	*60*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*INTERNATIONAL STUDIES REVIEW*	*1521-9488*	*2*	*61*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*EUROPEAN JOURNAL OF POLITICAL ECONOMY*	*0176-2680*	*2*	*62*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*POLITICAL STUDIES REVIEW*	*1478-9299*	*2*	*63*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*HUMAN RIGHTS QUARTERLY*	*0275-0392*	*2*	*64*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*PARLIAMENTARY AFFAIRS*	*0031-2290*	*2*	*65*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*ENVIRONMENTAL POLITICS*	*0964-4016*	*2*	*66*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*INTERNATIONAL POLITICAL SCIENCE REVIEW*	*0192-5121*	*2*	*67*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*DEMOCRATIZATION*	*1351-0347*	*2*	*68*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*COMPARATIVE EUROPEAN POLITICS*	*1472-4790*	*2*	*69*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*GOVERNMENT AND OPPOSITION*	*0017-257X*	*2*	*70*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*POLICY AND POLITICS*	*0305-5736*	*2*	*71*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*PS-POLITICAL SCIENCE & POLITICS*	*1049-0965*	*2*	*72*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*EAST EUROPEAN POLITICS AND SOCIETIES*	*0888-3254*	*2*	*73*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL AGREEMENTS-POLITICS LAW AND ECONOMICS*	*1567-9764*	*2*	*74*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*POLITICAL THEORY*	*0090-5917*	*2*	*75*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*TERRORISM AND POLITICAL VIOLENCE*	*0954-6553*	*2*	*76*
POLITICAL SCIENCE	*social sciences*	*CITIZENSHIP STUDIES*	*1362-1025*	*2*	*77*
POLITICAL SCIENCE	social sciences	DISSENT	0012-3846	3	78
POLITICAL SCIENCE	social sciences	PUBLIUS-THE JOURNAL OF FEDERALISM	0048-5950	3	79
POLITICAL SCIENCE	social sciences	CRITICAL REVIEW	0891-3811	3	80
POLITICAL SCIENCE	social sciences	GEOPOLITICS	1465-0045	3	81
POLITICAL SCIENCE	social sciences	REVIEW OF POLICY RESEARCH	1541-132X	3	82
POLITICAL SCIENCE	social sciences	SWISS POLITICAL SCIENCE REVIEW	1424-7755	3	83
POLITICAL SCIENCE	social sciences	STUDIES IN AMERICAN POLITICAL DEVELOPMENT	0898-588X	3	84
POLITICAL SCIENCE	social sciences	ETHICS & GLOBAL POLITICS	1654-4951	3	85
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITICS	0263-3957	3	86
POLITICAL SCIENCE	social sciences	COOPERATION AND CONFLICT	0010-8367	3	87
POLITICAL SCIENCE	social sciences	SOUTH EUROPEAN SOCIETY AND POLITICS	1360-8746	3	88

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
POLITICAL SCIENCE	social sciences	HISTORICAL MATERIALISM-RESEARCH IN CRITICAL MARXIST THEORY	1465-4466	3	89
POLITICAL SCIENCE	social sciences	NATIONS AND NATIONALISM	1354-5078	3	90
POLITICAL SCIENCE	social sciences	REVIEW OF AFRICAN POLITICAL ECONOMY	0305-6244	3	91
POLITICAL SCIENCE	social sciences	JOURNAL OF STRATEGIC STUDIES	0140-2390	3	92
POLITICAL SCIENCE	social sciences	INTERNATIONAL FEMINIST JOURNAL OF POLITICS	1461-6742	3	93
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POST-SOVIET AFFAIRS	1060-586X	3	94
POLITICAL SCIENCE	social sciences	GLOBAL POLICY	1758-5880	3	95
POLITICAL SCIENCE	social sciences	LOCAL GOVERNMENT STUDIES	0300-3930	3	96
POLITICAL SCIENCE	social sciences	BRITISH POLITICS	1746-918X	3	97
POLITICAL SCIENCE	social sciences	SURVIVAL	0039-6338	3	98
POLITICAL SCIENCE	social sciences	EUROPE-ASIA STUDIES	0966-8136	3	99
POLITICAL SCIENCE	social sciences	MEDITERRANEAN POLITICS	1362-9395	3	100
POLITICAL SCIENCE	social sciences	STUDIES IN CONFLICT & TERRORISM	1057-610X	3	101
POLITICAL SCIENCE	social sciences	LATIN AMERICAN POLITICS AND SOCIETY	1531-426X	3	102
POLITICAL SCIENCE	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF CONFLICT AND VIOLENCE	1864-1385	3	103
POLITICAL SCIENCE	social sciences	LATIN AMERICAN PERSPECTIVES	0094-582X	3	104
POLITICAL SCIENCE	social sciences	CANADIAN JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE-REVUE CANADIENNE DE SCIENCE POLITIQUE	0008-4239	3	105
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITY	0032-3497	3	106
POLITICAL SCIENCE	social sciences	JOURNAL OF COLD WAR STUDIES	1520-3972	3	107
POLITICAL SCIENCE	social sciences	EUROPEAN HISTORY QUARTERLY	0265-6914	3	108
POLITICAL SCIENCE	social sciences	INTERNATIONAL POLITICS	1384-5748	3	109
POLITICAL SCIENCE	social sciences	GERMAN POLITICS	0964-4008	3	110
POLITICAL SCIENCE	social sciences	MONTHLY REVIEW-AN INDEPENDENT SOCIALIST MAGAZINE	0027-0520	3	111

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
POLITICAL SCIENCE	social sciences	JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS AND DEVELOPMENT	1408-6980	3	112
POLITICAL SCIENCE	social sciences	SCOTTISH JOURNAL OF POLITICAL ECONOMY	0036-9292	3	113
POLITICAL SCIENCE	social sciences	COMMUNIST AND POST-COMMUNIST STUDIES	0967-067X	3	114
POLITICAL SCIENCE	social sciences	EUROPEAN POLITICAL SCIENCE	1680-4333	3	115
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITICAL QUARTERLY	0032-3179	3	116
POLITICAL SCIENCE	social sciences	ARMED FORCES & SOCIETY	0095-327X	3	117
POLITICAL SCIENCE	social sciences	CAMBRIDGE REVIEW OF INTERNATIONAL AFFAIRS	0955-7571	3	118
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITICS PHILOSOPHY & ECONOMICS	1470-594X	3	119
POLITICAL SCIENCE	social sciences	CONTEMPORARY POLITICAL THEORY	1470-8914	3	120
POLITICAL SCIENCE	social sciences	PROBLEMS OF POST-COMMUNISM	1075-8216	3	121
POLITICAL SCIENCE	social sciences	IRISH POLITICAL STUDIES	0790-7184	3	122
POLITICAL SCIENCE	social sciences	AUSTRALIAN JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE	1036-1146	3	123
POLITICAL SCIENCE	social sciences	NATION	0027-8378	3	124
POLITICAL SCIENCE	social sciences	FORUM-A JOURNAL OF APPLIED RESEARCH IN CONTEMPORARY POLITICS	2194-6183	3	125
POLITICAL SCIENCE	social sciences	JOURNAL OF WOMEN POLITICS & POLICY	1554-477X	3	126
POLITICAL SCIENCE	social sciences	JAPANESE JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE	1468-1099	3	127
POLITICAL SCIENCE	social sciences	JOURNAL OF HUMAN RIGHTS	1475-4835	3	128
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITICAL SCIENCE	0032-3187	3	129
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITIKON	0258-9346	3	130
POLITICAL SCIENCE	social sciences	AUSTRALIAN JOURNAL OF POLITICS AND HISTORY	0004-9522	3	131
POLITICAL SCIENCE	social sciences	REVISTA BRASILEIRA DE POLITICA INTERNACIONAL	0034-7329	3	132
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITICA Y GOBIERNO	1665-2037	3	133
POLITICAL SCIENCE	social sciences	REVISTA DE CIENCIA POLITICA	0716-1417	3	134
POLITICAL SCIENCE	social sciences	INDEPENDENT REVIEW	1086-1653	3	135
POLITICAL SCIENCE	social sciences	CURRENT HISTORY	0011-3530	3	136

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITICS AND RELIGION	1755-0483	3	137
POLITICAL SCIENCE	social sciences	JOURNAL OF AUSTRALIAN POLITICAL ECONOMY	0156-5826	3	138
POLITICAL SCIENCE	social sciences	REVUE D ECONOMIE POLITIQUE	0373-2630	3	139
POLITICAL SCIENCE	social sciences	ROMANIAN JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE	1582-456X	3	140
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITIX	0295-2319	3	141
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLICY REVIEW	0146-5945	3	142
POLITICAL SCIENCE	social sciences	REVISTA DE ESTUDIOS POLITICOS	0048-7694	3	143
POLITICAL SCIENCE	social sciences	LEX LOCALIS-JOURNAL OF LOCAL SELF-GOVERNMENT	1581-5374	3	144
POLITICAL SCIENCE	social sciences	POLITICKA EKONOMIE	0032-3233	3	145
POLITICAL SCIENCE	social sciences	REVISTA DEL CLAD REFORMA Y DEMOCRACIA	1315-2378	3	146
POLITICAL SCIENCE	social sciences	HISTORIA Y POLITICA	1575-0361	3	147
POLITICAL SCIENCE	social sciences	COMMENTARY	0010-2601	3	148
POLITICAL SCIENCE	social sciences	TELOS	0090-6514	3	149
POLITICAL SCIENCE	social sciences	PHILIPPINE POLITICAL SCIENCE JOURNAL	0115-4451	3	150
POLITICAL SCIENCE	social sciences	OSTEUROPA	0030-6428	3	151
POLITICAL SCIENCE	social sciences	OSTERREICHISCHE ZEITSCHRIFT FUR POLITIKWISSENSCHAFT	1615-5548	3	152
POLITICAL SCIENCE	social sciences	INTERNASJONAL POLITIKK	0020-577X	3	153
PUBLIC ADMINISTRATION	**social sciences**	**JOURNAL OF POLICY ANALYSIS AND MANAGEMENT**	**0276 8739**	**1**	**1**
PUBLIC ADMINISTRATION	**social sciences**	**JOURNAL OF PUBLIC ADMINISTRATION RESEARCH AND THEORY**	**1053 1858**	**1**	**2**
PUBLIC ADMINISTRATION	**social sciences**	**GOVERNANCE AN INTERNATIONAL JOURNAL OF POLICY ADMINISTRATION AND INSTITUTIONS**	**0952 1895**	**1**	**3**
PUBLIC ADMINISTRATION	**social sciences**	**REGULATION & GOVERNANCE**	**1748 5983**	**1**	**4**
PUBLIC ADMINISTRATION	**social sciences**	**JOURNAL OF EUROPEAN PUBLIC POLICY**	**1350 1763**	**1**	**5**
PUBLIC ADMINISTRATION	**social sciences**	**JOURNAL OF EUROPEAN SOCIAL POLICY**	**0958 9287**	**1**	**6**

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
PUBLIC ADMINISTRATION	**social sciences**	**POLICY STUDIES JOURNAL**	**0190 292X**	**1**	**7**
PUBLIC ADMINISTRATION	**social sciences**	**POLICY SCIENCES**	**0032 2687**	**1**	**8**
PUBLIC ADMINISTRATION	**social sciences**	**JOURNAL OF PUBLIC POLICY**	**0143 814X**	**1**	**9**
PUBLIC ADMINISTRATION	**social sciences**	**INTERNATIONAL PUBLIC MANAGEMENT JOURNAL**	**1096 7494**	**1**	**10**
PUBLIC ADMINISTRATION	**social sciences**	**PUBLIC ADMINISTRATION**	**0033 3298**	**1**	**11**
PUBLIC ADMINISTRATION	*social sciences*	*PUBLIC ADMINISTRATION REVIEW*	*0033-3352*	*2*	*12*
PUBLIC ADMINISTRATION	*social sciences*	*AMERICAN REVIEW OF PUBLIC ADMINISTRATION*	*0275-0740*	*2*	*13*
PUBLIC ADMINISTRATION	*social sciences*	*CLIMATE POLICY*	*1469-3062*	*2*	*14*
PUBLIC ADMINISTRATION	*social sciences*	*ENVIRONMENT AND PLANNING C-GOVERNMENT AND POLICY*	*0263-774X*	*2*	*15*
PUBLIC ADMINISTRATION	*social sciences*	*POLICY AND POLITICS*	*0305-5736*	*2*	*16*
PUBLIC ADMINISTRATION	*social sciences*	*JOURNAL OF SOCIAL POLICY*	*0047-2794*	*2*	*17*
PUBLIC ADMINISTRATION	*social sciences*	*PUBLIC MANAGEMENT REVIEW*	*1471-9037*	*2*	*18*
PUBLIC ADMINISTRATION	*social sciences*	*SOCIAL POLICY & ADMINISTRATION*	*0144-5596*	*2*	*19*
PUBLIC ADMINISTRATION	*social sciences*	*INTERNATIONAL REVIEW OF ADMINISTRATIVE SCIENCES*	*0020-8523*	*2*	*20*
PUBLIC ADMINISTRATION	*social sciences*	*PUBLIC ADMINISTRATION AND DEVELOPMENT*	*0271-2075*	*2*	*21*
PUBLIC ADMINISTRATION	*social sciences*	*REVIEW OF POLICY RESEARCH*	*1541-132X*	*2*	*22*
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	REVIEW OF PUBLIC PERSONNEL ADMINISTRATION	0734-371X	3	23
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	ADMINISTRATION & SOCIETY	0095-3997	3	24
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	LOCAL GOVERNMENT STUDIES	0300-3930	3	25
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	JOURNAL OF ACCOUNTING AND PUBLIC POLICY	0278-4254	3	26
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	CONTEMPORARY ECONOMIC POLICY	1074-3529	3	27
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	JOURNAL OF COMPARATIVE POLICY ANALYSIS	1387-6988	3	28
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	POLICY STUDIES	0144-2872	3	29
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	CANADIAN PUBLIC POLICY-ANALYSE DE POLITIQUES	0317-0861	3	30
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	AUSTRALIAN JOURNAL OF PUBLIC ADMINISTRATION	0313-6647	3	31

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	PUBLIC MONEY & MANAGEMENT	0954-0962	3	32
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	ADMINISTRATION IN SOCIAL WORK	0364-3107	3	33
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	PUBLIC PERFORMANCE & MANAGEMENT REVIEW	1530-9576	3	34
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	JOURNAL OF HOMELAND SECURITY AND EMERGENCY MANAGEMENT	2194-6361	3	35
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	NONPROFIT MANAGEMENT & LEADERSHIP	1048-6682	3	36
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	CANADIAN PUBLIC ADMINISTRATION-ADMINISTRATION PUBLIQUE DU CANADA	0008-4840	3	37
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	PUBLIC PERSONNEL MANAGEMENT	0091-0260	3	38
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	LEX LOCALIS-JOURNAL OF LOCAL SELF-GOVERNMENT	1581-5374	3	39
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	TRANSYLVANIAN REVIEW OF ADMINISTRATIVE SCIENCES	1842-2845	3	40
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	REVISTA DEL CLAD REFORMA Y DEMOCRACIA	1315-2378	3	41
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	CIVIL SZEMLE	1786-3341	3	42
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	GESTION Y POLITICA PUBLICA	1405-1079	3	43
PUBLIC ADMINISTRATION	social sciences	AMME IDARESI DERGISI	1300-1795	3	44
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	**social sciences**	**LANCET GLOBAL HEALTH**	**2214 109X**	**1**	**1**
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	**social sciences**	**ANNUAL REVIEW OF PUBLIC HEALTH**	**0163 7525**	**1**	**2**
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	**social sciences**	**EPIDEMIOLOGY**	**1044 3983**	**1**	**3**
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	**social sciences**	**JOURNAL OF HEALTH AND SOCIAL BEHAVIOR**	**0022 1465**	**1**	**4**
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	**social sciences**	**AMERICAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH**	**0090 0036**	**1**	**5**

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	TOBACCO CONTROL	0964 4563	1	6
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	JOURNAL OF OCCUPATIONAL HEALTH PSYCHOLOGY	1076 8998	1	7
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	PREVENTION SCIENCE	1389 4986	1	8
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	JOURNAL OF ADOLESCENT HEALTH	1054 139X	1	9
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	SCANDINAVIAN JOURNAL OF WORK ENVIRONMENT & HEALTH	0355 3140	1	10
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	HEALTH REPORTS	0840 6529	1	11
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	JOURNAL OF EPIDEMIOLOGY AND COMMUNITY HEALTH	0143 005X	1	12
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	SOCIAL SCIENCE & MEDICINE	0277 9536	1	13
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	SCANDINAVIAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH	1403 4948	1	14
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	AIDS AND BEHAVIOR	1090 7165	1	15
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	NICOTINE & TOBACCO RESEARCH	1462 2203	1	16
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	ECONOMICS & HUMAN BIOLOGY	1570 677X	1	17
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	HEALTH & PLACE	1353 8292	1	18

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	HEALTH EXPECTATIONS	1369 6513	1	19
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	ADMINISTRATION AND POLICY IN MENTAL HEALTH AND MENTAL HEALTH SERVICES RESEARCH	0894 587X	1	20
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	QUALITY OF LIFE RESEARCH	0962 9343	1	21
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	RISK ANALYSIS	0272 4332	1	22
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	AIDS PATIENT CARE AND STDS	1087 2914	1	23
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	GLOBALIZATION AND HEALTH	1744 8603	1	24
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	PSYCHIATRIC SERVICES	1075 2730	1	25
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	EUROPEAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH	1101 1262	1	26
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	JOURNAL OF PUBLIC HEALTH	1741 3842	1	27
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	JOURNAL OF PUBLIC HEALTH POLICY	0197 5897	1	28
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	PSYCHOLOGY & HEALTH	0887 0446	1	29
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH GEOGRAPHICS	1476 072X	1	30
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	STUDIES IN FAMILY PLANNING	0039 3665	1	31

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	**social sciences**	**HEALTH EDUCATION & BEHAVIOR**	**1090 1981**	**1**	**32**
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	**social sciences**	**INTERNATIONAL JOURNAL OF PUBLIC HEALTH**	**1661 8556**	**1**	**33**
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	**social sciences**	**AMERICAN JOURNAL OF COMMUNITY PSYCHOLOGY**	**0091 0562**	**1**	**34**
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*SOCIOLOGY OF HEALTH & ILLNESS*	*0141-9889*	*2*	*35*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*WOMENS HEALTH ISSUES*	*1049-3867*	*2*	*36*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*JOURNAL OF PHYSICAL ACTIVITY & HEALTH*	*1543-3080*	*2*	*37*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*JOURNAL OF SAFETY RESEARCH*	*0022-4375*	*2*	*38*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*HEALTH EDUCATION RESEARCH*	*0268-1153*	*2*	*39*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*AIDS EDUCATION AND PREVENTION*	*0899-9546*	*2*	*40*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*INJURY PREVENTION*	*1353-8047*	*2*	*41*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*ACCIDENT ANALYSIS AND PREVENTION*	*0001-4575*	*2*	*42*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*PUBLIC HEALTH REPORTS*	*0033-3549*	*2*	*43*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*AIDS CARE-PSYCHOLOGICAL AND SOCIO-MEDICAL ASPECTS OF AIDS/HIV*	*0954-0121*	*2*	*44*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*MATERNAL AND CHILD HEALTH JOURNAL*	*1092-7875*	*2*	*45*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*REPRODUCTIVE HEALTH MATTERS*	*0968-8080*	*2*	*46*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*DIABETES EDUCATOR*	*0145-7217*	*2*	*47*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*JOURNAL OF WOMENS HEALTH*	*1540-9996*	*2*	*48*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*INTERNATIONAL PERSPECTIVES ON SEXUAL AND REPRODUCTIVE HEALTH*	*1944-0391*	*2*	*49*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*PREVENTING CHRONIC DISEASE*	*1545-1151*	*2*	*50*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*AMERICAN JOURNAL OF HEALTH PROMOTION*	*0890-1171*	*2*	*51*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*HEALTH PROMOTION INTERNATIONAL*	*0957-4824*	*2*	*52*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*PUBLIC HEALTH GENOMICS*	*1662-4246*	*2*	*53*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*JOURNAL OF PRIMARY PREVENTION*	*0278-095X*	*2*	*54*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*INTERNATIONAL JOURNAL FOR EQUITY IN HEALTH*	*1475-9276*	*2*	*55*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*AUSTRALIAN AND NEW ZEALAND JOURNAL OF PUBLIC HEALTH*	*1326-0200*	*2*	*56*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*FAMILIES SYSTEMS & HEALTH*	*1091-7527*	*2*	*57*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*GLOBAL HEALTH ACTION*	*1654-9880*	*2*	*58*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*JOURNAL OF RURAL HEALTH*	*0890-765X*	*2*	*59*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*JOURNAL OF SCHOOL HEALTH*	*0022-4391*	*2*	*60*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*JOURNAL OF AMERICAN COLLEGE HEALTH*	*0744-8481*	*2*	*61*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*GLOBAL PUBLIC HEALTH*	*1744-1692*	*2*	*62*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*PSYCHOLOGY HEALTH & MEDICINE*	*1354-8506*	*2*	*63*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*BIOSECURITY AND BIOTERRORISM-BIODEFENSE STRATEGY PRACTICE AND SCIENCE*	*1538-7135*	*2*	*64*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*TRAFFIC INJURY PREVENTION*	*1538-9588*	*2*	*65*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*JOURNAL OF COMMUNITY HEALTH*	*0094-5145*	*2*	*66*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	*social sciences*	*PUBLIC HEALTH*	*0033-3506*	*2*	*67*
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	CANADIAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH-REVUE CANADIENNE DE SANTE PUBLIQUE	0008-4263	3	68
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	JOURNAL OF COMMUNITY PSYCHOLOGY	0090-4392	3	69
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	HEALTH	1363-4593	3	70

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	MEDICAL ANTHROPOLOGY QUARTERLY	0745-5194	3	71
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	SEXUAL HEALTH	1448-5028	3	72
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	AMERICAN JOURNAL OF HEALTH BEHAVIOR	1945-7359	3	73
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	DISABILITY AND HEALTH JOURNAL	1936-6574	3	74
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	BMC INTERNATIONAL HEALTH AND HUMAN RIGHTS	1472-698X	3	75
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	HEALTH & SOCIAL CARE IN THE COMMUNITY	0966-0410	3	76
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	JOURNAL OF BEHAVIORAL HEALTH SERVICES & RESEARCH	1094-3412	3	77
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	DISASTER MEDICINE AND PUBLIC HEALTH PREPAREDNESS	1935-7893	3	78
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	JOURNAL OF HEALTH CARE FOR THE POOR AND UNDERSERVED	1049-2089	3	79
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	WOMEN & HEALTH	0363-0242	3	80
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	PERSPECTIVES IN PUBLIC HEALTH	1757-9139	3	81
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	JOURNAL OF PUBLIC HEALTH MANAGEMENT AND PRACTICE	1078-4659	3	82
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	JOURNAL OF IMMIGRANT AND MINORITY HEALTH	1557-1912	3	83

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	ANNALS OF HUMAN BIOLOGY	0301-4460	3	84
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	AMERICAN JOURNAL OF MENS HEALTH	1557-9883	3	85
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	COMMUNITY MENTAL HEALTH JOURNAL	0010-3853	3	86
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	AUSTRALIAN JOURNAL OF RURAL HEALTH	1038-5282	3	87
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF OCCUPATIONAL AND ENVIRONMENTAL HEALTH	1077-3525	3	88
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	PUBLIC HEALTH ETHICS	1754-9973	3	89
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	INTERNATIONAL HEALTH	1876-3413	3	90
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	FAMILY & COMMUNITY HEALTH	0160-6379	3	91
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	HEALTH RISK & SOCIETY	1369-8575	3	92
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH PLANNING AND MANAGEMENT	0749-6753	3	93
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	JOURNAL OF PALLIATIVE CARE	0825-8597	3	94
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	ASIA-PACIFIC JOURNAL OF PUBLIC HEALTH	1010-5395	3	95
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	HEALTH EDUCATION JOURNAL	0017-8969	3	96

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	RURAL AND REMOTE HEALTH	1445-6354	3	97
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	REVISTA DE SAUDE PUBLICA	0034-8910	3	98
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	SEXUAL & REPRODUCTIVE HEALTHCARE	1877-5756	3	99
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	HEALTH PROMOTION JOURNAL OF AUSTRALIA	1036-1073	3	100
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	MEDICC REVIEW	1555-7960	3	101
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	SALUD PUBLICA DE MEXICO	0036-3634	3	102
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	RESEARCH IN SOCIAL & ADMINISTRATIVE PHARMACY	1551-7411	3	103
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF SEXUAL HEALTH	1931-7611	3	104
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	CHILDRENS HEALTH CARE	0273-9615	3	105
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	CADERNOS DE SAUDE PUBLICA	0102-311X	3	106
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	ISRAEL JOURNAL OF HEALTH POLICY RESEARCH	2045-4015	3	107
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF INJURY CONTROL AND SAFETY PROMOTION	1745-7300	3	108
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF QUALITATIVE STUDIES ON HEALTH AND WELL-BEING	1748-2623	3	109

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	AUSTRALIAN JOURNAL OF PRIMARY HEALTH	1448-7527	3	110
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	REVISTA PANAMERICANA DE SALUD PUBLICA-PAN AMERICAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH	1020-4989	3	111
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	SAHARA J-JOURNAL OF SOCIAL ASPECTS OF HIV-AIDS	1729-0376	3	112
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	JOURNAL OF RELIGION & HEALTH	0022-4197	3	113
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	PUBLIC HEALTH NURSING	0737-1209	3	114
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	AJAR-AFRICAN JOURNAL OF AIDS RESEARCH	1608-5906	3	115
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	GACETA SANITARIA	0213-9111	3	116
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	HEALTH CARE FOR WOMEN INTERNATIONAL	0739-9332	3	117
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF CIRCUMPOLAR HEALTH	1239-9736	3	118
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	EPIDEMIOLOGIA & PREVENZIONE	1120-9763	3	119
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	ETHIOPIAN JOURNAL OF HEALTH DEVELOPMENT	1021-6790	3	120
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	REVISTA ESPANOLA DE SALUD PUBLICA	1135-5727	3	121
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	DISASTER PREVENTION AND MANAGEMENT	0965-3562	3	122

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	SOCIAL WORK IN PUBLIC HEALTH	1937-1918	3	123
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF OCCUPATIONAL SAFETY AND ERGONOMICS	1080-3548	3	124
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	CIENCIA & SAUDE COLETIVA	1413-8123	3	125
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	JOURNAL OF MENS HEALTH	1875-6867	3	126
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	GESUNDHEITSWESEN	0941-3790	3	127
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	WORK-A JOURNAL OF PREVENTION ASSESSMENT & REHABILITATION	1051-9815	3	128
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	HERD-HEALTH ENVIRONMENTS RESEARCH & DESIGN JOURNAL	1937-5867	3	129
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	IRANIAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH	2251-6085	3	130
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	ANALES DEL SISTEMA SANITARIO DE NAVARRA	1137-6627	3	131
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	SAUDE E SOCIEDADE	0104-1290	3	132
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	ZDRAVSTVENO VARSTVO	0351-0026	3	133
PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH	social sciences	SALUD COLECTIVA	1851-8265	3	134
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL	**social sciences**	**ECONOMETRICA**	**0012 9682**	**1**	**1**

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL	**social sciences**	**REVIEW OF ECONOMICS AND STATISTICS**	**0034 6535**	**1**	**2**
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL	**social sciences**	**STRUCTURAL EQUATION MODELING-A MULTIDISCIPLINARY JOURNAL**	**1070 5511**	**1**	**3**
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL	**social sciences**	**JOURNAL OF BUSINESS & ECONOMIC STATISTICS**	**0735 0015**	**1**	**4**
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL	**social sciences**	**JOURNAL OF ECONOMETRICS**	**0304 4076**	**1**	**5**
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL	**social sciences**	**MULTIVARIATE BEHAVIORAL RESEARCH**	**0027 3171**	**1**	**6**
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL	**social sciences**	**JOURNAL OF APPLIED ECONOMETRICS**	**0883 7252**	**1**	**7**
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL	**social sciences**	**SOCIOLOGICAL METHODS & RESEARCH**	**0049 1241**	**1**	**8**
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL	**social sciences**	**FINANCE AND STOCHASTICS**	**0949 2984**	**1**	**9**
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL	**social sciences**	**ECONOMETRIC THEORY**	**0266 4666**	**1**	**10**
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL	**social sciences**	**ECONOMETRICS JOURNAL**	**1368 4221**	**1**	**11**
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL	**social sciences**	**STATA JOURNAL**	**1536 867X**	**1**	**12**
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	*social sciences*	*MATHEMATICAL FINANCE*	*0960-1627*	*2*	*14*
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	*social sciences*	*QME-QUANTITATIVE MARKETING AND ECONOMICS*	*1570-7156*	*2*	*15*
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	*social sciences*	*JOURNAL OF THE ROYAL STATISTICAL SOCIETY SERIES A-STATISTICS IN SOCIETY*	*0964-1998*	*2*	*16*
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	*social sciences*	*SIAM JOURNAL ON FINANCIAL MATHEMATICS*	*1945-497X*	*2*	*17*
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	*social sciences*	*JOURNAL OF EDUCATIONAL AND BEHAVIORAL STATISTICS*	*1076-9986*	*2*	*18*
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	*social sciences*	*OXFORD BULLETIN OF ECONOMICS AND STATISTICS*	*0305-9049*	*2*	*19*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	*social sciences*	*SURVEY METHODOLOGY*	*0714-0045*	*2*	*20*
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	*social sciences*	*JOURNAL OF MATHEMATICAL PSYCHOLOGY*	*0022-2496*	*2*	*21*
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	*social sciences*	*ECONOMETRIC REVIEWS*	*0747-4938*	*2*	*22*
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	*social sciences*	*RISK ANALYSIS*	*0272-4332*	*2*	*23*
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	THEORY AND DECISION	0040-5833	3	26
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	METHODOLOGY-EUROPEAN JOURNAL OF RESEARCH METHODS FOR THE BEHAVIORAL AND SOCIAL SCIENCES	1614-1881	3	27
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	INSURANCE MATHEMATICS & ECONOMICS	0167-6687	3	28
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	JOURNAL OF MATHEMATICAL ECONOMICS	0304-4068	3	29
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	ASTIN BULLETIN	0515-0361	3	30
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	JOURNAL OF PRODUCTIVITY ANALYSIS	0895-562X	3	31
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	QUANTITATIVE FINANCE	1469-7688	3	32
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF GAME THEORY	0020-7276	3	33
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	SOCIAL CHOICE AND WELFARE	0176-1714	3	34
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	JOURNAL OF OFFICIAL STATISTICS	0282-423X	3	35
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	EMPIRICAL ECONOMICS	0377-7332	3	36
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	MATHEMATICAL SOCIAL SCIENCES	0165-4896	3	37
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	SYSTEM DYNAMICS REVIEW	0883-7066	3	38

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	COMPUTATIONAL AND MATHEMATICAL ORGANIZATION THEORY	1381-298X	3	39
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	JOURNAL OF MATHEMATICAL SOCIOLOGY	0022-250X	3	40
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	STUDIES IN NONLINEAR DYNAMICS AND ECONOMETRICS	1081-1826	3	41
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	NONLINEAR DYNAMICS PSYCHOLOGY AND LIFE SCIENCES	1090-0578	3	42
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	MATHEMATICAL POPULATION STUDIES	0889-8480	3	43
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	IMA JOURNAL OF MANAGEMENT MATHEMATICS	1471-678X	3	44
SOCIAL SCIENCES, MATHEMATICAL METHODS	social sciences	JAHRBUCHER FUR NATIONALOKONOMIE UND STATISTIK	0021-4027	3	45
SOCIOLOGY	**social sciences**	**AMERICAN SOCIOLOGICAL REVIEW**	**0003 1224**	**1**	**1**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**ANNUAL REVIEW OF SOCIOLOGY**	**0360 0572**	**1**	**2**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**AMERICAN JOURNAL OF SOCIOLOGY**	**0002 9602**	**1**	**3**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**SOCIOLOGICAL METHODOLOGY**	**0081 1750**	**1**	**4**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**SOCIOLOGICAL METHODS & RESEARCH**	**0049 1241**	**1**	**5**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**GENDER & SOCIETY**	**0891 2432**	**1**	**6**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**SOCIAL PROBLEMS**	**0037 7791**	**1**	**7**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**POPULATION AND DEVELOPMENT REVIEW**	**0098 7921**	**1**	**8**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**SOCIOLOGICAL THEORY**	**0735 2751**	**1**	**9**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**POLITICS & SOCIETY**	**0032 3292**	**1**	**10**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**SOCIOLOGY OF EDUCATION**	**0038 0407**	**1**	**11**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**SOCIAL NETWORKS**	**0378 8733**	**1**	**12**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**EUROPEAN SOCIOLOGICAL REVIEW**	**0266 7215**	**1**	**13**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**JOURNAL OF MARRIAGE AND FAMILY**	**0022 2445**	**1**	**14**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**SOCIAL FORCES**	**0037 7732**	**1**	**15**

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
SOCIOLOGY	**social sciences**	**JOURNAL OF CONSUMER CULTURE**	**1469 5405**	**1**	**16**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**SOCIO ECONOMIC REVIEW**	**1475 1461**	**1**	**17**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**ECONOMY AND SOCIETY**	**0308 5147**	**1**	**18**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**QUALITATIVE RESEARCH**	**1468 7941**	**1**	**20**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**BRITISH JOURNAL OF SOCIOLOGY**	**0007 1315**	**1**	**21**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**SOCIAL SCIENCE RESEARCH**	**0049 089X**	**1**	**24**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**SOCIOLOGY-THE JOURNAL OF THE BRITISH SOCIOLOGICAL ASSOCIATION**	**0038 0385**	**1**	**25**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**SOCIAL SCIENCE QUARTERLY**	**0038 4941**	**1**	**26**
SOCIOLOGY	**social sciences**	**SOCIOLOGICAL QUARTERLY**	**0038 0253**	**1**	**29**
SOCIOLOGY	*social sciences*	*ACTA SOCIOLOGICA*	*0001-6993*	*2*	*38*
SOCIOLOGY	*social sciences*	*QUALITATIVE SOCIOLOGY*	*0162-0436*	*2*	*40*
SOCIOLOGY	*social sciences*	*ANNALS OF TOURISM RESEARCH*	*0160-7383*	*2*	*41*
SOCIOLOGY	*social sciences*	*RURAL SOCIOLOGY*	*0036-0112*	*2*	*44*
SOCIOLOGY	*social sciences*	*MEDIA CULTURE & SOCIETY*	*0163-4437*	*2*	*48*
SOCIOLOGY	*social sciences*	*INTERNATIONAL SOCIOLOGY*	*0268-5809*	*2*	*49*
SOCIOLOGY	*social sciences*	*SOCIOLOGICAL PERSPECTIVES*	*0731-1214*	*2*	*54*
SOCIOLOGY	*social sciences*	*EUROPEAN SOCIETIES*	*1461-6696*	*2*	*60*
SOCIOLOGY	*social sciences*	*SOCIAL INDICATORS RESEARCH*	*0303-8300*	*2*	*61*
SOCIOLOGY	*social sciences*	*JOURNAL OF SOCIOLOGY*	*1440-7833*	*2*	*63*
SOCIOLOGY	*social sciences*	*SOCIOLOGICAL REVIEW*	*0038-0261*	*2*	*66*
SOCIOLOGY	*social sciences*	*EUROPEAN JOURNAL OF SOCIAL THEORY*	*1368-4310*	*2*	*67*
SOCIOLOGY	*social sciences*	*SOCIOLOGIA RURALIS*	*0038-0199*	*2*	*68*
SOCIOLOGY	social sciences	SOCIETY AND MENTAL HEALTH	2156-8693	3	70
SOCIOLOGY	social sciences	SOCIETY & NATURAL RESOURCES	0894-1920	3	71
SOCIOLOGY	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF INTERCULTURAL RELATIONS	0147-1767	3	72

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
SOCIOLOGY	social sciences	BRITISH JOURNAL OF SOCIOLOGY OF EDUCATION	0142-5692	3	76
SOCIOLOGY	social sciences	CULTURAL SOCIOLOGY	1749-9755	3	81
SOCIOLOGY	social sciences	ARCHIVES EUROPEENNES DE SOCIOLOGIE	0003-9756	3	94
SOCIOLOGY	social sciences	JOURNAL OF MATHEMATICAL SOCIOLOGY	0022-250X	3	95
SOCIOLOGY	social sciences	HEALTH SOCIOLOGY REVIEW	1446-1242	3	96
SOCIOLOGY	social sciences	REVUE FRANCAISE DE SOCIOLOGIE	0035-2969	3	97
SOCIOLOGY	social sciences	SOCIOLOGIE DU TRAVAIL	0038-0296	3	100
SOCIOLOGY	social sciences	SCANDINAVIAN JOURNAL OF HOSPITALITY AND TOURISM	1502-2250	3	110
SOCIOLOGY	social sciences	AMERICAN JOURNAL OF ECONOMICS AND SOCIOLOGY	0002-9246	3	117
SOCIOLOGY	social sciences	REVISTA ESPANOLA DE INVESTIGACIONES SOCIOLOGICAS	0210-5233	3	119
SOCIOLOGY	social sciences	REVISTA INTERNACIONAL DE SOCIOLOGIA	0034-9712	3	121
SOCIOLOGY	social sciences	SOCIOLOGIA	0049-1225	3	129
SOCIOLOGY	social sciences	SOCIOLOGISK FORSKNING	0038-0342	3	134
TRANSPORTATION	**social sciences**	**TRANSPORTATION SCIENCE**	**0041 1655**	**1**	**1**
TRANSPORTATION	**social sciences**	**TRANSPORT REVIEWS**	**0144 1647**	**1**	**5**
TRANSPORTATION	social sciences	INTERNATIONAL JOURNAL OF TRANSPORT ECONOMICS	0391-8440	3	27
URBAN STUDIES	**social sciences**	**CITY & COMMUNITY**	**1535 6841**	**1**	**8**
URBAN STUDIES	**social sciences**	**URBAN STUDIES**	**0042 0980**	**1**	**9**
URBAN STUDIES	**social sciences**	**EUROPEAN URBAN AND REGIONAL STUDIES**	**0969 7764**	**1**	**10**
URBAN STUDIES	*social sciences*	*REAL ESTATE ECONOMICS*	*1080-8620*	*2*	*11*
URBAN STUDIES	*social sciences*	*JOURNAL OF URBAN AFFAIRS*	*0735-2166*	*2*	*12*
URBAN STUDIES	*social sciences*	*URBAN FORESTRY & URBAN GREENING*	*1618-8667*	*2*	*15*
URBAN STUDIES	*social sciences*	*ENVIRONMENT AND URBANIZATION*	*0956-2478*	*2*	*16*
URBAN STUDIES	*social sciences*	*URBAN GEOGRAPHY*	*0272-3638*	*2*	*17*

Web of Science Category	Index	Revista *(revistele marcate cu (*) au acelasi punctaj ca şi revista anterioară)*	ISSN	Zona	Top
URBAN STUDIES	*social sciences*	*CITIES*	*0264-2751*	*2*	*18*
URBAN STUDIES	social sciences	JOURNAL OF HOUSING ECONOMICS	1051-1377	3	21
URBAN STUDIES	social sciences	JOURNAL OF REAL ESTATE FINANCE AND ECONOMICS	0895-5638	3	27
URBAN STUDIES	social sciences	ECONOMIC DEVELOPMENT QUARTERLY	0891-2424	3	28
URBAN STUDIES	social sciences	URBAN POLICY AND RESEARCH	0811-1146	3	29
URBAN STUDIES	social sciences	URBAN EDUCATION	0042-0859	3	30
URBAN STUDIES	social sciences	EURE-REVISTA LATINOAMERICANA DE ESTUDIOS URBANO REGIONALES	0250-7161	3	34

Addenda 5

Classification System Menu
Journal of Economic Literature

A0 – General Economics and Teaching: General
A1 – General Economics
A2 – Teaching of Economics
B0 – Schools of Economic Thought and Methodology: General
B1 – History of Economic Thought through 1925
B2 – History of Economic Thought since 1925
B3 – History of Thought: Individuals
B4 – Economic Methodology
B5 – Current Heterodox Approaches
C0 – Mathematical and Quantitative Methods: General
C1 – Econometric and Statistical Methods: General
C2 – Econometric Methods: Single Equation Models
C3 – Econometric Methods: Multiple/Simultaneous Equation Models
C4 – Econometric and Statistical Methods: Special Topics
C5 – Econometric Modeling
C6 – Mathematical Methods and Programming
C7 – Game Theory and Bargaining Theory
C8 – Data Collection and Data Estimation Methodology; Computer Programs
C9 – Design of Experiments
D0 – Microeconomics: General
D1 – Household Behavior
D2 – Production and Organizations
D3 – Distribution
D4 – Market Structure and Pricing
D5 – General Equilibrium and Disequilibrium
D6 – Welfare Economics
D7 – Analysis of Collective Decision-Making
D8 – Information and Uncertainty
D9 – Intertemporal Choice and Growth

E0 – Macroeconomics and Monetary Economics: General

E1 – General Aggregative Models

E2 – Consumption, Saving, Production, Employment, and Investment

E3 – Prices, Business Fluctuations, and Cycles

E4 – Money and Interest Rates

E5 – Monetary Policy, Central Banking, and the Supply of Money

E6 – Macroeconomic Aspects of Public Finance, Macroeconomic Policy, and General Outlook

F0 – International Economics: General

F1 – Trade

F2 – International Factor Movements and International Business

F3 – International Finance

F4 – Macroeconomic Aspects of International Trade and Finance

G0 – Financial Economics: General

G1 – General Financial Markets

G2 – Financial Institutions and Services

G3 – Corporate Finance and Governance

H0 – Public Economics: General

H1 – Structure and Scope of Government

H2 – Taxation, Subsidies, and Revenue

H3 – Fiscal Policies and Behavior of Economic Agents

H4 – Publicly Provided Goods

H5 – National Government Expenditures and Related Policies

H6 – National Budget, Deficit, and Debt

H7 – State and Local Government; Intergovernmental Relations

H8 – Miscellaneous Issues

I0 – Health, Education, and Welfare: General

I1 – Health

I2 – Education

I3 – Welfare and Poverty

J0 – Labor and Demographic Economics: General

J1 – Demographic Economics

J2 – Time Allocation; Work Behavior; Employment Determination and Creation

J3 – Wages, Compensation, and Labor Costs

J4 – Particular Labor Markets
J5 – Labor-Management Relations, Trade Unions, and Collective Bargaining
J6 – Mobility, Unemployment, and Vacancies
J7 – Discrimination
J8 – Labor Standards: National and International
K0 – Law and Economics: General
K1 – Basic Areas of Law
K2 – Regulation and Business Law
K3 – Other Substantive Areas of Law
K4 – Legal Procedure, the Legal System, and Illegal Behavior
L0 – Industrial Organization: General
L1 – Market Structure, Firm Strategy, and Market Performance
L2 – Firm Objectives, Organization, and Behavior
L3 – Nonprofit Organizations and Public Enterprise
L4 – Antitrust Policy
L5 – Regulation and Industrial Policy
L6 – Industry Studies: Manufacturing
L7 – Industry Studies: Primary Products and Construction
L8 – Industry Studies: Services
L9 – Industry Studies: Utilities and Transportation
M0 – Business Administration and Business Economics; Marketing; Accounting: General
M2 – Business Economics
M3 – Marketing and Advertising
M4 – Accounting and Auditing
M5 – Personnel Economics
N0 – Economic History: General
N1 – Macroeconomics and Monetary Economics; Growth and Fluctuations
N2 – Financial Markets and Institutions
N3 – Labor and Consumers, Demography, Education, Income and Wealth
N4 – Government, War, Law, and Regulation
N5 – Agriculture, Natural Resources, Environment, and Extractive Industries
N6 – Manufacturing and Construction
N7 – Transport, International and Domestic Trade, Energy, and Other Services

N8 – Micro-Business History
N9 – Regional and Urban History
O0 – Economic Development, Technological Change, and Growth: General
O1 – Economic Development
O2 – Development Planning and Policy
O3 – Technological Change
O4 – Economic Growth and Aggregate Productivity
O5 – Economywide Country Studies
P0 – Economic Systems: General
P1 – Capitalist Systems
P2 – Socialist Systems and Transitional Economies
P3 – Socialist Institutions and Their Transitions
P4 – Other Economic Systems
P5 – Comparative Economic Systems
Q0 – Agricultural and Natural Resource Economics: General
Q1 – Agriculture
Q2 – Renewable Resources and Conservation; Environmental Management
Q3 – Nonrenewable Resources and Conservation
Q4 – Energy
R0 – Urban, Rural, and Regional Economics: General
R1 – General Regional Economics
R2 – Household Analysis
R3 – Production Analysis and Firm Location
R4 – Transportation Systems
R5 – Regional Government Analysis
Z0 – Other Special Topics: General
Z1 – Cultural Economics

Classification System[*]

A – General Economics and Teaching
A00 – General
A1 – General Economics

[*] "•" Indică liste noi sau modificate.

A10 – General
A11 – Role of Economics; Role of Economists
A12 – Relation of Economics to Other Disciplines
A13 – Relation of Economics to Social Values
A14 – Sociology of Economics
A19 – Other
A2 – Teaching of Economics
A20 – General
A21 – Precollege
A22 – Undergraduate
A23 – Graduate
A29 – Other

B – Schools of Economic Thought and Methodology
B00 – General
B1 – History of Economic Thought through 1925
B10 – General
B11 – Preclassical
B12 – Classical
B13 – Neoclassical through 1925
B14 – Socialist; Marxist
B15 – Historical; Institutional
B19 – Other
B2 – History of Economic Thought since 1925
B20 – General
B21 – Microeconomics
B22 – Macroeconomics
B23 – Econometrics; Quantitative Studies
B24 – Socialist; Marxist
B25 – Historical; Institutional; Evolutionary
B29 – Other
B3 – History of Thought: – Individuals
B30 – General
B31 – Individuals

B4 – Economic Methodology
B40 – General
B41 – Economic Methodology
B49 – Other
B5 – Current Heterodox Approaches
B50 – General
B51 – Socialist; Marxian; Sraffian
B52 – Institutional; Evolutionary
B53 – Austrian
B59 – Other

C – Mathematical and Quantitative Methods
C00 – General
C1 – Econometric and Statistical Methods: – General
C10 – General
C11 – Bayesian Analysis
C12 – Hypothesis Testing
C13 – Estimation
C14 – Semiparametric and Nonparametric Methods
C15 – Statistical Simulation Methods; Monte Carlo Methods
C16 – Econometric and Statistical Methods: Specific Distributions •
C19 – Other
C2 – Econometric Methods: – Single Equation Models
C20 – General
C21 – Cross-Sectional Models; Spatial Models •
C22 – Time-Series Models
C23 – Models with Panel Data
C24 – Truncated and Censored Models
C25 – Discrete Regression and Qualitative Choice Models
C29 – Other
C3 – Econometric Methods: – Multiple/Simultaneous Equation Models
C30 – General
C31 – Cross-Sectional Models; Spatial Models •
C32 – Time-Series Models

C33 – Models with Panel Data
C34 – Truncated and Censored Models
C35 – Discrete Regression and Qualitative Choice Models
C39 – Other
C4 – Econometric and Statistical Methods: – Special Topics
C40 – General
C41 – Duration Analysis
C42 – Survey Methods
C43 – Index Numbers and Aggregation
C44 – Statistical Decision Theory; Operations Research
C45 – Neural Networks and Related Topics
C49 – Other
C5 – Econometric Modeling
C50 – General
C51 – Model Construction and Estimation
C52 – Model Evaluation and Testing
C53 – Forecasting and Other Model Applications
C59 – Other
C6 – Mathematical Methods and Programming
C60 – General
C61 – Optimization Techniques; Programming Models; Dynamic Analysis
C62 – Existence and Stability Conditions of Equilibrium
C63 – Computational Techniques
C65 – Miscellaneous Mathematical Tools
C67 – Input-Output Models
C68 – Computable General Equilibrium Models
C69 – Other
C7 – Game Theory and Bargaining Theory
C70 – General
C71 – Cooperative Games
C72 – Noncooperative Games
C73 – Stochastic and Dynamic Games
C78 – Bargaining Theory; Matching Theory
C79 – Other

C8 – Data Collection and Data Estimation Methodology; Computer Programs

C80 – General

C81 – Methodology for Collecting, Estimating, and Organizing Microeconomic Data

C82 – Methodology for Collecting, Estimating, and Organizing Macroeconomic Data

C87 – Econometric Software

C88 – Other Computer Software

C89 – Other

C9 – Design of Experiments

C90 – General

C91 – Laboratory, Individual Behavior

C92 – Laboratory, Group Behavior

C93 – Field Experiments

C99 – Other

D – Microeconomics

D00 – General

D1 – Household Behavior

D10 – General

D11 – Consumer Economics: Theory

D12 – Consumer Economics: Empirical Analysis

D13 – Household Production and Intrahouse Allocation •

D14 – Personal Finance •

D18 – Consumer Protection

D19 – Other

D2 – Production and Organizations

D20 – General

D21 – Firm Behavior

D23 – Organizational Behavior; Transaction Costs; Property Rights

D24 – Production; Capital and Total Factor Productivity; Capacity

D29 – Other

D3 – Distribution

D30 – General

D31 – Personal Income and Wealth Distribution

D33 – Factor Income Distribution
D39 – Other
D4 – Market Structure and Pricing
D40 – General
D41 – Perfect Competition
D42 – Monopoly
D43 – Oligopoly and Other Forms of Market Imperfection
D44 – Auctions
D45 – Rationing; Licensing
D46 – Value Theory
D49 – Other
D5 – General Equilibrium and Disequilibrium
D50 – General
D51 – Exchange and Production Economies
D52 – Incomplete Markets
D57 – Input-Output Analysis
D58 – Computable and Other Applied General Equilibrium Models
D59 – Other
D6 – Welfare Economics
D60 – General
D61 – Allocative Efficiency; Cost-Benefit Analysis
D62 – Externalities
D63 – Equity, Justice, Inequality, and Other Normative Criteria and Measurement
D64 – Altruism
D69 – Other
D7 – Analysis of Collective Decision-Making
D70 – General
D71 – Social Choice; Clubs; Committees
D72 – Economic Models of Political Processes: Rent-Seeking,
Elections, Legislatures, and Voting Behavior
D73 – Bureaucracy; Administrative Processes in Public Organizations
D74 – Conflict; Conflict Resolution; Alliances •
D78 – Positive Analysis of Policy-Making and Implementation

D79 – Other
D8 – Information and Uncertainty
D80 – General
D81 – Criteria for Decision-Making under Risk and Uncertainty
D82 – Asymmetric and Private Information
D83 – Search, Learning, and Information
D84 – Expectations; Speculations
D89 – Other
D9 – Intertemporal Choice and Growth
D90 – General
D91 – Intertemporal Consumer Choice; Life Cycle Models and Saving
D92 – Intertemporal Firm Choice and Growth, Investment, or Financing
D99 – Other

E – Macroeconomics and Monetary Economics
E00 – General
E1 – General Aggregative Models
E10 – General
E11 – Marxian; Sraffian; Institutional; Evolutionary
E12 – Keynes; Keynesian; Post-Keynesian
E13 – Neoclassical
E17 – Forecasting and Simulation
E19 – Other
E2 – Consumption, Saving, Production, Employment, and Investment
E20 – General
E21 – Consumption; Saving
E22 – Capital; Investment (including Inventories); Capacity
E23 – Production
E24 – Employment; Unemployment; Wages
E25 – Aggregate Factor Income Distribution
E27 – Forecasting and Simulation
E29 – Other
E3 – Prices, Business Fluctuations, and Cycles
E30 – General

E31 – Price Level; Inflation; Deflation

E32 – Business Fluctuations; Cycles

E37 – Forecasting and Simulation

E39 – Other

E4 – Money and Interest Rates

E40 – General

E41 – Demand for Money

E42 – Monetary Standards and Regimes; Government and the Monetary System

E43 – Determination of Interest Rates; Term Structure of Interest Rates

E44 – Financial Markets and the Macroeconomy

E47 – Forecasting and Simulation

E49 – Other

E5 – Monetary Policy, Central Banking, and the Supply of Money and Credit

E50 – General

E51 – Money Supply; Credit; Money Multipliers

E52 – Monetary Policy (Targets, Instruments, and Effects)

E53 – Deposit Insurance

E58 – Central Banks and Their Policies

E59 – Other

E6 – Macroeconomic – Aspects of Public Finance, Macroeconomic Policy, and General Outlook

E60 – General

E61 – Policy Objectives; Policy Designs and Consistency; Policy Coordination

E62 – Fiscal Policy; Public Expenditures, Investment, and Finance; Taxation

E63 – Comparative or Joint Analysis of Fiscal and Monetary or Stabilization Policy

E64 – Incomes Policy; Price Policy

E65 – Studies of Particular Policy Episodes

E66 – General Outlook and Conditions

E69 – Other

F – International Economics

F00 – General

F01 – Global Outlook

F02 – International Economic Order; Economic Integration: General
F1 – Trade
F10 – General
F11 – Neoclassical Models of Trade
F12 – Models of Trade with Imperfect Competition and Scale Economies
F13 – Commercial Policy; Protection; Promotion; Trade Negotiations
F14 – Country and Industry Studies of Trade
F15 – Economic Integration
F16 – Trade and Labor Market Interactions
F17 – Trade Forecasting and Simulation
F18 – Trade and Environment
F19 – Other
F2 – International Factor Movements and International Business
F20 – General
F21 – International Investment; Long-Term Capital Movements
F22 – International Migration
F23 – Multinational Firms; International Business
F29 – Other
F3 – International Finance
F30 – General
F31 – Foreign Exchange
F32 – Current Account Adjustment; Short-Term Capital Movements
F33 – International Monetary Arrangements and Institutions
F34 – International Lending and Debt Problems
F35 – Foreign Aid
F36 – Financial Aspects of Economic Integration
F39 – Other
F4 – Macroeconomic Aspects of International Trade and Finance
F40 – General
F41 – Open Economy Macroeconomics
F42 – International Policy Coordination and Transmission
F43 – Economic Growth of Open Economies
F47 – Forecasting and Simulation
F49 – Other

G – Financial Economics

G00 – General

G1 – General Financial Markets

G10 – General

G11 – Portfolio Choice

G12 – Asset Pricing

G13 – Contingent Pricing; Futures Pricing

G14 – Information and Market Efficiency; Event Studies

G15 – International Financial Markets

G18 – Government Policy and Regulation

G19 – Other

G2 – Financial Institutions and Services

G20 – General

G21 – Banks; Other Depository Institutions; Mortgages

G22 – Insurance; Insurance Companies

G23 – Pension Funds; Other Private Financial Institutions

G24 – Investment Banking; Venture Capital; Brokerage

G28 – Government Policy and Regulation

G29 – Other

G3 – Corporate Finance and Governance

G30 – General

G31 – Capital Budgeting; Investment Policy

G32 – Financing Policy; Capital and Ownership Structure

G33 – Bankruptcy; Liquidation

G34 – Mergers; Acquisitions; Restructuring; Corporate Governance

G35 – Payout Policy

G38 – Government Policy and Regulation

G39 – Other

H – Public Economics

H00 – General

H1 – Structure and Scope of Government

H10 – General

H11 – Structure and Scope of Government

H19 – Other
H2 – Taxation, Subsidies, and Revenue
H20 – General
H21 – Efficiency; Optimal Taxation
H22 – Incidence
H23 – Externalities; Redistributive Effects; Environmental Taxes and Subsidies •
H24 – Personal Income and Other Nonbusiness Taxes and Subsidies
H25 – Business Taxes and Subsidies
H26 – Tax Evasion
H29 – Other
H3 – Fiscal Policies and Behavior of Economic Agents
H30 – General
H31 – Household
H32 – Firm
H39 – Other
H4 – Publicly Provided Goods
H40 – General
H41 – Public Goods
H42 – Publicly Provided Private Goods
H43 – Project Evaluation; Social Discount Rate
H49 – Other
H5 – National Government Expenditures and Related Policies
H50 – General
H51 – Government Expenditures and Health
H52 – Government Expenditures and Education
H53 – Government Expenditures and Welfare Programs
H54 – Infrastructures
H55 – Social Security and Public Pensions
H56 – National Security and War
H57 – Procurement
H59 – Other
H6 – National Budget, Deficit, and Debt
H60 – General

H61 – Budget; Budget Systems
H62 – Deficit; Surplus
H63 – Debt; Debt Management
H69 – Other
H7 – State and Local Government; Intergovernmental Relations
H70 – General
H71 – State and Local Taxation, Subsidies, and Revenue
H72 – State and Local Budget and Expenditures
H73 – Interjurisdictional Differentials and Their Effects
H74 – State and Local Borrowing
H77 – Intergovernmental Relations; Federalism •
H79 – Other
H8 – Miscellaneous Issues
H80 – General
H81 – Governmental Loans and Credits
H82 – Governmental Property
H87 – International Fiscal Issues
H89 – Other

I – Health, Education, and Welfare
I00 – General
I1 – Health
I10 – General
I11 – Analysis of Health Care Markets
I12 – Health Production: Nutrition, Mortality, Morbidity, Substance Abuse and Addiction, Disability, and Economic Behavior •
I18 – Government Policy; Regulation; Public Health
I19 – Other
I2 – Education
I20 – General
I21 – Analysis of Education
I22 – Educational Finance
I28 – Government Policy
I29 – Other

I3 – Welfare and Poverty

I30 – General

I31 – General Welfare; Basic Needs; Quality of Life

I32 – Measurement and Analysis of Poverty

I38 – Government Programs; Provision and Effects of Welfare Programs

I39 – Other

J – Labor and Demographic Economics

J00 – General

J1 – Demographic Economics

J10 – General

J11 – Demographic Trends and Forecasts

J12 – Marriage; Marital Dissolution; Family Structure

J13 – Fertility; Family Planning; Child Care; Children; Youth •

J14 – Economics of the Elderly

J15 – Economics of Minorities and Races •

J16 – Economics of Gender

J17 – Value of Life; Foregone Income

J18 – Public Policy

J19 – Other

J2 – Time Allocation; Work Behavior; Employment Determination and Creation

J20 – General

J21 – Labor Force and Employment, Size, and Structure

J22 – Time Allocation and Labor Supply (hours of work, part-time employment, work sharing, absenteeism, quits) •

J23 – Employment Determination; Demand for Labor; Self-employment

J24 – Human Capital; Skills; Occupational Choice; Labor Productivity (Formal Training Programs; On-the-Job Training)

J26 – Retirement; Retirement Policies

J28 – Safety; Accidents; Industrial Health; Job Satisfaction; Related Public Policy

J29 – Other

J3 – Wages, Compensation, and Labor Costs

J30 – General

J31 – Wage Level and Structure; Wage Differentials by Skill, Training, Occupation, etc.

J32 – Nonwage Labor Costs and Benefits; Private Pensions •

J33 – Compensation Packages; Payment Methods

J38 – Public Policy

J39 – Other

J4 – Particular Labor Markets

J40 – General

J41 – Contracts: Specific Human Capital, Matching Models,

Efficiency Wage Models, and Internal Labor Markets

J42 – Monopsony; Segmented Labor Markets

J43 – Agricultural Labor Markets

J44 – Professional Labor Markets and Occupations Firm Behavior (the Commons)

J45 – Public Sector Labor Markets

J48 – Particular Labor Markets: Public Policy •

J49 – Other

J5 – Labor-Management Relations, Trade Unions, and Collective Bargaining

J50 – General

J51 – Trade Unions: Objectives, Structure, and Effects

J52 – Dispute Resolution: Strikes; Arbitration; Mediation

J53 – Labor-Management Relations; Industrial Jurisprudence

J54 – Producer Cooperatives; Labor Managed Firms

J58 – Public Policy

J59 – Other

J6 – Mobility, Unemployment, and Vacancies

J60 – General

J61 – Geographic Labor Mobility; Immigrant Workers

J62 – Occupational and Intergenerational Mobility

J63 – Turnover; Vacancies; Layoffs

J64 – Unemployment: Models, Duration, Incidence, and Job Search

J65 – Unemployment Insurance; Severance Pay; Plant Closings

J68 – Public Policy

J69 – Other

J7 – Discrimination

J70 – General

J71 – Discrimination

J78 – Public Policy

J79 – Other

J8 – Labor Standards: National and International •

J80 – General •

J81 – Working Conditions (safety, hours) •

J82 – Labor Force Composition (child labor, prison labor, bonded labor, immigrant labor, racial and gender discrimination) •

J83 – Workers' Rights •

J88 – Public Policy •

J89 – Other •

K – Law and Economics

K00 – General

K1 – Basic Areas of Law

K10 – General

K11 – Property Law

K12 – Contract Law

K13 – Tort Law and Product Liability

K14 – Criminal Law

K19 – Other

K2 – Regulation and Business Law

K20 – General

K21 – Antitrust Law

K22 – Corporation and Securities Law

K23 – Regulated Industries and Administrative Law

K29 – Other

K3 – Other Substantive Areas of Law

K30 – General

K31 – Labor Law

K32 – Environmental, Health, and Safety Law

K33 – International Law

K34 – Tax Law

K39 – Other

K4 – Legal Procedure, the Legal System, and Illegal Behavior

K40 – General

K41 – Litigation Process

K42 – Illegal Behavior and the Enforcement of Law

K49 – Other

L – Industrial Organization

L00 – General

L1 – Market Structure, Firm Strategy, and Market Performance

L10 – General

L11 – Production, Pricing, and Market Structure; Size Distribution of Firms (Concentration, Product Differentiation, Entry and Exit) •

L12 – Monopoly; Monopolization Strategies

L13 – Oligopoly and Other Imperfect Markets

L14 – Transactional Relationships; Contracts and Reputation

L15 – Information and Product Quality

L16 – Industrial Organization and Macroeconomics; Macroeconomic Industrial Structure

L19 – Other

L2 – Firm Objectives, Organization, and Behavior

L20 – General

L21 – Business Objectives of the Firm

L22 – Firm Organization and Market Structure: Markets vs. Hierarchies; Vertical Integration

L23 – Organization of Production

L25 – Firm Size and Performance •

L29 – Other

L3 – Nonprofit Organizations and Public Enterprise

L30 – General

L31 – Nonprofit Institutions

L32 – Public Enterprises

L33 – Boundaries of Public and Private Enterprise; Privatization; Contracting Out

L39 – Other

L4 – Antitrust Policy

L40 – General

L41 – Monopolization; Horizontal Anticompetitive Practices

L42 – Vertical Restraints; Resale Price Maintenance; Quantity Discounts

L43 – Legal Monopolies and Regulation or Deregulation

L44 – Antitrust Policy and Public Enterprise, Nonprofit Institutions, and Professional Organizations

L49 – Other

L5 – Regulation and Industrial Policy

L50 – General

L51 – Economics of Regulation

L52 – Industrial Policy; Sectoral Planning Methods

L59 – Other

L6 – Industry Studies: Manufacturing

L60 – General

L61 – Metals and Metal Products; Cement; Glass; Ceramics

L62 – Automobiles; Other Transportation Equipment

L63 – Microelectronics; Computers; Communications Equipment

L64 – Other Machinery; Business Equipment; Armaments •

L65 – Chemicals; Rubber; Drugs; Biotechnology •

L66 – Food; Beverages; Cosmetics; Tobacco

L67 – Other Consumer Nondurables: Clothing, Textiles, Shoes, and Leather

L68 – Appliances; Other Consumer Durables

L69 – Other

L7 – Industry Studies: Primary Products and Construction

L70 – General

L71 – Mining, Extraction, and Refining: Hydrocarbon Fuels

L72 – Mining, Extraction, and Refining: Other Nonrenewable Resources

L73 – Forest Products: Lumber and Paper

L74 – Construction

L79 – Other

L8 – Industry Studies: Services

L80 – General

L81 – Retail and Wholesale Trade; Warehousing

L82 – Entertainment; Media (Performing Arts, Visual Arts, Broadcasting, Publishing, etc.)

L83 – Sports; Gambling; Recreation; Tourism

L84 – Personal and Professional Services

L85 – Real Estate Services

L86 – Information and Internet Services; Computer Software

L89 – Other

L9 – Industry Studies: Transportation and Utilities

L90 – General

L91 – Transportation: General

L92 – Railroads and Other Surface Transportation: Autos, Buses, Trucks, and Water Carriers

L93 – Air Transportation

L94 – Electric Utilities

L95 – Gas Utilities; Pipelines; Water Utilities

L96 – Telecommunications

L97 – Utilities: General

L98 – Government Policy

L99 – Other

M – Business Administration and Business Economics; Marketing; Accounting

M00 – General

M1 – Business Administration

M10 – General

M11 – Production Management

M12 – Personnel Management

M13 – Entrepreneurship

M14 – Corporate Culture; Social Responsibility

M19 – Other

M2 – Business Economics

M20 – General

M21 – Business Economics

M29 – Other

M3 – Marketing and Advertising

M30 – General

M31 – Marketing

M37 – Advertising

M39 – Other

M4 – Accounting and Auditing •

M40 – General

M41 – Accounting

M42 – Auditing •

M49 – Other

M5 – Personnel Economics

M50 – General

M51 – Firm Employment Decisions; Promotions (hiring, firing, turnover, part-time seniority issues)

M52 – Compensation and Compensation Methods and Their Effects (stock options, fringe benefits, incentives, seniority issues)

M53 – Training

M54 – Labor Management (team formation, worker empowerment, job design, tasks and authority, job satisfaction)

M55 – Labor Contracting: Outsourcing; Franchising: Other

M49 – Other

N – Economic History

N00 – General

N01 – Development of the Discipline: Historiographical; Sources and Methods

N1 – Macroeconomics and Monetary Economics; Growth and Fluctuations

N10 – General, International, or Comparative

N11 – U.S.; Canada: Pre-1913

N12 – U.S.; Canada: 1913-71

N13 – Europe: Pre-1913

N14 – Europe: 1913-71

N15 – Asia including Middle East

N16 – Latin America; Caribbean

N17 – Africa; Oceania

N2 – Financial Markets and Institutions

N20 – General, International, or Comparative

N21 – U.S.; Canada: Pre-1913
N22 – U.S.; Canada: 1913-71
N23 – Europe: Pre-1913
N24 – Europe: 1913-71
N25 – Asia including Middle East
N26 – Latin America; Caribbean
N27 – Africa; Oceania
N3 – Labor and Consumers, Demography, Education, Income and Wealth •
N30 – General, International, or Comparative
N31 – U.S.; Canada: Pre-1913
N32 – U.S.; Canada: 1913-71
N33 – Europe: Pre-1913
N34 – Europe: 1913-71
N35 – Asia including Middle East
N36 – Latin America; Caribbean
N37 – Africa; Oceania
N4 – Government, War, Law, and Regulation
N40 – General, International, or Comparative
N41 – U.S.; Canada: Pre-1913
N42 – U.S.; Canada: 1913-71
N43 – Europe: Pre-1913
N44 – Europe: 1913-71
N45 – Asia including Middle East
N46 – Latin America; Caribbean
N47 – Africa; Oceania
N5 – Agriculture, Natural Resources, Environment, and Extractive Industries
N50 – General, International, or Comparative
N51 – U.S.; Canada: Pre-1913
N52 – U.S.; Canada: 1913-71
N53 – Europe: Pre-1913
N54 – Europe: 1913-71
N55 – Asia including Middle East
N56 – Latin America; Caribbean

N57 – Africa; Oceania
N6 – Manufacturing and Construction
N60 – General, International, or Comparative
N61 – U.S.; Canada: Pre-1913
N62 – U.S.; Canada: 1913-71
N63 – Europe: Pre-1913
N64 – Europe: 1913-71
N65 – Asia including Middle East
N66 – Latin America; Caribbean
N67 – Africa; Oceania
N7 – Transport, International and Domestic Trade, Energy, and Other Services
N70 – General, International, or Comparative
N71 – U.S.; Canada: Pre-1913
N72 – U.S.; Canada: 1913-71
N73 – Europe: Pre-1913
N74 – Europe: 1913-71
N75 – Asia including Middle East
N76 – Latin America; Caribbean
N77 – Africa; Oceania
N8 – Micro-Business History
N80 – General, International, or Comparative
N81 – U.S.; Canada: Pre-1913
N82 – U.S.; Canada: 1913-71
N83 – Europe: Pre-1913
N84 – Europe: 1913-71
N85 – Asia including Middle East
N86 – Latin America; Caribbean
N87 – Africa; Oceania
N9 – Regional and Urban History
N90 – General
N910 – U.S.; Canada: Pre-1913
N920 – U.S.; Canada: 1913-
N930 – Europe: Pre-1913
N940 – Europe: 1913-

N950 – Asia including Middle East

N960 – Latin America; Caribbean

N970 – Africa; Oceania

O – Economic Development, Technological Change, and Growth

O00 – General

O1 – Economic Development

O10 – General

O11 – Macroeconomic Analyses of Economic Development

O12 – Microeconomic Analyses of Economic Development

O13 – Agriculture; Natural Resources; Environment; Other Primary Products

O14 – Industrialization; Choice of Technology

O15 – Human Resources; Income Distribution; Migration

O16 – Financial Markets; Saving and Capital Investment

O17 – Formal and Informal Sectors; Shadow Economy; Institutional Arrangements

O18 – Regional, Urban, and Rural Analyses

O19 – International Linkages to Development; Role of International Organizations

O2 – Development Planning and Policy

O20 – General

O21 – Planning Models; Planning Policy

O22 – Project Analysis

O23 – Fiscal and Monetary Policy in Development

O24 – Trade Policy; Factor Movement; Foreign Exchange Policy •

O29 – Other

O3 – Technological Change

O30 – General

O31 – Innovation and Invention: Processes and Incentives

O32 – Management of Technological Innovation and R&D

O33 – Technological Change: Choices and Consequences

O34 – Intellectual Property Rights: National and International Issues

O38 – Government Policy

O39 – Other

O4 – Economic Growth and Aggregate Productivity

O40 – General
O41 – One, Two, and Multisector Growth Models
O42 – Monetary Growth Models
O47 – Measurement of Economic Growth; Aggregate Productivity
O49 – Other
O5 – Economywide Country Studies
O50 – General
O51 – U.S.; Canada
O52 – Europe
O53 – Asia including Middle East
O54 – Latin America; Caribbean
O55 – Africa
O56 – Oceania
O57 – Comparative Studies of Countries

P – Economic Systems
P00 – General
P1 – Capitalist Systems
P10 – General
P11 – Planning, Coordination, and Reform
P12 – Capitalist Enterprises
P13 – Cooperative Enterprises
P14 – Property Rights
P16 – Political Economy
P17 – Performance and Prospects
P19 – Other
P2 – Socialist Systems and Transitional Economies
P20 – General
P21 – Planning, Coordination, and Reform
P22 – Prices
P23 – Factor and Product Markets
P24 – National Income, Product, and Expenditure; Money; Inflation
P26 – Political Economy
P27 – Performance and Prospects

P29 – Other
P3 – Socialist Institutions and Their Transitions
P30 – General
P31 – Socialist Enterprises and Their Transitions
P32 – Collectives; Communes; Agricultural Institutions
P33 – International Linkages
P34 – Finance
P35 – Public Finance
P36 – Consumer Economics; Health, Education, Welfare, and Poverty •
P37 – Legal •
P39 – Other
P4 – Other Economic Systems
P40 – General
P41 – Planning, Coordination, and Reform
P42 – Productive Enterprises; Factor and Product Markets; Prices
P43 – Finance; Public Finance
P44 – National Income, Product, and Expenditure; Money; Inflation
P45 – International Linkages
P46 – Household Behavior
P47 – Performance and Prospects
P49 – Other
P5 – Comparative Economic Systems
P50 – General
P51 – Comparative Analysis of Economic Systems
P52 – Comparative Studies of Particular Economies
P59 – Other

Q – Agricultural and Natural Resource Economics
Q00 – General
Q01 – Sustainable Development
Q1 – Agriculture
Q10 – General
Q11 – Aggregate Supply and Demand Analysis; Prices

Q12 – Micro Analysis of Farm Firms, Farm Households, and Farm Input Markets

Q13 – Agricultural Markets and Marketing; Cooperatives; Agribusiness

Q14 – Agricultural Finance

Q15 – Land Ownership and Tenure; Land Reform; Land Use; Irrigation

Q16 – R&D; Agricultural Technology; Agricultural Extension Services

Q17 – Agriculture in International Trade

Q18 – Agricultural Policy; Food Policy

Q19 – Other

Q2 – Renewable Resources and Conservation; Environmental Management

Q20 – General

Q21 – Demand and Supply; Environmental Modeling and Forecasting Firm Behavior (the Commons) Institutions; Illegal Behavior •

Q22 – Fishery

Q23 – Forestry

Q24 – Land

Q25 – Water; Air; Climate; Noise •

Q26 – Recreational Aspects of Natural Resources; Contingent Valuation Methods

Q28 – Government Policy

Q29 – Other

Q3 – Nonrenewable Resources and Conservation

Q30 – General

Q31 – Demand and Supply

Q32 – Exhaustible Resources and Economic Development

Q33 – Resource Booms

Q38 – Government Policy

Q39 – Other

Q4 – Energy

Q40 – General

Q41 – Demand and Supply

Q42 – Alternative Energy Sources

Q43 – Energy and the Macroeconomy

Q48 – Government Policy

Q49 – Other

R – Urban, Rural, and Regional Economics

R00 – General

R1 – General Regional Economics

R10 – General

R11 – Analysis of Growth, Development, and Changes

R12 – Size and Spatial Distributions of Regional Economic Activity

R13 – General Equilibrium and Welfare Economic Analysis of Regional Economies

R14 – Land Use Patterns

R15 – Econometric and Input-Output Models; Other Models

R19 – Other

R2 – Household Analysis

R20 – General

R21 – Housing Demand

R22 – Other Demand

R23 – Regional Migration; Regional Labor Markets; Population

R29 – Other

R3 – Production Analysis and Firm Location

R30 – General

R31 – Housing Supply and Markets

R32 – Other Production and Pricing Analysis

R33 – Nonagricultural and Nonresidential Real Estate Markets

R34 – Input Demand Analysis

R38 – Government Policies; Regulatory Policies

R39 – Other

R4 – Transportation Systems

R40 – General

R41 – Transportation: Demand, Supply, and Congestion

R42 – Government and Private Investment Analysis

R48 – Government Pricing; Regulatory Policies

R49 – Other

R5 – Regional Government Analysis

R50 – General

R51 – Finance in Urban and Rural Economies
R52 – Land Use and Other Regulations
R53 – Public Facility Location Analysis; Public Investment and Capital Stock
R58 – Regional Development Policy
R59 – Other

Z – Other Special Topics
Z00 – General
Z1 – Cultural Economics
Z10 – General
Z11 – Economics of the Arts and Literature •
Z12 – Religion
Z13 – Social Norms and Social Capital

GLOSAR DE TERMENI

Abstractizare – operație a gândirii, de pătrundere în esența fenomenelor, prin care se desprind şi se reţin unele dintre însuşirile şi relațiile obiectului concret al cercetării, lăsându-se la o parte celelalte;

Adevăr – element de cunoaştere concordant cu realitatea obiectivă;

Argument – raționament sau proba menita să dovedească sau să respingă ceva;

Articol ştiințific – forma prescurtată a unui studio în care se redau principalele probleme, concluzii şi propuneri în vederea publicării în reviste de specialitate;

Axiomă – propoziție nedemonstrată, care, împreună cu definițiile noțiunilor care intervin şi, eventual, cu alte propoziții de acelaşi fel, serveşte la fundamentarea şi demonstrarea teoremelor;

Cercetare – activitate sistematică de investigare în vederea descoperirii şi punerii în evidență a noi cunoştințe şi verificarea acestora;

Comunicare ştiințifică – rezultat parțial sau final al unui studiu ştiințific individual sau în grup; este axată, de regulă, pe o idee de bază, însoțită de analiza de confirmare sau infirmare a ipotezelor, cu un caracter de informare sau de dezbatere ştiințifică înaintea publicării;

Concept – forma de cunoaştere obținută prin abstractizarea caracteristicilor esențiale ale obiectelor sau fenomenelor;

Confirmare – susținere logică (prin raționamente) şi/sau experimentală (prin observații, măsurări, experimente sau modelări) a unei ipoteze;

Consecință – rezultat al unei fapte, al unui principiu sau al unei acțiuni;

Cunoaştere tacită – cunoaştere ştiințifică dobândită individual prin experiența personală incomunicabilă;

Deducție – forma fundamentală de raționament, care constă în aplicarea unui principiu general la un caz particular şi prin care se obține o judecată nouă (concluzie) din două sau mai multe judecăți (premise), dintre care una trebuie să fie neapărat universală;

Demonstrație – 1) procedeu de dovedire pe bază de argumente şi de exemple concrete a realității unui fapt; 2) procedeu de întemeiere deductivă a adevărului unui enunț; 3) succesiune de calcule sau raționamente prin care se dovedeşte adevărul unei teoreme sau conținutul unei formule;

Deontic – ceea ce este obligatoriu;

Descoperire ştiinţifică – câştig de cunoaştere, realizat prin explicarea unui aspect al realităţii;

Determinare – operaţie logică, inversa generalizării, prin care se trece de la noţiuni mai generale la noţiuni mai puţin generale, cu o sferă mai restrânsă, dar cu un conţinut mai bogat, prin introducerea unor însuşiri restrictive;

Determinism – principiu al ştiinţelor, potrivit căruia „aceleaşi cauze produc aceleaşi efecte";

Enciclopedie – tip de lucrare lexigrafică ce tratează sistematic termeni, noţiuni sau nume proprii dintr-un domeniu sau din toate domeniile, fie în ordine alfabetică, fie pe probleme sau ramuri; cu unele excepţii, majoritatea nu include rezultate originale, ci compilează cu rigoare acumulările existente într-un domeniu al ştiinţei;

Epistemologie – parte a gnoseologiei care studiază procesul cunoaşterii aşa cum se desfăşoară în cadrul ştiinţelor; teorie a cunoaşterii ştiinţifice;

Eseu – tip de lucrare în care problemele sunt abordate într-o manieră liberă, digresivă şi fără pretenţia de a le epuiza;

Euristică – disciplină care are ca obiect studierea activităţii creatoare, a metodologiei şi tehnicii inovaţiei intelectuale;

Experienţă – cunoaştere dobândită prin observaţie şi exerciţiu;

Experiment – metodă de cunoaştere experimentală prin care, cu ajutorul provocării observaţiilor, se verifică ipotezele;

Explicaţie – dezvăluire a cauzei temeiului, legităţii, scopului unei acţiuni, unui eveniment sau ale unui fenomen;

Fenomen – fapt exterior, de mediu, sau fapt interior, de conştiinţă, perceptibil;

Generalizare – operaţie logică, inversă determinării, prin care se trece de la noţiuni cu o sferă mai restrânsă şi un conţinut bogat, la noţiuni cu o sferă mai largă şi cu un conţinut mai sărac, limita ei reprezentând-o categoriile;

Gnoseologie – teorie filozofică asupra capacităţii omului de a cunoaşte realitatea şi de a ajunge la adevăr; teoria cunoaşterii;

Inducţie – forma fundamentală de raţionament care se realizează prin trecerea de la particular la general, de la fapte la concepte;

Inferenţă – operaţie logică prin care se trece de la o propoziţie considerată ca adevărată la o altă propoziţie cu ajutorul unui sistem de reguli care fac ca această a doua propoziţie să fie adevărată;

Interdisciplinaritate – proces de întrepătrundere a ştiinţelor;

Ipoteză – 1) explicaţie provizorie, enunţată pe baza unor fapte cunoscute, cu privire la esenţa, cauza, legea, mecanismul intern al unui fenomen; 2)

mulțimea proprietăților date într-o teoremă, cu ajutorul cărora, prin demonstrație, se obține concluzia;

Lege – categorie filozofică desemnând tipuri de relații esențiale, necesare şi generale în şi între obiectele şi procesele realității, caracterizată prin constanță, stabilitate şi repetabilitate relative în cadrul anumitor condiții;

Manual – lucrare ştiințifică cu menirea prezentării didactice şi/sau aplicative (ca "îndrumar") a unei ramuri sau discipline; prezintă cunoştințele, tezele, principiile, teoriile unei ştiințe în mod sistematic şi în conformitate cu principiile didactice destinate formării profesionale a specialiştilor;

Măsurare – metodă de cunoaştere experimentală prin care, cu ajutorul unor unități-etalon, scări şi sisteme şi, respectiv, cu ajutorul unor proceduri de interpretare şi corectare, se atribuie valori parametrilor sistemului investigat;

Metaproblemă – problemă de ordin metodologic, specifică momentelor de salt în cunoaştere, ce vizează căile, mijloacele şi metodele de cercetare;

Modelare – metodă de cunoaştere experimentală prin care – cu ajutorul reproducerii schematice a unui obiect sau sistem – se studiază proprietățile şi transformările obiectului (sistemului) original;

Monografie – lucrare ştiințifică cu menirea prezentării exhaustive a unei probleme ştiințifice, a unui capitol de ştiință sau a unei zone teritoriale; conține concluzii importante şi cuprinzătoare privind căile, direcțiile şi perspectivele de evoluție, probleme ce se mai cer clarificate;

Motivație – ansamblu de factori sau imbolduri care declanşează, energizează şi direcționează acțiunile sau comportamentele unei persoane;

Observație – metodă de cunoaştere experimentală prin care, cu ajutorul perceperii şi înregistrării sistematice a caracteristicilor unui obiect sau fenomen, se studiază semnificația sau sensul obiectului (fenomenului) respectiv;

Ontologie – ramură a filozofiei care studiază trăsăturile generale ale existenței;

Paradigmă – ansamblul generalizărilor simbolice (concepte, definiții, legi, teorii, formule, reguli) şi al sistemului de valori (norme, exigențe, atitudini, riscuri) proprii unei ştiințe, pe baza căruia este posibil progresul cunoaşterii;

Plauzibilitate – calitatea unei ipoteze de a fi credibilă, pe baza verificării surselor şi operațiunilor prin care a fost elaborate;

Predicție – operațiune rațională de anticipare a unui eveniment sau fenomen;

Problemă – chestiune de rezolvat;

Proiect tehnic – lucrare tehnică executată pe baza unei teme date şi care cuprinde calculul tehnic, desenele şi justificarea utilității unui obiect (instalație, construcție);

Rigoare – intransigența privind îndeplinirea exactă a unei operații (lucrări);

Sistem – ansamblu de elemente interdependente, alcătuind un întreg organizat;

Soluție – modalitate de a rezolva o problemă;

Studiu ştiințific – lucrare ştiințifică, cu menirea prezentării explicative a unei probleme complexe;

Ştiință – ansamblu sistematic de cunoştințe veridice;

Ştiință extraordinară – ştiință aflată în reconstrucție paradigmatică;

Teorie – ansamblu de propoziții adevărate, organizate într-un sistem logic coerent, care descriu şi explică un domeniu al realității;

Testare ştiințifică – demers de verificare teoretică şi experimentală a verosimilitudinii teoriei ştiințifice;

Teză de doctorat şi lucrare de licență – lucrări ştiințifice asimilabile studiului/cercetării ştiințifice; reprezintă faza de început a unei cariere ştiințifice şi didactice şi, respectiv, de terminare a studiilor universitare;

Transdisciplinaritate globală – interdisciplinaritate la nivelul ansamblului ştiințelor naturii, ştiințelor tehnice şi ştiințelor umane;

Tratat – lucrare ştiințifică cu menirea prezentării exhaustive a unei ramuri sau discipline;

Verosimilitudine – plauzibilitate.

BIBLIOGRAFIE

AGABRIAN, M. (2006). *Analiza de conținut*. Iaşi: Editura Polirom.

AÏM, R. (2006). *100 questions pour comprendre et agir – Organisation des entreprises,* AFNOR Editions.

AKOUF, Omar (1987). *Méthodologie des sciences sociales et approche qualitative des organisations. Un introduction à la démarche classique et une critique*. Montréal: Les Presses de l'Université du Quebec, Édition électronique réalisée par Bergeron Marcelle, Couriel: mailto: mabergeron@videotron.ca.

BARBU,V.; ISĂRESCU, M.; POSTOLACHE, T. *Laureații Nobel în economie*, seria Discursuri de recepție, vol. I-IV, 2001-2009. Bucureşti: Editura Expert.

BELL, D. (1980). "The social framework of the information society", în: M. Dertouzos şi Y. Moses (ed.), *The computer age: a twenty-year view*, pp. 163-211.

BELL, D. (1989). "Communication technology: for better or for worse?", în: J.L. Salvaggio (ed.), *The information society*, pp. 89-104.

BEN AISSA, H. (2001). *Quelle methodologie de recherche appropriée pour une construction de la recherche en gestion?* Xième Conférence de l'Association Internationale de Management Stratégique, 13-14-15 juin 2001, Faculté des Sciences de l'administration Université Laval Quebec.

BEST, J.W. (1977). *Research in Education*, New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

BLANCHE, R. (1972). *L'épistemologie*, Paris: P.U.F.

BLATTBERG, R. şi HOCH, S. (1991). "Modèles à base de données et intuition managériales: 50% modèle + 50% manager", *Recherche et Applications en marketing*, Vol. 6, No. 4.

BOUDON, R. (1989). *Effets pervers et ordre social*, Paris, Quadrige Presses Universitaires de France.

CĂPRĂRESCU, Gheorghița; IONAŞCU, Viorica; POPESCU, Manoela şi BĂLTĂREȚU, Andreea. *Ghid pentru elaborarea şi susținerea lucrărilor de licență/disertație în domeniul economic*. Bucureşti: Editura Pro Universitaria.

CĂTOIU, I. (2001). *Metode şi tehnici utilizate în cercetările de marketing. Aplicații*, Bucureşti: Editura Uranus.

CĂTOIU, I. (coordonator). (2000). *Cercetări de marketing*. Bucureşti: Editura Uranus.

CHELCEA, S. (2001). *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative şi calitative*. Bucureşti: Editura Economică.

CHELCEA, S. (2004). *Iniţiere în cercetarea sociologică*. Bucureşti: Comunicare.ro.

CHELCEA, S. (2007). *Cum să redactăm o lucrare de licenţă, o teză de doctorat, un articol ştiinţific în domeniul ştiinţelor socioumane* (ediţia a IV-a). Bucureşti: Editura Comunicare.ro.

CHELCEA, S. [2001](2007). *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative şi calitative* (ediţia a treia). Iaşi: Editura Polirom.

COHEN, M. şi NAGEL, E. (1957). *An Introduction to Logic and Scientific Method*. London: Kegan Paul.

COOPER, H.M. (1984). *The Integrative Research Review*. Sage. Beverly Hills, CA.

CUILENBURG, J.J. Van, SCHOLTEN, O. şi NOOMEN, G.W. (2004). *Ştiinţa comunicării*. Bucureşti: Editura Humanitas.

DATCULESCU, P. (2006). *Cercetarea de marketing*. Bucureşti: Editura BrandBuilders.

DEMETRESCU, M.C. (2000). *Metode de analiză în marketing*. Bucureşti: Editura Teora.

DEMETRESCU, M.C.; DRĂGAN, J.C. (1996). *Practica prospectării pieţei. Tehnici de cercetare în marketing*. Bucureşti: Editura Europa Nova.

Dicţionar de filosofie. (1978). Bucureşti: Editura Politică.

DOBRIN, M. şi POPESCU, A. (2002). *Pilotajul lucrării de diplomă*. Bucureşti: Editura Bren.

DUMITRACHE, I., SCARLAT, C., CURAJ, A. şi MUNTEANU, R. (2003). *Managementul centrelor de cercetare ştiinţifică*. Bucureşti: Editura Economică.

ECO, U. (2006). *Cum se face o teză de licenţă*. Bucureşti: Editura Polirom.

ENĂCHESCU, C. (2007). *Tratat de teoria cercetării ştiinţifice*. Iaşi: Editura Polirom.

ESOMAR, *Code internaţional de pretiques loyales en matiere d'études de marché et d'opinion*, Document CCI/ESOMAR, novembre 1977.

FLOUZAT, D. (1986). *Analyse économique; Comptabilité nationale,* Ed. Masson.

GALL, M.D., GALL, J.P. şi BORG, W.R. (2007). *Educational Research: An Introduction*, ediţia a VIII-a, Boston: Pearson Education, Inc.

GAVARD-PERRET, Marie-Laure, GOTTELAND, D., HAON, C. şi JOLIBERT, A. (2008). *Méthodologie de la recherche. Réussir son mémoire ou sa thèse en sciences de gestion*, Paris: Pearson Education France.

GEORGESCU-ROEGEN, N. (2009). *Unele elemente de orientare în ştiința economică* (ediție bilingvă, Gh. Dolgu), Academia Română, Centrul Român de Economie Comparată şi Consens. Bucureşti: Editura Expert

GHEORGHE, Dorina; IOAN-FRANC, Valeriu (2016). *Laureații Nobel în economie, 1969-2016. Bibliografii semnificative*, ed. CIDE, INCE – Academia Română

GRAVITZ, Madeleine. (1972). *Méthodes des sciences sociales*. Paris: Dalloz.

GROSU, Niculae. (2000). *Rigorile cercetării*. Bucureşti: Editura Expert.

GUSDORF, G. (1960-1975). *Les sciences humaines et la pensée occidentale*, vol. I-XIII, Paris: Payol.

HART, Chris. (1998). *Doing a Literature Review. Releasing the Social Science Research Imagination*. Londra: Sage.

HERLAND, M. (1991), *Keynes et la macro-économie.* Paris: Economca,

HOFFMAN, Oscar; GLODEANU, Ion. (2006). *Cunoaşterea – noua resursă a puterii*. Bucureşti: Editura Intact.

HOYNINGEN-HUEN, Paul. (1993). *Reconstructing Scientific Revolutions. Thomas S. Kuhn's Philosophy of Science*, Chicago, University of Chicago Press.

IOAN-FRANC, Valeriu. (2003). "The Evaluation of the Economic Research Works. A Rellevance Indicator", în: *Romanian Journal of Economic Forecasting*, nr. 3. Bucureşti: Editura Expert.

JACOB, P. (1989). *L'épistémologie – L'âge de la science*, Paris: Odile Jacob.

JOHNSON, B. şi CHRISTENSEN, L. (2004). *Educational Research: Quantitative, Qualitative, and Mixed Approaches*, ediția a II-a, Boston: Pearson Education, Inc.

KANT, I. (1970). *Critica rațiunii pure*. Bucureşti: Editura Ştiințifică.

KING, G., KEOHANE, R. şi VERBA, S. [1994](2000). *Fundamentele cercetării sociologice*. Iaşi: Editura Polirom.

KING, R.F. (2005). *Strategia cercetării: treisprezece cursuri despre elementele ştiințelor sociale*. Iaşi: Editura Polirom.

KOURILSKI, F. (2001). Introduction au débat, Conférence-Débat NCX-H.A. Simon: Intelligence de la complexity & Ingenierie de l'interdisciplinarite, 25 octobre.

KUHN, Th.S. [1962](1976). *Structura revoluțiilor ştiințifice*. Bucureşti: Editura Ştiințifică şi Enciclopedică.

KUHN, T.S. (1972). *La Structure des révolutions scientifiques*, Paris: Flammarion, Traduction de la nouvelle édition augmentée, The Structure of Scientific Revolutions, publiée par The University of Chicago Press, 1970.

LALLEMENT, M. [1993](1997). *Istoria ideilor sociologice* (2 vol.). Bucureşti: Editura Antet.

LASSWELL, H.D., LERNER, D. şi POOL, Ithiel de Sola. (1952). *The Comparative Study of Symbols: An Introduction*. Stanford: University Press, Hoover Institute and Library on War, Revolution and Peace.

LE BOULCH, G. (2002). *Vers une methodologie transdisciplinaire?*, 3-èmes Journées des Doctorants FROG 2002, Université Paris IX Dauphine, 3 et 4 octobre.

LEFEUVRE, T. şi colaboratorii. (2001). *Action Commerciale*. Paris: Editions FOUCHER.

LENCLUD, G. [1991] (1999). "Document etnografic". În P. Bonte şi M. Izard (eds.). *Dicționar de etnologie şi antropologie*. Iaşi: Editura Polirom.

LEVY-GARBOIS Vivien; WEYMULLER B., (1981). *Macro-économie contemporaine.* Paris: Economica.

MASTERMAN, M. (1970). *The Nature of a Paradigm*, dans Imre Lakatos et Alan Musgrave, eds. Criticism and the Growth of Knowledge. London, Cambridge University Press, pp. 59-89.

MĂRGINEAN, Ion. (2000). *Proiectarea cercetării sociologice*, Iaşi: Editura Polirom.

McBURNEY, D.H. (1983). *Experimental Psychology*. Belmont: Wadsworth Publishing Company.

McMILLAN, J.H. (1992). *Educational Research. Fundamentals for the Consumer*, New York: Harper Collins Publishers Inc.

MORIN, E. (1997). De la réforme de l'Université, Congres International de Locarno: Quelle universite pour demain? Vers une evolution transdisciplinaire de ('universite, 30 avril n- 2 mai 1997: Annexes au document de synthese CIRET-UNESCO.

MOSCOVICI, S. şi BUSCHINI, F. (coordonatori). (2007). *Metodologia ştiințelor socioumane*. Iaşi: Editura Polirom.

MUSTER, D. (1985). *Metodologia cercetării în educație şi învățământ*, Bucureşti: Editura Litera.

NICOLESCU, B. (1996). *La Transdisciplinairité*, Manifeste, Paris: Editions du Rocher.

OPREA, I., PAMFIL Carmen-Gabriela, RADU Rodica, ZASTROIU Victoria. (2010). *Dicționar universal ilustrat al limbii române*, Bucureşti: Editura Litera.

OPREAN, C. (coordonator). (2006). *Metode şi tehnici ale cunoaşterii ştiințifice*. Sibiu: Editura Universității „Lucian Blaga" din Sibiu.

PANAITESCU, I. (2002). *Cooperare şi competiție în cercetarea ştiințifică fundamentală*. Bucureşti: Editura Expert.

PARASURAMAN, A. (1991). *Marketing Research*, 2e éd., Addison Wesley Publishing Co.

PATUREL, R. (2004). *Note de recherche. Les choix méthodologiques de la recherche doctorale française en entrepreneuriat. Remise en cause partielle d'idées préconçues,* Revue de l'Entrepreneuriat, vol. 3, no 1, 2004.

PIAGET, J. (1970). *Epistémologie des sciences de l'homme*. Paris: Ed. Gallimard.

PÓLYA, G. (1965). *Cum rezolvăm o problemă?*. Bucureşti: Editura Ştiințifică.

POPA, Nicoleta Laura, ANTONESEI, L. (coordonator), LABĂR, A.V. (2009). *Ghid pentru cercetarea educației. Un "abecedar" pentru studenți, masteranzi, profesori*, Iaşi: Editura Polirom.

POPESCU, C. (2006). *Raționalitate şi speranță. Paradigma întregului viu*. Bucureşti: Editura Renaissance.

POSTOLACHE, Tudorel. (2007). *Sur les "successions coexistantes" au tournant des millénaires. Quelques reflexions épistémologiques*. Barcelona: Real Academia de Ciencias Económicas y Financieras.

POSTOLACHE, Tudorel. (2007). *Vers un "idéal praticable"*. Bucureşti: Editura Academiei Române.

RAD, I. (2008). *Cum se scrie un text ştiințific. Disciplinele umaniste*, ediția a II-a revăzută şi adăugită. Iaşi: Editura Polirom.

RĂBOACĂ, Gheorghe şi CIUCUR, Dumitru. (2003), *Metodologia cercetării ştiințifice economice*, ediția a III-a. Bucureşti: Editura ASE.

RĂDULESCU, Mihaela Şt. (2006). *Metodologia cercetării ştiințifice: elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat*. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică, R.A.

RISTEA, Ana-Lucia; IOAN-FRANC, Valeriu; STEGĂROIU, Ion; TĂNĂSESCU, Dorina. (2005). *Marketing, Crestomație de termeni şi concepte*, ediția a III-a. Bucureşti: Editura Expert.

RISTEA, Ana-Lucia; IOAN-FRANC, Valeriu. (2009). *Metodică în cercetarea ştiinţifică*, ediția I, Bucureşti: Editura Expert.

RITZER, G. [1975](2001). Sociology: A multiple paradigm science. În G. Ritzer. *Explorations în Social Theory. From Metatheorizing to Rationalization* (pp. 58-78). Londra: Sage Publicațions Ltd.

SAGAUT, P. (2008-2009). *Introduction à la pensée scientifique moderne, Cours de culture générale, Licence*, http://www.lmm.jussieu.fv/~sagaut.

SANDU, S. (2002). *Inovare, competență tehnologică şi creştere economică*. Bucureşti: Editura Expert.

SAX, G. (1968). *Empirical Foundations of Educational Research*, New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

SĂNDULESCU, Şt.E., PANAITESCU, I. (1996). *Nevoia de scientometrie*, în: Academica, nr. 4(64).

SCHATTELES, T., ALIGICĂ, D.P. şi TERPE, H. (coordonatori). (2007). *Economie, epistemologie şi previziune*. Bucureşti: Editura Tritonic.

SILVA, F. (2012). *Management: emergence d'un nouveau paradigme?,* Colóquio International de Epistemologia e Sociologia de Ciê ncia da Administração, Flarianopolis – SC Brasil (Março, 2012).

SIMARD, J.-C.; RIMOUSKI, C. (2001). *L'épistémologie*, www.apsq.org/ sautquantique/tresors.html, accesat 01.09.2011.

SOLER, L. (2000). *Introduction à l'épistemologie*. Paris: Ellipses.

STĂNESCU, Ileana; SOCOBEANU, I.; BARA, S.; FRĂȚILĂ, L. şi ȚUȚUNEL, D. (2000). *Ghid pentru pregătirea examenului de licență*. Bucureşti: Editura Eficient.

STOFFAES, Christian. (1987). *Fins de Mondes.* Paris: Ed. Odile Jacob. SUSSAMS, J.E. (1996). *Cum să scrii rapoarte eficiente*. Bucureşti: Editura Tehnică.

TREMBLAY, R.R. et PERRIER, Y. (2006), *Les Méthodes de recherche en sciences humaines,* Complément à l'ouvrage Savoir plus: outils et méthodes de travail intellectuel, 2e ed., Les Editions de la Chenelière inc.

VAGU, P.; STEGĂROIU, I. (coordonatori), CROITORU, G.; DUICĂ, A.; DUICĂ, M. (2013), *Tratat de management general,* vol. 1, Şcolile de management, Târgovişte: Editura Bibliotheca.

VIRIEUX, R. (1966), *L'épistémologie*, Paris: P.U.F. (SUP).

VLĂSCEANU, L. (2007). *Sociologie şi modernitate. Tranziții spre modernitatea reflexivă*. Iaşi: Editura Polirom.

WEBER, M. [1917](2001). *Sensul "neutralității axiologice" în ştiințele sociologice şi economice*. În M. Weber. *Teorie şi metodă în ştiințele culturii*. Iaşi: Editura Polirom.

WILLETT, G. (1996). *Paradigme, théorie, modèle, schéma: qu'est-ce done?*, *Communication et organisation* [en ligne], 10/1996, mis en ligne mars 2012, consulte le 04 octobre 2015. URL: http://comminication-organisation. revues.org/1873.

YIN, R.K. (2005). *Studiul de caz. Designul, colectarea şi analiza datelor*. Iaşi: Editura Polirom.

ZAIȚ, D. şi SPALANZANI, A. (2006). *Cercetarea în economie şi management. Repere epistemologice şi metodologice*. Bucureşti: Editura Economică.

ZAMFIR, C. (1999). *Spre o paradigmă a gândirii sociologice. Texte alese*. Iaşi: Editura Cantes.

ZANDEN, J. şi VANDER, W. (1988). *The Social Experience. An Introduction to Sociology*. New York: Random House.

x x x *Eleménts de théorie Economique – Différents Courants de pensées.* campusport.univ-lille2.fr/res.sobry/co/04_chp1.htttml

EDITURA Expert

Bucureşti, România

edexpert@gmail.com

Licența Ministerului Culturii nr. 1442/1992

Tel.: 021-318.24.38

Consilier editorial: Valeriu IOAN-FRANC

ISBN 978-973-618-419-2 Apărut 2017